

TS'ÔNG-SHÜ KYI

創世記

NYING-PO T'U-WÔ
寧波土話

GYIU-IAH-SHÜ
舊約書

FÆN NYING-PO T'U-WÔ
翻寧波土話

FENG P'IN P'IN
分篇打篇。

YIH-PIN CÙ SIANG-TE-GO TSIH-TSÔNG
頁邊^[1]註相對個節章。

DA-ING PENG-KOH TENG WÆ-KOH SING-SHÜ-WE
大英本國等外國聖書會

ING-GO
印個。

1899.

[1] 原書錯印爲 YIN-PIN

ZÔNG-HÆ
上海

ME-WÔ SHÜ-KWUN
美華書館

TS'ÔNG-SHÜ KYI. 創世記

Ts. I.

Ky'i-ts'u Jing-ming ts'ōng-zao t'in teng di Di m-neh soh-go siang-mao tu z hyü-k'ong-go
起初神明創造天等地。² 地嘸得^[1]啥個相貌，都是虛空個。

'ong-shü min-teng heh-en Jing-ming-go Ling yüing-dong læ shü-go min-teng Jing-ming wô Kæ yiu
洪水面頂黑暗。神明個靈運動來水個面頂。³ 神明話：「該有
liang-kwông liang-kwông ziu yiu-de Jing-ming k'en keh liang-kwông z hao Jing-ming ziu feng-c'ih
亮光。」亮光就有了^[2]。⁴ 神明看箇^[3]亮光是好，神明就分出
liang teng en læ Jing-ming eo liang z Nyih-li eo en z Yia-li Yiu yia-deo yiu t'in-nyiang keh
亮等暗來。⁵ 神明謳亮是日裏，謳暗是夜裏。有夜頭，有天亮，箇
z deo ih-nyih
是頭一日。

[1] m-neh，現代寧波話說 mhiq⁷，一般作「嘸沒」，本字或爲「嘸得」。

[2] de，現代寧波話說 lei²，通作「了」，本字或爲「著」。

[3] keh，指示詞。現代寧波話說 kiq⁷，一般作「該」，本字爲「個（箇）」。

⁶ Jing-ming yi wô Shü cong-nyiang kæ yiu ky'üong-ts'ōng s-teh shü teng shü hao feng-leh-k'æ
神明又話：「水中央該有穹蒼，使得水等水好分勒開。」

⁷ Jing-ming ziu zao-c'ih ky'üong-ts'ōng feng-k'æ ky'üong-ts'ōng 'ô-deo-go shü teng ky'üong-ts'ōng zōng-deo-go shü ziu
神明就造出穹蒼，分開穹蒼下頭個水等穹蒼上頭個水。就
yiu de Jing-ming eo ky'üong-ts'ōng z T'in Yiu yia-deo yiu t'in-nyiang keh z di-nyi nyih
有了。⁸ 神明謳穹蒼是天。有夜頭有天亮，箇是第二日。

9 Jing-ming yi wô T'in-'ô-go shü kæ jü-long læ ih-t'ah s-teh sao-go di-föng hao
神明又話：「天下個水該聚攏來一墳，使得燥個地方好
lu-c'ih-læ ziu yiu-de Jing-ming eo sao-go di-föng z Di eo jü-long-tong-go shü z Hæ
露出來。」就有了。10 神明謳燥個地方是地。謳聚攏東個水是海。
Jing-ming k'en-k'en z hao-go Jing-ming yi wô Di-yang kæ sang-c'ih ts'ing-ts'ao teng kyih ts-go
神明看看是好個。11 神明又話：「地垟該生出青草等結籽個
su-ts'æ wa-yiu ko-ts jü we kyih koh-cong ko-ts læ di min-teng ko-ts li-hiang yiu weh ziu
蔬菜，還有果子樹，會結各種果子來地面頂，果子裏向有柵。」就
yiu-de Di-yang ziu sang-c'ih ts'ing-ts'ao teng koh-cong kyih ts-go su-ts'æ wa-yiu koh-cong kyih ko-ts-go
有了。12 地垟就生出青草等各種結籽個蔬菜，還有各種結果子個
jü-moh ko-ts li-hiang yiu weh Jing-ming k'en-k'en z hao-go Yiu yia-deo yiu t'in-nyiang keh
樹木，果子裏向有柵。神明看看是好個。13 有夜頭，有天亮，箇
z di-sæn nyih 是第三日。

14 Jing-ming yi wô T'in-k'ong-li kæ yiu sæn kwông hao feng-c'ih nyih yia yi hao tso z-tsих
神明又話：「天空裏該有三光好分出日夜。又好做時節，
nyih-ts nyin-kang-go kyi'-ao yi hao fah-c'ih kwông læ t'in-k'ong-li tsiao-djoh di-yang ziu yiu-de
日子年庚個記號。15 又好發出光來天空裏照着地垟。」就有了。16
Jing-ming ziu zao-c'ih liang-go do-do kwông do-go kwông hao dzih nyih siao-go kwông hao dzih yia yi
神明就造出亮個大大光。大個光好值日，小個光好值夜。又
zao-c'ih sing-siu læ Jing-ming föng gyi læ t'in-k'ong-li hao tsiao-djoh di-yang 18 yi hao dzih nyih dzih
造出星宿來。17 神明放其來天空裏好照着地垟。18 又好值日，值
yia feng-c'ih liang teng en Jing-ming k'en-k'en z hao-go Yiu yia-deo yiu t'in-liang keh z di-s
夜，分出亮等暗。神明看看是好個。19 有夜頭，有天亮，箇是第四
nyih 日。

20 Jing-ming yi wô Shü-li kæ sang-c'ih hyü-to weh-go tong-si tiao yia kæ læ di zóng-deo-go
神明又話：「水裏該生出許多活個東西，鳥也該來地上頭個
t'in-k'ong-li fi-læ-fi-ky'i Jing-ming ziu ts'öng-zao koh-cong do-do ng teng shü-li sô sang-c'ih-go hyü-to
天空裏飛來飛去。」21 神明就創造各種大大魚等水裏所生出個許多
weh-go tong-si wa-yiu koh-cong fi-gying Jing-ming k'en-k'en z hao-go Jing-ming coh-foh peh gyi-lah
活個東西，還有各種飛禽。神明看看是好個。22 神明祝福撥其拉
wô Ng-lah hao meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ c'ong-mun hæ-li-go shü fi-gying læ di-li hao
話：「爾拉^[1]好茂茂盛盛多起來，充滿海裏個水。飛禽來地裏好
to-ky'i-læ Yiu yia-deo yiu t'in-nyiang keh z di-ng nyih
多起來。」23 有夜頭，有天亮，箇是第五日。

[1] ng-lah 「爾拉」，第二人稱複數，你們。現代寧波話說 naq8，寫作「捺」。

24 Jing-ming yi wō Di kæ sang-c'ih koh-cong weh-go tong-si lin pah-yiang sang-k'eo
 神明又話：「地該生出各種活個東西，連百樣牲口、
 djong-dzi yia-siu keh-sing ziu yiu-de Jing-ming ziu zao yia-siu keh-le sang-k'eo keh-le teng
 蟲豸、野獸箇星。」就有了。²⁵ 神明就造野獸箇類，牲口箇類，等
 di-yang-li djong-dzi keh-le Jing-ming k'en-k'en z hao go
 地垟裏蟲豸箇類。神明看看是好個。

26 Jing-ming yi wō Ah-lah hao zao nying siang-mao ziang ah-lah ka hao djü hæ-li-go
 神明又話：「阿拉好造人，相貌像阿拉介。好治海裏個
 ng t'in-li-go tiao lin sang-k'eo teng 'en-t'in-'ō di-fōng wa-yiu væn-pah di-yang-li bō-go
 魚，天裏個鳥，連牲口，等咸天下地方，還有凡百地垟裏爬個
 djong-dzi Jing-ming ziu tsiao Zi-go siang-mao ts'ōng-zao nying læ ts'ōng-zao ziang Jing-ming-go siang-mao
 蟲豸。」²⁷ 神明就照自個相貌創造人來。創造像神明個相貌
 ka ping-ts'ia ts'ōng-zao gyi-lah ih-nen ih-nyü Jing-ming s foh-ky'i peh gyi-lah Jing-ming teng gyi-lah
 介。並且創造其拉一男一女。²⁸ 神明賜福氣撥其拉。神明等其拉
 wō Ng-lah hao meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ c'ong-mun di-yang cü-voh gyi yia hao djü hæ-li-go
 話：「爾拉好茂茂盛盛多起來。充滿地垟制服其。也好治海裏個
 ng t'in-li-go tiao teng di-zōng 'ang-dong ih-ts'ih weh-go tong-si Jing-ming yi wō Ngō
 魚，天裏個鳥，等地上行動一切活個東西。」²⁹ 神明又話：「我
 s-peh ng pin-di we kyih ts-go su-ts'æ teng yiu weh-go ko-ts jü tu k'o-yi tso ng-go ky'üoh-zih
 賦撥爾遍地會結籽個蔬菜，等有柵個果子樹。都可以做爾個喫食。
 30 Wa-yiu væn-pah di-yang-li tseo-siu t'in-k'ong-li fi-gying teng di-zōng-go djong-dzi ih-ts'ih weh-go
 還有凡百地垟裏走獸，天空裏飛禽，等地上個蟲豸，一切活個
 tong-si Ngō s-peh gyi-lah ts'ing-ts'ao tso ky'üoh-zih ziu yiu-de Jing-ming k'en-k'en Gyi væn-pah sō
 東西，我賜撥其拉青草做喫食。」就有了。³¹ 神明看看其凡百所
 zao-go tong-si tu hao-leh-kying Yiu yia-deo yiu t'in-nyiang keh z di-loh nyih-de
 這個東西都好勒緊。有夜頭，有天亮，箇是第六日了。

Ts. II.

Z-ka-go t'in teng di lin gyi-lah væn-veh tu djün-djün-be-be Tao di-ts'ih nyih Jing-ming sō zao-go
 是介個天等地連其拉萬物都全全備備。² 到第七日神明所造個
 yi-kying wun-kong sō-yi di-ts'ih nyih long-tsong wun-kong ts'-eo ziu en-sih-de Jing-ming coh-tsæn di-ts'ih
 已經完工。所以第七日攏總完工之後就安息了。³ 神明祝讚第七
 nyih peh gyi tso tseng-ky'i-go nyih-ts ing-we keh-ih-nyih væn-veh tu zao-dzing Jing-ming ziu en-sih-de
 日，撥其做尊起個日子。因為箇一日萬物都造成，神明就安息了。

4 Ts'ong-zao t'in-di-go læ-lih Yiaë-'o-wô Jing-ming zao t'in-di keh z'-eo læ 'ō-veng 5
創造天地個來歷。耶和華神明造天地箇時候，來下文。

Di-t'u wa feh-zing sang-c'ih ts'ao-moh yia m-neh fah-c'ih su-ts'æ Yiaë-'o-wô Jing-ming feh-zing loh-yü læ
地土還弗曾^[1]生出草木，也嘸得發出蔬菜。耶和華神明弗曾落雨來
di-yang-li kang-cong-go nyding yia m-neh tæn-tsih vu-lu dzong di-yang sing-zöng ts-jing pin-di
地垟裏，耕種個人^[2]也嘸得。單只霧露從地坪升上滋潤遍地
min-teng Yiaë-'o-wô Jing-ming do-leh di-go hwe-dzing zao nyding pô seng-ky'i c'ü-tsing gyi bih-deo-kwun
面頂。⁷耶和華神明馱勒地個灰塵造人^[3]，把生氣吹進其鼻頭管。
nying ziu yiu weh-ming go ling-weng
人就有活命個靈魂。

[1] 不曾

[2] *Peng-veng wô Üô-tông*. 本文話亞當。（原註）

[3] '*Ôh-wô Üô-tông*. 或話亞當。（原註）

8 Yiaë-'o-wô Jing-ming læ Yiaë-din tong-pin cong ih-go yün ziu pô sô zao-go nyding fông-læ
耶和華神明來埃田^[1]東邊種一個園，就把所造個人^[2]放來
keh-deo Yiaë-'o-wô Jing-ming s-teh di-t'u fah-c'ih ih-ts'ih hao-k'en hao-ky'üoh-go jü-moh yün cong-nyiang
箇頭。⁹耶和華神明使得地土發出一切好看好喫個樹木。園中央
yiu ih-cü weh-ming-go jü wa-yiu ih-cü sih-teh jün-ôh-go jü Yiaë-din di-fông yiu ih-da 'o
有一株活命個樹，還有一株識得善惡個樹。¹⁰ 埃田地方有一埭河
liu-c'ih-læ hao kyiao keh-go yün dzong keh-deo feng-k'æ s-ts'ô-sang
流出來好澆箇個園。從箇頭分開四汊生。

[1] 現譯爲「伊甸」

[2] '*Ôh-wô Üô-tông*. 或話亞當。（原註）

11 Deo-ih-da kyiao-leh Pi-seng dön-ky'ün liu-cün Ha-fi-lah keh di-fông c'ih kying-ts Gyi
頭一埭叫勒比遜。團圈流轉哈腓拉。箇地方出金子。¹² 其
kying-ts ting hao yia yiu cü-ts teng pih-nyüoh Di-nyi kyiao-leh Gyi-hyüing dön-ky'ün liu-cün Kuw-jih
金子頂好。也有珠子等碧玉。¹³ 第二叫勒其訓，團圈流轉古實
di-fông Di-sæn kyiao-leh Hyi-ti-kyih liu-tao Üô-jih-go tong-pin di-s kyiao-leh Pah-lah
地方。¹⁴ 第三叫勒希底結，流到亞述個東邊。第四叫勒伯拉。¹⁵
Yiaë-'o-wô Jing-ming pô keh-go nyding fông-læ Yiaë-din yün-li hao kang-cong kwun-siu
耶和華神明把箇個人^[1]放來埃田園裏好耕種管守。¹⁶ 耶和華神明

feng-fu keh-go nyung [2], wō Yün li-hyang-go ko-ts ng tu hao ze-i ky'ioh Tsih-yiu sih-teh
吩咐箇個人^[2]，話：「園裏向個果子，爾都好隨意喫。」¹⁷只有識得
jün-ôh jü-go ko-ts ng feh-k'o ky'üoh ziah-z ky'üoh-ts keh nyih ng pih-ding we si
善惡樹個果子，爾弗可喫。若是喫仔，箇日爾必定會死。」

[1] 'Ôh-wô Üô-tông. 或話亞當。（原註）

[2] 'Ôh-wô Üô-tông. 或話亞當。（原註）

Yiae'-o-wô Jing-ming yi z-ka wô Nying doh-zi læ-kæn m-neh hao Ngô we tso ih-go
18 耶和華神明又是介話：「人^[1]獨自來間嚸得好。我會做一個
te-siu hao pöng-dzu gyi Yiæ'-o-wô Jing-ming dzong di-t'u zao-c'ih keh-sing din-li-go tseo-siu
對手好幫助其。」耶和華神明從地土造出箇星田裏個走獸，
t'in-li-go fi-gying ling-tao Üô-tông min-zin k'en gyi eo soh-go ming-z væn-pah weh-go tong-si ming-z
天裏個飛禽，領到亞當面前，看其謳啥個名字。凡百活個東西名字
tu tsiao Üô-tông sô eo-go Keh-sing sang-k'eo fi-gying yia-siu Üô-tông tu c'ü gyi ming-z
都照亞當所謳個。²⁰ 箇星牲口，飛禽，野獸，亞當都取其名字。
tsih-yiu Üô-tông wa m-neh te-siu pöng-dzu gyi Yiæ'-o-wô Jing-ming s-teh Üô-tông sah-kao kw'eng-joh
只有亞當還嚸得對手幫助其。²¹ 耶和華神明使得亞當煞覺睺熟。
kw'eng-joh z'-eo Jing-ming do-c'ih ih-keng leh-ba-kweh ziu pu-hao gyi-go nyüoh Yiæ'-o-wô Jing-ming
睺熟時候，神明馱出一根肋排骨，就補好其個肉。²² 耶和華神明
pô sô do-c'ih-go Üô-tông keh-keng leh-ba-kweh zao ih-go nyü-nying ling gyi tao Üô-tông di-föng Üô-tông
把所馱出個亞當箇根肋排骨造一個女人，領其到亞當地方。²³ 亞當
wô Keh z ngô kweh-deo-go kweh-deo z ngô nyüoh-go nyüoh ing-we dzong nen-nying-go sing-zöng
話：「箇是我骨頭個骨頭，是我肉個肉。因為從男人個身上
do-c'ih-go keh-lah eo gyi Nyü-nying Sô-yi ih-go nyüng hao li-k'æ gyi tia-nyiang ts'ing-gying gyi
馱出個，箇拉謳其女人。」²⁴ 所以一個人好離開其爹孃，親近其
ts'i-ts keh liang-go dzing-we ih-t'i Keh liang fu-ts'i ziu-z dô-kô c'ih-sing-lu-t'i yia m-kao
妻子。箇兩個成爲一體。²⁵ 箇兩夫妻^[2]就是大家出身露體，也嚸告
p'ô wông-k'ong
怕惶恐。

[1] 'Ôh-wô Üô-tông. 或話亞當。（原註）

[2] 'Ôh-wô Keh liang-go nyung, ziu-z Üô-tông teng gyi ts'i-ts dô-kô. 或話，箇兩
個人，就是亞當等其妻子大家。（原註）

Ts. III.

Yiae'-o-wô Jing-ming sô zao ih-ts'ih weh-veh z dzô ting diao-bi Gyi teng nyü-nying wô Yün
 耶和華神明所造一切活物，是蛇頂調皮。其等女人話：「園
 li-deo keh-sing jü næn-dao Jing-ming feng-fu ng-lah tu feh-k'o ky'üoh ma Keh nyü-nying teng dzô
 裏頭箇星樹，難道神明吩咐爾拉都弗可喫嗎？」² 箇女人等蛇
 wô Yün li-deo jü-go ko-ts ah-lah tu hao ky'üoh Tsih-yiu yün cong-nyiang keh-cü jü-go
 話：「園裏頭樹個果子，阿拉都好喫。」³ 只有園中央箇株樹個
 ko-ts Jing-ming wô Ng-lah feh-k'o ky'üoh gyi yia feh-k'o moh gyi sæn-leh we si
 果子，神明話：『爾拉弗可喫其，也弗可摸其，省勒會死。』」⁴
 Dzô teng nyü-nying wô Ng vi-pih we si-go Jing-ming hyiao-teh ng-lah ky'üoh-ts keh-nyih ngæn-tsing
 蛇等女人話：「爾未必會死個。」⁵ 神明曉得爾拉喫仔箇日，眼睛
 ziu liang we ziang Jing-ming ka sih-teh jün-ôh Keh-tsao nyü-nying k'en-k'en keh-cü jü z hao-ky'üoh
 就亮，會像神明介識得善惡。」⁶ 箇遭女人看看箇株樹是好喫
 hao-k'en yi hao ky'i-mo neng-keo kô-ts'eo ts'ong-ming ziu tsah-tin ko-ts ky'üoh-de yi peh gyi-go
 好看，又好企慕能夠加湊聰明，就摘點果子，喫了。又撥其個
 dziang-fu dziang-fu yia dô-kô ky'üoh-de Keh liang-go nying ngæn-tsing k'æ-de dzæ-s teh-cü
 丈夫。丈夫也大家喫了。」⁷ 箇兩個人眼睛開了，纔始得知
 c'ih-sing-lu-t'i ziu pô vu-hwô-ko yih gao-tæn-long tso gyüing ky'i Keh nyih lang-ing z'-eo gyi-lah
 出身露體，就把無花果葉絞帶攏做裙去。」⁸ 箇日冷陰時候，其拉
 t'ing-meng [1] Yiae'-o-wô Jing-ming sing-hyiang læ yün li-hyiang tseo-tseo Üô-tông teng gyi ts'i-ts iu-læ yün-go
 聽聞耶和華神明聲響來園裏向走走。」⁹ 亞當等其妻子幽來園個
 jü-vong-li iao bi-ko Yiae'-o-wô Jing-ming-go min-zin Yiae'-o-wô Jing-ming eo Üô-tông teng gyi wô
 樹縫裏，要避過耶和華神明個面前。」⁹ 耶和華神明謳亞當等其話：
 Ng lae 'ah-li Gyi wô Ngô ih t'ing-meng Ng-go sing-hyiang læ yün-li p'ô
 「爾來何裏？」¹⁰ 其話：「我一聽聞爾個聲響來園裏，怕
 c'ih-sing-lu-t'i ziu iu-ko-de Gyi wô Jü wô ng z c'ih-sing-lu-t'i Ngô sô kying ng
 出身露體，就幽過了。」¹¹ 其話：「誰話爾是出身露體？我所禁爾
 feh-hyü ky'üoh-go jü ng ky'üoh-ko-de ma Üô-tông wô Ng p'e-peh ngô-go nyü-nying gyi
 弗許喫個樹，爾喫過了嗎？」¹² 亞當話：「爾配撥我個女人，其
 coh-tin keh-cü jü-go ko-ts peh ngô sô-yi ky'üoh-de Yiæ'-o-wô Jing-ming teng nyü-nying wô
 紿點箇株樹個果子撥我，所以喫了。」¹³ 耶和華神明等女人話：
 Ng sô tso dza-go yia Nyü-nying wô Dzô yiu-'oh ngô sô-yi ky'üoh-de Yiæ'-o-wô
 「爾所做咋個呀？」女人話：「蛇誘惑我，所以喫了。」¹⁴ 耶和華
 Jing-ming ziu teng dzô wô Ng kyi-jün ka tso z pi væn-pah-go sang-k'eo yia-siu yü-kô ziu tsiu-mô
 神明就等蛇話：「爾既然介做，是比凡百個牲口野獸愈加受咒罵。
 ng iao du-bi tseo-lu ih-sang-ih-si ky'üoh hwe-dzing Ngô we s-teh nyü-nying teng ng kyih ün-dziu
 爾要肚皮走路，一生一世喫灰塵。」¹⁵ 我會使得女人等爾結怨仇，
 nyü-nying-go 'eo-dæ teng ng-go 'eo-dæ yia dô-kô kyih ün-dziu Gyi tsiang-læ we song ng-go deo ng tsiang-la
 女人個後代等爾個後代也大家結怨仇。其將來會傷爾個頭，爾將來

we sōng gyi-go kyiah'-eo-keng
 會傷其個腳後跟。」¹⁶ 又等女人話：「我會重重加湊爾有身孕個
 næn-deo ng sang ng-nô pih-ding ky'üoh-kw'u
 難頭，爾生兒因必定喫苦。爾將來會服丈夫該管，丈夫將來會
 kwun-li ng Yi teng Üö-tông wô
 管理爾。」¹⁷ 又等亞當話：「爾既然聽妻子個說話，喫我所禁爾
 feh-hyü ky'üoh-go jü keh-lah di-t'u we-leh ng ziu tsiu-mô
 弗許喫個樹，箇拉地土爲了爾受咒罵，爾喫其個土產，必要
 ih-sang-ih-si sing-kw'u Ts'-bang yia-ts'ao we fah-c'ih-læ peh ng
 一生一世辛苦。¹⁸ 刺棚野草會發出來撥爾。爾將來要喫田裏個
 su-ts'æ Min-k'ong 'en-c'ih-t'ô-liu hao yiu ky'üoh-zih teng-tao ng kwe-t'u
 蔬菜。¹⁹ 面孔汗出湯流好有喫食，等到爾歸土。因爲爾是從地土
 c'ih-læ-go ng z-go hwe-dzing dzing-gyiu iao kwe-tao hwe-dzing ky'i
 出來個。爾是個灰塵，仍舊要歸到灰塵去。」²⁰ 亞當取其妻子
 ming-z Yüö-wô ing-we gyi z væn-pah weh-nying-go ah-nyiang
 名字夏娃^[3]，因爲其是凡百活人個阿嬢。²¹ 耶和華神明做皮個衣裳
 peh Üö-tông teng gyi ts'i-ts c'ün
 撥亞當等其妻子穿。

[1] t'ing-meng 「聽聞」，現代寧波話說 thin min，一般作「聰明」。

[2] 'ah-li，現代寧波話說 aq li，一般作「阿裏」，本字爲「何裏」。

[3] Ziu-z Weh-ming ka-shih. 就是活命解說。（原註）

22 Yiae'-o-wô Jing-ming z-ka wô Næn-kæn gyi ny ing z yi-kying ziang ah-lah ka we sih-teh
 耶和華神明是介話：「難間其人是已經像阿拉介會議得
 jün-ôh k'ong-p'ô gyi yin-dzæ sing-c'ih siu yia tsah keh weh-ming jü-go ko-ts ky'üoh-ts iüong-yün weh
 善惡，恐怕其現在伸出手，也摘箇活命樹個果子，喫仔永遠活。」
 keh-lah Yiae'-o-wô Jing-ming eo gyi tseo-c'ih Yiae-din yün peh gyi kang-cong gyi sô c'ih-læ-go di-t'u Ziu
 箇拉耶和華神明謳其走出埃田園，撥其耕種其所出來個地土。²⁴ 就
 ken-c'ih keh-go ny ing yi lœ Yiae-din yün tong-pin lih-leh Kyi-lu-ping wa-yiu ho-yin-go pao-kyin yüih-læ
 趕出箇個人，又來埃田園東邊立了基路冰，還有火延個寶劍拘來
 yüih-ky'i lah-djü weh-ming jü keh-da lu

yüih-ky'i lah-djü weh-ming jü keh-da lu

拘去攔住活命樹箇埭路。

Üô-tông teng gyi ts'i-ts Yüô-wô dong-zóng Yüô-wô yiu sing-yüing sang Kæ-ing ziu wô
亞當等其妻子夏娃同牀，夏娃有身孕，生該隱^[1]，就話：
 Næn-kæn ngô yiu ng-ts ziu-z Yiaë-o-wô pao-yiu ngô teh-djoh-go Yi sang gyi ah-di
 「難間我有兒子，就是耶和華保佑我得着個。」² 又生其阿弟
 Üô-pah Üô-pah k'en yang Kæ-ing kang din Tao 'eo-deo Kæ-ing do-leh t'u-ts'æn ky'i hyin peh
 亞伯。亞伯看羊，該隱耕田。³ 到後頭該隱駁勤土產去獻撥
 Yiaë-o-wô Üô-pah yia hyin gyi deo-sang-go siao-yiang lin yang-yiu Yiaë-o-wô k'en cong-i Üô-pah teng
 耶和華。⁴ 亞伯也獻其頭生個小羊，連羊油。耶和華看中意亞伯等
 gyi ts'i-veh dæn-z feh cong-i Kæ-ing teng gyi-go ts'i-veh Keh-lah Kæ-ing do-nyiang sang-ky'i min-k'ong
 其祭物。⁵ 但是弗中意該隱等其個祭物。箇拉該隱大樣生氣，面孔
 pin-seh Yiaë-o-wô teng Kæ-ing wô Ng dza-we sang-ky'i min-k'ong pin-seh Ng ziah-z
 變色。⁶ 耶和華等該隱話：「爾昨會生氣，面孔變色？」⁷ 爾若是
 'ang-jün næn-dao feh kyü ng zòng ma Ng ziah-z tsoh-ôh ze-nyih ziu voh-læ meng-k'eo Gyi pih-iao voh
 行善，難道弗舉爾上嗎？爾若是作惡，罪孽就伏來門口。其必要服
 ng kæ-kwun ng we djü gyi 'Eo-deo Kæ-ing teng ah-di Üô-pah kóng-kóng k'eo-k'eo tseo-tao
 爾該管，爾會治其。⁸ 後頭該隱等阿弟亞伯講講，扣扣走到
 din-li Kæ-ing ziu lih-ky'i long-sah gyi ah-di Üô-pah
 田裏，該隱就立起弄煞其阿弟亞伯。

[1] *Kæ-ing-go i-s Ziu-z teh-djoh.* 該隱個意思就是得着。（原註）

9 Yiaë-o-wô teng Kæ-ing wô Ng ah-di Üô-pah læ 'ah-li Gyi wô
 耶和華等該隱話：「爾阿弟亞伯來何裏？」其話：
 Feh-hyiao-teh ngô næn-dao z kwun ah-di go ma Yi wô Ng tso soh-go z-ken
 「弗曉得，我難道是管阿弟個嗎？」¹⁰ 又話：「爾做啥個事幹
 ko-de Ng ah-di-go hyüih yiu sing-hyiang dzong di-yang-li eo Ngô Næn-kæn di-iyang k'æ-k'eo t'eng-loh ng
 過了？爾阿弟個血有聲響從地咩裏謳我。¹¹ 難間地咩開口吞落爾
 ah-di-go hyüih ziu-z ng ts'ing-siu sô liu-c'ih-go keh-lah ng be di tsiu-mô Ng kang-din
 阿弟個血，就是爾親手所流出個。箇拉爾被地咒罵。¹² 爾耕田
 z'-eo di feh-k'eng teng ng c'ih-lih ng lae shü-kæn-zöng pih-iao tso lóng-dóng ts Kæ-ing teng
 時候，地弗肯等爾出力。爾來世間上必要做趟趨子。¹³ 該隱等
 Yiaë-o-wô wô Ngô ying-vah jih-dzæ djong-djong tóng-feh-ky'i Ng kyih-mih ken ngô c'ih keh di-föng
 耶和華話：「我刑罰實在重重，當弗起。¹⁴ 爾今末趕我出箇地方，
 feh-hyü tsæ kyiin Ng-go min ngô lae shü-kæn-zöng kyi-jün tso lóng-dóng ts k'ong-p'ô p'ong-djoh-go nying iao
 弗許再見爾個面。我來世間上既然做趟趨子，恐怕碰着個人要
 long-sah ngô Yiaë-o-wô teng gyi wô Long-sah Kæ-ing go pih-iao kô ts'ih-be ziu ying-vah
 弄煞我。¹⁵ 耶和華等其話：「弄煞該隱個必要加七倍受刑罰。」
 z-ka Yiaë-o-wô s kyi-ao peh Kæ-ing sæn-leh p'ong-djoh gyi go long-sah gyi
 是介耶和華賜記號撥該隱，省勒碰着其個弄煞其。

16 Kæ-ing ziu tseo-c'ih li-k'æ Yiæ'-o-wô min-zin deng-læ Yie-din tong-pin Nô-teh di-fong
該隱就走出離開耶和華面前， 庵來埃田東邊挪得地方。 17
 Kæ-ing teng ts'i-ts dong-zông gyi ts'i-ts yiu-sing sang Yi-noh Gyi zao ih-zo dzing-ts c'ü gyi di-ming tsiao
該隱等妻子同牀，其妻子有身生以諾。 其造一座城子，取其地名照
 ng-ts Yi-noh-go ming-z Yi-noh sang Yi-lah Yi-lah sang Mi-wu-yüö-li Mi-wu-yüö-li sang
 兒子以諾個名字。 18 以諾生以拉。 以拉生米戶雅利。 米戶雅利生
 Mô-t'u-sah-li Mô-t'u-sah-li sang Lah-mah Lah-mah dæ liang-go ts'i-ts ih-go ming-z Üö-da
瑪土撒利。 瑪土撒利生拉麥。 19 拉麥抬兩個妻子，一個名字亞大，
 ih-go ming-z Si-lah Üö-da sang Yüö-pah ziu-z deng-læ tsiang-bong-li k'en sang-k'eo nying go
一個名字洗拉。 20 亞大生雅八， 就是庵來帳篷裏，看牲口人個
 tsu-tsang Gyi ah-di ming-z Yiu-pah ziu-z keh-sing dæn-gying c'ü dih-ts nying-go tsu-tsang Si-lah
祖宗。 21 其阿弟名字猶八， 就是箇星彈琴吹笛子人個祖宗。22 洗拉
 sang T'u-pah-kæ-ing ziu-z keh-sing dong-ziang t'ih-ziang go s-tsu T'u-pah-kæ-ing tsi-me ming-z
生土八該隱， 就是箇星銅匠、鐵匠個始祖。土八該隱姊妹名字
 Nô-mô Lah-mah teng gyi liang-go ts'i-ts Üö-da Si-lah wô Yüong ting-meng ngô sing-hyiang
拿瑪。 23 拉麥等其兩個妻子亞大、洗拉話： 「用聽聞我聲響，
 Lah-mah go ts'i-ts yüong liu-sing ngô-go shih-wô ngô long-sah ih-go nying ing-we gyi tang-söng ngô
拉麥個妻子，用留心我個說話。 我弄煞一個人，因為其打傷我，
 ziu-z ih-go 'eo-sang ing-we gyi 'æ ngô-go Ziah-z long-sah Kæ-ing iao kô ts'ih-be ziu ying-vah
就是一個後生，因為其害我個。 24 若是弄煞該隱要加七倍受刑罰，
 ka long-sah Lah-mah pih-iao kô ts'ih-jih-ts'ih be
介弄煞拉麥，必要加七十七倍。」

25 Üö-töng yi teng gyi ts'i-ts dong-zông sang ng-ts c'ü gyi ming-z Shih ing-we gyi wô Jing-ming
亞當又等其妻子同牀生兒子， 取其名字設， 因為其話神明
 tsæ s-peh ngô ng-ts hao dæ Kæ-ing sô sah-diao-go Üö-pah Shih yia sang ng-ts c'ü gyi ming-z
再賜撥我兒子，好代該隱所殺掉個亞伯。 26 設也生兒子， 取其名字
 Yi-no-z Keh-go z'-eo nying ky'i-deo æ-gyiu Yiae'-o-wô-go ming-deo
以挪土。 簇個時候人起頭哀求耶和華個名頭。

Ts. V.

Üö-töng-go shü-dæ kô-pu læ 'ô-veng Jing-ming ts'öng-zao nying-go z'-eo tsiao Jing-ming-go siang-mao
亞當個世代家譜來下文。 神明創造人個時候，照神明個相貌
 ka ts'öng-zao gyi c'ih-læ Ping-ts'ia ts'öng-zao-ih-nen ih-nyü wa-yiu ts'öng-zao gyi keh nyih Jing-ming s
介創造其出來。 2 並且創造一男一女，還有創造其箇日， 神明賜
 foh-ky'i peh gyi-lah c'ü gyi-lah ming-z Üö-töng
福氣撥其拉，取其拉名字亞當[1]。

[1] *Ôh-tsia* Nying. 或者人。 (原註)

- 3 Üô-tông nyin-kyi ih-pah sän-jih shü sang ng-ts tsiao gyi-zi-go siang-mao c'ü gyi ming-z Shih
亞當年紀一百三十歲生兒子照其自個相貌，取其名字設。 4
- Üô-tông sang Shih yi-'eo yiu pah-pah nyin wa sang ng-ts nön Üô-tông ziu-shü kyiupah sän-jih shü
亞當生設以後有八百年，還生兒子因。 5 亞當壽歲九百三十歲，
- si-de
 死了。
- 6 Shih nyin-kyi ih-pah ling ng-shü sang Yi-no-z Shih sang Yi-no-z yi-'eo yiu pah-pah ling-ts'ih
設年紀一百零五歲生以挪土。 7 設生以挪土以後有八百零七
- nyin wa sang ng-ts nön Shih-go ziu-shü kyiupah jih-nyi shü si-de
 年，還生兒子因。 8 設個壽歲九百十二歲，死了。
- 9 Yi-no-z nyin-kyi kyiupah jih shü sang Kæ-nen Yi-no-z sang Kæ-nen yi-'eo yiu pah-pah jih-ng
以挪土年紀九十歲生該南。 10 以挪土生該南以後有八百十五
- nyin wa sang ng-ts nön Yi-no-z ziu-shü kyiupah ling ng shü si-de
 年，還生兒子因。 11 以挪土壽歲九百零五歲，死了。
- 12 Kæ-nen nyin-kyi ts'ih-jih shü sang Mô-leh-lih Kæ-nen sang Mô-leh-lih yi-'eo yiu pah-pah
該南年紀七十歲，生瑪勒列。 13 該南生瑪勒列以後有八百
- s-jih nyin wa sang ng-ts nön Kæ-nen ziu-shü kyiupah ling jih shü si-de
 四十年，還生兒子因。 14 該南壽歲九百零十歲，死了。
- 15 Mô-leh-lih nyin-kyi loh-jih-ng shü sang Yüô-lih Mô-leh-lih sang Yüô-lih yi-'eo yiu pah-pah
瑪勒列年紀六十五歲，生雅列。 16 瑪勒列生雅列以後有八百
- sæn-jih nyin wa sang ng-ts nön Mô-leh-lih ziu-shü pah-pah kyiupah jih-nyi shü si-de
 三十年，還生兒子因。 17 瑪勒列壽歲八百九十五歲，死了。
- 18 Yüô-lih nyin-kyi ih-pah loh-jih-nyi shü sang Yi-noh Yüô-lih sang Yi-noh yi-'eo yiu pah-pah
雅列年紀一百六十二歲，生以諾。 19 雅列生以諾以後有八百
- nyin wa sang ng-ts nön Yüô-lih ziu-shü kyiupah loh-jih-nyi shü si-de
 年，還生兒子因。 20 雅列壽歲九百六十二歲，死了。
- 21 Yi-noh nyin-kyi loh-jih-ng shü sang Mô-t'u-sah-lah Yi-noh sang Mô-t'u-sah-lah yi-'eo teng
以諾年紀六十五歲，生瑪土撒拉。 22 以諾生瑪土撒拉以後等
- Jing-ming læ-wông yiu sän-pah nyin wa sang ng-ts nön Yi-noh læ shü-kæn-zöng sän-pah loh-jih-ng nyin
 神明來往有三百年，還生兒子因。 23 以諾來世間上三百六十五年。
- Yi-noh teng Jing-ming læ-wông 'eo-deo m-neh læ-tong ing-we Jing-ming ta-leh ky'i-de
 24 以諾等神明來往。後頭喰得來東，因為神明帶勒去了。
- 25 Mô-t'u-sah-lah nyin-kyi ih-pah pah-jih-ts'ih shü sang Lah-mah Mô-t'u-sah-lah sang Lah-mah
瑪土撒拉年紀一百八十七歲，生拉麥。 26 瑪土撒拉生拉麥
- yi-'eo yiu ts'ih-pah pah-jih-nyi nyin wa sang ng-ts nön Mô-t'u-sah-lah ziu-shü kyiupah loh-jih-kyi
 以後有七百八十二年，還生兒子因。 27 瑪土撒拉壽歲九百六十九

shü si-de
歲，死了。

28 Lah-mah nyin-kyi ih-pah pah-jih-nyi shü sang ng-ts c'ü gyi ming-z Nô-üô z-ka
拉麥年紀一百八十二歲，生兒子，²⁹取其名字挪亞^[1]，是介
wô Ah-lah siu-li-go lao-kw'u we-leh Yiae'-o-wô tsiu-mô-go di-t'u keh-go ng-ts pih-ding we
話：「阿拉手裏個勞苦，爲了耶和華咒罵個地土，箇個兒子必定會
en-vä ah-lah Lah-mah sang Nô-üô yi'-eo yiu ng-pah kyiу-jih-ng nyin wa sang ng-ts nön
安慰阿拉。」³⁰ 拉麥生挪亞以後有五百九十五年，還生兒子因。³¹
Lah-mah ziu-shü ts'ih-pah ts'ih-jih-ts'ih shü si-de
拉麥壽歲七百七十七歲，死了。

[1] *Nô-üô i-s Ziu-z en-vä*. 挪亞意思就是安慰。（原註）

32 Nô-üô nyin-kyi ng-pah shü Nô-üô sang Sin 'En Yüô-feh
挪亞年紀五百歲。挪亞生閃、含、雅弗。

Ts. VI.

Nying læ shü-kæn-zöng to-ky'i-læ z'-eo yia yiu sang nön-go Jing-ming-go ng-ts keh-pæn k'en-kyin
人來世間上多起來時候，也有生囡個，²神明個兒子箇班看見
nying-go nön hao-k'en tsiao sing-li sô ky'i-mo-go dæ gyi tso ts'i-ts
人個囡好看，照心裏所企慕個抬其做妻子。

3 Yiae'-o-wô wô Ngô-go Ling feh-we djöng-djöng teng nying tsang-leng gyi z-go nyüoh-sing ts'ia
耶和華話：「我個靈弗會常常等人爭論，其是個肉身。且
kw'un-'æn-gyi ih-pah-nyiæn nyin
寬限其一百廿年。」

4 Keh-go z'-eo yiu dziang-do nying læ shü-kæn-zöng 'eo-deo keh-sing Jing-ming-go ng-ts teng nying-go nön
箇個時候有長大人來世間上。後頭箇星神明個兒子等人個囡
dong-zöng sang-c'ih ng-ts z hao-lao ziu-z kwu-z-tsin yiu ming-sing-go nyig
同牀，生出兒子，是好佬，就是古時節有名聲個人。

5 Yiae'-o-wô k'en-k'en shü-kæn-zöng nyig ôh-kwun-mun-ying gyi væn-pah sing-li dzeng-tih-go sing-siang tsih-z
耶和華看看世間上人惡貫滿盈，其凡百心裏存的個心想只是
tsoh-ôh Yiae'-o-wô ao-hwe Zi zao-c'ih nyig læ di-zöng sing-li iu-meng Yiae'-o-wô wô Ngô
作惡。⁶ 耶和華懊悔自造出人來地上，心裏憂悶。⁷ 耶和華話：「我
sô ts'ong-zao-go nyig iao djü-mih gyi læ di-zöng ziu-z nyig teng tseo-siu djong-dzi fi-gying
所創造個人，要除滅其來地上，就是人，等走獸、蟲豸、飛禽

keh-sing ing-we ts'ōng-zao gyi Ngō ao-hwe-de
箇星。因為創造其我懊悔了。」⁸ 只有挪亞來耶和華個眼前得着
eng-we
恩惠。

9 Nô-üô 'ang-jih læ 'ô-veng Nô-üô læ keh shü-dæ tso djün-be nyng kong-yi go nyng Nô-üô
挪亞行實來下文。挪亞來箇世代做全備人，公義個人。挪亞
teng Jing-ming læ-ŵōng Nô-üô sang sæn-go ng-ts ziuz Sin 'En Yüô-feh
等神明來往。¹⁰ 挪亞生三個兒子，就是閃、含、雅弗。

11 'En shü-kæn-zóng læ Jing-ming-go min-zin z pin-wæ-de tao-c'ü gyang-wang-pô-dao Jing-ming
咸世間上來神明個面前是變壞了，到處強橫霸道。¹² 神明
k'en-k'en shü-kæn-zóng tu pin-wæ de ing-we 'en-t'in-'ô nyng yi-kying pin-diao gyi-go 'ang-we
看看世間上都變壞了。因為咸天下人已經變掉其個行爲。

13 Jing-ming teng Nô-üô wô Væn-pah nyüoh-sing meh-go nyih-ts yi-kying tao Ngō min-zin de
神明等挪亞話：「凡百肉身末個日子已經到我面前了，
ing-we shü-kæn-zóng nyng tao-c'ü gyang-wang-pô-dao Ngō ziuz lin nyng lin di tu iao mih-diao
因為世間上人到處強橫霸道。我就連人連地，都要滅掉。

14 Ng yüong pô song-jü tang ih-tsah jün jün-li hao feng-k'æ tso vông-kæn pô song-hyiang li-nga
「爾用把松樹打一隻船，船裏好分開做房間，把松香裏外
tu nyi-hao Keh-tsah jün ng iao ka tang-fah jün dziang sæn-pah ah-ma kw'eh ng-jih ah-ma
都泥好。¹⁵ 箇隻船爾要介打法：船長三百阿買^[1]，闊五十阿買，
kao sæn-jih ah-ma Jün-li hao k'æ c'ōng zông-deo hao tso ih ah-ma kao jün bông-pin hao k'æ meng
高三十阿買。¹⁶ 船裏好開窗。上頭好做一阿買高。船旁邊好開門，
feng-c'ih zóng cong 'ô sæn-zeng sang Ngô pih-iao s 'ong-shü fæn-tsiang mih-diao læ di-zóng
分出上、中、下，三層生。¹⁷ 我必要使洪水氾漲滅掉來地上，
t'in-'ô long-tsang yiu seng-ky'i-go nyüoh-sing væn-pah læ di-zóng-go pih-ding we si Dæn-z Ngō teng ng
天下攏總有生氣個肉身，凡百來地上個必定會死。¹⁸ 但是我等爾
lih Ngō-go iah ng hao teng ts'i-ts ng-ts sing-vu dô-kô tseo-tsing jün-li Væn-pah yiu
立我個約，爾好等妻子、兒子、新婦，大家走進船裏。¹⁹ 凡百有
hyüih-ky'i weh-go tong-si me-tyang liang-tsah ih-ts' ih-yüong ng pih-iao ta gyi tsing jün teng ng dô-kô
血氣活個東西每樣兩隻，一雌一雄，爾必要帶其進船。等爾大家
pao-djün sing-ming Fi-gying keh-le tseo-siu keh-le di-zóng-go djong-dzi keh-le me-tyang liang-tsah
保全性命。²⁰ 飛禽箇類，走獸箇類，地上個蟲豸箇類，每樣兩隻
teng ng dô-kô tseo-tsing pao-djün sing-ming Ng yia iao tsih-loh pah-tyang liang-ts'ao hao kong-ing ng-zi
等爾大家走進，保全性命。²¹ 爾也要積落百樣糧草，好供應爾自
teng gyi-lah-go ky'üoh-zih Nô-üô ziuz i-dzong Jing-ming ih-ts'ih sô feng-fu gyi-go ka tso
等其拉個喫食。」²² 挪亞就依從神明一切所吩咐其個介做。

[1] *Ih ah-ma da-iah Lu-pæn-ts'ih nyi-ts'ah.* 一阿買大約魯班尺二尺。（原註）

Ts. VII.

Yia-e-'o-wô teng Nô-üô wô Ng-zi teng 'o-kô hao tseo-tsing jün-li ing-we Ngô k'en keh-go
耶和華等挪亞話：「爾自等和家好走進船裏，因為我看箇個
shü-dæ cong-nyiang tsih-yiu ng læ Ngô-go min-zin tso kong-yi nying Ng yüong ta kyih-zing-go sang-k'eo me-yiang
世代中央只有爾來我個面前做公義人。² 爾用帶潔淨個牲口每樣
ts'-yüong ts'ih-te feh-kyih-zing-go sang-k'eo me-yiang ts'-yüong ih-te Wa-yiu t'in-k'ong-li tiao me-yiang
雌雄七對，弗潔淨個牲口，每樣雌雄一對。³ 還有天空裏鳥每樣
ts'-yüong ts'ih-te hao pao-djün gyi sing-ming tso cong lae 'en shü-kæn-zöng Ing-we tao di-ts'ih nyih Ngô we
雌雄七對，好保全其性命做種來咸世間上。⁴ 因為到第七日我會
loh-yü læ di-yang-li s-jih nyih s-jih yia s-teh Ngô sô zao væn-pah weh-go tong-si tu dzong di-zöng
落雨來地垟裏四十日、四十夜，使得我所造凡百活個東西都從地上
djü-mih-diao Nô-üô ziu tsiao Yia-e-'o-wô ih-ts'ih-go feng-fu ka-tso 'Ong shü læ shü-kæn-zöng
除滅掉。」⁵ 挪亞就照耶和華一切個吩咐介做。⁶ 洪水來世間上
z-'eo Nô-üô nyin-kyi loh-pah shü
時候，挪亞年紀六百歲。

7 Nô-üô teng ts'i-ts ng-ts sing-vu we-leh 'ong-shü dô-kô tseo-tsing jün-li Kyih-zing-go
挪亞等妻子兒子、新婦，爲了洪水大家走進船裏。⁸ 潔淨個
sang-k'eo teng feh-kyih-zing-go sang-k'eo fi-gying lin ih-ts'ih di-zöng bô-go djong ts'-yüong te-tang-te
牲口等弗潔淨個牲口、飛禽、連一切地上爬個蟲，⁹ 雌雄對打對
keng-leh Nô-üô tseo-tsing jün-li tsiao Jing-ming sô feng-fu Nô-üô-go Ts'ih-nyih yi-'eo 'ong-shü meh-zöng
跟勒挪亞走進船裏，照神明所吩咐挪亞個。¹⁰ 七日以後洪水沒上
di-yang-li
地垟裏。

11 Nô-üô-go nyin-kyi loh-pah shü nyi-yüih jih-ts'ih keh nyih hæ-yang-go shü-nyün pong-k'æ t'in-c'öng
挪亞個年紀六百歲，二月十七箇日，海洋個水源崩開，天窗
p'o-leo
破漏。

12 Yü tao-loh di-yang-li s-jih nyih s-jih yia Læ keh-nyih Nô-üô teng ng-ts Sin
雨倒落地垟裏四十日、四十夜。¹³ 來箇日挪亞等兒子閃、
'En Yüô-feh teng Nô-üô-go ts'i-ts lin gyi sän-go sing-vu tu dô-kô tseo-tsing jün-li-de
含、雅弗，等挪亞個妻子，連其三個新婦，都大家走進船裏了。¹⁴
Gyi-lah teng yia-siu keh-le sang-k'eo keh-le di-zöng bô-go djong-dzi keh-le pah-yang tiao ziu-z
其拉等野獸箇類，牲口箇類，地上爬個蟲豸箇類，百樣鳥，就是
ih-ts'ih-go fi-gying keh-le vân-pah yiu seng-ky'i-go nyüoh-sing te-tang-te keng leh Nô-üô tseo-tsing
一切個飛禽箇類。¹⁵ 凡百有生氣個肉身，對打對跟勒挪亞走進

jün-li Keh-sing tseo-tsing-go nyüoh-sing yiu ts' yiu yüong tsiao Jing-ming-go feng-fu tu tseo-tsing
船裏。16 箇星走進個肉身，有雌有雄，照神明個吩咐都走進

jün-li Yiae-'o-wô ziu kwæn gyi tsing
船裏。耶和華就關其進。

17 'Ong-shü læ shü-kæn-zōng s-jih nyih shü fæn-zōng-læ s-teh jün vu-ky'i læ di zōng-deo
洪水來世間上四十日。水氾上來，使得船浮起來地上頭。18

Di-zōng-go shü kah-zōng-læ gyih-gyi do jün læ shü min-teng t'eng-læ t'eng-ky'i Di-zōng-go shü yü-kô
地上個水溢上來極其大。船來水面頂余來余去。19 地上個水愈加

fæn-zōng-læ s-teh t'in-'ô-go kao-sæn tu be gyi tsing-meh 'Ong-shü kæ-zōng kao-jü keh-sing ting-kao-go sæn
氾上來使得天下個高山都被其浸沒。20 洪水蓋上高如箇星頂高個山

jih-ng ah-ma Shü-kæn-zōng we dong-go nyüoh-sing long-tsang tsing-sah ziu-z fi-gying sang-k'eo
十五阿買。21 世間上會動個肉身攏總浸煞，就是飛禽、牲口、

yia-siu di-yiang-li bô-go djong-dzi teng ko-tang-ko-go nyng læ sao-di-li bih-deo-kwun we t'ong
野獸、地坪裏爬個蟲豸，等個打個個人。22 來燥地裏鼻頭管回通

seng-ky'i go tu si-de 'Ong-shü t'eng-diao shü-kæn-zōng ih-ts'ih weh-go tong-si ziu-z nyng teng
生氣個，都死了。23 洪水吞掉世間上一切活個東西，就是人，等

sang-k'eo djong-dzi fi-gying keh-sing tu dzong di-zōng djü-mih-diao tsih-yiu Nô-üô teng keh-sing læ
牲口、蟲豸、飛禽箇星，都從地上除滅掉，只有挪亞等箇星來

jün-li-go dzing-loh-tong Di-zōng-go shü fæn-tsiang ih-pah ng-jih nyih kong-fu
船裏個剩落東。24 地上個水氾漲一百五十日工夫。

Ts. VIII.

Jing-ming kyi-teh Nô-üô teng jün-li dô-kô læ-kæn-go weh-go tong-si lin cong sang keh-sing
神明記得挪亞等船裏大家來間個活個東西，連衆生箇星。

Jing-ming fah-fong c'ü-læ c'ü-ky'i di-zōng-go shü ziu t'e-de hæ-li-go shü-nyün seh-djü t'in-c'ông
神明發風吹來吹去。地上個水就退了。2 海裏個水源塞住，天窗

kwæn-hao t'in yia feh loh-yü-de Di-zōng-go shü dzin-dzin t'e-loh-ky'i ko-leh ih-pah ng-jih nyih
關好，天也弗落雨了。3 地上個水漸漸退落去，過了一百五十日

'eo-deo ky'üih-leh-tin-de Tao ts'ih-yüih jih-ts'ih keh-nyih jün deng-loh læ Üö-lah-lah sæn-teng Shü yi
後頭缺勤點了。4 到七月十七箇日，船庵落來亞拉臘山頂。5 水又

dzin-dzin t'e-loh tao jih-yüih læ jih-yüih ts'u-ih-go ky'i-deo yiu sæn-ting k'en-kyin-de
漸漸退落到十月，來十月初一個起頭有山頂看見了。

6 Tsæ ko s-jih nyih Nô-üô t'e-k'æ jün-li tso-tih-go c'ông-meng Fông-c'ih ih-tsah lao-ô
再過四十日，挪亞推開船裏做的個窗門。7 放出一隻老鴉。

gyi fi-læ fi-ky'i teng di-zōng-go shü sao Yi fông-c'ih ih-tsah beh-keh iao s-s-k'en di-zōng-go
其飛來飛去，等地上個水燥。8 又放出一隻鵠鵠，要試試看地上個

shü t'e-leh feh dæn-z beh-keh zing-feh-djoh ding-kyiah-go di-fōng ing-we pin-di wa-yiu dzing-loh-go
水退了弗。⁹ 但是鵠鵠尋弗着停腳個地方，因為遍地還有剩落個
shü ziu kyü tao jün-li Nô-üô sing-c'ih siu tsih gyi tsing jün-li læ Tsæ ko ts'ih-nyih yi dzong
水，就歸到船裏。挪亞伸出手，接其進船裏來。¹⁰ 再過七日又從
jün-li fōng beh-keh c'ih-ky'i tao yia-kw'a beh-keh kyü-læ cü-gyin-li yiu ken-læn jü sing-yih
船裏放鵠鵠出去。¹¹ 到夜快鵠鵠歸來，嘴鉗^[1]裏有橄欖樹新葉
'en-tih Nô-üô ziu hyiao-teh di-zōng-go shü yi-kying t'e-loh Tsæ deng ts'ih-nyih yi fōng-c'ih beh-keh
含的。挪亞就曉得地上個水已經退落。¹² 再庵七日，又放出鵠鵠，
ziu feh tsæ kyü-tao gyi di-fōng læ
就弗再歸到其地方來。

[1] 噉

13 Nô-üô loh-pah ling-ih shü tsing-yüih ts'u-ih di-zōng-go shü sao-de Nô-üô ziu hyiao-k'æ jün-go
挪亞六百零一歲正月初一，地上個水燥了。挪亞就操開船個
kæ ih-k'en k'en-kyin di min-teng sao-de Tao nyi-yüih nyiæn-ts'ih keh-nyih di-yiang feng-sao
蓋，一看，看見地面頂燥了。¹⁴ 到二月廿七箇日地咩粉燥。

15 Jing-ming teng Nô-üô z-ka wô Ng hao teng ts'i-ts ng-ts sing-vu dô-kô
神明等挪亞是介話：「¹⁶ 爾好等妻子、兒子、新婦，大家
dzong jün-li tseo-c'ih Wa-yiu teng ng dô-kô læ-kæn-go weh-go tong-si ziu-z fi-gying sang-k'eo
從船裏走出。¹⁷ 還有等爾大家來間個活個東西，就是飛禽、牲口、
di-yang-li bô-go djong-dzi keh-sing tu hao ling gyi c'ih s-teh gyi sang-iyang læ shü-kæn-zōng
地咩裏爬個蟲豸箇星，都好領其出。使得其生養來世間上，
meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ Nô-üô ziu teng ts'i-ts ng-ts sing-vu dô-kô tseo-c'ih
茂茂盛盛多起來。」¹⁸ 挪亞就等妻子、兒子、新婦，大家走出。¹⁹
wa-yiu koh-cong tseo-siu djong-dzi fi-gying teng di-zōng bô-go tong-si yang-tang-iyang tu dzong jün-li
還有各種走獸、蟲豸、飛禽、等地上爬個東西，樣打樣都從船裏
tseo-c'ih
走出。

20 Nô-üô ziu we-leh Yiae'-o-wô zao ih-zo dæn dzong kyih-zing-go sang-k'eo teng kyih-zing-go fi-gying
挪亞就爲了耶和華造一座壇，從潔淨個牲口，等潔淨個飛禽
li-hyang do-læ dæn-zōng hyin væn-tsi Yiae'-o-wô hyüong-djoh gyi hyiang-ky'i Yiae'-o-wô sing-li wô
裏向，駛來壇上獻燔祭。²¹ 耶和華嗅着其香氣，耶和華心裏話：
ing-we nyng-go sing-siang dzong siao z ôh-go Ngô yi'-eo tsæ-feh we-leh nyng tsiu-mô di yia
(因爲人個心想從小是惡個，) 我以後再弗爲了人咒罵地，也
feh-we mih-diao ih-ts'ih weh-go tong-si ziang zin-deo sô-tso ka Di wa læ-tong z'-eo kang-cong teng
弗會滅掉一切活個東西，像前頭所做介。²² 地還來東時候，耕種等
siu-keh lang teng nyih tong teng 'o nyih teng yia pih-ding feh-we hyih

收割，冷等熱，冬等夏，日等夜，必定弗會歇。

Ts. IX.

Jing-ming s foh peh Nô-üô lin gyi-go ng-ts teng gyi-lah wô yüong meo-meo-zing-zing to-ky'i
 神明賜福撥挪亞連其個兒子，等其拉話：「用茂茂盛盛多起

læ di-yiang deng-mun Væn-pah di-li-go tseo-siu t'in-li-go tiao di-zong weh-go tong-si lin
 來，地垟庵滿。² 凡百地裏個走獸，天裏個鳥，地上活個東西，連

hæ-li-go ng tu z kao-dæ ng-go siu-li gyi-lah we do-nyiang p'ô-gyü ng Væn-pah weh-go
 海裏個魚，都是交代爾個手裏。其拉會大樣怕懼爾。³ 凡百活個

tong-si k'o-yi tso ng-go ky'üoh-zih keh tu z Ngô s-peh ng tsing-ziang s-peh ng su-ts'a ka
 東西可以做爾個喫食。箇都是我賜撥爾，正像賜撥爾蔬菜介。⁴

Dæn-z nyüoh wa-yiu gyi-go sing-ming ziu-z gyi hyüih læ-tih ng feh-k'o ky'üoh Ng sing-ming-go
 但是肉，還有其個性命，就是其血來的，爾弗可喫。⁵ 爾性命個

hyüih Ngô pih-ding t'ao gyi wæn feh-leng tseo-siu feh-leng nyung-go siu-li Ngô yia iao t'ao gyi wæn
 血，我必定討其還。弗論走獸，弗論人個手裏，我也要討其還。

væn-pah nyung dzong gyi hyüong-di-go siu-li Ngô pih-iao t'ao gyi-go sing-ming wæn Liu-c'ih nyung hyüih go
 凡百人從其兄弟個手裏，我必要討其個性命還。⁶ 流出人血個，

nyung-k'o yia pih-iao liu-c'ih gyi-go hyüih ing-we Jing-ming z tsiao Gyi zi-go siang-mao zao nyung-go Ng-lah
 人家也必要流出其個血。因為神明是照其自個相貌造人個。⁷ 爾拉

hao meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ s-teh di we sang-mun
 好茂茂盛盛多起來，使得地會生滿。」

8 Jing-ming yi teng Nô-üô lin gyi-go ng-ts wô Ngô teng ng lin ng tsiang-læ-go 'eo-dæ lih
 神明又等挪亞連其個兒子話：「⁹ 我等爾連爾將來個後代立

Ngô-go iah wa-yiu teng ng dô-kô læ-tong-go keh-sing weh-go tong-si ziu-z fi-gying sang-k'eo
 我個約。¹⁰ 還有等爾大家來東個箇星活個東西。就是飛禽、牲口、

yia-siu væn-pah dzong jün-li tseo-c'ih-læ-go lin di-yiang-li-go tseo-siu lih Ngô-go iah Ngô teng
 野獸、凡百從船裏走出來個，連地垟裏個走獸、立我個約。¹¹ 我等

ng we lih Ngô-go iah ziu-z Ngô yi-'eo tsæ-feh s-teh 'ong-shü mih-diao ih-ts'ih yiu nyüoh-sing-go
 爾會立我個約，就是，我以後再弗使得洪水滅掉一切有肉身個

tong-si yia tsæ-feh s-teh 'ong-shü wæ-diao di-yiang Jing-ming yi wô Ngô teng ng lin dô-kô
 東西，也再弗使得洪水壞掉地垟。」¹² 神明又話：「我等爾連大家

læ-tong-go keh-sing weh-go tong-si sô lih üong-yün-go iah yiu keh-go kyi'-ao Ngô pô Ngô-go heo fong-læ
 來東個箇星活個東西所立永遠個約有箇個記號。¹³ 我把我個鬚放來

yüing-li tso Ngô teng shü-kæn-zöng lih-iah-go kyi'-ao Tsiang-læ Ngô s-teh yüing tsô-djü di-yiang-go
 雲裏，做我等世間上立約個記號。¹⁴ 將來我使得雲遮住地垟個

z'-eo yüing li-hyang ziu yin-c'ih heo læ ka-ni Ngô we kyi-teh Ngô teng ng lin væn-pah weh-go
 時候，雲裏向就現出鬚來。¹⁵ 介呢，我會記得我等爾連凡百活個

nyüoh-sing sô lih-go iah yi'-eo tsæ m-neh 'ong-shü mih-diao ih-ts'ih weh-go tong-si Heo yin-c'ih læ
 肉身所立個約。以後再喰得洪水滅掉一切活個東西。¹⁶ 鬚現出來

yüing-li Ngô k'en-ts we kyi-teh keh üong-yün-go iah ziu-z Jing-ming teng shü-kæn-zöng væn-pah weh-go
 雲裏，我看仔會記得箇永遠個約，就是神明等世間上凡百活個

nyüoh-sing sō shih-lih-go
肉身所設立個。」¹⁷ 神明等挪亞話：「我等世間上活個東西所
lih-go iah kyi-ao ziu-z keh-go
立個約，記號就是箇個。」

18 Nô-üô-go ng-ts dzong jün-li ka tseo-c'ih-go z Sin 'En Yüô-feh 'En z Kyüô-nen-go
挪亞個兒子從船裏介走出個是閃、含、雅弗。含是迦南個
ah-tia Keh ziu-z Nô-üô sæn-go ng-ts gyi-lah-go 'eo-dæ sæn-k'æ deng-læ pin-t'in-'o
阿爹。¹⁹ 箇就是挪亞三個兒子，其拉個後代散開，庵來遍天下。

20 Nô-üô tso cong-din-nying cong ih-go bu-dao yün Gyi ky'üoh bu-dao tsiu ky'üoh-tse læ
挪亞做種田人，種一個葡萄園。²¹ 其喫葡萄酒喫醉，來
tsiang-bong-li kyi-sing c'ih-kæn Kyüô-nen-go ah-tia 'En k'en-kyin ah-tia c'ih-sing-lu-t'i tseo-c'ih
帳篷裏肌身出間。²² 迦南個阿爹含，看見阿爹出身露體，走出
nga-deo t'ong-cü liang-go hyüong-di Sin teng Yüô-feh do-leh i-zöng dô-kô pe læ kyin-kah-deo
外頭，通知兩個兄弟。²³ 閃等雅弗駄勒衣裳大家揩來肩胛頭，
tao-t'e-bu tseo-ky'i kæ ah-tia-go kyi-sing gyi-lah min-k'ong feh nyin-cün m-neh k'en-kyin ah-tia
倒退步走起，蓋阿爹個肌身。其拉面孔弗扭轉，嚦得看見阿爹
c'ih-sing-lu-t'i
出身露體。

24 Nô-üô tsiu sing-cün-læ fông-dzæ hyiao-teh siao ng-ts hyiang gyi sô tso-go z-ken ziu
挪亞酒醒轉來，方才曉得小兒子向其所做個事幹。²⁵ 就
wô Kyüô-nen kæ ziu tsiu-mô gyi we tso nu-boh-go nu-boh voh-z hyüong-di Yi wô
話：「迦南該受咒罵。其會做奴僕個奴僕服侍兄弟。」²⁶ 又話：
Coh-zia Yiæ-'o-wô Sin-go Jing-ming Kyüô-nen we tso gyi-go nu-boh Jing-ming we s-teh
「祝謝耶和華，閃個神明！迦南會做其個奴僕。²⁷ 神明會使得
Yüô-feh hying-wông gyi we deng-læ Sin-go tsiang-bong-li Kyüô-nen yia we tso gyi-go nu-boh
雅弗興旺，其會庵來閃個帳篷裏。迦南也會做其個奴僕。」

28 'Ong-shü yi-eo Nô-üô yi ko-leh sæn-pah ng-jih nyin Nô-üô-go ziu-shü kyiu-pah ng-jih
洪水以後，挪亞又過了三百五十年。²⁹ 挪亞個壽歲九百五十
shü si-de
歲，死了。

Nô-üô-go ng-ts Sin 'En Yüô-feh-go kô-pu læ 'ô-veng Gyi-lah 'ong-shü yi'-eo sang
挪亞個兒子，閃、含、雅弗個家譜來下文。其拉洪水以後生
 兒子：² Yüô-feh-go ng-ts Ko-mih Mô-keh Mô-dæ Yüô-fæn T'u-pah Mi-shih
 提拉。³ Ko-mih-go ng-ts Üô-jih-kyi-nô Li-fah Do-kyüô-mô Yüô-fæn-go ng-ts
 以利沙、大失、基帝、多單。⁵ 其拉後頭分開，庵來近海個，
 koh-tang-koh-go di-fông koh-nying tsiao zi-go k'eo-ing dzoh-cong vông-veng keh-sing
 各打各個地方，各人照自個口音、族種、房分箇星。

'En-go ng-ts Kwu-jih Mah-si Feh Kyüô-nen ⁶ 含個兒子，古實、麥西、弗、迦南。⁷ 古實個兒子，西巴、
 Ha-fi-lah Sah-da Lah-mô Sah-di-kyüô Lah-mô-go ng-ts Z-pô Ti-dæn Kwu-jih
 哈腓拉、撒大、拉瑪、撒提迦。拉瑪個兒子，示巴、底但。⁸ 古實
 yi sang Nying-loh shü-kæn-zóng tso hao-lao z gyi ky'i-deo Læ Yiæ-'o-wô-go min-zin gyi tso üong-üong
 又生寧錄，世間上做好佬是其起頭。⁹ 來耶和華個面前其做勇
 tang-liah-go Dzoh-wô z-ka wô Ziang Nying-loh læ Yiæ-'o-wô-go min-zin tso üong-üong tang-liah-go
 打獵個。俗話是介話：「像寧錄來耶和華個面前做勇勇打獵個
 nying Gyi k'æ-koh læ Z-nô di-fông-go Pô-bih Yi-lih Üô-kyiah Kyiah-nyi Dzong keh
 人。」¹⁰ 其開國來土拿地方個巴別、以力、亞甲、甲尼。¹¹ 從箇
 di-fông c'ih-ky'i tao Üô-jih zao Nyi-nyi-vi Li-o-pah dzing-ts teng Kyüô-lah wa-yiu Nyi-nyi-vi
 地方出去到亞述，造尼尼微，利河伯城子，等迦拉，¹² 還有尼尼微
 Kyüô-lah cong-nyiang-go do dzing-ts ziu-z Li-sin Mah-si sang Lu-ting En-nen Li-ha
 迦拉中央個大城子，就是利鮮。¹³ 麥西生路丁、安南、利哈、
 Neh-t'u Pah-lu Kyiah-lu Keh-t'oh keh-sing dzoh-veng Kyiah-lu sang Fi-li-z keh ih-dzoh
 納土、¹⁴ 伯魯、甲路、葛托，箇星族份。甲路生非利士箇一族。

15 Kyüô-nen sang do ng-ts Si-teng yia sang Heh 16 teng Yiæ-pu-z Üô-mo-li
 革迦撒^[1]、¹⁷ 希未、亞基、西尼、¹⁸ 亞華底、西瑪利、哈默箇星
 ts-p'a 'Eo-deo Kyüô-nen keh-sing dzoh-veng yin-k'æ-ky'i Kyüô-nen-go di-ka dzong Si-teng hyiang Gyi-lah ka
 支派。後頭迦南箇星族份延開去。¹⁹ 迦南個地界從西頓向其臘介
 keh-kyüô-sah Hyi-vi Üô-kyi Si-nyi Üô-wô-ti Si-mô-li Ha-meh keh-sing
 去，其臘到迦薩，還有向所多瑪、蛾摩拉、拉瑪、洗扁介去到
 Lah-sô Keh-sing z 'En-go ts-seng tu tsiao gyi-lah-go dzoh-cong k'eo-ing læ gyi-go di-fông teng
 拉沙。²⁰ 箇星是含個子孫，都照其拉個族種，口音，來其個地方等
 koh-veng

[1] 原文此處錯印爲 Keh-kyüô-seh，後文爲 Keh-kyüô-sah.

21 Yüô-feh-go ah-ko Sin ziu-z Hyi-pah keh-dzoh-go tsu-tsong yia sang ng-ts Sin-go
 雅弗個阿哥閃，就是希伯箇族個祖宗，也生兒子。²² 閃個
 兒子，以攔、亞述、亞法撒、路德、亞蘭。²³ 亞蘭個兒子烏士、
 Wu-leh Gyi-t'iah Mô-jih Üô-fah-sah Lu-teh Üô-læn üô-læn-go ng-ts U-z
 戶勒、其帖、瑪實。²⁴ 亞法撒生撒拉，撒拉生希伯。²⁵ 希伯生兩個
 兒子，一個名字法勒^[1]，因為來其個時候國份分散了。其阿弟名字
 Iah-tæn Iah-tæn sang Üô-mo-t'ah Sô-lih Ha-sah-mô-fi Yiæ-lah Ha-to-læn
 約丹。²⁶ 約丹生亞摩塔、沙列、哈薩瑪非、耶拉、²⁷ 哈多蘭、
 U-sah Deh-lah O-pah Üô-pi-mô-li Z-pô O-fi Ha-fi-lah Iah-pah
 烏薩、特拉、²⁸ 倭柏、亞比瑪利、示巴、²⁹ 倭非、哈腓拉、約伯、
 keh tu z Iah-tæn-go ng-ts Gyi-lah sô deng-go di-föng dzong Mi-sô tao tong-pin Si-fah keh-zo sæn
 箇都是約丹個兒子。³⁰ 其拉所庵個地方從米沙到東邊西發箇座山。
 Keh-sing z Sin-go ts-seng tu tsiao gyi-lah-go dzoh-cong k'eo-ing læ gyi-go di-föng teng koh-veng
 31 箇星是閃個子孫，都照其拉個族種口音，來其個地方等國份。

[1] *Fah-leh i-s ziu-z Feng-k'æ.* 法勒意思就是分開。（原註）

32 Zöng-veng tu z Nô-üô ng-ts-go ts-p'a tsiao gyi-lah-go kô-pu teng koh-veng 'Ong-shü
 上文都是挪亞兒子個支派，照其拉個家譜等國份。洪水
 yi-'eo shü-kæn-zöng-go koh-veng dzong gyi-lah ka feng-k'æ læ
 以後，世間上個國份從其拉介分開來。

Ts. XI.

'En-t'in-'ô tu z ih-yiang-go k'eo-ing ih-yiang-go shih-wô Dzong tong-pin pun-ko-ky'i z'-eo
 咸天下都是一樣個口音，一樣個說話。² 從東邊搬過去時候，
 læ Z-nô di-föng p'ong-djoh bing-yiang ziu deng-loh Gyi-lah dô-kô siang-liang wô Læ ah-lah
 來土拿地方碰着平垟，就庵落。³ 其拉大家商量話：「來，阿拉
 hao tso cün-deo yüong ho siao gyi c'ih-læ Gyi-lah ziu yiu cün-deo tông zah-deo yüong wa-yiu zah-yiu tông
 好做磚頭，用火燒其出來。」其拉就有磚頭當石頭用，還有石油當
 zah-hwe yüong Gyi-lah yi wô Læ ah-lah hao zao dzing-ts teng ih-zo t'ah iao gyi ting
 石灰用。⁴ 其拉又話：「來，阿拉好造城子，等一座塔，要其頂
 bang-djoh t'in yi hao yiang ah-lah-go ming-sing sän-leh sän-k'æ læ tao-c'ü di min-teng Yiæ-'o-wô
 碰着天，又好揚阿拉個名聲，省勒散開來到處地面頂。」⁵ 耶和華
 kóng-loh-læ iao k'en keh-sing nyding sô zao-go dzing-ts teng-t'ah Yiæ-'o-wô wô Pah-sing z
 降落來要看箇星人所造個城子等塔。⁶ 耶和華話：「百姓是

ih-yiang-go gyi-lah shih-wô yia z ih-yiang-go næn-kæn ky'i-deo tso keh-go z-ken 'eo-deo gyi-lah
一樣個，其拉說話也是一樣個。難間起頭做箇個事幹，後頭其拉
iao-siang tso soh-go m̄-kao hao ky'i kying-djü gyi 7 Læ Ah-lah hao kōng-loh-ky'i weng-dzeh gyi-go
要想做啥個，嚙告好去禁住其。來，阿拉好降落去，混雜其個
k'eo-ing s-teh gyi-lah shih-wô feh siang-t'ong Yiæ-'o-wô ziu dzong keh-deo sæn-k'æ cong-nying læ
口音，使得其拉說話弗相通。」耶和華就從箇頭散開衆人來
tao-c'ü di min-teng gyi-lah zao dzing-ts-go z-ken ziu hyih-de 9 Sô-yi keh di-ming kyiao-leh
到處地面頂。其拉造城子個事幹就歇了。所以箇地名叫勒
Pô-bih ing-we læ keh-deo Yiæ-'o-wô weng-dzeh 'en-t'in-'ô nying-go k'eo-ing ping-ts'ia Yiæ-'o-wô dzong
巴別^[1]，因為來箇頭耶和華混雜咸天下人個口音，並且耶和華從
keh-deo sæn-k'æ gyi-lah læ tao-c'ü di min-teng
箇頭散開其拉來到處地面頂。

[1] *Pô-bih i-s ziu-z Weng-dzeh.* 巴別意思就是混雜。（原註）

10 Sin-go shü-dæ læ 'ô-veng 'Ong-shü yi'-eo liang-nyin Sin yi-kying ih-pah shü sang Üô-fah-sah
閃個世代來下文。洪水以後兩年，閃已經一百歲生亞法撒。
11 Sin sang Üô-fah-sah yi'-eo yiu ng-pah nyin wa sang ng-ts nön
閃生亞法撒以後，又五百年，還生兒子因。
12 Üô-fah-sah sæn-jih-ng shü sang Sah-lah 13 Üô-fah-sah sang Sah-lah yi'-eo yiu s-pah ling sæn
亞法撒三十五歲生撒拉。 亞法撒生撒拉以後又四百零三年，還生
nyin wa sang ng-ts nön
年，還生兒子因。
14 Sah-lah sæn-jih shü sang Hyi-pah 15 Sah-lah sang Hyi-pah yi'-eo yiu s-pah ling sæn nyin wa sang
撒拉三十歲生希伯。 撒拉生希伯以後又四百零三年，還生
ng-ts nön
兒子因。
16 Hyi-pah sæn-jih-s shü sang Fah-leh 17 Hyi-pah sang Fah-leh yi'-eo yiu s-pah sæn-jih nyin wa sang
希伯三十四歲生法勒。 希伯生法勒以後又四百三十年，還生
sang ng-ts nön
兒子因。
18 Fah-leh sæn-jih shü sang Lah-keo 19 Fah-leh sang Lah-keo yi'-eo yiu nyi-pah ling kyiу nyin wa sang
法勒三十歲生拉苟。 法勒生拉苟以後又二百零九年，還生
ng-ts nön
兒子因。
20 Lah-keo sæn-jih-nyi shü sang Sah-loh 21 Lah-keo sang Sah-loh yi'-eo yiu nyi-pah ling ts'ih nyin wa
拉苟三十二歲生撒鹿。 拉苟生撒鹿以後又二百零七年，還生
sang ng-ts nön
兒子因。

22 Sah-loh sən-jih shü sang Nô-ngoh
撒鹿三十歲生拿鶴。²³ 撒鹿生拿鶴以後又二百年，還生兒子
nön
因。

24 Nô-ngoh nyiæn-kyiu shü sang T'a-lah
拿鶴廿九歲生他拉。²⁵ 拿鶴生他拉以後又一百十九年，還
sang ng-ts nön
生兒子因。

26 T'a-lah ts'ih-jih shü sang Üô-pah-læn
他拉七十歲生亞伯蘭、拿鶴、哈蘭。
Nô-ngoh Ha-læn
27 T'a-lah shü-dæ læ 'ō-veng
他拉世代來下文。他拉生亞伯蘭、拿鶴、哈蘭，哈蘭生
Lo-teh Ha-læn pi gyi ah-tia sin si læ peng di-fong
羅得。²⁸ 哈蘭比其阿爹先死來本地方，就是迦勒底^[1]國，珥個
dzing-li Üô-pah-læn teng Nô-ngoh tu dæ ts'i-ts
城裏。²⁹ 亞伯蘭等拿鶴都抬妻子。亞伯蘭個妻子名字撒萊，拿鶴個
ts'i-ts ming-z Mih-kyûô Mih-kyûô teng Yi-z-kyûô tu z Ha-læn-go nön
妻子名字密迦。密迦等以士迦都是哈蘭個因。³⁰ 撒萊弗會生，喫得
ng-ts T'a-lah ling-leh ng-ts Üô-pah-læn
兒子。³¹ 他拉領勒兒子亞伯蘭，等其孫子羅得（就是哈蘭個
ng-ts teng gyi sing-vu Sah-læ ziu-z Üô-pah-læn-go ts'i-ts
兒子），等其新婦撒萊（就是亞伯蘭個妻子），大家走出迦勒底^[1]
koh R-go dzing-li iao tao Kyûô-nen di-fong ky'i tao-leh Ha-læn ziu deng-loh
國，珥個城裏，要到迦南地方去，到了哈蘭就庵落。³² 他拉壽歲
nyi-pah ling ng shü T'a-lah læ Ha-læn di-fong si-de
二百零五歲。他拉來哈蘭地方死了。

[1] 原文此處錯印爲 Kyûô-lah-ti，後文爲 Kyûô-leh-ti.

Ts. XII.

Yiae-o-wô teng Üô-pah-læn wô
耶和華等亞伯蘭話：¹ 「爾用走出本國，離開親眷等阿爹
oh-li tao Ngô sô ts-tin peh ng-go di-fong Ngô we s-teh ng tso do koh-veng
屋裏，到我所指點撥爾個地方。² 我會使得爾做大國份，賜福撥
s-peh peh

ng yiang ng-go ming-sing ping-ts'ia ng we tso foh-ky'i-go keng-deo Keh-sing coh-foh ng-go Ngô yia
爾，揚爾個名聲，並且爾會做福氣個根頭。³ 箇星祝福爾個，我也
we s-foh peh gyi tsiu-mô ng go Ngô yia we tsiu-mô gyi wa-yiu t'in-'ô keh-sing dzoh-veng tu we
會賜福撥其，咒罵爾個，我也會咒罵其。還有天下箇星族份都會
dzong ng ka teh-djoh foh-ky'i Üô-pah-læn i Yiae'-o-wô-go feng-fu ka c'ih-meng-ky'i Lo-teh teng gyi
從爾介得着福氣。」⁴ 亞伯蘭依耶和華個吩咐介出門去。羅得等其
dong-de ky'i Üô-pah-læn li-k'æ Ha-læn-go z'-eo nyin-kyi yiu ts'ih-jih-ng shü Üô-pah-læn ta-leh gyi
同隊去。亞伯蘭離開哈蘭個時候年紀有七十五歲。⁵ 亞伯蘭帶勒其
ts'i-ts Sah-læ teng gyi dzhih-ts Lo-teh wa-yiu læ Ha-læn sô tsih-loh-go kô-kyi sô teh-djoh-go
妻子撒萊，等其姪子羅得，還有來哈蘭所積落個家計，所得着個
nying tu tseo-e'ih iao tao Kyüô-nen ka ky'i ziu tao Kyüô-nen di-föng
人，都走出要到迦南介去。就到迦南地方。

Üô-pah-læn tseo-ko keh-go di-föng tao Jü-kyin ziu-z tao Mo-li-go ziang-jü ka z'-eo
⁶ 亞伯蘭走過箇個地方到敘劍，就是到摩利個橡樹。介時候
Kyüô-nen nying deng-læ keh-deo Yiae'-o-wô yin-c'ih-læ teng Üô-pah-læn wô Ngô we pô keh-go
迦南人庵來箇頭。⁷ 耶和華現出來，等亞伯蘭話：「我會把箇個
di-föng s-peh ng-go 'eo-dæ Gyi ziu læ keh-deo teng yin-c'ih-læ-go Yiae'-o-wô zao ih-zo dæn
地方賜撥爾個後代。其就來箇頭等現出來個耶和華造一座壇。⁸
'Eo-deo pun-tao Pah-deh-li tong-pin-go ih-zo sæn-li tah tsiang-bong si-pin z Pah-deh-li tong-pin z
後頭搬到伯特利東邊個一座山裏，搭帳篷，西邊是伯特利，東邊是
'Æ ping-ts'ia læ keh-deo teng Yiae'-o-wô zao ih-zo dæn gyiu-k'eng Yiae'-o-wô-go ming-deo Üô-pah-læn
亥。並且來箇頭等耶和華造一座壇，求懇耶和華個名頭。⁹ 亞伯蘭
yi dong-sing hyiang nen-pin di-föng ka pun-ko-ky'i
又動身向南邊地方介搬過去。

Keh-deo yiu hwông-nyin ing-we keh hwông-nyin li-'æ sô-yi Üô-pah-læn tseo-loh Yiae-gyih koh ky'i
¹⁰ 箇頭有荒年，因爲箇荒年厲害，所以亞伯蘭走落埃及國去
deng Kw'a tseo-tao Yiae-gyih-go z'-eo teng ts'i-ts Sah-læ wô Ngô hyiao-teh ng z siang-mao
庵。¹¹ 快走到埃及個時候，等妻子撒萊話：「我曉得爾是相貌
hao-k'en-go nyü-nying næn-kæn keh-sing Yiae-gyih nying k'en-kyin ng we wô Keh z gyi ts'i-ts
好看個女人，¹² 難間箇星埃及人看見爾會話：『箇是其妻子』，
gyi-lah ziu we sah ngô pao-djün ng-go sing-ming Ka-ni ng hao wô z ngô-go ah-me s-teh ngô
其拉就會殺我，保全爾個性命。¹³ 介呢爾好話是我個阿妹，使得我
we-leh ng teh-djoh en-tæn yia we-leh ng neng-keo pao-djün sing-ming
爲了爾得着安耽，也爲了爾能夠保全性命。」

Üô-pah-læn tao-leh Yiae-gyih Yiae-gyih nying k'en-kyin keh nyü-nying z ting hao-k'en Fah-lao-go
¹⁴ 亞伯蘭到了埃及，埃及人看見箇女人是頂好看。¹⁵ 法老個
da-dzing yia k'en-kyin gyi læ Fah-lao min-zin ts'ing-tsæn gyi Fah-lao ziu tsih keh-go nyü-nying tao
大臣也看見其，來法老面前稱讚其。法老就接箇女人到
wông-kong-li We-leh gyi Fah-lao kah-nga dæ Üô-pah-læn Üô-pah-læn yiu negeo yang loh-do
王宮裏。¹⁶ 爲了其，法老格外待亞伯蘭，亞伯蘭有牛、羊、駱駝、

ts'-yüong li-ts teng nu-boh ô-deo keh-sing Dæn-z Yia-e'-o-wô we-leh Uô-pah-læn ts'i-ts Sah-læ-go
 雌雄驢子等奴僕、丫頭箇星。¹⁷ 但是耶和華爲了亞伯蘭妻子撒萊個
 yün-kwu kóng do-do tsæ-næn vah Fah-lao teng gyi ih-kô-go nyng Fah-lao ziu eo Üô-pah-læn wô
 緣故，降大大災難罰法老等其一家個人。¹⁸ 法老就誼亞伯蘭，話：
 Ng dza-we z-ka dæ ngô Gyi z ng ts'i-ts dza feh wô-hyang ngô dao Dza-we ts'ing-hwu gyi
 「爾昨會是介待我？其是爾妻子，咋弗話向我道？」¹⁹ 咋會稱呼其
 ah-me s-teh ngô kyi-wu dæ gyi tso ts'i-ts Næn-kæn ng-go ts'i-ts hao ta-leh-ky'i
 阿妹，使得我幾乎抬其做妻子？難間爾個妻子，好帶勒去。」²⁰
 Fah-lao we-leh gyi feng-fu pah-sing Üô-pah-læn teng ts'i-ts lin væn-pah sô-yiu-go tu song gyi
 法老爲了其吩咐百姓，亞伯蘭等妻子，連凡百所有個，都送其
 c'ih-ky'i
 出去。

Ts. XIII.

Üô-pah-læn teng gyi ts'i-ts lin væn-pah sô-yiu-go wa-yiu Lo-teh dô-kô tseo-c'ih Yia-e-gyih tao
亞伯蘭等其妻子連凡百所有個，還有羅得，大家走出埃及到南地去。² 亞伯蘭有牲口、銀子、金子箇星頂富足。³ 從南地搬到伯特利，就是前頭搭帳篷造祭壇地方，來伯特利等亥個中央。⁴
 Üô-pah-læn lae keh-deo gyiu-k'eng Yia-e'-o-wô-go ming-deo
亞伯蘭來箇頭求懇耶和華個名頭。

5 Teng Üô-pah-læn dong-de go Lo-teh yia yiu nego yiang tsiang-bong Keh di-fông feh-neng keo peh
 等亞伯蘭同隊個羅得也有牛、羊、帳篷。⁶ 箇地方弗能夠撥
 gyi dô-kô deng ing-we kô-kyi to-leh-kying sô-yi dô-kô deng-feh-ko Ping-ts'ia Üô-pah-læn k'en
 其大家庵，因爲家計多勒緊，所以大家庵弗過。⁷ 並且亞伯蘭看牲口個人等羅得看牲口個人大家爭造。介時候迦南等比利洗人還
 sang-k'eo-go nyng teng Lo-teh k'en sang-k'eo-go nyng dô-kô tsang-zao Ka z'-eo Kyüô-nen teng Pi-li-si nyng wa
 牝口個人等羅得看牲口個人大家爭造。介時候迦南等比利洗人還
 deng-læ keh-deo Üô-pah-læn teng Lo-teh wô Næn-kæn ngô teng ng m-neh hao tsang-zao ngô k'en
 庵來箇頭。⁸ 亞伯蘭等羅得話：「難間我等爾嘸得好爭造，我看
 sang-k'eo-go nyng teng ng k'en sang-k'eo-go nyng yia m-neh hao tsang-zao ing-we ah-lah z zi-go nyng
 牝口個人等爾看牲口個人也嘸得好爭造，因爲阿拉是自個人。⁹
 Djün-ko di ky'i-feh-z lae ng-go min-zin ma Ts'ing ng teng ngô feng-k'æ ng iao tsia-siu-pin ky'i ngô hao
 全個地豈弗是來爾個面前嗎？請爾等我分開。爾要借手邊去，我好
 tao jing-siu-pin ky'i 'oh-tsia ng iao jing-siu-pin ky'i ngô hao tao tsia-siu-pin ky'i Lo-teh ngæn-tsing
 到順手邊去；或者爾要順手邊去，我好到借手邊去。」¹⁰ 羅得眼睛

dæ-ky'i k'en-k'en Iah-dæn 'o bing-yiang tao So-r keh-da lu tao-c'ü di-t'u ts-ts-jing-jing tsing-ziang
 抬起，看看約但河平垟到瑣珥箇埭路，到處地土滋滋潤潤，正像
 Yia-e-'o-wô-go hwô-yün yia ziang Yia-e-gyih di-fông ka keh z Yia-e-'o-wô feh-zing mih-diao Sô-to-mô teng
 耶和華個花園，也像埃及地方介。箇是耶和華弗曾滅掉所多瑪等
 Ngo-mo-lah z'-eo Lo-teh ziu kæn-djoh Iah-dæn 'o djün-ko bing-yiang Lo-teh ziu hyiang tong-pin ka
 蛾摩拉時候。 11 羅得就揀着約但河全個平垟。羅得就向東邊介
 pun-ko-ky'i keh liang-go nying dô-kô feng-k'ae Üô-pah-læn deng-læ Kyûô-nen di-fông Lo-teh deng-læ
 搬過去。箇兩個人大家分開。 12 亞伯蘭庵來迦南地方，羅得庵來
 bing-yiang-go dzing-ts-li pô tsiang-bong dzin-dzin pun-ko-ky'i tao Sô-to-mô Keh-sing Sô-to-mô nying
 平垟個城子裏，把帳篷漸漸搬過去到所多瑪。 13 箇星所多瑪人
 tsoh-ôh væn do ze lae Yia-e-'o-wô-go min-zin
 作惡，犯大罪來耶和華個面前。

14 Lo-teh teng Üô-pah-læn feng-k'ae ts'-eo Yia-e-'o-wô teng Üô-pah-læn wô Ng ngæn-tsing
 羅得等亞伯蘭分開之後，耶和華等亞伯蘭話：「爾眼睛
 dæ-ky'i-læ dzong ng læ-tong-go di-fông k'en tong nen si poh Ng ih-ts'ih sô k'en-kyin-go
 抬起來，從爾來東個地方看東、南、西、北。 15 爾一切所看見個
 di-fông Ngô we üong-yün s-peh ng teng ng-go 'eo-dæ Ngô we s-teh ng-go 'eo-dæ ziang
 地方，我會永遠賜撥爾，等爾個後代。 16 我會使得爾個後代像
 di-yiang-li hwe-dzing ka to ziah-z di-yiang-li-go hwe-dzing nying neng-keo su-leh-pin ka-ni ng-go
 地垟裏灰塵介多。若是地坪裏個灰塵，人能夠數勒遍，介呢爾個
 'eo-dæ yia hao su-leh-c'ih Ng bô-ky'i yüong tseo-cün keh di-fông-go dziang teng kw'eh ing-we Ngô
 後代也好數勒出。 17 爾爬起，用走轉箇地方個長等闊，因為我
 pih-ding we s-peh ng Üô-pah-læn ziu pun tsiang-bong tao Hyi-pah-leng deng-læ Mæn-li-go ziang-jü
 必定會賜撥爾。」 18 亞伯蘭就搬帳篷到希伯崙，庵來幔利個橡樹
 bông-pin læ keh-deo teng Yia-e-'o-wô zao ih-zo dæn
 旁邊，來箇頭等耶和華造一座壇。

Ts. XIV.

1 Ka z'-eo En-lah-fi tso Z-nô wông Üô-liah tso Yi-lah-sah wông Kyi-da-lao-mô tso
 介時候，暗拉非做士拿王，亞略做以拉撒王，基大老瑪做
 Yi-læn wông Di-dah tso Lih-póng wông dô-kô ky'i tsing-vah Sô-to-mô wông Pi-lah Ngo-mo-lah wông
 以攔王，提達做列邦王。 2 大家去征伐所多瑪王比拉、蛾摩拉王
 Pi-sô Iah-mô wông Z-neh Si-pin wông Z-mi-bih teng Pi-lah wông Pi-lah ziu-z
 比沙、押瑪王土納、洗扁王土米別等比拉王。（比拉就是
 So-r Keh-sing ng wông jü-long læ Si-ding sæn-ao ziu-z Yin hæ Gyi-lah voh-z
 瑣珥。） 3 箇星五王聚攏來西定山巒，就是鹽海。 4 其拉服侍

Kyi-da-lao-mô jih-nyi nyin tao jih-sæn nyin be-bun gyi de Tao-leh jih-s nyin Kyi-da-lao-mô teng
基大老瑪十二年，到十三年背叛其了。⁵到了十四年，基大老瑪等
gyi kyih-tông-go koh-wông læ tang-ba Li-vah-ing nying læ Üô-di-lih-kyüô nying di-fông teng Su-si nying læ
其結黨個國王來打敗利乏音人來亞提律迦人地方，等蘇西人來
Ha-mah di-fông Yi-mi nying læ Sô-vi-kyi-lih-ding di-fông 'O-li nying læ gyi-lah-go Si-r sæn
哈麥地方。以米人來沙微基列亭地方，⁶何利人來其拉個西珥山，
dzhih-tao kw'ông-iæ siang-gyung-go R-pô-læn Keh s-go wông tseo-kyü tao En-mih-pah ziu-z Kyüô-t'ih
直到曠野相近個珥巴蘭。⁷箇四個王走歸到安密八，就是迦鐵，
p'o-tsing Üô-mô-leh nying-go 'en di-fông teng deng-læ Ha-si-seng-da-mô-go Üô-mo-li nying
破進亞瑪勒人個咸地方，等庵來哈洗遜大瑪個亞摩利人。

8 Keh-tsao Sô-to-mô wông Ngo-mo-lah wông Iah-mô wông Si-pin wông Pi-lah wông Pi-lah
箇遭所多瑪王、蛾摩拉王、押瑪王、洗扁王、比拉王（比拉
ziu-z So-r tu tseo-c'ih læ Si-ding sæn-ao teng gyi-lah tang-tsiang ziu-z teng Yi-læn wông
就是瑣珥）都走出來西定山嶧，等其拉打仗。⁹就是等以攔王
Kyi-da-lao-mô Lih-pông wông Di-dah Z-nô wông En-lah-fi Yi-lah-sah wông Üô-liah keh s-go
基大老瑪、列邦王提達、士拿王暗拉非、以拉撒王亞略：箇四個
wông teng ng-go wông tang-tsiang
王等五個王打仗。

10 Si-ding sæn-ao yiu hyü-to zah-yiu-go di-k'ang Sô-to-mô teng Ngo-mo-lah koh-wông dao-tseo læ
西定山嶧有許多石油個地坑：所多瑪等蛾摩拉國王逃走，來
keh-deo tang-ba yü-to dao-tao sæn-li-de Gyi-lah ziu pô Sô-to-mô Ngo-mo-lah keh-sing dzæ-veh
箇頭打敗。餘多逃到山裏了。¹¹其拉就把所多瑪、蛾摩拉箇星財物
liang-ts'ao tu lo-liah-ts tseo-kyü-ky'i Üô-pah-læn-go dzih-ts Lo-teh deng-læ Sô-to-mô gyi nying lin
糧草，都擄掠仔走歸去。¹²亞伯蘭個姪子羅得庵來所多瑪：其人連
dzæ-veh yia be lo-liah-ky'i Yiu ih-go dao-tseo-go nying læ t'ong-cü Hyi-pah-læ nying Üô-pah-læn
財物也被擄掠去。¹³有一個逃走個人來通知希伯來人亞伯蘭。

Üô-pah-læn deng-læ Üô-mo-li nying Mæn-li-go ziang-jü di-fông Mæn-li z Yi-jih-koh teng Üô-næ-go
亞伯蘭庵來亞摩利人幔利個橡樹地方。幔利是以實各等亞乃個
hyüong-di keh sæn hyüong-di tu teng Üô-pah-læn lih-iah-ko-liao-go Üô-pah-læn ting-meng dzih-ts be
兄弟。箇三兄弟都等亞伯蘭立約過了個。¹⁴亞伯蘭聽聞姪子被
lo-liah-ky'i ziu ling-leh gyi-zi oh-li sô iang-tong jih-lin-ko-liao-go nu-boh sæn-pah jih-pah-go nying
擄掠去，就領勒其自屋裏所養東，習練過了個奴僕三百十八個人，
ken-tao Dæn-go di-fông Lin-yia feng-k'æ nu-boh tang-ba gyi-lah ken-tao Da-mô-seh tsia-siu-pin-go
趕到但個地方。¹⁵連夜分開奴僕，打敗其拉，趕到大馬色借手邊個
'O-pô Gyi deh-cün ih-ts'ih-go dzæ-veh yi ling-leh dzih-ts Lo-teh teng gyi-go tong-si lin nyü-nying
何把。¹⁶其奪轉一切個財物，又領勒姪子羅得等其個東西，連女人
lin pah-sing dô-kô kyü-læ

連百姓，大家歸來。

17 Uô-pah-læn sah-ba-leh Kyi-da-lao-mô lin gyi kyi-h-tông-go koh-wóng kyü-læ z'-eo Sô-to-mô wóng
亞伯蘭殺敗了基大老瑪連其結黨個國王歸來時候，所多瑪王

tseo-c'ih tao Sô-vi sæn-ao ziu-z wông-go sæn-ao ky'i nyng-tsих gyi Keh z'-eo Sah-leng wông
走出到沙微山巒，就是王個山巒，去迎接其。18 箇時候撒冷王

Mah-kyi-si-teh z tso ting kao Jing-ming-go ts-i-s ta-leh ping teng tsiu c'ih-læ coh-foh gyi wô
麥基洗德，是做頂高神明個祭司，帶勒餅等酒出來，19 祝福其話：

Dæn-nyün keh-we t'in-di-go Cü-tsæ ting kao Jing-ming s foh-ky'i peh Üô-pah-læn Coh-zia ting kao
「但願箇位天地個主宰，頂高神明賜福氣撥亞伯蘭！」20 祝謝頂高

Jing-ming pô ng-go dziu-dih kao-dæ ng-go siu-li Üô-pah-læn pô sô teh-djoh-go jih-kwu-teh-ih
神明，把爾個仇敵交代爾個手裏！」亞伯蘭把所得着個，十股得一

song-peh Mah-kyi-si-teh
送撥麥基洗德。

21 Sô-to-mô wông teng Üô-pah-læn wô Nying ni kwe-peh ngô tong-si ni ng-zi
所多瑪王等亞伯蘭話：人呢，歸撥我，東西呢，爾自

do-leh-ky'i Üô-pah-læn teng Sô-to-mô wông wô Ngô yi-kying ts-tin ting kao Jing-ming Yiæ-'o-wô
駄勒去。22 亞伯蘭等所多瑪王話：我已經指點頂高神明耶和華，

keh-we t'in-di-go Cü-tsæ vah-tsiu ih-kwang sin ih-kwang 'a-ta z ng-go tong-si ngô tu
箇位天地個主宰，罰咒，23 一梗線，一梗鞋帶，是爾個東西，我都

feh do sæn-leh ng wô Ngô s-teh Üô-pah-læn yiu-lao Djü-leh 'eo-sang sô ky'üoh ts-nga
弗駄，省勒爾話：「我使得亞伯蘭有佬。」24 除勒後生所喫之外，

wa-yiu teng ngô dong-de Üô-næ Yi-jih-koh Mæn-li sô ing-tông teh-djoh-go hao peh gyi-lah tsiao meng-veng
還有等我同隊亞乃、以實各、幔利所應當得着個，好撥其拉照門份

do-leh-ky'i
駄勒去。

Ts. XV.

Keh-sing z-ken 'eo-deo Yiæ-'o-wô hyin-ling peh Üô-pah-læn teng gyi wô Üô-pah-læn
箇星事幹後頭，耶和華顯靈撥亞伯蘭，等其話：「亞伯蘭，

hao-vong p'ô Ngô tso ng-go deng-ba tso ng do-do eng-sông Üô-pah-læn wô Cü
好留怕，我做爾個盾牌，做爾大大恩賞。」2 亞伯蘭話：「主

Yiæ-'o-wô Ng pô soh-si s-peh ngô ing-we ngô m-neh ng-ts tso ngô cong-kwun-go z keh-go
耶和華，爾把啥西賜撥我，因為我嘸得兒子，做我總管個是箇個

Da-mô-seh nyng Yi-li-üô-sah Üô-pah-læn yi wô Ng m-neh ng-ts s-peh ngô ka-ni
大馬色人以利亞撒。」3 亞伯蘭又話：「爾嘸得兒子賜撥我，介呢

sang-læ ngô oh-li-go nyng we tsih ngô-go dæ Yiæ-'o-wô yi teng gyi wô Keh-go nyng feh-we
生來我屋裏個人會接我個代。」4 耶和華又等其話：「箇個人弗會

tsih ng-go dæ pih-ding dzong ng-zi sang-c'ih-læ-go hao tsih ng-go dæ Ziu ling gyi tseo-c'ih
接爾個代，必定從爾自生出來個好接爾個代。」⁵ 就領其走出

nga-deo wô Deo dæ-ky'i k'en t'in Keh-sing sing-siu ng neng-keo su-leh-pin feh Yi teng gyi
外頭，話：「頭抬起看天！箇星星宿爾能夠數勒遍弗？」又等其

wô Ng-go 'eo-dæ pih-ding z-ka Üô-pah-læn siang-sing Yia-e-o-wô Yia-e-o-wô sön keh z
話：「爾個後代必定是介。」⁶ 亞伯蘭相信耶和華。耶和華算箇是

gyi go kong-yi Yi teng Üô-pah-læn wô Ngô Yia-e-o-wô ziu-z ling ng c'ih Kyüô-leh-ti koh
其個公義。⁷ 又等亞伯蘭話：「我耶和華，就是領爾出迦勒底國，

R-go dzing-li iao pô dông-deo di-föng s-peh ng tso ts'aen-nyih Gyi wô Cü Yia-e-o-wô
珥個城裏，要把蕩頭地方賜撥爾做產業。」⁸ 其話：「主耶和華，

ngô dza hao hyiao-teh pih-ding teh-djoh keh-go ts'aen-nyih Yia-e-o-wô teng gyi wô Ng yüong teng Ngô do
我咋好曉得必定得着箇個產業？」⁹ 耶和華等其話：「爾用等我馱

sæn-nyin-go ts'-ngeo sæn-nyin-go ts' sæn-yiang sæn-nyin-go yüong wu-yiang teng ih-tsah pæn-kyiu ih-tsah
三年個雌牛，三年個雌山羊，三年個雄湖羊，等一隻斑鳩，一隻

siao beh-keh Ziu long-tsong do-læ te p'o-k'æ pun-pin kah-ky'i te-deo pa-tong tsih-yiu tiao feh
小鵠鴿。」¹⁰ 就攏總馱來，對破開半邊夾起對頭擺東，只有鳥弗

p'o-k'æ Yiu yia-tiao fi-loh-læ ding-leh keh-sing sang-k'eo-li Üô-pah-læn ken gyi ky'i Nyih-deo kw'a
破開。¹¹ 有野鳥飛落來停勒箇星牲口裏，亞伯蘭趕其去。¹² 日頭快

loh-sæn z'-eo Üô-pah-læn sah-kao kw'eng-joh hweh-jün teh-cü moh-ts'eh-di-en ziu p'ô-de
落山時候，亞伯蘭煞覺睺熟，忽然得知墨漆地暗，就怕了。¹³

Yia-e-o-wô ziu teng Üô-pah-læn wô Ng hao ih-ding hyiao-teh ng-go ts-seng we tso c'ih-meng nying læ
耶和華就等亞伯蘭話：「爾好一定曉得爾個子孫會做出門人來

bih-koh voh-z gyi-lah be bao-nyiah s-pah nyin kong-fu Gyi-lah sô voh-z keh-koh-go nying
別國，服侍其拉。被暴虐四百年工夫。」¹⁴ 其拉所服侍箇國個人，

Ngô tsong-iao p'un-tön gyi 'eo-deo ng-go 'eo-dæ we do-leh hyü-to dzæ-veh tseo-c'ih-læ Ng we
我總要判斷其。後頭爾個後代會馱勒許多財物走出來。¹⁵ 爾會

en-en-wäng-wäng kyü tsu-tsang di-föng ky'i teh-djoh dziang-dzhang ziu-shü en-tsöng-hao Tao di-s dæ gyi-lah
安安穩穩歸祖宗地方去，得着長長壽歲安葬好。¹⁶ 到第四代其拉

we tseö-cün tao ts'-di lae ing-we Üô-mo-li nying-go ze wa m-neh mun-tsöh
會走轉到此地來，因爲亞摩利人個罪還喫得滿足。」

17 Nyih-deo yi-kying loh-sæn heh-en z'-eo yiu c'ih-in-go ho-lu teng mang-mang ho-pô læ
日頭已經落山，黑暗時候，有出煙個火爐等猛猛火把來

pa-k'æ-tih nyüoh-go cong-nyiang tseo-ko Keh-nyih Yia-e-o-wô teng Üô-pah-læn lih-iah wô Dzong Yia-e-giyih
擺開的肉個中央走過。¹⁸ 箇日耶和華等亞伯蘭立約話：「從埃及

'o tao Pah-lah keh-da do-'o Ngô pô keh-go di-föng s-peh ng-go 'eo-dæ ziu-z Kyi-nyi
河到伯拉箇埭大河，我把箇個地方賜撥爾個後代。¹⁹ 就是基尼、

Kyi-nyi-si Kyiah-mo-nyi 20 Heh Pi-li-si Li-vah-ing Üô-mo-li Kyüô-nen
基尼洗、甲摩尼、²⁰ 赫、比利洗、利乏音、²¹ 亞摩利、迦南、

Keh-kyüô-sah Yiæ-pu-si keh-sing dzoh-veng-go di-föng
革迦撒、耶布西，箇星族份個地方。」

Ts. XVI.

1 亞伯蘭個妻子撒萊喚得生養。其有一個丫頭，是埃及個女人，名字叫勒夏甲。² 撒萊等亞伯蘭話：「耶和華弗撥我生養，爾且等我丫頭同牀，我或者好靠着其得着兒囡。」亞伯蘭就聽撒萊說話。³ 介時候亞伯蘭庵來迦南地方已經十年了。其妻子撒萊把埃及個丫頭夏甲撥其丈夫亞伯蘭做阿姨。

4 亞伯蘭等夏甲同牀，夏甲就有身孕。其得知自有身，就看輕其主母。⁵ 撒萊等亞伯蘭話：「我個加氣是爾個緣故。我放丫頭來爾個懷裏，其得知自有身就看輕我。但願耶和華來爾等我中央判斷。」⁶ 亞伯蘭等撒萊話：「丫頭是來爾個手下，好隨爾咋待其。」撒萊逼難其，夏甲就離開其面前，逃走了。

7 耶和華個天使碰着其來曠野地方，等水源相近。（箇個水源是來書珥箇埭路上。）⁸ 其話：「撒萊個丫頭夏甲，從何裏來？要到何裏去？」其話：「我躲避主母撒萊個面前。」⁹

耶和華個天使等其話：「爾用歸到主母地方去，好服其該管。」¹⁰

耶和華個天使又等其話：「我會加湊爾個後代甚許多，數都數弗遍。」¹¹ 耶和華個天使又等其話：「難間爾有身孕，會生

兒子，好取其名字以實瑪利，因為耶和華聽聞爾個苦楚。」¹² 其會像野驢子來人中央，其個手會抵敵衆人，衆人個手也會抵敵其。

其會庵來衆兄弟個面前。」¹³ 等其所講個耶和華，夏甲稱呼其

ming-deo Ng Jing-ming z k'en ngô tong ing-we gyi wô ngô soh-feh-z læ döng-deo kyin-ko
名頭：「爾神明是看我東。」因為其話：「我哈弗是來蕩頭見過
Keh-we k'en ngô tong-go ma Sô-yi keh-k'eo tsing kyiao-leh Bih-lah-hæ-læ ziu-z Kyüô-t'ih Pi-lih
箇位看我東個嗎？」¹⁴ 所以箇口并叫勒別拉海萊^[1]，就是迦鐵比列
cong-nyiang
中央。

[1] Ziu-z Keh-we weh-go, we-k'en-kyin-go Jing-ming go tsing. 就是箇位活
個、會看見個神明個井。（原註）

15 'Eo-deo Yüô-kyiah teng Üô-pah-læn sang ng-ts Üô-pah-læn c'ü Yüô-kyiah sô sang-go ng-ts ming-z
kyiao-leh Yi-jih-mô-li
後頭夏甲等亞伯蘭生兒子。亞伯蘭取夏甲所生個兒子名字
叫勒以實瑪利。

16 Yüô-kyiah teng Üô-pah-læn sang Yi-jih-mô-li z'-eo Üô-pah-læn nyin-kyi pah-jih-loh shü de
夏甲等亞伯蘭生以實瑪利時候，亞伯蘭年紀八十六歲了。

Ts. XVII.

Üô-pah-læn kyiу-jih-kyiu shü go z'-eo Yiae'-o-wô yin-c'ih peh Üô-pah-læn teng gyi wô Ngô
亞伯蘭九十九歲個時候，耶和華現出撥亞伯蘭，等其話：「我
z djün-neng-go Jing-ming ng læ Ngô-go min-zin hao tso-nying yia yüong djün-be Ngô we teng ng lih Ngô-go
是全能個神明。爾來我個面前好做人也用全備。² 我會等爾立我個
iah we s-teh ng 'eo-dæ meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ Üô-pah-læn ziu boh-tao Jing-ming yi teng
約，會使得爾後代茂茂盛盛多起來。」³ 亞伯蘭就伏倒。神明又等
gyi kóng z-ka wô Ngô teng ng shih-lih Ngô-go iah s-teh ng we tso lih-koh-go tsu-tsang
其講，是介話：⁴ 「我等爾設立我個約，使得爾會做列國個祖宗。⁵
Næn-kæn feh tsæ eo ng ming-z Üô-pah-læn z c'ü ng Üô-pah-lah-hen ing-we Ngô s-teh ng tso
難間弗再謳爾名字亞伯蘭，是取爾亞伯拉罕^[1]，因為我使得爾做
lih-koh-go tsu-tsang Ngô we s-teh ng do-nyiang hying-wông dzing-we hyü-to koh-veng kyüing-wông keh-sing
列國個祖宗。⁶ 我會使得爾大樣興旺，成爲許多國份，君王箇星
dzong ng ka c'ih-læ Ng teng ng lin ng lih-dæ-go ts-seng pih-ding shih-lih Ngô-go iah tso üong-yün-go
從爾介出來。⁷ 爾等爾連爾歷代個子孫必定設立我個約，做永遠個
iah Ngô we tso ng lin ng 'eo-dæ-go Jing-ming Ngô we pô ng yin-dzæ deng-tih-go di-fong ziu-z
約。我會做爾連爾後代個神明。⁸ 我會把爾現在庵的個地方，就是

'en Kyôô-nen di-fông tu s-peh ng lin ng-go 'eo-dae tso üong-yün-go ts'æn-nyih Ngô yia we tso
咸迦南地方，都賜撥爾連爾個後代，做永遠個產業，我也會做
gyi-lah-go Jing-ming
其拉個神明。」

[1] Ziu z Hyü-to ny ing-go tsu-tsong. 就是許多人個祖宗。（原註）

9 Jing-ming yi teng Üô-pah-lah-hen wô Ng lin ng lih-dæ-go ts-seng tsong-iao pao-siu Ngô-go
iah 神明又等亞伯拉罕話：「爾連爾歷代個子孫總要保守我個
約。 10 Ngô sô shih-lih peh ng lin ng-go 'eo-dæ keh iao pao-siu-go iah z-ka-go ng-go
約。 我所設立撥爾連爾個後代，箇要保守個約是介個：爾個
cong-nyiang væn-pah nen tu iao ziu tsiu-keh-li Ng pih-iao 'ang tsiu-keh-li tso Ngô teng ng lih-iah-go
中央凡百男都要受周割禮[1]。 11 爾必要行周割禮做我等爾立約個
kyi-'ao Ng lih-dæ-go ts-seng long-tsang sang-c'ih pah-nyih-go nen væn 'oh-tsia sang-læ oh-li-go
記號。 12 爾歷代個子孫攏總生出八日個男娃，或者生來屋裏個，
'oh-tsia feh-z ng 'eo-dæ z yüong ny ing-ts dzong bih-koh ma-læ-go tu iao ziu tsiu-keh-li ka-ni
或者弗是爾後代，是用銀子從別國買來個，都要受周割禮。 13
Feh-leng ng oh-li sang-c'ih-go 'oh-tsia ng ny ing-ts ma-læ-go tu pih-iao ziu tsiu-keh-li
弗論爾屋裏生出個，或者爾銀子買來個，都必要受周割禮，介呢
Ngô-go iah læ ng-go kyi-sing hao tso üong-yün-go iah Feh ziu tsiu-keh-li-go nen tsong-iao dön-djih gyi
我個約來爾個肌身好做永遠個約。 14 弗受周割禮個男，總要斷絕其
læ pah-sing cong-nyiang ing-we gyi z we-be Ngô-go iah
來百姓中央，因為其是違背我個約。」

[1] 割禮

15 Jing-ming yi teng Üô-pah-lah-hen wô Ng-go ts'i-ts Sah-læ ni feh-k'o tsæ eo gyi ming-z
神明又等亞伯拉罕話：「爾個妻子撒萊呢，弗可再謳其名字
Sah-læ z hao c'ü gyi Sah-lah Ngô yia we s foh peh gyi dzong gyi ka s ih-go ng-ts peh
撒萊，是好取其撒拉[1]。 16 我也會賜福撥其，從其介賜一個兒子撥
ng Ngô tsong we s foh peh gyi s-teh gyi tso lih-koh-go ah-nyiang pah-sing-go kyüing-wông yia dzong
爾。我總會賜福撥其，使得其做列國個阿嬪，百姓個君王也從
gyi ka læ Üô-pah-lah-hen boh-tao siao ih-siao sing-li wô Ih-pah shü go ny ing dza
其介來。」 17 亞伯拉罕伏倒，笑一笑，心裏話：「一百歲個人咋
neng-keo sang ng-ts ni hwöng-ts'ia Sah-lah yi-kying kyi-jih shü næn-dao wa we sang ma
能夠生兒子呢？況且撒拉已經九十歲。難道還會生嗎？」 18
Üô-pah-lah-hen teng Jing-ming wô Dæn-nyün Yi-jih-mô-li weh læ Ng-go min-zin Jing-ming
亞伯拉罕等神明話：「但願以實瑪利活來爾個面前！」 19 神明
wô Feh-z-ka ng ts'i-ts Sah-lah ih-ding we sang ng-ts ng hao c'ü gyi ming-z Yi-sah
話：「弗是介，爾妻子撒拉一定會生兒子。爾好取其名字以撒[2]。
Ngô teng gyi lin gyi-go 'eo-dæ we shih-lih Ngô-go iah tso üong-yün go iah Kóng-tao Yi-jih-mô-li Ngô
我等其連其個後代會設立我個約做永遠個約。 20 講到以實瑪利，我

yi-kying t'ing ng-go tao-kao de Ngô yi-kying s foh peh gyi we s-teh gyi 'eo-dae meo-meo-zing-zing
 已經聽爾個禱告了。我已經賜福撥其，會使得其後代茂茂盛盛
 to-ky'i-læ Gyi we sang jih-nyi-go moh-pah Ngô peh gyi tso do-do koh-veng Dæn-z Ngô teng Yi-sah
 多起來。其會生十二個牧伯。我撥其做大大國份。²¹ 但是我等以撒
 we shih-lih Ngô-go iah ziu-z ming-nyin keh-go z'-eo Sah-lah we teng ng sang go Kóng-hao
 會設立我個約，就是明年箇個時候撒拉會等爾生個。」²² 講好
 ts'-eo Jing-ming li-k'æ Üô-pah-lah-hen sing-zōng-ky'i
 之後，神明離開亞伯拉罕升上去。

[1] *Sah-lah i-s ziu-z Kong-cü.* 撒拉意思就是公主。（原註）

[2] *Ziu-z Fah-siao, k'en¹⁷ ts'ih.* 就是發笑，看¹⁷七。（原註）

23 Keh-nyih Üô-pah-lah-hen tsiao Jing-ming-go feng-fu pô ng-ts Yi-jih-mô-li teng keh-sing oh-li
 箇日亞伯拉罕照神明個吩咐，把兒子以實瑪利，等箇星屋裏
 sang-tong-go nying-ts ma-læ-go vân-pah læ Üô-pah-lah-hen oh-li-go nen long-tsong teng gyi-lah 'ang
 生東個、銀子買來個，凡百來亞伯拉罕屋裏個男，攏總等其拉行
 tsiu-keh-li Üô-pah-lah-hen ziu tsiu-keh-li z'-eo nyin-kyi kyi-jih-kyiu shü-de Gyi ng-ts
 周割禮。²⁴ 亞伯拉罕受周割禮時候，年紀九十九歲了。²⁵ 其兒子
 Yi-jih-mô-li ziu tsiu-keh-li z'-eo nyin-kyi jih-sæn shü-de Keh-nyih Üô-pah-lah-hen teng ng-ts
 以實瑪利受周割禮時候，年紀十三歲了。²⁶ 箇日亞伯拉罕等兒子
 Yi-jih-mô-li dô-kô ziu tsiu-keh-li Wa-yiu gyi keh ih-kô-go nying 'oh-tsia sang-læ oh-li-go
 以實瑪利大家受周割禮。²⁷ 還有其箇一家個人，或者生來屋裏個，
 'oh-tsia yüong nying-ts dzong bih-koh ma-læ-go yia tu ziu tsiu-keh-li
 或者用銀子從別國買來個，也都受周割禮。

Ts. XVIII.

Yiæ'-o-wô læ Mæn-li ziang jü di-fông yin-c'ih-læ peh Üô-pah-lah-hen Nyih-deo tóng tsiu-ko z'-eo
 耶和華來幔利橡樹地方現出來撥亞伯拉罕。日頭當晝過時候
 Üô-pah-lah-hen zo-læ tsiang-bong meng-k'eo gyi ngan-tsing dæ-ky'i k'en-kyin sæn-go nying lih-læ gyi min-zin
 亞伯拉罕坐來帳篷門口。² 其眼睛抬起看見三個人立來其面前。
 ih-k'en-kyin ziu dzong tsiang-bong meng-k'eo peng-zōng-ky'i nying-tsih gyi boh-tao di-yang-li wô
 一看見，就從帳篷門口奔上去迎接其，伏倒地咩裏，³ 話：
 Cü ziah-z teh-djoh ng-go eng-we ts'ing ng m-nao li-k'æ ng-go nu-boh tseo-k'æ-ky'i
 「主，若是得着爾個恩惠，請爾喰得好^[1]離開爾個奴僕走開去。」⁴
 Hao siao-shü do-tin shü gyiang-gyiang ng-go kyiah ng ts'ia læ jü ti-'ô tsiang-sih ih-zóng Ngô we do-tin
 好稍勢馱點水澆澆爾個腳。爾且來樹底下將息一晌。⁵ 我會馱點

ky'üoh-zih hao peh ng-lah tsih-tsih lih 'eo-deo tsæ dong-sing ing-we ng tao ng nu-boh-go di-fōng læ ing-tōng
 噥食好撥爾拉接接力，後頭再動身。因爲爾到爾奴僕個地方來應當
 z-ka Gyi-lah wô Ng hao tsiao ng-go shih-wô ka tso Üô-pah-lah-hen ziu kw'a-kw'a
 是介。」其拉話：「爾好照爾個說話介做。」⁶ 亞伯拉罕就快快
 tseo-tsing tsiang-bong-li teng Sah-lah wô Yüong zōng-kying be-bæn sæn si-ah si-si-go min-feng
 走進帳篷裏，等撒拉話：「用上緊備辦三細阿^[2]細細個麪粉，
 nyüoh-tæn-hao p'ang gyi tso ping Üô-pah-lah-hen yi peng-tao ngeo-gyin-li do ih-tsah cōng-cōng
 揪帶好，烹其做餅。」⁷ 亞伯拉罕又奔到牛圈裏，馱一隻壯壯
 hao-hao-go siao-ngeo kao-dæ nu-boh gyi ziu kw'a-kw'a be-bæn hao Yi do-leh na teng na-yiu lin
 好好個小牛交代奴僕。其就快快備辦好。⁸ 又馱勒奶等奶油，連
 be-bæn hao-go siao-ngeo pa-læ nying-k'ah min-zin zi lih-læ gyi-lah bōng-pin jü ti-'ô teng-dæ gyi-lah
 備辦好個小牛，擺來人客面前，自立來其拉旁邊樹底下，等待其拉
 ky'üoh
 噟。

[1] m-nao，現代寧波話說 mau6、mhau5，寫作「莫」，本字或爲「喫得好」。

[2] *Ih si-ah da-iah ih teo.* 一細阿大約一斗。（原註）

9 Gyi-lah teng Üô-pah-lah-hen wô Ng-go ts'i-ts Sah-lah læ 'ah-li Gyi wô Læ
 其拉等亞伯拉罕話：「爾個妻子撒拉來何裏？」其話：「來
 tsiang-bong-li Ih-go wô tao yüih-veng tsoh-go z'-eo Ngô we tseo-cün ng-go di-fōng læ
 帳篷裏。」¹⁰ 一個話：「到月分足個時候，我會走轉爾個地方來，
 ng-go ts'i-ts Sah-lah we sang ng-ts Sah-lah læ Gyi 'eo-pe tsiang-bong meng-k'eo t'ing-meng Næn-kæn
 爾個妻子撒拉會生兒子。」撒拉來其後背帳篷門口聽聞。¹¹ 難間
 Üô-pah-lah-hen teng Sah-lah nyin-kyi tu z lao-lao Sah-lah-go yüih-kying yi-kying dön-de Sô-yi Sah-lah
亞伯拉罕等撒拉年紀都是老老。撒拉個月經已經斷了。¹² 所以撒拉
 zi siao ih-siao wô Ngô yi-kying lao-de cü-nying-kô yia lao-de ngô næn-dao neng-keo yiu keh-go
 自笑一笑，話：「我已經老了，主人家也老了，我難道能夠有箇個
 hyi-z ma Yia-e-o-wô teng Üô-pah-lah-hen wô Sah-lah dza-we siao wô Z ngô
 喜事嗎？」¹³ 耶和華等亞伯拉罕話：「撒拉咋會笑，話：『是我
 nyin-kyi lao-de wa neng-keo ih-ding sang ng-ts ma Yia-e-o-wô yiu soh-go tso-feh-læ ma Tao
 年紀老了，還能夠一定生兒子嗎？』」¹⁴ 耶和華有啥個做弗來嗎？到
 ding-kwe-go nyih-ts ziu-z yüih-veng tsoh-go z'-eo Ngô tsong we tseo-cün ng-go di-fōng læ Sah-lah we
 定規個日子，就是月分足個時候，我總會走轉爾個地方來，撒拉會
 sang ng-ts Sah-lah ky'ih-hoh ziu la-de wô Ngô m-neh siao Gyi wô
 生兒子。」¹⁵ 撒拉喫惱，就賴了，話：「我喫得笑。」其話：
 Feh-z ng jih-dzæ siao-ko-de

「弗是，爾實在笑過了。」

16 Keh-sing nyung ziu dzong keh-deo dong-sing hyiang-djoh Sô-to-mô ka ky'i Uô-pah-lah-hen song gyi-lah
 箇星人就從箇頭動身，向着所多瑪介去。亞伯拉罕送其拉
 dô-kô ky'i Yiae'-o-wô wô Ngô sô iao tso-go z-ken næn-dao ing-mun Üô-pah-lah-hen ma
 大家去。17 耶和華話：「我所要做個事幹，難道隱瞞亞伯拉罕嗎？」
 18 Ing-we Üô-pah-lah-hen pih-ding we tso yiu neng-ken-go do koh-veng t'in-'ô væn-koh tu dzong gyi teh-djoh
 因爲亞伯拉罕必定會做有能幹個大國份，天下萬國都從其得着
 foh-ky'i Ing-we Ngô hyiao-teh gyi sô-yi gyi we feng-fu gyi ng-ts teng zi ih-kô nying s-teh
 福氣。19 因爲我曉得其，所以其會吩咐其兒子等自一家人，使得
 gyi-lah z-djông pao-siu Yiae'-o-wô-go dao-li tso-nying kong-yi tsing-dzih Yiae'-o-wô ziu we tsiao Gyi
 其拉時常保守耶和華個道理，做人公義正直。耶和華就會照其
 ing-hyü-go shih-wô s-peh Üô-pah-lah-hen Yiae'-o-wô ziu wô Sô-to-mô Ngo-mo-lah
 應許個說話賜撥亞伯拉罕。」20 耶和華就話：「所多瑪、蛾摩拉
 ôh-kwun mun-ying yiu do-do sing-hyang eo Ngô ka Naen-kæn Ngô loh-ky'i k'en gyi-go 'ang-we-ko-jün z
 惡貫滿盈，有大大聲響謳我介。21 難間我落去看其個行爲果然是
 ziang Ngô sô ting-meng-go sing-hyang feh feh-z Ngô yia we hyiao-teh Liang-go nying ziu nyin-cün [1]
 像我所聽聞個聲響弗。弗是，我也會曉得。」22 兩個人就扭轉[1]
 hyiang-djoh Sô-to-mô ka ky'i Üô-pah-lah-hen wa lih-læ Yiae'-o-wô-go min-zin
 向着所多瑪介去。亞伯拉罕還立來耶和華個面前。

[1] nyin-cün，現代寧波話說 gnieu tsoe 或 gniu tsoe，寫作「扭轉」，首字本字不明。

23 Üô-pah-lah-hen gying-long wô Kong-yi nying teng ôh-nying Ng we ih-kæ mih-diao gyi
 亞伯拉罕近攏，話：「公義人等惡人，爾會一概滅掉其
 ma Dzing-li ziah yiu ng-jih-go kong-yi nying næn-dao hao long-tsang mih-diao feh we-leh keh ng-jih-go
 嗎？24 城裏若有五十個公義人，難道好攏總滅掉，弗爲了箇五十個
 kong-yi nying kw'un-shü keh di-föng ma Kong-yi nying teng ôh-nying ih-kæ sah-diao keh z Ng feh
 公義人寬恕箇地方嗎？25 公義人等惡人一概殺掉，箇是爾弗
 tso-go dæ kong-yi nying teng ôh-nying ih-yang Ng yia feh tso-go P'un-tön t'in-'ô-go Cü næn-dao feh-z
 做個。待公義人等惡人一樣，爾也弗做個。判斷天下個主難道弗是
 tso-leh kong-bing ma Yiae'-o-wô wô Sô-to-mô dzing-li ziah-z p'ong-djoh ng-jih-go kong-yi
 做勒公平嗎？」26 耶和華話：「所多瑪城裏若是碰着五十個公義
 nying Ngô we-leh gyi pih-ding kw'un-shü keh long-tsang di-föng Üô-pah-lah-hen we-teh z-ka
 人，我爲了其必定寬恕箇攏總地方。」27 亞伯拉罕回答，是介
 wô Ngô se-tsih z bong-dzing teng hwe yia ken gyiu-k'eng Yiae'-o-wô Jü-ko ng-jih-go kong-yi nying
 話：「我雖即是篷塵等灰，也敢求懇耶和華。如果五十個公義人
 ky'üih ng-go næn-dao we-leh ky'üih ng-go ziu mih-diao keh 'en dzing-li ma Gyi wô Ngô
 缺五個，難道爲了缺五個，就滅掉箇咸城裏嗎？」其話：「我
 ziah-z læ keh-deo p'ong-djoh s-jih-ng-go kong-yi nying yia feh mih-diao gyi Üô-pah-lah-hen tsæ
 若是來箇頭碰着四十五個公義人，也弗滅掉其。」29 亞伯拉罕再

teng Gyi wō Jü-ko læ keh-deo p'ong-djoh s-jih nying dza-go Gyi wō we-leh s-jih
 等其話：「如果來箇頭碰着四十人，咋個？」其話：「爲了四十
 nying Ngô yia feh ka tso Gyi wō Dæn-nyün Ng Cü m-nao ô-wông ngô wa iao tsæ
 人，我也弗介做。」³⁰ 其話：「但願爾主嚥得好悞惶^[1]，我還要再
 kōng Jü-ko læ keh-deo p'ong-djoh sæn-jih nying dza-go Gyi wō Ngô ziah-z læ keh-deo
 講。如果來箇頭碰着三十人，咋個？」其話：「我若是來箇頭
 p'ong-djoh sæn-jih nying yia feh ka tso Gyi wō Ngô tsæ ken gyiu-k'eng Yiae-'o-wô Jü-ko
 碰着三十人，也弗介做。」³¹ 其話：「我再敢求懇耶和華。如果
 læ keh-deo p'ong-djoh nyiæn-go dza-go Gyi wō We-leh nyiæn-go nying Ngô yia feh mih-diao
 來箇頭碰着廿個，咋個？」其話：「爲了廿個人，我也弗滅掉
 gyi Üô-pah-lah-hen wō Dæn-nyün Ng Cü m-nao ô-wông ngô tsih tsæ kóng ih-kyü
 其。」³² 亞伯拉罕話：「但願爾主嚥得好悞惶，我只再講一句
 shih-wō Jü-ko læ keh-deo p'ong-djoh jih-go dza-go Gyi wō We-leh jih-go nying Ngô yia
 說話。如果來箇頭碰着十個，咋個？」其話：「爲了十個人我也
 feh mih-diao gyi Yiae-'o-wô teng Üô-pah-lah-hen kóng-hao ziu ky'i-de Üô-pah-lah-hen yia tseo-kyü
 弗滅掉其。」³³ 耶和華等亞伯拉罕講好，就去了。亞伯拉罕也走歸
 zi-go di-föng
 自個地方。

[1] 發怒。字據 1874 年漢字版《讚美詩》

Ts. XIX.

Kw'a-yia z'eo liang-go t'in-s tao Sô-to-mô Lo-teh k'eo-k'eo zo-læ dzing meng k'eo ih-k'en-kyin
 快夜時候，兩個天使到所多瑪。羅得扣扣坐來城門口，一看見
 ziu lih-ky'i-læ nying-tsih gyi-lah boh-tao di-yiang-li wō Ngô-go Cü ts'ing ng-lah tseo-tsing ng
 就立起來迎接其拉，伏倒地咩裏，² 話：「我個主，請爾拉走進爾
 nu-boh-go oh-li gyiang-gyiang kyiah soh-ko yia tsao t'in-nyiang bô-ky'i tsæ dong-sing Gyi-lah
 奴僕個屋裏，澆澆腳，宿過夜。早天亮爬起，再動身。」其拉
 wō Feh-z-ka ah-lah tang-tsiang soh læ lu-ka-li Lo-teh sah-k'eo liu gyi-lah gyi-lah
 話：「弗是介。阿拉打賬宿來路街裏。」³ 羅得煞扣留其拉。其拉
 ziu tseo-cün tao gyi oh-li Lo-teh teng gyi bæn ih-zih tsiu p'ang m-kaο-shü-go ping gyi-lah ky'üoh-de
 就走轉到其屋裏。羅得等其辦一席酒，烹嚥酵水個餅，其拉喫了。

4 Wa feh-zing kw'eng-go z'eo Sô-to-mô dzing-li s-deh-lön-ky'ün pah-sing lao-lao siao-siao tu we-djü
 還弗曾睏個時候，所多瑪城裏四凸亂圈百姓老老少少都圍住
 gyi oh-li eo Lo-teh teng gyi wō Kyih-mih yia-tao tao ng di-föng-go nying læ 'ah-li Ng
 其屋裏，⁵ 詛羅得，等其話：「今末夜到到爾地方個人來何裏？爾

ta gyi c'ih-læ kao-dæ ah-lah hao nying-teh gyi Lo-teh tseo-c'ih tao cong-nying di-fōng ziu pō meng
帶其出來，交代阿拉好認得其。」⁶ 羅得走出到衆人地方，就把門
kwæn-hao wō Hyüong-di ts'ing ng-lah m-nao ka tsoh-ôh Ngô yiu liang-go nön feh-zing
關好，⁷ 話：「兄弟，請爾拉喚得好介作惡。⁸ 我有兩個因，弗曾
kô nying-go peh ngô ta gyi c'ih-læ ze ng-lah dza dæ gyi dæn-z ih-ngæn m-nao næn-we keh-sing
嫁人個，撥我帶其出來，隨爾拉咋待其，但是一眼喚得好難爲箇星
nying ing-we gyi we-leh ka tseo-tsing ngô oh li-hyiang Gyi-lah wō Ng tseo-ko yi
人，因爲其爲了介走進我屋裏向。」⁹ 其拉話：「爾走過。」又
wō Keh-go nyng tæn-koh læ dōng-deo iao p'un-tön ah-lah soh-go næn-kæn ah-lah 'æ ng pi gyi-lah
話：「箇個人耽擋來蕩頭，要判斷阿拉啥個？難間阿拉害爾比其拉
wa li-'æ Ziu üong-tsi Lo-teh kw'a iao p'o-k'æ gyi-go meng Keh liang-go nyng sing-c'ih siu læ ĺa
還厲害。」就擁擠羅得快要破開其個門。¹⁰ 箇兩個人伸出手來拉
Lo-teh tsing oh-li ziu kwaen-meng Ping-ts'ia s-teh meng-nga-go nyng lao-lao siao-siao ngæn-tsing tu
羅得進屋裏，就關門。¹¹ 並且使得門外個人老老少少眼睛都
hah-de gyi-lah ky'ih-ky'ih lih-lih zing meng zing-feh-djoh
瞎了。其拉喚喚力力尋門尋弗着。

12 Keh liang-go nyng teng Lo-teh wō Ng dōng-deo wa-yiu jü læ-tong feh 'oh-tsia nyü-si
箇兩個人等羅得話：「爾蕩頭還有誰來東弗？或者女婿，
'oh-tsia ng-ts nön teng væn-pah dzing-li sô yiu-go tu ta-gyi-c'ih keh-go di-fōng Ah-lah iao
或者兒子因，等凡百城裏所有個，都帶其出箇個地方。¹³ 阿拉要
mih-diao keh-go di-fōng ing-we gyi-lah sing-hyiang lae Yiae'-o-wô-go min-zin do-do go keh-leh Yiae'-o-wô
滅掉箇個地方，因爲其拉聲響來耶和華個面前大大個，箇勒耶和華
ts'a ah-lah mih-diao gyi Lo-teh ziu tseo-c'ih teng ding gyi nön-go nyü-si wō Ng-lah yüong
差阿拉滅掉其。¹⁴ 羅得就走出，等定其因個女婿話：「爾拉用
ky'i-sing tseo-c'ih keh-go di-fōng ing-we Yiae'-o-wô iao mih-diao keh-go dzing-li dæn-z nyü-si sön
起身，走出箇個地方，因爲耶和華要滅掉箇個城裏。」但是女婿算
z hyiah-yin
是謔言。

15 T'in liang-ky'i z'-eo t'in-s ts'e Lo-teh wō Ng ky'i-sing ng ts'i-ts-teng dōng-deo
天亮起時候，天使催羅得，話：「爾起身，爾妻子等蕩頭
læ-tong liang-go nön hao ta gyi c'ih-ky'i k'ong-p'o ng teng dzing-li-go ôh-nyih dô-kô mih-diao
來東兩個因，好帶其出去，恐怕爾等城裏個惡逆大家滅掉。¹⁶
Lo-teh wa nga-nga-ts'i-ts'i keh-sing nyng we-leh Yiae'-o-wô æ-lin gyi la-leh gyi-go siu teng gyi
羅得還捱捱棲棲，箇星人爲了耶和華哀憐其，拉勒其個手，等其
ts'i-ts lin liang nön-go siu ling gyi c'ih en gyi læ dzing-nga
妻子連兩因個手，領其出，安其來城外。

17 Kyi-kying ling gyi-lah c'ih nga-deo ziu wō Ng yüong dao-tse hao pao-djün sing-ming deo
既經領其拉出外頭，就話：「爾用逃走好保全性命。頭
m-nao nyin-cün k'en ih-ngæn m-nao deng-leh bing-yiang-li iao dao-tao sæn-li sæn-leh ng we
喚得好扭轉看，一眼喚得好庵勒平垟裏。要逃到山裏，省勒爾會

me-diao Lo-teh teng gyi-lah wō Dæn-nyün ngô Cū feh z-ka Næn-kæn Ng nu-boh læ Ng
焜掉。」¹⁸ 羅得等其拉話：「但願我主弗是介。¹⁹ 難間爾奴僕來爾
min-zin teh-djoh eng-we Ng yi-kying fah-c'ih da-dz da-pe peh ngô pao-djün sing-ming ngô feh neng-keo dao-tao
面前得着恩惠，爾已經發出大慈大悲撥我保全性命。我弗能夠逃到
sæn-li k'ong-p'ô tsao-djoh tsæ-næn iao si Næn-kæn keh-go dzing-ts yi siao yi gying yüong-yi
山裏，恐怕遭着災難，要死。²⁰ 難間箇個城子，又小又近，容易
dao-leh tao ky'i-feh-z siao dzing-ts ma 'o-feh peh ngô dao-tao keh-deo pao-djün sing-ming Gyi
逃勤到。（豈弗是小城子嗎？）何弗撥我逃到箇頭保全性命。²¹ 其
teng Lo-teh wō Keh-go z-ken Ngô yia ing-hyü ng feh we djü-mih ng sô wō go dzing-ts Ng
等羅得話：「箇個事幹我也應許爾，弗會除滅爾所話個城子。²² 爾
yüong kw'a-kw'a dao-tao keh-deo ing-we ng feh-zing tseo-tao Ngô tso z-ken feh-læ sô-yi keh-go
用快快逃到箇頭，因為爾弗曾走到，我做事幹弗來。所以箇個
dzings-ts ming-z kyoia-leh So-r
城子名字叫勒瑣珥^[1]。」

[1]Ziu-z Siao-go, k'en²⁰ ts'ih. 就是小個，看²⁰七。（原註）

23 Lo-teh tseo-tsing So-r z'-eo nyih-deo c'ih-ky'i tsiao-djoh di-yiang Keh-tsao Yiæ-'o-wô loh
羅得走進瑣珥時候，日頭出起照着地咩。²⁴ 箇遭耶和華落
liu-wông teng ho læ Sô-to-mô teng Ngo-mo-lah z Yiæ-'o-wô dzong t'in-li kông-loh-læ-go Keh-sing
硫磺等火來所多瑪等蛾摩拉，是耶和華從天裏降落來個。²⁵ 箇星
dzings-ts tao-c'ü bing-yiang dzing-li sô deng-go pah-sing lin di-t'u-go c'ih-ts'æn long-tsong djü-mih-de
城子，到處平咩，城裏所庵個百姓，連地土個出產攏總除滅了。

26 Lo-teh-go ts'i-ts deo nyin-cün ih-k'en ziu pin-leh yin-go djü-ts
羅得個妻子頭扭轉一看，就變勒鹽個柱子。

27 Üô-pah-lah-hen tsao t'in-nyiang lih-ky'i tao gyi zin-deo lih-læ Yiæ-'o-wô min-zin-go di-föng
亞伯拉罕早天亮立起，到其前頭立來耶和華面前個地方。²⁸
Dziao-leh Sô-to-mô Ngo-mo-lah tao-c'ü bing-yiang ih-k'en k'en-kyin di-tyang-li yiu in c'ong-zòng ziang
朝勒所多瑪等蛾摩拉到處平咩一看，看見地咩裏有煙衝上，像
ho-lu-li in ka
火盧裏煙介。

29 Jing-ming mih-diao bing-yiang-li keh-sing dzing-ts z'-eo kyi-teh Üô-pah-lah-hen keh-lah se-tsih
神明滅掉平咩裏箇星城子時候，記得亞伯拉罕。箇拉雖即
djü-mih Lo-teh sô deng-go dzing-ts yia kyiu Lo-teh c'ih mih-vông-go cong-nyiang
除滅羅得所庵個城子，也救羅得出滅亡個中央。

30 Lo-teh dzong So-r tseo-c'ih teng gyi liang-go nön deng læ sæn-li ing-we gyi p'ô deng læ
羅得從瑣珥走出，等其兩個因庵來山裏，因為其怕庵來
So-r keh-lah teng liang-go nön dô-kô deng læ sæn-ngaen-li Do-nön teng siao-nön wô Ah-lah
瑣珥。箇拉等兩個因大家庵來山岩裏。³¹ 大因等小因話：「阿拉
ah-tia yi-kying lao-de 'en-t'in-'ô yia m-nying teng ah-lah dong-zóng tsiao shü-kæn-zóng hyiang-föng
阿爹已經老了，咸天下也嚙人等阿拉同牀。照世間上鄉方。³²

Læ ah-lah we s-teh ah-tia ky'üoh-tsiu 'eo-deo teng gyi dô-kô kw'eng hao dzong ah-tia
 來，阿拉會使得阿爹喫酒，後頭等其大家睏，好從阿爹
 djün-cong-tsih-dæ Keh yia gyi-lah s-teh ah-tia ky'üoh-tsiu do-nön tseo-tsing teng ah-tia kw'eng
 傳宗接代。」³³ 箇夜其拉使得阿爹喫酒。大因走進等阿爹睏。
 dæn-z gyi z soh-go z'-eo kw'eng soh-go z'-eo bô-ky'i ah-tia tu feh teh-cü Di-nyi nyih
 但是其是啥個時候睏，啥個時候爬起，阿爹都弗得知。³⁴ 第二日
 do-nön teng siao-nön wô Ngô zô-nyih yia-tao teng ah-tia kw'eng læ kyih-mih yia-tao ah-lah we s-teh
 大因等小因話：「我昨日夜到等阿爹睏。來，今末夜到阿拉會使得
 gyi tsæ ky'üoh-tsiu ng yia tseo-tsing teng gyi kw'eng hao dzong ah-tia djün-cong-tsih-dæ Keh yia gyi-lah
 其再喫酒。爾也走進等其睏，好從阿爹傳宗接代。」³⁵ 箇夜其拉
 tsæ s-teh ah-tia ky'üoh-tsiu siao-nön yia teng gyi kw'eng dæn-z gyi soh-go z'-eo kw'eng soh-go z'-eo
 再使得阿爹喫酒。小因也等其睏。但是其啥個時候睏，啥個時候
 bô-ky'i ah-tia tu feh teh-cü Z-ka Lo-teh liang-go nön dzong ah-tia yiu sing-yüing Do-nön
 爬起，阿爹都弗得知。³⁶ 是介羅得兩個因從阿爹有身孕。³⁷ 大因
 sang ng-ts c'ü gyi ming-z Mo-iah ziu-z næn-kæn Mo-iah keh-dzoh-go tsu-tsang Siao-nön yia sang
 生兒子，取其名字摩押，就是難間摩押箇族個祖宗。³⁸ 小因也生
 ng-ts c'ü gyi ming-z Bin-üö-mi ziu-z næn-kæn Üö-meng keh-dzoh-go tsu-tsang
 兒子，取其名字便亞米，就是難間亞捫箇族個祖宗。

Ts. XX.

Üö-pah-lah-hen dzong keh-deo pun-tao Nen di deng-læ Kyüöö-t'ih Shü-r-go cong-nyiang tæn-koh læ
亞伯拉罕從箇頭搬到南地，庵來迦鐵、書珥個中央，耽擱來
 Gyi-lah Üö-pah-lah-hen ts'ing-hwu gyi ts'i-ts Sah-lah z ah-me keh-lah Gyi-lah wông Üö-pi-mi-lih ts'a
 其臘。² 亞伯拉罕稱呼其妻子撒拉是阿妹。箇拉其臘王亞比米力差
 nying ky'i c'ü Sah-lah Üö-pi-mi-lih mong-li Jing-ming ling-djoh gyi teng gyi wô Ng we-leh sô
 人去娶撒拉。³ 亞比米力夢裏，神明領着其，等其話：「爾爲了所
 c'ü-go nyü-nying jao si ing-we gyi z nying-kô ts'i-ts Dæn-z Üö-pi-mi-lih wa feh-zing teng gyi
 取個女人要死，因爲其是人家妻子。」⁴ 但是亞比米力還弗曾等其
 gying-sing ziu wô Cü Ng yia we mih-diao tsing-dzih-go koh-veng ma Gyi soh feh-z teng ngô wô
 近身，就話：「主，爾也會滅掉正直個國份嗎？」⁵ 其啥弗是等我話
 z ah-me ma Nyü-nying yia zi wô Z ngô-go ah-ko Ngô tso keh-go z-ken sing jih-dzæ
 是阿妹嗎？女人也自話：『是我個阿哥。』我做箇個事幹心實在
 tön-tsing siu yia kyih-zing-go Jing-ming læ mong-li teng gyi wô Z-go Ngô hyiao-teh ng tso
 端正，手也潔淨個。」⁶ 神明來夢裏等其話：「是個，我曉得爾做
 keh-go ng sing z tön-tsing-go Ngô yia tsu-djü ng sæn-leh ng teh-ze Ngô keh-lah feh-hyü ng teng
 箇個，爾心是端正個。我也阻住爾省勒爾得罪我。箇拉弗許爾等

keh-go nyü-nying gying-sing Næn-kæn ng yüong kwe-wæn keh nying go ts'i-ts gyi z-go sin-cü-nying we
 箇個女人近身。⁷ 難間爾用歸還箇人個妻子。其是個先知人，會
 teng ng tao-kao s-teh ng pao-djün sing-ming ziah feh wæn gyi hao hyiao-teh ng teng væn-pah z ng-go
 等爾禱告使得爾保全性命。若弗還其，好曉得爾等凡百是爾個
 nying tu pih-ding we si Üô-pi-mi-lih tsao t'in-nyiang ky'i-læ ziu eo-long gyi-go dzing-ts pô
 人，都必定會死。」⁸ 亞比米力早天亮起來，就謳攏其個臣子，把
 keh-sing z-ken kông peh gyi-lah t'ing gyi-lah tu long-do ky'ih-hoh Üô-pi-mi-lih eo Üô-pah-lah-hen
 簡星事幹講撥其拉聽。其拉都弄大喫惱。⁹ 亞比米力謳亞伯拉罕，
 teng gyi wô Ng dza-we z-ka tao ah-lah Ngô yiu soh-go teh-ze ng Ng do djong-djong ze læ
 等其話：「爾昨會是介到阿拉？我有啥個得罪爾？爾馱重重罪來
 'æ ngô teng ngô-go ih-koh Ng z tso feh ing-kæ tso-go z-ken dæ ngô Üô-pi-mi-lih yi teng
 害我等我個一國。爾是做弗應該做個事幹待我。」¹⁰ 亞比米力又等
 Üô-pah-lah-hen wô Ng yiu soh-go kyin-kyiu tso keh-go z-ken ni Üô-pah-lah-hen wô Ngô
亞伯拉罕話：「爾有啥個見究做箇個事幹呢？」¹¹ 亞伯拉罕話：「我
 ts'eng-ts'eng dòng-deo di-föng m-neh p'ô-gyü Jing-ming k'ong-p'ô we-leh ngô ts'i-ts iao sah-diao ngô Ing-we
 忤 忤 蕩頭地方嚦得怕懼神明，恐怕爲了我妻子要殺掉我。¹² 因爲
 gyi jih-dzæ z ngô ah-me tso ah-tia koh ah-nyiang 'eo-deo tso ngô-go ts'i-ts Jing-ming eo ngô
 其實在是我阿妹，做阿爹，各阿孃。後頭做我個妻子。¹³ 神明謳我
 li-k'æ ah-tia oh-li pun-læ-pun-ky'i-go z-'eo ngô teng gyi wô Ah-lah tsiang-læ ze-bin tseo-tao
 離開阿爹屋裏搬來搬去個時候，我等其話：『阿拉將來隨便走到
 soh-go di-föng ng hao ts'ing-hwu ngô ah-ko keh z ng s eng-we tao ngô Üô-pi-mi-lih
 啥個地方，爾好稱呼我阿哥。箇是爾賜恩惠到我。』』¹⁴ 亞比米力
 pô yang teng ngeo nu-boh ô-deo keh-sing song-peh Üô-pah-lah-hen ping-ts'ia wæn gyi-go ts'i-ts Sah-lah
 把羊等牛，奴僕丫頭箇星送撥亞伯拉罕，並且還其個妻子撒拉。¹⁵
 Üô-pi-mi-lih wô Næn-kæn ngô-go di-föng læ ng min-zin hao ze ng-go sing-siang ky'i deng Yi
亞比米力話：「難間我個地方來爾面前，好隨爾個心想去庵。¹⁶ 又
 teng Sah-lah wô Ngô do ih-ts'in kw'e nyng-ts song ng-go ah-ko hao peh ng lin ng dong-de-go nyng tsô
 等撒拉話：「我馱一千塊銀子送爾個阿哥，好撥爾連爾同隊個人遮
 ngæn-tsing læ cong-nying min-zin Ka kông z tsah-vah gyi
 眼睛來衆人面前，介講，是責罰其。」
 Üô-pah-lah-hen ziu tao-kao Jing-ming Jing-ming i-hao Üô-pi-mi-lih teng gyi ts'i-ts lin gyi
 17 亞伯拉罕就禱告神明。神明醫好亞比米力，等其妻子，連其
 ô-deo s-teh gyi-lah we sang-yiang Ing-we Yiaë'-o-wô we-leh Üô-pah-lah-hen ts'i-ts Sah-lah-go
 丫頭，使得其拉會生養。¹⁸ 因爲耶和華爲了亞伯拉罕妻子撒拉個
 yün-kwu yi-kying s-teh Üô-pi-mi-lih ih-kô nyng feh sang yiang-de
 緣故，已經使得亞比米力一家人弗生養了。

Yiae-o-wô i gyi-go shih-wô tsiao-kwu Sah-lah ziu-z tsiao Gyi sô ing-hyü-go tso peh Sah-lah 耶和華依其個說話照顧撒拉，就是照其所應許個做撥撒拉。 2

Ing-we Üô-pah-lah-hen nyin-kyi lao-de Sah-lah yiu-sing teng gyi sang ng-ts tsiao Jing-ming sô ding-go 因爲亞伯拉罕年紀老了，撒拉有身，等其生兒子，照神明所定個

z'-eo Üô-pah-lah-hen c'ü Sah-lah teng gyi sang-go ng-ts ming-z kyiao-leh Yi-sah Sang-loh di-pah nyih 時候。 3 亞伯拉罕取撒拉等其生個兒子名字叫勒以撒。 4 生落第八日

Üô-pah-lah-hen i Jing-ming-go feng-fu teng ng-ts Yi-sah 'ang tsiu-keh-li Gyi ng-ts Yi-sah sang-go 亞伯拉罕依神明個吩咐，等兒子以撒行周割禮。 5 其兒子以撒生個

z'-eo Üô-pah-lah-hen nyin-kyi ih-pah shü-de 時候亞伯拉罕年紀一百歲了。

6 撒拉話：「神明已經使得我發笑，凡百聽聞個都會等我大家

siao Yi wô Jü neng-keo teng Üô-pah-lah-hen wô Sah-lah we peh ng-ts ky'üoh na ma 笑。」 7 又話：「誰能夠等亞伯拉罕話，撒拉會撥兒子喫奶嗎？

Ing-we Üô-pah-lah-hen nyin-kyi lao ngô we teng gyi sang ng-ts Keh na-hwun do-ky'i-læ 因爲亞伯拉罕年紀老，我會等其生兒子。」 8 簇奶花大起來

tsah-na-de Yi-sah tsah-na-go nyih-ts Üô-pah-lah-hen bæn do-ts'æ

摘奶了。以撒摘奶個日子亞伯拉罕辦大菜。

9 埃及女人夏甲等亞伯拉罕生個兒子嬉笑其。撒拉看見， 10 就

teng Üô-pah-lah-hen wô Ken-c'ih keh-go ô-deo teng gyi ng-ts ing-we keh ô-deo-go ng-ts pih-ding 等亞伯拉罕話：「趕出箇個丫頭等其兒子，因爲箇丫頭個兒子必定

feh-k'o teng ngô-go ng-ts Yi-sah dô-kô tsih-dæ Dæn-z Üô-pah-lah-hen we-leh ng-ts yün-kwu 弗可等我個兒子以撒大家接代。」 11 但是亞伯拉罕爲了兒子緣故

do-nyiang iu-meng keh-go z-ken
大樣憂悶箇個事幹。

12 神明等亞伯拉罕話：「爾好留爲了兒子等丫頭個事幹憂悶：

Sah-lah teng ng sô wô-go long-tsang hao t'ing gyi ing-we dzong Yi-sah ka læ-go hao sön ng-go 撒拉等爾所話個，攏總好聽其，因爲從以撒介來個好算爾個

'eo-dæ Wa-yiu ô-deo-go ng-ts ing-we gyi z ng-go 'eo-dæ Ngô yia we s-teh gyi tso 後代。 13 還有丫頭個兒子，因爲其是爾個後代，我也會使得其做

ih-go koh-veng Üô-pah-lah-hen tsao t'in-nyiang lih-ky'i do-leh ping teng ih bi-dæ shü kao-fu 一個國份。」 14 亞伯拉罕早天亮立起，駛勒餅等一皮袋水交付

Yüô-kyiah ziu dong-sing tseo-læ-tseo-ky'i læ 夏甲，捎來肩胛頭，謳其領勒兒子去。夏甲就動身走來走去來

Bih-z-pô kw'ong-iae-li Dæ-li-go shü yüong-wun-de gyi fōng siao-nying læ jü ti-'ô gyi-zi 別是巴曠野裏。 15 袋裏個水用完了，其放小人來樹底下， 16 其自

tseo-ko-ky'i ts'ô ih-tsin lu ka siang-mao te-deo zo-tæn-loh wô Ngô feh-sô-teh k'en-kyin siao-nying 走過去差一箭路介相貌，對頭坐帶落，話：「我弗捨得看見小人

死。」就對頭坐勒響響哭起來了。¹⁷ 神明聽聞小人個聲響。
Jing-ming-go t'in-s dzong t'in-li eo Yüô-kyiah wô Yüô-kyiah ng dza-we z-ka hao-vong p'ô
神明個天使從天裏謳夏甲，話：「夏甲，爾咋會是介？好留怕，
ing-we ng-go ng-ts læ keh-deo gyi sing-hyiang Jing-ming yi-kying t'ing-meng-de Ng lih-ky'i-læ siu
因為爾個兒子來箇頭，其聲響神明已經聽聞了。¹⁸ 爾立起來，手
tông-leh keh siao-nying Ngô we s-teh gyi tso do-do koh-veng Jing-ming k'æ-k'æ Yüô-kyiah ngæn-tsing
擋勒箇小人，我會使得其做大大國份。」¹⁹ 神明開開夏甲眼睛，
k'en-kyin ih-k'eo yiu shü-go tsing ziu ky'i tsi-mun bi-dæ peh siao-nying ky'uoh Jing-ming pao-yiu keh
看見一口有水個井，就去齒滿皮袋，撥小人喫。²⁰ 神明保佑箇
siao-nying gyi do-ky'i-læ deng-læ kw'öng-iæ di-föng tso zih-tsin go ny ing Gyi deng-læ Pô-læn
小人，其大起來，庵來曠野地方，做射箭個人。²¹ 其庵來巴蘭
kw'öng-iæ-li gyi ah-nyiang dæ Yiae-gyih-go nyü-nying peh gyi tso ts'i-ts
曠野裏，其阿孃抬埃及個女人撥其做妻子。

22 Ka z'-eo Üô-pi-mi-lih teng gyi tsiang-kyüing Fi-koh læ teng Üô-pah-lah-hen wô Ng
介時候亞比米力等其將軍非各來，等亞伯拉罕話：「爾
væn-pah sô tso-go z-ken Jing-ming pao-yiu ng Næn-kæn ts'ing ng dziao Jing-ming vah-tsiu m-nao ky'i-dæ
凡百所做個事幹神明保佑爾。²³ 難間請爾朝神明罰咒嚙得好欺待
ngô teng ngô ng-ts seng-ts tsih-yiu tsiao ngô ka-go hao-hao dæ ng ng yia z-ka dæ ngô teng ng
我，等我兒子孫子。只有照我介個好好待爾，爾也是介待我，等爾
sô tæn-koh-go di-föng Üô-pah-lah-hen wô Ngô we vah-tsiu Üô-pah-lah-hen p'i-bing
所耽擱個地方。」²⁴ 亞伯拉罕話：「我會罰咒。」²⁵ 亞伯拉罕批評
Üô-pi-mi-lih we-leh tsing-shü-go z-ken ziu-z Üô-pi-mi-lih-go nu-boh pô-tsin gyi
亞比米力爲了井水個事幹，就是亞比米力個奴僕霸佔其。²⁶
Üô-pi-mi-lih wô Jü tso keh-go z-ken ngô feh teh-cü ng feh-zing wô hyiang ngô dao dzih
亞比米力話：「誰做箇個事幹，我弗得知。爾弗曾話向我道，直
teng-tao kyih-mih ngô wa tsih t'ing-meng Üô-pah-lah-hen pô yiang teng ngeo song-peh Üô-pi-mi-lih
等到今末我還只聽聞。」²⁷ 亞伯拉罕把羊等牛送撥亞比米力。
liang-'ô dô-kô lih-iah Üô-pah-lah-hen do ts'ih-tsah ts'-go siao-nyang föng-leh ih-t'ah di-föng
兩下大家立約。²⁸ 亞伯拉罕馱七隻雌個小羊放勒一墳地方。²⁹
Üô-pi-mi-lih teng Üô-pah-lah-hen wô Ng dza-we föng keh ts'ih-tsah ts'-go siao-nyang læ ih-t'ah
亞比米力等亞伯拉罕話：「爾咋會放箇七隻雌個小羊來一墳
di-föng Gyi wô Ng dzong ngô-go siu-li tsih-ziu keh ts'ih-tsah ts'-go siao-nyang hao tso te-tsing
地方？」³⁰ 其話：「爾從我個手裏接受箇七隻雌個小羊好做對證
z ngô gyüh keh-k'eo tsing-go Sô-yi eo keh di-ming Bih-z-pô ing-we liang-go ny ing læ
是我掘箇口井個。」³¹ 所以謳箇地名別是巴^[1]，因為兩個人來
keh-deo vah-tsiu ko-de Z-ka gyi-lah læ Bih-z-pô lih-iah Üô-pi-mi-lih teng gyi tsiang-kyüing
箇頭罰咒過了。³² 是介，其拉來別是巴立約。亞比米力等其將軍
Fi-koh ziu dong-sing kyü Fi-li-z di-föng

非各就動身歸非利士地方。

[1] *Ziu-z Vah-tsiu-go tsing.* 就是罰咒個井。（原註）

33 *Üō-pah-lah-hen cong jü-moh læ Bih-z-pô læ keh-deo gyiu-k'eng Yiæ'-o-wô-go ming-deo keh-we üong-weh-go Jing-ming* 亞伯拉罕種樹木來別是巴，來箇頭求懇耶和華個名頭，箇位
Üō-pah-lah-hen hyü-to nyih-ts tæn-koh læ Fi-li-z di-föng
永活個神明。 34 *Üō-pah-lah-hen* 亞伯拉罕許多日子耽擱來非利士地方。

Ts. XXII.

Keh-sing z-ken 'eo-deo Jing-ming s-s Üō-pah-lah-hen eo gyi wô Üō-pah-lah-hen
箇星事幹後頭，神明試試亞伯拉罕，謳其話：「亞伯拉罕！」

Gyi wô Ngô læ-tong Jing-ming wô Ta-leh ng-go ng-ts ziu-z ng dzih-din-go
其話：「我來東。」² 神明話：「帶勒爾個兒子，就是爾值鈿個
doh-yiang ng-ts Yi-sah tseo-tao Mo-li di-föng ky'i keh-deo læ Ngô sô ts-tin ng-go saen yüong hyin gyi
獨養兒子以撒，走到摩利地方去。箇頭來我所指點爾個山，用獻其
tso væn-tsi
做燔祭。」

3 *Üō-pah-lah-hen tsao-t'in-nyiang ky'i-sing ky'in-leh li-ts ta liang-go nu-boh teng gyi ng-ts*
亞伯拉罕早天亮起身，牽勒驢子，帶兩個奴僕等其兒子
Yi-sah p'ih-leh hyin-tsi-go za dong-sing tao Jing-ming ts-tin gyi-go di-föng ky'i Tao di-sæn nyih
以撒，劈勒獻祭個柴，動身到神明指點其個地方去。⁴ 到第三日

Üō-pah-lah-hen ngæn-tsing dæ-ky'i yün-yün k'en-kyin keh di-föng Üō-pah-lah-hen teng nu-boh wô Ng teng
亞伯拉罕眼睛抬起遠遠看見箇地方。⁵ 亞伯拉罕等奴僕話：「爾等

li-ts læ dōng-deo teng-tong ngô teng siao-nying iao tao keh-deo ky'i pa-pa ziu kyü-tao ng-lah di-föng
驢子來蕩頭等東，我等小人要到箇頭去拜拜，就歸到爾拉地方

læ Üō-pah-lah-hen ziu peh ng-ts Yi-sah pe-leh hyin-tsi-go za gyi-zi siu-li do-leh ho teng
來。」⁶ 亞伯拉罕就撥兒子以撒揹勒獻祭個柴，其自手裏馱勒火等

tao keh liang-go dô-kô ky'i Yi-sah teng ah-tia Üō-pah-lah-hen wô Ngô ah-tia Gyi
刀，箇兩個大家去。⁷ 以撒等阿爹亞伯拉罕話：「我阿爹！」其

wô Ng-ts ngô læ-tong Gyi yi wô Yiu ho teng za dæn-z hyin-tsi-go siao-nyang læ
話：「兒子，我來東。」其又話：「有火等柴，但是獻祭個小羊來

'ah-li Üō-pah-lah-hen wô Ngô-go ng-ts Jing-ming we Zi be-bæn siao-nyang hao tso
何裏？」⁸ 亞伯拉罕話：「我個兒子，神明會自備辦小羊好做

tsi-veh keh liang-go nying ziu-z-ka dô-kô ky'i-de Tseo-tao Jing-ming sô ts-tin-go di-föng
祭物。」箇兩個人就是介大家去了。⁹ 走到神明所指點個地方，

Üō-pah-lah-hen læ keh-deo zao ih-zo dæn pô za diah-hao-ts bo-leh ng-ts Yi-sah en-læ dæn-li-go
亞伯拉罕來箇頭造一座壇，把柴疊好仔，縛勒兒子以撒安來壇裏個

za zōng-teng Uō-pah-lah-hen sing-c'ih siu læ do-leh tao iao sah gyi-go ng-ts K'eo-k'eo
 柴上頂。10 亞伯拉罕伸出手來，馱勒刀要殺其個兒子。11 扣扣
 Yiae-'o-wô-go t'in-s dzong t'in-li eo gyi wô Üō-pah-lah-hen Üō-pah-lah-hen Gyi wô
 耶和華個天使從天裏謳其，話：「亞伯拉罕，亞伯拉罕！」其話：
 Ngô læ-tong Yi wô M-nao en siu læ siao-nying-go sing-zōng yia m-nao sōng-'æ
 「我來東。」12 又話：「喚得好安手來小人個身上，也喚得好傷害
 gyi næn-kæn Ngô hyiao-teh ng z p'ô-gyü Jing-ming ing-we ng-go ng-ts ziu-z ng doh-yiang
 其。難間我曉得爾是怕懼神明，因為爾個兒子，就是爾獨養
 ng-ts ng yia m-neh feh-sô-teh peh Ngô Üō-pah-lah-hen ngæn-tsing dæ-ky'i ih-k'en k'en-kyin
 兒子，爾也喚得弗捨得撥我。」13 亞伯拉罕眼睛抬起一看，看見
 'eo-pe yiu ih-tsah yüong-yiang gyi-go koh læ jü-vong-li gah-djü-tih Üō-pah-lah-hen tseo-ky'i k'ô-leh
 後背有一隻雄羊，其個角來樹縫裏軋住的。亞伯拉罕走去，柯勒
 keh-tsah yiang dæ gyi-go ng-ts hyin-zōng tso væn-tsi Üō-pah-lah-hen ts'ing-hwu keh
 箇隻羊，代其個兒子獻上做燔祭。14 亞伯拉罕稱呼箇
 di-föng Yiae-'o-wô yih-læ tao jü-kying wa wô Læ Yiae-'o-wô-go sæn-li k'eo-k'eo yiu
 地方「耶和華葉徠^[1]」。到如今還話：「來耶和華個山裏扣扣有
 be-hao-liao-go
 備好了個。」

[1] *Ôh-wô Yiae-'o-wô we yü-be.* 或話耶和華會預備。（原註）

15 Yiae-'o-wô-go t'in-s di-nyi tsao dzong t'in-li eo Üō-pah-lah-hen 16 wô Ing-we ng tso
 耶和華個天使第二遭從天裏謳亞伯拉罕，話：「因為爾做
 keh-go z-ken m-neh feh-sô-teh ng-go ng-ts ziu-z ng doh-yiang ng-ts keh-lah Yiae-'o-wô
 箇個事幹，喚得弗捨得爾個兒子，就是爾獨養兒子，箇拉耶和華
 wô Ngô ts-tin Ngô-zi vah-tsiu 17 Pih-ding we do-nyiang s-foh peh ng peh ng-go 'eo-dæ
 話：『我指點我自罰咒，必定會大樣賜福撥爾，撥爾個後代
 meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ ziang t'in-li-go sing-siu ziang hæ-du-go sô-nyi ping-ts'ia ng-go 'eo-dæ we
 茂茂盛盛多起來，像天裏個星宿，像海塗個沙泥。並且爾個後代會
 teh-djoh ng dziu-dih-go dzing-meng Wa-yiu t'in-'ô væn-koh we dzong ng-go 'eo-dæ teh-djoh foh-ky'i
 得着爾仇敵個城門。18 還有天下萬國會從爾個後代得着福氣，
 ing-we ng yi-kying i Ngô-go 'ao-ling Keh-tsao Üō-pah-lah-hen cün-læ tao gyi nu-boh di-föng
 因為爾已經依我個號令。』」19 箇遭亞伯拉罕轉來到其奴僕地方，
 gyi-lah ziu dô-kô dong-sing tseo-kyü Bih-z-pô Üō-pah-lah-hen læ Bih-z-pô deng-loh
 其拉就大家動身走歸別是巴。亞伯拉罕來別是巴庵落。

20 Keh-sing z-ken 'eo-deo yiu nyung t'ong-cü Üō-pah-lah-hen wô Mih-kyüô teng ng ah-ko Nô-ngoh sang
 箇星事幹後頭有人通知亞伯拉罕話：「密迦等爾阿哥拿鶴生
 ng-ts Do ng-ts Wu-s teng gyi ah-di Pu-s teng Kyi-meo-li ziu-z Üō-laen-go
 兒子。21 大兒子戶斯，等其阿弟布斯，等基母利，就是亞蘭個
 ah-tia Kyi-sih Ha-so Pih-dah Ih-lah Pe-t'u-li Pe-t'u-li sang nön
 阿爹。22 基薛、哈瑣、必達、益拉、彼土利。23 彼土利生因

Li-pah-kyüô Keh pah-go ng-ts tu z Mih-kyüô teng Uô-pah-lah-hen ah-ko Nô-nghoh sô sang-go
利百加。箇八個兒子，都是密迦等亞伯拉罕阿哥拿鶴所生個。²⁴
Nô-nghoh-go ah-yi ming-z Liu-mô yia sang ng-ts ziu-z Di-pah Kyüô-'en Da-'eh
拿鶴個阿姨，名字流瑪，也生兒子，就是提八、迦含、大轄、
Mô-kyüô
瑪迦。」

Ts. XXIII.

Sah-lah go nyin-kyi ih-pah nyiæn-ts'ih shü keh ziu-z Sah-lah weh-tong-go ziu-shü Sah-lah si-læ
撒拉個年紀一百廿七歲，箇就是撒拉活東個壽歲。² 撒拉死來
Kyi-lih-üô-pô ziu-z Kyüô-nen di-föng-go Hyi-pah-leng Üô-pah-lah-hen ziu læ we-leh Sah-lah æ-t'ong
基列亞巴，就是迦南地方個希伯崙。亞伯拉罕就來，爲了撒拉哀痛
di-k'oh
啼哭。

Üô-pah-lah-hen læ gyi si-nying-go min-zin bô-ky'i teng Heh nying wô Ngô tæn-koh ng-lah
3 亞伯拉罕來其死人個面前爬起，等赫人話：⁴ 「我耽擱爾拉
cong-nyiang tso c'ih-meng nying ts'ing ng peh ngô tso-veng-go di-kyi læ ng-go di-föng hao ts'ong ngô-go
中央做出門人。請爾撥我做墳個地基來爾個地方，好葬我個
si-nying sæn-leh ngô k'en-kyin Heh nying we-teh Üô-pah-lah-hen teng gyi wô Ah-lah-go
死人，省勒我看見。」⁵ 赫人回答亞伯拉罕，等其話：⁶ 「阿拉個
Cü ts'ing t'ing Ng læ ah-lah cong-nyiang tso tsing-djong go moh-pah ng hao læ ah-lah veng-di li-hyiang
主，請聽，爾來阿拉中央做珍重個牧伯，爾好來阿拉墳地裏向
kæn-dzeh ting hao-go ky'i ts'ong ng go si-nying z ah-lah-go veng mo m-nying we kying djü ng peh ng
揀擇頂好個，去葬爾個死人。是阿拉個墳墓，嚦人會禁住爾，撥爾
hao ts'ong ng-go si-nying Üô-pah-lah-hen lih-ky'i-læ dziao-leh keh di-föng-go pah-sing ziu-z Heh
好葬爾個死人。」⁷ 亞伯拉罕立起來，朝勒箇地方個百姓，就是赫
ning keh-dzoh kyi-sing eo-tæn-tao Teng gyi-lah siang-liang wô Ziah-z ng-go i-s k'eng peh
人箇族，肌身僵帶倒。⁸ 等其拉商量，話：「若是爾個意思肯撥
ngô ts'ong si-nying sæn-leh ngô k'en-kyin ka-ni ts'ing ng t'ing ngô teng ngô gyiu-k'eng So-eh-go ng-ts
我葬死人，省勒我看見，介呢請爾聽我，等我求懇瑣轄個兒子
Yi-feh-leng s-peh ngô gyi din-koh-li Mah-pi-lah-go yüih tsöh-tsöh t'ing gyi kô-din peh ngô tso
以弗崙，⁹ 賦撥我其田角裏麥比拉個穴，足足聽其價鉏，撥我做
ts'æn-nyih læ ng-go cong-nyiang tso veng-go di Yi-feh-leng læ Heh nying cong-nyiang zo-tih Heh-nying
產業來爾個中央做墳個地。」¹⁰ 以弗崙來赫人中央坐的。赫人
keh-dzoh teng væn-pah tseo-tsing dzing-meng go tu t'ing-tong Heh nying Yi-feh-leng we-teh Üô-pah-lah-hen wô
箇族等凡百走進城門個都聽東。赫人以弗崙回答亞伯拉罕話：

11 「我個主，好留。請聽爾，我送爾箇個田，也送爾田裏個穴，來
 我百姓面前送爾。介呢，爾好葬爾個死人。」¹² 亞伯拉罕朝勒箇
 地方個百姓肌身僵帶倒。¹³ 來箇百姓面前等以弗崙話：「爾肯個
 說話，請聽我。我會撥爾田價。爾接受仔，我好來箇頭葬我個
 死人。」¹⁴ 以弗崙回答亞伯拉罕，話：¹⁵ 「我個主，爾請聽。箇個
 田值四百咁喀^[1]銀子。但是我等爾有啥個計論呢？爾好去葬爾個
 死人。」¹⁶ 亞伯拉罕聽以弗崙，就照以弗崙來赫人面前所話個，
 駛勒客商通行個銀子四百咁喀整好撥其。

[1] shekel, 古希伯來重量單位，約 11.25 克

17 以弗崙個田來麥比拉，是幔利個對面，其田連穴，等田裏
 團圈個樹木，¹⁸ 都定撥亞伯拉罕做基業，就是赫人等攏總走進
 城門個大家做對證。¹⁹ 箇遭亞伯拉罕葬其妻子撒拉來幔利
 對面，麥比拉田裏個穴。幔利就是迦南地方個希伯崙。²⁰ 是介赫人
 定箇個田連其個穴撥亞伯拉罕做墳地個基業。

Ts. XXIV.

亞伯拉罕壽歲長，年紀老了。耶和華樣樣事幹已經賜福撥
 其。² 亞伯拉罕等其屋裏做總管個老家人話：「爾好安爾個手來我
 大腿下。³ 我使得爾指點箇位天上個神明，地下個神明，耶和華，
 Yiæ'-o-wô yiang-ying z-ken yi-kying s-foh peh
 Üô-pah-lah-hen ziu-shü dziang nyin-kyi lao-de
 Ngô s-teh ng ts-tin keh-we t'in-zong-go Jing-ming
 do-t'e-'ô üô-pah-lah-hen teng gyi oh-li tso tsong-kwun-go lao kô-nying wô
 大腿下。³ 我使得爾指點箇位天上個神明，地下個神明，耶和華，
 Yiæ'-o-wô

vah-tsiu ngô deng-læ Kyüô-nen nying cong-nyiang gyi-go nön ng feh-k'o we-leh ngô ng-ts dæ gyi tso
 罰咒，我庵來迦南人中央，其個因，爾弗可爲了我兒子抬其做

ts'i-ts Ng pih-iao tseo-kyü ngô peng-koh læ ngô ts'ing-kyün cong-nyiang teng ngô ng-ts Yi-sah dæ
 妻子。 4 爾必要走歸我本國，來我親眷中央等我兒子以撒抬

ts'i-ts Keh kô-nying teng gyi wô K'ong-p'ô nyü-nying feh-k'eng keng ngô dông-deo læ ngô hao ling
 妻子。」 5 箇家人等其話：「恐怕女人弗肯跟我蕩頭來，我好領

ng-go ng-ts kyü-tao ng sô tseo-c'ih-go di-fông feh Üô-pah-lah-hen wô Ts'in-ding ng
 爾個兒子歸到爾所走出個地方弗？」 6 亞伯拉罕話：「千定爾

m-nao ling ngô ng-ts tsæ kyü keh-deo ky'i T'in-zông-go Jing-ming Yiæ'-o-wô ziu-z ling ngô c'ih
 嘸得好領我兒子再歸箇頭去。 7 天上個神明耶和華，就是領我出

ah-tia oh-li ts'ing-kyün-go di-fông teng ngô kông yi teng ngô vah-tsiu wô Ngô we pô keh-go
 阿爹屋裏，親眷個地方，等我講，又等我罰咒，話：『我會把箇個

di-fông s-peh ng-go 'eo-dæ Gyi we ts'a Gyi t'in-s læ ng min-zin ky'i s-teh ng hao dzong keh-deo teng
 地方賜撥爾個後代。其會差其天使來爾面前去，使得爾好從箇頭等

ngô ng-ts dæ ts'i-ts Ziah-z nyü-nying feh-k'eng keng ng lae ka-ni ngô eo ng vah-go tsiu feh-yü
 我兒子抬妻子。』 8 若是女人弗肯跟爾來，介呢我謳爾罰個咒弗與

ng siang-ken tsih-z m-nao ling ngô ng-ts tsæ kyü keh-deo ky'i Keh kô-nying en siu lae gyi
 爾相干，只是喫得好領我兒子再歸箇頭去。」 9 箇家人安手來其

cü-nying-kô Üô-pah-lah-hen do-t'e-'ô tsiao gyi-go shih-wô teng gyi vah-tsiu
 主人家亞伯拉罕大腿下，照其個說話等其罰咒。

10 Keh kô-nying su-djông cong-kwun cü-nying-kô-go kô-kyi ziu dzong cü-nying-kô-go loh-do li-hiang kæn
 箇家人素常總管主人家個家計，就從主人家個駱駝裏向揀

jih-tsah loh-do ky'i dong-sing tao Mi-sô-po-da-mi Nô-ngho-go dzing-li Yia-kw'a nyü-nying tseo-c'ih
 十隻駱駝去，動身到米所波大米，拿鶴個城裏。 11 夜快，女人走出

tang-shü-go z'-eo kô-nying peh keh-sing loh-do gyü-leh dzing-nga ih-k'eo tsing pin-yin Gyi wô
 打水個時候，家人撥箇星駱駝跪勒城外，一口井邊沿。 12 其話：

「耶和華我主人家亞伯拉罕個神明，求爾今末朵化^[1]我事幹

dzing-kong s eng-we peh ngô cü-nying-kô Üô-pah-lah-hen 13 Ngô yin-dzæ lih-læ tsing pin-yin dzing-li
 成功，賜恩惠撥我主人家亞伯拉罕。 13 我現在立來井邊沿，城裏

nying-go nön tseo-c'ih-læ tang-shü Ngô ziah teng ih-go do-kwu-nyiang wô Ts'ing ng fông-leh bing peh ngô
 人個因走出來打水。 14 我若等一個大姑娘話：『請爾，放勒瓶撥我

ky'üoh gyi ziah wô Ng Zi Hao ky'üoh ngô yia we tang-shü peh ng loh-do ky'üoh ka-ni gyi
 噢。』其若話：『爾自好噢，我也會打水撥爾駱駝噢。』介呢其

z Ng zin-deo ding-hao peh Ng nu-boh Yi-sah-go ngô ziu hao hyiao-teh Ng s eng-we peh ngô cü-nying-kô
 是爾前頭定好撥爾奴僕以撒個。 我就好曉得爾賜恩惠撥我主人家

de 了。」

[1] 賦福；保佑

15 Shih-wô feh-zing kông-hao k'eo-k'eo Li-pah-kyüô kyin-kah-deo pe-leh bing tseo-c'ih-læ gyi z 說話弗會講好，扣扣利百加，肩胛頭揜勒瓶走出來。其是
Üô-pah-lah-hen ah-ko Nô-ngoh-go ts'i-ts Mih-kyüô-go ng-ts Pe-t'u-li sô sang-go nön Gyi siang-mao ting 亞伯拉罕阿哥拿鶴個妻子密迦個兒子彼土利所生個囡。16 其相貌頂
hao-k'en wa z dong-nyü m-neh kô nyung-ko gyi tseo-loh tsing-li bing tang-mun-ts tseo-zöng-læ 好看，還是童女，喰得嫁人過。其走落井裏，瓶打滿仔走上來。17
Kô-nying peng-long-ky'i nyung-tsih gyi wô Ts'ing ng do-tin bing-li-go shü peh ngô ky'üoh Gyi 家人奔攏去迎接其，話：「請爾馱點瓶裏個水撥我喫。」18 其
wô Ngô-go cü ng ts'ing ky'üoh ziu kw'a kw'a fông-leh bing læ siu-li peh gyi ky'üoh Peh gyi 話：「我個主，爾請喫。」就快快放勒瓶來手裏撥其喫。19 撥其
ky'üoh-hao-ts do-kwu-nyiang yi wô Ngô yia we tang-shü peh ng loh-do ky'üoh teng-tao gyi-lah ky'üoh 噎好仔，大姑娘又話：「我也會打水撥爾駱駝喫，等到其拉喫
shông-kw'a Gyi ziu kw'a-kw'a pô bing-li-go shü tao-læ zao-li yi peng-tao tsing-li tang-shü z 爽快。」20 其就快快把瓶裏個水倒來槽裏，又奔到井裏打水，是
we-leh keh-sing loh-do tang-go Keh-go nyung ts'ing-ting k'en gyi feh-sing feh-hyiang iao hyiao-teh 爲了箇星駱駝打個。21 箇個人清盯看其，弗聲弗響，要曉得
Yiae'-o-wô ko-jün s-peh gyi ih-lu jing-liu feh Keh-dziao loh-do ky'üoh-hao-ts keh-go nyung do-leh 耶和華果然賜撥其一路順流弗。22 箇潮駱駝喫好仔，箇個人馱勒
kying-ts bih-ky'ün ih-tsah djong pun z-k'ah wa-yiu kying-ts siu-gyüoh ih-te djong jih-go z-k'ah 金子鼻圈一隻，重半咭喀，還有金子手鐲一對，重十個咭喀，23
wô Ng z jü-go nön ts'ing ng wô hyiang ngô dao ng ah-tia oh-li yiu k'ong-oh hao peh ah-lah 話：「爾是誰個囡，請爾話向我道。爾阿爹屋裏有空屋好撥阿拉
deng-soh feh Dong-nyü teng gyi wô Ngô z Mih-kyüô sang-peh Nô-ngoh-go ng-ts Pe-t'u-li-go 庵宿弗？」24 童女等其話：「我是密迦生撥拿鶴個兒子彼土利個
nön Yi teng gyi wô Ah-lah oh-li ts'ao-liao tu yiu yia yiu deng-soh-go di-föng 囡。」25 又等其話：「阿拉屋裏草料都有，也有庵宿個地方。」26
Keh-go nyung ziu deo eo-tæn-tao pa-pa Yiae'-o-wô Z-ka wô To-zia Yiae'-o-wô ngô 箇個人就頭傴帶倒拜耶和華，27 是介話：「多謝耶和華，我
cü-nying-kô Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming feh-we ts'o-loh Gyi-go eng-we dzing-jih tao ngô cü-nying-kô ng læ 主人家亞伯拉罕個神明，弗會錯落其個恩惠誠實到我主人家。爾來
lu-zöng Yiae'-o-wô ling ngô tao ngô cü-nying-kô hyüong-di-go oh-li Keh-go dong-nyü peng-ky'i pô 路上耶和華領我到我主人家兄弟個屋裏。」28 箇個童女奔起，把
keh-sing z-ken t'ong-cü ah-nyiang oh-li-go nyung Lah-pæn Lah-pæn peng-ky'i tao keh-go nyung sô 箇星事幹，通知阿嬢屋裏個人。
29 Li-pah-kyüô yiu ih-go hyüong-di ming-z kyiao-leh Lah-pæn Lah-pæn peng-ky'i tao keh-go nyung sô 利百加有一個兄弟名字叫勒拉班。拉班奔起到箇個人所
læ-kæn-go tsing pin-yin Gyi k'en-kyin bih-ky'ün teng gyüoh-ts læ gyi tsi-me-go siu-li yia t'ing-meng 來間個井邊沿。30 其看見鼻圈，等鐲子來其姊妹個手裏，也聽聞
tsi-me Li-pah-kyüô wô Keh-go nyung z-ka wô hyiang ngô dao gyi ziu tseo-tao keh-go nyung di-föng 姊妹利百加話：「箇個人是介話向我道。」其就走到箇個人地方
ky'i p'ong-djoh gyi wa læ tsing pin-yin teng loh-do dô-kô lih-kæn Lah-pæn wô Yiae'-o-wô sô 去，碰着其還來井邊沿，等駱駝大家立間。31 拉班話：「耶和華所

s-foh-go nying ts'ing tseo-tsing-lae dza-we lih-læ nga-deo ni Ngô yi-kying be-bæn oh-lô teng loh-do
賜福個人，請走進來，咋會立來外頭呢？我已經備辦屋落等駱駝
deng-go di-fông
庵個地方。」

32 Keh-go nying ziu tseo-tsing oh-li Lah-pæn ka-leh loh-do pe-go tong-si do ts'ao-liao ü
箇個人就走進屋裏。拉班解勒駱駝揹個東西，馱草料餵
loh-do yi do-leh shü gyiang keh nying-go kyiah teng keng-dzong nying-go kyiah Yi pa ky'üoh-zih læ gyi
駱駝，又馱勒水滙箇人個腳等跟從人個腳。33 又擺喫食來其
min-zin peh gyi ky'üoh dæn-z gyi wô Ngô feh-zing kóng zi-go læ-i feh we ky'üoh Lah-pæn
面前撥其喫。但是其話：「我弗曾講自個來意，弗會喫。」拉班
wô Ng ts'ing kóng Gyi wô Ngô z Üô-pah-lah-hen-go kô-nying Yiae'-o-wô yi-kying
話：「爾請講。」34 其話：「我是亞伯拉罕個家人。35 耶和華已經
do-nyiang tô-hwô ngô cü-nying-kô s-teh gyi we hying-wông yi s-peh gyi ngeo yiang kying-ts
大樣朵化我主人家，使得其會興旺，又賜撥其牛、羊、金子、
nying-ts nu-boh ô-deo loh-do li-ts keh-sing Ngô cü-nying-kô-go ts'i-ts Sah-lah nyin-kyi
銀子、奴僕、丫頭、駱駝、驢子箇星。36 我主人家個妻子撒拉年紀
lao-lao sang ng-ts peh ngô cü-nying-kô cü-nying-kô væn-pah sô yiu-go tu z kao-fu gyi Ngô
老老生，兒子撥我主人家。主人家凡百所有個，都是交付其。37 我
cü-nying-kô eo ngô vah-tsiu wô Ngô deng-tong Kyüô-nen di-fông nying-go nön ng feh-k'o teng ngô ng-ts
主人家謳我罰咒，話：『我庵東迦南地方人個囡，爾弗可等我兒子
dæ gyi tso ts'i-ts Ng pih-iao tseo-kyü ngô ah-tia oh-li lae ngô zi-kô-nying cong-nyiang teng ngô
抬其做妻子。38 爾必要走歸我阿爹屋裏，來我自家人中央等我
ng-ts dæ ts'i-ts Ngô teng cü-nying-kô wô K'ong-p'o nyü-nying feh-k'eng keng ngô lae Gyi
兒子抬妻子。39 我等主人家話：「恐怕女人弗肯跟我來？」40 其
teng ngô wô Ngô sô voh-z-go Yiae'-o-wô we ts'a Gyi-go t'in-s dong-de ky'i s-teh ng lu-zöng
等我話：「我所服侍個耶和華會差其個天使同隊去，使得爾路上
jing-liu ng pih ding dzong ng ah-tia oh-li zi-kô-nying cong-nyiang teng ngô ng-ts dæ ts'i-ts Ziah-z
順流，爾必定從爾阿爹屋裏自家人中央等我兒子抬妻子。41 若是
ng tao-leh ngô zi-kô-nying di-fông ka-ni ngô eo ng vah-go tsiu feh-yü ng siang-ken ziah-z gyi-lah
爾到了我自家人地方，介呢，我謳爾罰個咒弗與爾相干，若是其拉
feh-k'eng peh ng ka-ni ngô eo ng vah-go tsiu feh-yü ng siang-ken Ngô kyih-mih-ts tao-leh tsing
弗肯撥爾，介呢，我謳爾罰個咒弗與爾相干。42 我今末仔到了井
pin-yin zi wô Yiae'-o-wô Ngô cü-nying-kô Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming Ng ziah yin-dzæ s-teh
邊沿，自話：『耶和華，我主人家亞伯拉罕個神明！爾若現在使得
ngô tseo-go lu jing-liu ngô lih-læ tsing pin-yin p'ong-djoh do-kuwu-nyiang lae tang-shü ngô we teng gyi
我走個路順流。43 我立來井邊沿碰着大姑娘來打水，我會等其
wô Ts'ing ng do-tin bing-li-go shü peh ngô ky'üoh ziah-z gyi teng ngô wô Ng-zi hao
話：「請爾馱點瓶裏個水撥我喫」，44 若是其等我話：「爾自好
ky'üoh ngô yia we tang-shü peh ng loh-do ky'üoh keh-go nyü-nying ziu-z Yiae'-o-wô zin-deo sô ding-hao
喫，我也會打水撥爾駱駝喫。」箇個女人就是耶和華前頭所定好
peh ngô cü-nying-kô ng-ts-go Ngô sing-li wa feh-zing kóng-wun k'eo-k'eo Li-pah-kyüô kyin-kah-deo
撥我主人家兒子個。』45 我心裏還弗曾講完，扣扣利百加肩胛頭

pe-leh bing c'ih-læ ts eo-loh tao tsing-pin tang-shü
揩勒瓶出來。走落到井邊打水。我等其話：『請爾撥我喫。』 46

Gyi ziu kw'a-kw'a kyin-kah-deo-go bing fōng-loh wō
其就快快肩胛頭個瓶放落，話：『請喫，我也會撥爾駱駝喫。』

ngô ziu ky'üoh-de g yi yia peh loh-do ky'üoh-de
我就喫了，其也撥駱駝喫了。 47 我問其話：『爾是誰個因？』其

wō Ngô z Mih-kyüô sang-peh Nô-ngoh-go ng-ts Pe-t'u-li-go nön
話：『我是密迦生撥拿鶴個兒子彼土利個因。』我就把圈放來其

bih-deo-kwun gyüoh-ts læ g yi siu-li
鼻頭管，鐸子來其手裏。 48 我頭傴帶倒，拜拜耶和華，祝讚我

cü-nying-kô Üö-pah-lah-hen-go Jing-ming Yiae'-o-wô
主人家亞伯拉罕個神明耶和華，會引導我正路，好抬主人家兄弟個

nön peh g yi-go ng-ts Næn-kæn Ng ziah-z hao-hao tsing-sing tao ngô cü-nying-kô
因撥其個兒子。 49 難間爾若是好好真心到我主人家，介呢話向我

dao feh z-ka yia wô hyiang ngô dao s-teh ngô k'o-yi jing-siu-pin ky'i
道，弗是介，也話向我道，使得我可以順手邊去，或者借手邊

ky'i
去。」

50 Lah-pæn teng Pe-t'u-li we-teh z-ka wō Keh-go z-ken dzong Yiae'-o-wô ka læ
拉班等彼土利回答，是介話：「箇個事幹從耶和華介來，

ah-lah feh neng-keo wô z teng feh-z Ng k'en Li-pah-kyüô læ ng min-zin hao ta-leh g yi ky'i
阿拉弗能夠話是等弗是。 51 爾看，利百加來爾面前。好帶勒其去，

peh ng cü-nying-kô ng-ts tso ts'i-ts tsiao Yiae'-o-wô-go feng-fu Üö-pah-lah-hen-go kô-nying
撥爾主人家兒子做妻子，照耶和華個吩咐。 52 亞伯拉罕個家人

t'ing-meng g yi-lah shih-wô ziu boh-tao di-iyang-li pa-pa Yiae'-o-wô
聽聞其拉說話，就伏倒地坪裏，拜拜耶和華。 53 家人馱出金銀個

siu-sih teng i-zóng keh-sing song-peh Li-pah-kyüô wa-yiu pao-pe tong-si song g yi hyüong-di teng ah-nyiang
首飾等衣裳箇星，送撥利百加，還有寶貝東西送其兄弟等阿嬢。 54

Gyi teng keng g yi-go ny ing ky'üoh-ky'üoh hah-hah soh-ko yia t'in-nyiang bô-ky'i g yi ziu wô Hao peh
其等跟其個人喫喫喝喝，宿過夜。天亮爬起，其就話：「好撥

ngô kyü cü-nying-kô di-fong ky'i Li-pah-kyüô hyüong-di teng ah-nyiang wô
我歸主人家地方去。 55 利百加兄弟等阿嬢話：「好撥大姑娘等

ah-lah læ-tong kyi-nyih ting siao jih-nyih 'eo-deo hao ky'i z-de
阿拉來東幾日，頂少十日，後頭好去是了。 56 其是介話：

M-nao tsu-djü ngô ing-we Yiae'-o-wô s-teh ngô lu-zóng ka jing-liu ts'ing ng peh ngô kyü
「喰得好阻住我，因為耶和華使得我路上介順流。請爾，撥我歸

cü-nying-kô di-fong ky'i Gyi-lah wô Ah-lah we eo do-kwu-nyiang læ meng-meng g yi
主人家地方去。 57 其拉話：「阿拉會謳大姑娘來，問問其

k'en Ziu eo Li-pah-kyüô teng g yi wô Ng dzing-nyün teng keh-go ny ing dô-kô ky'i feh
看。 58 就謳利百加，等其話：「爾情願等箇個人大家去弗？」

Gyi wô Dzing-nyün-go Gyi-lah ziu song tsi-me Li-pah-kyüô lin g yi ah-bu wa-yiu
其話：「情願個。 59 其拉就送姊妹利百加連其阿哺，還有

Uô-pah-lah-hen-go kô-nying teng keng gyi-go nying dô-kô ky'i Yi coh-foh peh Li-pah-kyüô z-ka
亞伯拉罕個家人，等跟其個人大家去。⁶⁰ 又祝福撥利百加，是介
wô Ng z ah-lah go ts'i-me dæn-nyün ng tso ts'in-væn nying-go ah-nyiang ng-go 'eo-dæ teh-djoh
話：「爾是阿拉個姊妹，但願爾做千萬人個阿嬪，爾個後代得着
dzuu-dih-go dzing-meng
仇敵個城門。」

Li-pah-kyüô teng keh-sing Ô-deo dong-sing gyi-leh loh-do keng-leh kô-nying kô-nying ziu ling-leh
61 利百加等箇星丫頭動身，騎勒駱駝，跟勒家人。家人就領勒
Li-pah-kyüô ky'i Yi-sah deng-læ Nen-pin di-föng dzong Bih-lah-hæ-læ keh-da lu ka læ Yia-kw'a
利百加去。⁶² 以撒庵來南邊地方，從別拉海萊箇埭路介來。⁶³ 夜快
Yi-sah tseo-c'ih tao din-li iao s-ts'eng k'eo-k'eo ngæn-tsing dæ-ky'i k'en-kyin keh-sing loh-do læ-de
以撒走出到田裏，要思忖^[1]，扣扣眼睛抬起，看見箇星駱駝來了。
Li-pah-kyüô ngæn-tsing dæ-ky'i k'en-kyin Yi-sah ziu t'iao-loh loh-do Gyi meng kô-nying wô
64 利百加眼睛抬起，看見以撒，就跳落駱駝。⁶⁵ 其間家人，話：
Din-li læ-kæn tseo læ nying-tsih ah-lah-go keh-go nying z jü Kô-nying wô Z ngô
「田裏來閒走，來迎接阿拉個，箇個人是誰？」家人話：「是我
cü-nying-kô Li-pah-kyüô ziu do-leh siu-p'ao tsô zi-go min-k'ong Kô-nying pô gyi sô tso-go z-ken
主人家。」利百加就馱勒手帕遮自個面孔。⁶⁶ 家人把其所做個事幹
tu t'ong-cü Yi-sah Yi-sah ling-leh Li-pah-kyüô tseo-tsing ah-nyiang Sah-lah-go tsiang-bong-li dæ gyi tso
都通知以撒。⁶⁷ 以撒領勒利百加走進阿嬪撒拉個帳篷裏，抬其做
ts'i-ts ping-ts'ia æ-sih gyi dzong ah-nyiang si ts'-eo Yi-sah keh-tsao teh-djoh en-wei-de
妻子，並且愛惜其。從阿嬪死之後以撒箇遭得着安慰了。

[1] *Ôh-wô*, tao-kao. 或話禱告。（原註）

Ts. XXV.

Üô-pah-lah-hen yi dæ ih-go ts'i-ts ming-z kyiao-leh Kyi-tu-lah Gyi teng Üô-pah-lah-hen sang
亞伯拉罕又抬一個妻子，名字叫勒基都拉。² 其等亞伯拉罕生
Sing-læn Iah-sæn Mi-dæn Mi-din Ih-pah Shü-üô Iah-sæn sang Z-pô teng Ti-dæn
心蘭、約珊、米但、米甸、益八、書亞。³ 約珊生示巴等底但。
Ti-dæn-go ng-ts Üô-shü-li Li-tu-z Li-u-mi Mi-din-go ng-ts Yi-fah Yi-feh
底但個兒子亞書利、利都是、利烏米。⁴ 米甸個兒子以法、以弗、
Ha-noh Üô-pi-da Yi-lah-da Keh tu z Kyi-tu-lah-go ts-seng
哈諾、亞比大、以拉大。箇都是基都拉個子孫。

5 Üô-pah-lah-hen pô gyi sô yiu-go long-tsung peh Yi-sah Dæn-z Uô-pah-lah-hen weh-tong-go
亞伯拉罕把其所有個攏總撥以撒。但是亞伯拉罕活東個
z'-eo gyi yia pô tong-si peh keh-sing ah-yi-go ng-ts ts'a gyi-lah li-k'æ ng-ts Yi-sah tong-pun-pin
時候，其也把東西撥箇星阿姨個兒子，差其拉離開兒子以撒東半邊
ka ky'i tao tong-pin-go di-föng Üô-pah-lah-hen weh-tong-go nyih-ts gyi nyin-kyi ih-pah ts'ih-jih-ng
介去，到東邊個地方。⁷ 亞伯拉罕活東個日子，其年紀一百七十五
shü Üô-pah-lah-hen yiu-foh yiu-ziu nyin-kyi lao dön-ky'i si-de kyü gyi-zi-go dzoh-veng Gyi-go
歲。⁸ 亞伯拉罕有福有壽，年紀老斷氣死了，歸其自個族份。⁹ 其個
ng-ts Yi-sah teng Yi-jih-mô-li tsông gyi læ Mæn-li te-min Mah-pi-lah-go yüih ziu-z Heh nying
兒子以撒等以實瑪利葬其來幔利對面，麥比拉個穴，就是赫人
So'-eh-go ng-ts Yi-feh-leng-go din-li Z Üô-pah-lah-hen hyiang Heh nyining ma-go din læ keh-deo
瑣轄個兒子以弗崙個田裏，¹⁰ 是亞伯拉罕向赫人買個田來箇頭，
Üô-pah-lah-hen teng gyi ts'i-ts Sah-lah tsông-kæn
亞伯拉罕等其妻子撒拉葬間。

11 Üô-pah-lah-hen si ts'-eo Jing-ming s-foh peh gyi ng-ts Yi-sah Yi-sah deng-læ
亞伯拉罕死之後，神明賜福撥其兒子以撒，以撒庵來
Bih-lah-hæ-læ siang-gying
別拉海萊相近。

12 Sah-lah-go ô-deo Yiæ-gyih nyü-nying Yuô-kyiah sang-peh Üô-pah-lah-hen-go ng-ts Yi-jih-mô-li
撒拉個丫頭，埃及女人夏甲生撥亞伯拉罕個兒子以實瑪利，
gyi shü-dæ læ 'ô-veng Yi-jih-mô-li keh-sing ng-ts-go ming-z tsiao gyi-lah ming-z i gyi-lah-go
其世代來下文。¹³ 以實瑪利箇星兒子個名字照其拉名字，依其拉個
shü-dæ ziu-z Yi-jih-mô-li do ng-ts Nyi-bæ-yiah wa-yiu Kyi-dah Iah-bih Mih-sæn
世代就是：以實瑪利大兒子尼彷藥，還有基達、押別、密衫、¹⁴
Mih-nô T'u-m Mô-sah Ha-dah Di-mô Ih-toh Nô-fi-jih Gyi-ti-mô
密挪、土姆、瑪撒、¹⁵ 哈達、提瑪、益督、拿非實、其底瑪。¹⁶
Keh-sing z Yi-jih-mô-li-go ng-ts z gyi-lah-go ming-z tsiao gyi-go hyiang-ts'eng gyi-go
箇星是以實瑪利個兒子，是其拉個名字，照其個鄉村，其個
za-kyi tso gyi koh-kô jih-nyi-go moh-pah Yi-jih-mô-li-go ziu-shü ih-pah sæn-jih-ts'ih shü
寨基，做其國家十二個牧伯。¹⁷ 以實瑪利個壽歲一百三十七歲，
dön-ky'i si-de kyü gyi-zi-go dzoh-cong Gyi-lah deng-go di-föng dzong Ha-fi-lah tao Yiæ-gyih
斷氣死了，歸其自個族種。¹⁸ 其拉庵個地方從哈腓拉到埃及
siang-gying-go Shü-r tao Üô-jih ky'i keh-da lu keh-go di-föng læ gyi cong hyüong-di-go min-zin
相近個書珥，到亞述去箇埭路。箇個地方來其衆兄弟個面前。

19 Üô-pah-lah-hen ng-ts Yi-sah shü-dæ læ 'ô-veng Üô-pah-lah-hen sang Yi-sah Yi-sah
亞伯拉罕兒子以撒世代來下文。亞伯拉罕生以撒。²⁰ 以撒
s-jih shü dæ Li-pah-kyüö z Pô-f'æn-üô-læn di-föng Üô-læn nyining Pe-f'u-li-go nön Üô-læn nyining
四十歲抬利百加，是巴坦亞蘭地方，亞蘭人彼土利個因，亞蘭人
Lah-pæn-go ts-i-me Yi-sah we-leh ts'i-ts feh sang dæ gyi tao-kao Yiaë'-o-wô Yiaë'-o-wô cing
拉班個姊妹。²¹ 以撒爲了妻子弗生，代其禱告耶和華。耶和華准

gyi-go tao-kao peh gyi ts'i-ts Li-pah-kyüö ziu-t'æ T'æ li-hyang-go ng-ts tsang-zao ah-nyiang wô
 其個禱告，撥其妻子利百加受胎。²² 胎裏向個兒子爭造，阿嬪話：
 Keh z-ken ngô dza-we z-ka ziu ky'i meng Yiæ-'o-wô Yiæ-'o-wô teng gyi wô Yiu
 「箇事幹，我咋會是介？」就去問耶和華。²³ 耶和華等其話：「有
 liang-go koh-veng læ ng t'æ-li yiu liang-yiang pah-sing we dzong ng du-bi feng-c'ih-læ keh-go pah-sing we
 兩個國份來爾胎裏，有兩樣百姓會從爾肚皮分出來。箇個百姓會
 gyang-jü keh ih-go pah-sing do-go we voh-z gyi siao-go
 強如箇一個百姓，大個會服侍其小個。」

24 Teng sang-ts'aen nyih-ts tao gyi-go t'æ-li z shông-sang Deo ih-go sang-c'ih 'en-kyi-sing
 'ong-'ong-go ziang yiu bi-ao c'ün-tih ka gyi-lah c'ü gyi ming-z Yi-sao 'Eo-deo gyi ah-di
 紅紅個，像有皮襖穿的介。其拉取其名字以掃^[1]。25 頭一個生出咸肌身
 sang-c'ih siu nyiah-leh Yi-sao-go kyiah-'eo-keng ziu c'ü gyi ming-z Yüô-koh gyi sang-go z-'eo Yi-sah
 生出，手捏勒以掃個腳後跟，就取其名字雅各^[2]。其生個時候以撒
 nyin-kyi loh-jih shü Keh liang-go siao-ning do-ky'i-læ Yi-sao ting we tang din-liah z din-li-go
 年紀六十歲。27 箇兩個小人大起來。以掃頂會打田獵，是田裏個
 nying Yüô-koh deng-læ tsiang-bong-li tso-nying p'oh-jih Yi-sah æ-sih Yi-sao ing-we hwun-hyi ky'üoh
 人。雅各庵來帳篷裏，做人樸實。28 以撒愛惜以掃，因爲歡喜喫
 gyi loh go nyüoh Li-pah-kyüö æ-sih Yüô-koh
 其鹿個肉，利百加愛惜雅各。

[1] Ziu-z 'Ong go. 就是紅個。（原註）

[2] Ziu-z S-en-shün. 就是使安選。（原註）

29 Yiu ih-tsao Yüô-koh ts kang Yi-sao k'eo-k'eo dzong din-li kyü-læ ky'ih-lih-de Yi-sao teng
 Yüô-koh wô Ngô ky'ih-lih-de ts'ing ng pô keh 'ong-go kang peh ngô ky'üoh keh-lah yi eo gyi ming-z
 雅各話：「我喫力了，請爾把箇紅個羹撥我喫。箇拉又謳其名字
 Yi-tong Yüô-koh wô Kyih-mih ng pô tsiang-ts-go ts'aen-nyih ma-peh ngô Yi-sao wô
 以東^[1]。31 雅各話：「今末爾把長子個產業賣撥我。」32 以掃話：
 Ngô kw'a si-de keh tsiang-ts-go ts'aen-nyih yü ngô yiu soh-go ih-c'ü ni Yüô-koh wô Ng
 「我快死了，箇長子個產業於我有啥個益處呢？」33 雅各話：「爾
 kyih-mih vah-tsiu peh ngô Yi-sao ziu te gyi vah-tsiu pô tsiang-ts-go ts'aen-nyih ma-peh Yüô-koh
 今末罰咒撥我。」以掃就對其罰咒，把長子個產業賣撥雅各。³⁴
 Yüô-koh do-leh ping teng 'ong-deo-kang peh Yi-sao Yi-sao ky'üoh-ky'üoh hah-hah dong-sing ky'i-de Z-ka
 雅各馱勒餅等紅豆羹撥以掃。以掃喫喫喝喝，動身去了。是介
 Yi-sao ky'ing-k'en keh tsiang-ts-go ts'aen-nyih
 以掃輕看箇長子個產業。

[1] Ziu-z 'Ong go. 就是紅個。（原註）

Ts. XXVI.

Üô-pah-lah-hen z'eo yiu hwóng-nyin 'eo-deo keh di-fông yi yiu hwóng-nyin keh-lah Yi-sah tao
亞伯拉罕時候有荒年，後頭箇地方又有荒年，箇拉以撒到

Gyi-lah Fi-li-z wông Üô-pi-mi-lih di-fông ky'i Yiaë'-o-wô yin-c'ih peh Yi-sah k'en teng gyi
其臘，非利士王亞比米力地方去。2 耶和華現出撥以撒看，等其

wô M-nao tseo-loh Yiaë-gyih ky'i hao deng-læ Ngô sô ts-tin ng-go di-fông Ng hao
話：「喚得好走落埃及去，好庵來我所指點爾個地方。」3 爾好

tæn-koh læ ts'-di Ngô we teng ng dô-kô læ-tong s-foh peh ng we pô keh-sing koh-veng tu s-peh
耽擱來此地，我會等爾大家來東，賜福撥爾。會把箇星國份都賜撥

ng lin ng-go 'eo-dæ Ngô zin-deo vah-tsiu peh ng ah-tia Üô-pah-lah-hen-go keh-go shih-wô pih-ding we
爾連爾個後代。我前頭罰咒撥爾阿爹亞伯拉罕個，箇個說話必定會

tso-dzing Ngô we kô-ts'eo ng-go 'eo-dæ ziang t'in-li-go sing-siu ka to pô keh-sing koh-veng long-tsang
做成。4 我會加湊爾個後代像天裏個星宿介多，把箇星國份攏總

s-peh ng-go 'eo-dæ ping-ts'ia t'in-'ô væn-koh we dzong ng-go 'eo-dæ teh-djoh foh-ky'i Ing-we
賜撥爾個後代，並且天下萬國會從爾個後代得着福氣。5 因爲

Üô-pah-lah-hen i Ngô-go shih-wô siu Ngô-go cü-du 'ao-ling lih-li teng lih-fah
亞伯拉罕依我個說話，守我個制度，號令、律例等律法。

6 Yi-sah deng-læ Gyi-lah Keh di-fông pah-sing meng-ky'i gyi ts'i-ts Gyi wô z ngô-go
以撒庵來其臘。7 箇地方百姓問起其妻子，其話：「是我個

tsi-me ing-we siang-mao hao-k'en keh-lah feh-ken wô z gyi ts'i-ts k'ong-p'ô keh di-fông-go nyding
姊妹」，因爲相貌好看，箇拉弗敢話是其妻子，恐怕箇地方個人

we-leh Li-pah-kyüô iao sah gyi Keh-deo deng-leh dziang-kyiu k'eo-k'eo Fi-li-z wông Üô-pi-mi-lih dzong
爲了利百加要殺其。8 箇頭庵勒長久，扣扣非利士王亞比米力從

k'æn-deo möng-c'ih-ky'i k'en-kyin Yi-sah teng gyi ts'i-ts Li-pah-kyüô læ-tih hyi-hyi Üô-pi-mi-lih eo
檻頭望出去，看見以撒等其妻子利百加來的嬉戲。9 亞比米力謳

Yi-sah wô Gyi jih-dzæ z ng ts'i-ts ng dza wô z ng-go tsi-me Yi-sah teng gyi
以撒，話：「其實在是爾妻子，爾咋話是爾個姊妹？」以撒等其

wô Ngô ts'eng-ts'eng k'ong-p'ô we-leh gyi sông-ming Üô-pi-mi-lih wô Ng dza-we z-ka
話：「我忖忖恐怕爲了其喪命。」10 亞比米力話：「爾咋會是介

tao ah-lah Ziah-yiu ih-go nyding m-kwe m-kyü teng ng ts'i-ts dong-zóng z ng 'æ ah-lah væn-ze
到阿拉？若有一個人喚規喚矩等爾妻子同牀，是爾害阿拉犯罪。」

Üô-pi-mi-lih ziu feng-fu cong pah-sing wô Væn-pah væn-djoh keh-go nyding teng gyi ts'i-ts-go pih-iao
11 亞比米力就吩咐衆百姓話：「凡百犯着箇個人等其妻子個，必要

si Yi-sah læ keh di-fông kang-cong tông-nyin siu-keh ih-pah be Yiaë'-o-wô s-foh peh gyi
死。」12 以撒來箇地方耕種，當年收割一百倍。耶和華賜福撥其。

13 Gyi tsing-nyih hying-wông djoh-tsих kô-ts'eo tso-leh do yiu-lao-de Gyi yiu hyü-to de-su
其整日興旺，逐節加湊，做勒大有佬了。14 其有許多隊數

ngeo-yiang zing-to-siao yüong-nying Fi-li-z nying ky'i gyi feh-ko 15 Gyi ah-tia Uô-pah-lah-hen z'-eo
牛羊、盛多少傭人。非利士人氣其弗過。其阿爹亞伯拉罕時候

nu-boh sô gyüih-kæn-go tsing Fi-li-z nying long-tsng seh-seh s na-nyi din-mun Üô-pi-mi-lih
奴僕所掘間個井，非利士人攏總塞塞，使爛泥填滿。亞比米力

teng Yi-sah wô Ng hao li-k'æ ah-lah ky'i ing-we ng do-jü ah-lah
等以撒話：「爾好離開阿拉去，因爲爾大如阿拉。」

17 Yi-sah ziu li-k'æ keh-deo tah tsiang-bong læ Gyi-lah-go sæn-ao-li deng-loh 18 Gyi ah-tia
以撒就離開箇頭，搭帳篷來其臘個山巒裏庵落。其阿爹

Üô-pah-lah-hen z'-eo gyüih-kæn-go tsing ziu-z Üô-pah-lah-hen si ts'-eo Fi-li-z nying sô
亞伯拉罕時候掘間個井，就是亞伯拉罕死之後，非利士人所

seh-seh-go Yi-sah tsæ gyüih gyi dzing-gyiu tsiao ah-tia sô eo-go ming-z c'ü gyi ming-z 19
塞塞個，以撒再掘其，仍舊照阿爹所謳個名字取其名字。

Yi-sah-go nu-boh tao sæn-ao-li ky'i gyüih læ keh-deo teh-djoh weh shü go tsing Gyi-lah k'en-yiang-go
以撒個奴僕到山巒裏去掘，來箇頭得着活水個井。其拉看羊個

nying teng Yi-sah k'en-yiang-go nying tsang-zao wô Keh-go shü z ah-lah-go Ing-we teng gyi
人等以撒看羊個人爭造，話：「箇個水是阿拉個。」因爲等其

tsang-zao keh-lah Yi-sah eo keh-k'eo tsng kyiao-leh Yiae-seh Tsæ gyüih ih-k'eo tsng yi teng gyi
爭造，箇拉謳以撒謳箇口井叫勒埃及^[1]。再掘一口井，又等其

tsang-zao keh-lah eo gyi Sih-nô Yi-sah li-k'æ keh-deo tsæ gyüih ih-k'eo tsng keh-tsao m-neh
爭造，箇拉謳其薛拿^[2]。以撒離開箇頭，再掘一口井。箇遭嘸得

tsæ tsang-zao keh-lah eo gyi Li-o-pah wô Yiae-o-wô næn-kæn s-teh ah-lah kw'un-k'ong
再爭造，箇拉謳其利河伯^[3]，話：「耶和華難間使得阿拉寬空，

ah-lah we læ ts'-di hying-wông-ky'i-læ Yi-sah li-k'æ keh-deo tao Bih-z-pô ky'i Keh-yia
阿拉會來此地興旺起來。」以撒離開箇頭，到別是巴去。²⁴箇夜

Yiae-o-wô yin-c'ih peh gyi k'en teng gyi wô Ngô z ng ah-tia Üô-pah-lah-hen Jing-ming ng feh-yüong
耶和華現出撥其看，等其話：「我是爾阿爹亞伯拉罕神明，爾弗用

p'ô Ngô z teng ng dô-kô læ-tong we-leh Ngô-go nu-boh Üô-pah-lah-hen we s-foh peh ng
怕，我是等爾大家來東。爲了我個奴僕亞伯拉罕，會賜福撥爾，

kô-ts'eo ng-go 'eo-dæ Yi-sah læ keh-deo zao ih-zo dæn tao-ka Yiae-o-wô-go ming-deo tah
加湊爾個後代。」以撒來箇頭造一座壇，禱告耶和華個名頭，搭

tsiang-bong wa-yiu gyi-go nu-boh gyüih tsng
帳篷，還有其個奴僕掘井。

[1] Ziu-z Tsang-zao. 就是爭造。（原註）

[2] Ziu-z Ün-ky'i. 就是怨氣。（原註）

[3] Ziu-z Kw'un-k'ong. 就是寬空。（原註）

26 Uô-pi-mi-lih teng gyi beng-yiu Uô-wu-sah
 亞比米力等其朋友亞戶撒，等將軍非各從其臘來見以撒。
 27 Yi-sah teng gyi-lah wô Ng-lah ün-'eng ngô ts'a ngô li-k'ae-leh ng-lah ky'i næn-kæn dza-we tao
 以撒等其拉話：「爾拉怨恨我，差我離開了爾拉去，難間咋會到
 我地方來？」 28 Gyi-lah wô Ah-lah k'en-kyin Yia'-o-wô jih-dzæ teng ng dô-kô læ-tong
 其拉話：「阿拉看見耶和華實在等爾大家來東，
 keh-lah ah-lah wô Næn-kæn ah-lah teng ng hao vah-tsiu wa-yiu ng teng ah-lah hao lih-iah
 箇拉阿拉話：『難間阿拉等爾好罰咒，還有爾等阿拉好立約。』 29
 Ng m-nao 'æ ah-lah ziang ah-lah ka feh-zing væn-djoh ng tæn-tsih hao-hao dæ ng song ng
 爾喫得好害阿拉，像阿拉介弗會犯着爾，單只好好待爾，送爾
 en-en-tæn-tæn c'ih-ky'i næn-kæn ng z dzong Yia'-o-wô teh-djoh foh-ky'i-de Yi-sah we-leh keh-sing
 安安耽耽出去。難間爾是從耶和華得着福氣了。」 30 以撒爲了箇星
 nying bæn-tsiu gyi-lah ziu ky'üoh-ky'üoh hah-hah Di-nyi t'in-nyiang tsao bô-ky'i dô-kô vah-tsiu
 人辦酒，其拉就喫喫喝喝。 31 第二天亮早爬起，大家罰咒。
 Yi-sah song gyi-lah en-en-tæn-tyen kyü-ky'i Keh-nyih Yi-sah-go nu-boh læ t'ong-pao gyi gyüih-tsing-go
 以撒送其拉安安耽耽歸去。 32 箇日以撒個奴僕來通報其掘井個
 z-ken teng gyi wô Ah-lah yi-kying teh-djoh shü-de Ziu eo gyi Z-pô keh-lah tao
 事幹，等其話：「阿拉已經得着水了。」 33 就謳其示巴^[1]。箇拉到
 jü-kying keh dzing-li di-ming kyiao-leh Bih-z-pô
 如今箇城裏地名叫勒別是巴^[2]。

[1] *Ziu-z Vah-tsiu.* 就是罰咒。（原註）

[2] *Ziu-z Vah-tsiu go tsing.* 就是罰咒個井。（原註）

34 Yi-sao nyin-kyi s-jih shü dæ Heh nying Bih-li-go nön Yiu-tih teng Heh nying Yi-leng-go nön
 以掃年紀四十歲抬赫人別利個因猶滴，等赫人以倫個因
 Pô-z-meh tso ts'i-ts Keh liang-go sing-vu s-teh Yi-sah teng Li-pah-kyüô sing-li iu-meng
 巴是抹做妻子。 35 箇兩個新婦使得以撒等利百加心裏憂悶。

Ts. XXVII.

Yi-sah nyin-kyi lao z'-eo ngæn-tsing hwô-de m-neh k'en-kyin eo do ng-ts Yi-sao teng gyi
 以撒年紀老時候，眼睛花了，喫得看見，謳大兒子以掃，等其
 wô Ngô-go ng-ts Gyi wô Ngô læ-tong Yi-sah wô Ngô lao-de feh
 話：「我個兒子！」其話：「我來東。」 2 以撒話：「我老了，弗
 hyiao-teh kyi-z we si Næn-kæn ng hao do kong tsin keh-sing tong-si tao din-li ky'i teng ngô ky'i k'ô
 曉得幾時會死。 3 難間爾好馱弓箭箇星東西到田裏去，等我去柯

loh Tso ngô sô hwun-hyi ky'üoh-go mi-dao do-læ peh ngô ky'üoh s-teh ngô feh-zing si yi-zin sing-li
鹿。⁴ 做我所歡喜喫個味道駛來撥我喫，使得我弗曾死以前，心裏
hao coh-foh ng Yi-sah teng ng-ts Yi-sao wô-go z-'eo Li-pah-kyüô t'ing-meng-de 'eo-deo
好祝福爾。」⁵ 以撒等兒子以掃話個時候，利百加聽聞了。後頭
Yi-sao tao din-li ky'i iao k'ô-leh loh læ
以掃到田裏去，要柯勒鹿來。

6 Li-pah-kyüô teng ng-ts Yüô-koh wô Ngô t'ing-meng ng ah-tia teng ng ah-ko Yi-sao wô
利百加等兒子雅各話：「我聽聞爾阿爹等爾阿哥以掃話：⁷
Teng ngô ky'i do loh tso hao-ky'üoh-go mi-dao peh ngô ky'üoh-ts s-teh ngô feh-zing si yi-zin hao læ
『等我去駛鹿做好喫個味道撥我喫仔，使得我弗曾死以前，好來
Yiae-o-wô-go min-zin coh-foh ng Næn-kæn ngô ng-ts ng t'ing ngô-go shih-wô tsiao ngô-go
耶和華個面前祝福爾。』⁸ 難間我兒子，爾聽我個說話，照我個
feng-fu Ng tao yang-de-li ky'i do liang-tsah hao-hao-go siao sæn-yang ngô we teng ng ah-tia tso gyi
吩咐。⁹ 爾到羊隊裏去，駛兩隻好好個小山羊，我會等爾阿爹做其
sô hwun-hyi ky'üoh-go mi-dao Ng do-ky'i peh ng ah-tia ky'üoh-ts s-teh gyi feh-zing si yi-zin hao
所歡喜喫個味道。¹⁰ 爾駛去撥爾阿爹喫仔，使得其弗曾死以前好
coh-foh ng Yüô-koh teng ah-nyiang Li-pah-kyüô wô Ng k'en ngô-go ah-ko Yi-sao kyi-sing z
祝福爾。」¹¹ 雅各等阿嬪利百加話：「爾看，我個阿哥以掃肌身是
c'ih-mao-go ngô-go kyi-sing z kwóng-wah-go K'ong-p'ô ah-tia we moh-moh ngô sön ngô z
出毛個，我個肌身是光滑個。¹² 恐怕阿爹會摸摸我，算我是
p'in-nying-go ka-ni feh-neng-keo teh-djoh coh-foh fæn-cün ziu tsiu-mô Ah-nyiang teng gyi wô
騙人個，介呢弗能夠得着祝福，反轉就咒罵。」¹³ 阿嬪等其話：
Ngô ng-ts ng ziu tsiu-mô kwe-peh ngô-go sing-zông tæn-tsih t'ing ngô shih-wô teng ngô ky'i
「我兒子，爾受咒罵歸撥我個身上。單只聽我說話，等我去了
do-leh-læ Gyi ziu ky'i do-læ kao-fu ah-nyiang gyi ah-nyiang tso gyi ah-tia sô hwun-hyi
駛勒來。」¹⁴ 其就去駛來，交付阿嬪。其阿嬪做其阿爹所歡喜
ky'üoh-go mi-dao Li-pah-kyüô do gyi do ng-ts Yi-sao oh-li læ-tong-go hao-hao i-zóng peh siao ng-ts
喫個味道。¹⁵ 利百加駛其大兒子以掃屋裏來東個好好衣裳撥小兒子
Yüô-koh c'ün Yi do siao sæn-yang-go bi kæ-leh Yüô-koh-go siu teng deo-kying kwóng-wah-go di-föng
雅各穿。¹⁶ 又駛小山羊個皮，蓋勒雅各個手，等頭頸光滑個地方。
Do-leh sô be-bæn hao ky'üoh-go mi-dao teng ping kao-fu ng-ts Yüô-koh-go siu-li
17 駛勒所備辦好喫個味道等餅，交付兒子雅各個手裏。

18 Yüô-koh tseo-tao ah-tia di-föng wô Ngô ah-tia Gyi wô Ngô læ-tong ngô
雅各走到阿爹地方，話：「我阿爹！」其話：「我來東。我
ng-ts ng z jü Yüô-koh teng ah-tia wô Ngô z ng do ng-ts Yi-sao ing feng-fu
兒子，爾是誰？」¹⁹ 雅各等阿爹話：「我是爾大兒子以掃。應吩咐
ka tso ts'ing ng bô-tæn-ky'i zo-ts ky'üoh ngô loh-go nyüoh s-teh ng sing-li hao coh-foh ngô
介做。請爾爬帶起坐仔，喫我鹿個肉，使得爾心裏好祝福我。」²⁰
Yi-sah teng ng-ts wô Ngô ng-ts Ng dza-we p'ong-djoh-leh ka kw'a Gyi wô Ing-we
以撒等兒子話：「我兒子，爾咋會碰着勒介快？」其話：「因爲

ng-go Jing-ming Yiae'-o-wô s-peh ngô jing-liu
爾個神明耶和華賜撥我順流。」 21 以撒等雅各話：「我兒子，爾
tseo-long-læ peh ngô moh-moh ng k'en ng jih-dzæ z ngô ng-ts Yi-sao feh
走攏來，撥我摸摸爾看，爾實在是我兒子以掃弗。」 22 雅各走攏到
ah-tia di-fông Yi-sah moh-moh gyi wô Sing-ing z Yüô-koh-go sing-ing siu z Yi-sao-go
阿爹地方。以撒摸摸其，話：「聲音是雅各個聲音，手是以掃個
siu We-leh gyi siu yiu mao zhang ah-ko Yi-sao-go siu keh-lah bin-feh-ts'ing-tong ziu coh-foh
手。」 23 爲了其手有毛像阿哥以掃個手，箇拉辨弗清通，就祝福
gyi Gyi wô Ng jih-dzæ z ngô ng-ts Yi-sao feh Yüô-koh wô Z-go
其。 24 其話：「爾實在是我兒子以掃弗？」 雅各話：「是個。」 25
Yi-sah yi wô Do gyi long-læ peh ngô ky'üoh ng-ts-go loh nyüoh s-teh ngô sing-li hao coh-foh
以撒又話：「馱其攏來撥我喫兒子個鹿肉，使得我心裏好祝福
ng Yüô-koh ziu do-long peh ah-tia ah-tia ky'üoh-de yi do tsui peh ah-tia ah-tia hah-de
爾。」 雅各就馱攏撥阿爹，阿爹喫了，又馱酒撥阿爹，阿爹喝了。
Gyi ah-tia Yi-sah teng gyi wô Ngô ng-ts tseo-long-læ ts'ing-ts'ing ngô cü Yüô-koh ziu
26 其阿爹以撒等其話：「我兒子走攏來，親親我嘴。」 27 雅各就
tseo-long ts'ing-ts'ing ah-tia cü ah-tia hyüong-djoh gyi i-zóng-go hyiang-ky'i coh-foh gyi wô Ngô
走攏親親阿爹嘴。阿爹嗅着其衣裳個香氣，祝福其，話：「我
ng-ts-go hyiang-ky'i ziang Yiae'-o-wô sô s-foh go din-li hyiang-ky'i Dæn-nyün Jing-ming s-peh ng
兒子個香氣像耶和華所賜福個田裏香氣。」 28 但願神明賜撥爾
t'in-li-go lu-shü di-t'u-go 'eo-jih koh teng tsui fong-fong tsoh-tsoh Dæn-nyün pah-sing voh-z ng
天裏個露水，地土個厚實，穀等酒豐豐足足。」 29 但願百姓服侍爾，
lih-koh tu boh-tao pa ng hyüong-di li-hiang ng tso cü dong meo-go ng-ts yia boh-tao pa ng væn-pah
列國都伏倒拜爾，兄弟裏向爾做主，同母個兒子也伏倒拜爾。凡百
tsiu-mô ng-go we ziu tsiu-mô coh-foh ng-go yia we ziu foh-ky'i
咒罵爾個會受咒罵，祝福爾個也會受福氣。

30 Yi-sah coh-foh Yüô-koh hao-de Yüô-koh kông-kóng li-k'æ ah-tia Yi-sah tseo-c'ih k'eo-k'eo gyi
以撒祝福雅各好了，雅各剛剛離開阿爹以撒走出，扣扣其
ah-ko Yi-sao tang din-liah kyü-læ yia be-bæn-leh hao-ky'üoh-go mi-dao do-læ peh ah-tia teng gyi
阿哥以掃打田獵歸來。 31 也備辦了好喫個味道馱來撥阿爹，等其
ah-tia wô Ts'ing ah-tia ky'i-læ ky'üoh ng-ts-go loh nyüoh s-teh ng sing-li hao coh-foh
阿爹話：「請阿爹起來，喫兒子個鹿肉，使得爾心裏好祝福
ngô Gyi ah-tia Yi-sah teng gyi wô Ng z jü Gyi wô Ngô z ng-go
我。」 32 其阿爹以撒等其話：「爾是誰？」 其話：「我是爾個
ng-ts ng do ng-ts Yi-sao Yi-sah do-nyiang gwah-gwah-teo wô Jü ni Ng feh-zing
兒子，爾大兒子以掃。」 33 以撒大樣刮刮抖，話：「誰呢？爾弗曾
læ-go zin-deo yi-kying do-leh loh nyüoh peh ngô ngô long-ts'ong ky'üoh-ts coh-foh gyi-go keh-go nying læ
來個前頭，已經馱勒鹿肉撥我，我攏總喫仔祝福其個，箇個人來
'ah-li Gyi pih-ding we teh-djoh foh-ky'i Yi-sao t'ing-meng ah-tia shih-wô 'ao-li-da-k'oh teng
何裏？其必定會得着福氣。」 34 以掃聽聞阿爹說話，號淚大哭，等
ah-tia wô Gyi ng coh-foh peh ngô Ngô ah-tia ô yia hao coh-foh peh ngô Yi-sah
阿爹話：「求爾祝福撥我。我阿爹嘆！也好祝福撥我！」 35 以撒

wō Ng ah-di t'eo-bun læ pō ng-go foh-ky'i deh-leh-ky'i-de
 話：「爾阿弟偷伴來把爾個福氣奪了去了。」³⁶ 以掃話：「取其個
 ming-z Yüô-koh jih-dzæ z-go gyi yiu liang-tsao tsin ngô we zin-deo deh ngô tsiang-ts-go ts'aen-nyih
 名字雅各^[1]實在是個。其有兩遭佔我位。前頭奪我長子個產業，
 næn-kæn pō ngô-go foh-ky'i yi deh-leh-ky'i-de Gyi yi wō Næn-dao m-kaao hao tsæ coh-foh ngô
 難間把我個福氣，又奪了去了。」其又話：「難道嘸告好再祝福我
 ma Yi-sah we-teh Yi-sao wō Ngô yi-kying lih Yüô-koh tso ng-go cü s-teh cong
 嗎？」³⁷ 以撒回答以掃，話：「我已經立雅各做爾個主，使得衆
 hyüong-di tu voh-z gyi ngô yi do-leh koh teng tsiu iang gyi ngô-go ng-ts næn-kæn ngô do soh-si peh
 兄弟都服侍其。我又馱勒穀等酒養其。我個兒子，難間我馱啥西撥
 ng ni Yi-sao teng ah-tia wō Ngô ah-tia ng næn-dao tsih-yiu ka ih-tsao hao coh-foh
 爾呢？」³⁸ 以掃等阿爹話：「我阿爹，爾難道只有介一遭好祝福
 ma Ngô ah-tia ô yia hao coh-foh peh ngô Gyiu ng coh-foh peh ngô Yi-sao hyiang-hyiang
 嗎？我阿爹嘍！也好祝福撥我。求爾祝福撥我。」以掃響響
 k'oh-ky'i-læ-de Gyi ah-tia Yi-sah we-teh gyi wō Ng sô deng-go di-föng hao teh-djoh
 哭起來了。³⁹ 其阿爹以撒回答其，話：「爾所庵個地方好得着
 di-t'u-go 'eo-jih teng t'in-zöng kóng-loh-læ-go lu-shü Ng k'ao zi-go pao-kyin hao ko nyih-ts yia
 地土個厚實，等天上降落來個露水。⁴⁰ 爾靠自個寶劍好過日子，也
 we voh-z ng-go ah-di teng-tao ng cõng-gyün-go z'-eo t'eh-diao gyi-go ah li-k'æ ng-go
 會服侍爾個阿弟。等到爾掌權個時候，脫掉其個輒離開爾個
 deo-kying
 頭頸。」

[1] Ziu-z Tsin-we-ts-go. 就是佔位子個。（原註）

41 以掃爲了阿爹祝福個事幹，怨恨雅各。其心裏話：「阿爹
 sông-z-go nyih-ts gying-de ka z'-eo ngô pih-ding sah-diao ah-di Yüô-koh Do ng-ts Yi-sao
 哭事個日子近了，介時候我必定殺掉阿弟雅各。」⁴² 大兒子以掃
 keh-sing shih-wô yiu nying t'ong-cü Li-pah-kyüô gyi ziu ts'a nyng eo siao ng-ts Yüô-koh teng gyi wô
 箇星說話，有人通知利百加。其就差人謳小兒子雅各，等其話：
 Ng ah-ko Yi-sao iao sah-diao ng c'ih gyi-go ky'i ka-ni ngô ng-ts yüong i ngô-go
 「爾阿哥以掃要殺掉爾，出其個氣。⁴³ 介呢我兒子，用依我個
 shih-wô dong-sing dao-tao Ha-læn ngô hyüong-di Lah-pæn-go di-föng ky'i læ keh-deo deng kyi-nyih
 說話，動身逃到哈蘭，我兄弟拉班個地方去。⁴⁴ 來箇頭庵幾日，
 teng ng ah-ko ky'i ko-deo-ts Ziu-z gyi 'eng ng-go ky'i bing-loh-de mõng-kyi ng sô tao gyi-go
 等爾阿哥氣過頭仔。⁴⁵ 就是其恨爾個氣平落了，忘記爾所到其個
 z-ken ngô ziu we ts'a nyng læ eo ng dzong keh-deo kyü-læ Ngô dza-hao ih-nyih sông-diao ng liang-go nyng
 事幹，我就會差人來謳爾從箇頭歸來。我咋好一日喪掉爾兩個人
 ma Li-pah-kyüô teng Yi-sah wô We-leh Heh nyng-go nön ngô tso-nying tu in-væn-de ziah-z
 嗎？」⁴⁶ 利百加等以撒話：「爲了赫人個因我做人都厭煩了。若是

Yüô-koh yia dæ Heh nying-go nön tso ts'i-ts ziang ts'-di-go nyü-nying ka ngô tso-nying yiu soh-go hao-c'ü
雅各也抬赫人個因做妻子，像此地個女人介，我做人有啥個好處
ni
呢？」

Ts. XXVIII.

Yi-sah eo Yüô-koh coh-foh gyi yi feng-fu gyi wô Ng m-nao dæ Kyüô-nen nying-go
以撒謳雅各，祝福其，又吩咐其，話：「爾喚得好抬迦南人個
nön tso ts'i-ts Hao dong-sing tao Pô-t'aen-üô-læn ky'i tao ng nga-kong Pe-t'u-li-go oh-li læ
因做妻子。² 好動身到巴坦亞蘭去，到爾外公彼土利個屋裏；來
keh-deo dzong ng nyiang-gyiu Lah-pæn-go nön cong-nyiang c'ü ih-go ts'i-ts Dæn-nyün djün-neng-go Jing-ming s
箇頭從爾嬪舅拉班個因中央娶一個妻子。³ 但願全能個神明賜
foh-ky'i peh ng s-teh ng 'eo-dæ meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ tso leng-ts'in-leng-væn-go pah-sing
福氣撥爾，使得爾後代茂茂盛盛多起來，做論千論萬個百姓。⁴
Wa-yiu pô Üô-pah-lah-hen-go foh-ky'i s-peh ng lin ng-go 'eo-dæ
還有把亞伯拉罕個福氣賜撥爾連爾個後代，好接受神明所賜撥
Üô-pah-lah-hen-go di-föng ziu-z ng yin-dzæ tæn-koh-tong-go di-föng Yi-sah ts'a Yüô-koh ky'i
亞伯拉罕個地方，就是爾現在耽擱東個地方。」⁵ 以撒差雅各去，
gyi ziu tseo-tao Pô-t'aen-üô-læn ky'i kyiin Üô-læn nyig Pe-t'u-li-go ng-ts Lah-pæn ziu-z Yi-sao teng
其就走到巴坦亞蘭，去見亞蘭人彼土利個兒子拉班，就是以掃等
Yüô-koh ah-nyiang Li-pah-kyüô-go hyüong-di
雅各阿嬪利百加個兄弟。

6 Yi-sao k'en-kyin Yi-sah coh-foh Yüô-koh ts'a gyi tao Pô-t'aen-üô-læn ky'i iao læ keh-deo dæ
以掃看見以撒祝福雅各，差其到巴坦亞蘭去，要來箇頭抬
ts'i-ts ping-ts'ia coh-foh-go z-'eo feng-fu gyi wô Ng m-nao dæ Kyüô-nen nying-go nön tso
妻子，並且祝福個時候吩咐其，話：「爾喚得好抬迦南人個因做
ts'i-ts k'en-kyin Yüô-koh i-leh tia-nyiang tao Pô-t'aen-üô-læn ky'i-de Yi-sao ziu hyiao-teh Kyüô-nen
妻子。」⁷ 看見雅各依了爹嬪到巴坦亞蘭去了。⁸ 以掃就曉得迦南
ning-go nön z ah-tia Yi-sah feh-hwun-hyi-go keh-lah Yi-sao tao Yi-jih-mô-li-go oh-li ü gyi sô
人個因是阿爹以撒弗歡喜個。箇拉以掃到以實瑪利個屋裏，於其所
yiu-go ts'i-ts ts-nga yi dæ Mô-ha-lah tso ts'i-ts ziu-z Üô-pah-lah-hen ng-ts Yi-jih-mô-li-go
有個妻子之外，又抬瑪哈拉做妻子，就是亞伯拉罕兒子以實瑪利個
nön Nyi-bæ-yiah-go ts'i-me
因，尼彌菴個姊妹。

10 Yüô-koh li-k'æ Bih-z-pô dziao-leh Ha-læn ka ky'i Tseo-tao ih-t'ah di-fông nyih-deo
雅各離開別是巴，朝勒哈蘭介去。 11 走到一墳地方，日頭
 yi-kying loh-sæn ziu soh-ko yia pô keh di-fông-go zah-deo tông tsing-deo lae keh-deo kw'eng-joh-deo
 已經落山，就宿過夜，把箇地方個石頭當枕頭，來箇頭睺熟了。 12
 Gyi tso mông k'en-kyin yiu lu-t'æ fông-læ di-yang-li zông-deo bang-djoh t'in Jing-ming-go t'in-s lae-tih
 其做夢，看見有路梯放來地咩裏，上頭碰着天，神明個天使來的
 tseo-zông tseo-loh Yiæ-'o-wô lih-læ gyi zông-deo wô Ngô z Yiæ-'o-wô ng tsu-tsong
 走上走落。 13 耶和華立來其上頭，話：「我是耶和華，爾祖宗
 Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming teng Yi-sah-go Jing-ming yin-dzæ ng sô kw'eng-go di-fông Ngô we s-peh
 亞伯拉罕個神明，等以撒個神明。現在爾所睺個地方，我會賜撥
 ng teng ng-go 'eo-dæ Ng-go 'eo-dæ we ziang di-yang-li-go hwe-dzing ng we yin-k'æ tao
 爾等爾個後代。 14 爾個後代會像地咩裏個灰塵。爾會延開到
 tong-nen-si-poh ping-ts'ia t'in-'ô keh-sing dzoh-veng tu we dzong ng teng ng-go 'eo-dæ teh-djoh foh-ky'i
 東南西北，並且天下箇星族份都會從爾，等爾個後代得着福氣。 15
 Ngô z teng ng dô-kô lae-tong ng sô tao-go di-fông we pao-yiu ng tsæ ling ng cün keh di-fông lae
 我是等爾大家來東，爾所到個地方會保佑爾，再領爾轉箇地方來，
 Ngô feh-we ky'i-diao ng teng-tao Ngô teng ng sô wô-go tu tso dzing-kong
 我弗會棄掉爾等到我等爾所話個都做成功。」

16 Yüô-koh diao-kao-cün-kæ wô Yiæ-'o-wô jih-dzæ lae dông-deo ngô tao feh hyiao-teh
雅各調覺轉來話：「耶和華實在來蕩頭，我倒弗曉得。」 17
 Ziu p'ô-gyü wô Keh-go di-fông dza p'ô ni Keh ky'i feh-z Jing-ming-go oh t'in-go meng
 就怕懼，話：「箇個地方咋怕呢！箇豈弗是神明個屋，天個門
 ma Yüô-koh tsao-t'in-nyiang bô-ky'i do-leh tông tsing-deo-go zah-deo lih-ky'i tso djü-ts pô yiu
 嘴？」 18 雅各早天亮爬起，馱勒當枕頭個石頭立起做柱子，把油
 kyiao-læ gyi zông-deo Ziu c'ü gyi di-ming Pah-deh-li keh dzing-li peng-læ z kyiao-leh Lu-s
 漢來其上頭。 19 就取其地名伯特利^[1]，箇城裏本來是叫勒路斯。 20
 Yüô-koh hyü nyün-sing wô Jing-ming ziah teng ngô dô-kô lae-tong pao-yiu ngô sô tseo-go lu peh ngô
雅各許願心話：「神明若等我大家來東，保佑我所走個路，撥我
 ky'üoh-zih i-c'ün s-teh ngô en-en-wäng-wäng kyü ah-tia-go oh-li ka-ni Yiæ-'o-wô pih-ding tso
 噥食衣穿， 21 使得我安安穩穩歸阿爹個屋裏，介呢耶和華必定做
 ngô-go Jing-ming Ngô sô lih-go djü-ts keh-kw'e zah-deo tsiang-læ hao tso Jing-ming-go oh væn-pah
 我個神明。 22 我所立個柱子，箇塊石頭，將來好做神明個屋。凡百
 Ng s-peh ngô-go ngô pih-ding jih-kwu teh-ih hyin-peh Ng
 爾賜撥我個，我必定十股得一獻撥爾。」

[1] Ziu-z Jing-ming go oh. 就是神明個屋。（原註）

Ts. XXIX.

Yüô-koh ziu dong-sing tao tong-pin nying-go di-fông
雅各就動身到東邊人個地方。² 看見田裏一口井，有三隊羊
 keh-deo kw'eng-kæn ing-we su-djöng keh-sing yiang z dzong keh-k'eo tsing ky'üoh-shü kæ tsing-k'eo-go zah-deo z
箇頭睂間；因為素常箇星羊是從箇口井喫水。蓋井口個石頭是
 do-go Teng-tao long-tsang yiang-de jü-long-læ-de ziu fah-ko tsing-k'eo-li-go zah-deo peh yiang ky'üoh-shü
大個。³ 等到攏總羊隊聚攏來了，就發過井口裏個石頭撥羊喫水，
 'eo-deo tsing-k'eo dzing-gyiu yüong zah-deo kæ-hao Yüô-koh teng gyi-lah wô Hyüong-di ng dzong 'ah-li
後頭井口仍舊用石頭蓋好。⁴ **雅各等其拉話：**「兄弟，爾從何裏
 læ-go Gyi-lah wô Ah-lah dzong Ha-læn læ-go Yi teng gyi-lah wô Ng nying-teh
**來個？」其拉話：「阿拉從哈蘭來個。」⁵ 又等其拉話：「爾認得
 Nô-nghoh-go ng-ts Lah-pæn feh Gyi-lah wô Nying-teh go Yüô-koh teng gyi-lah wô
拿鶴個兒子拉班弗？」其拉話：「認得個。」⁶ **雅各等其拉話：**
 Gyi hao feh Gyi-lah wô Hao-go ng k'en gyi nön Lah-kyih ken-leh yiang læ-de
「其好弗？」其拉話：「好個。爾看，其因拉結趕勒羊來了。」⁷
 Yüô-koh wô Nyih-deo wa kao-kao-go feh-z cong-sang jü-long z-'eo 'o-feh peh yiang ky'üoh-leh
雅各話：「日頭還高高個，弗是衆牲聚攏時候，何弗撥羊喫了
 shü tsæ ky'i ü-ü gyi Gyi-lah wô Long-feh-læ-go iao teng-tao long-tsang yiang-de tu
**水，再去餵餵其。」⁸ 其拉話：「弄弗來個，要等到攏總羊隊都
 jü-long hao fah-ko tsing-k'eo-li-go zah-deo peh yiang ky'üoh shü
聚攏，好發過井口裏個石頭，撥羊喫水。」
 Teng gyi-lah kông-go z-'eo k'eo-k'eo Lah-kyih ken-leh ah-tia yiang læ-de ing-we ah-tia yiang z
9 等其拉講個時候，扣扣拉結趕勒阿爹羊來了，因為阿爹羊是
 gyi sô kwun-go Yüô-koh k'en-kyin nyiang-gyiu Lah-pæn-go nön Lah-kyih teng nyiang-gyiu Lah-pæn-go yiang ziu
其所管個。¹⁰ **雅各看見孃舅拉班個因拉結，等孃舅拉班個羊，就**
 tseo-long-ky'i fah-ko tsing-k'eo-li-go zah-deo peh nyiang-gyiu Lah-pæn-go yiang ky'üoh shü Yüô-koh teng
走攏去，發過井口裏個石頭，撥孃舅拉班個羊喫水。¹¹ **雅各等**
 Lah-kyih ts'ing-cü hyiang-hyiang k'oh-ky'i-læ-de Yüô-koh wô hyiang Lah-kyih dao zi z gyi ah-tia-go
拉結親嘴，響響哭起來了。¹² **雅各話向拉結道，自是其阿爹個**
 nga-sang Li-pah-kyüô-go ng-ts Lah-kyih ziu peng-ky'i t'ong-cü ah-tia Lah-pæn t'ing-meng nga-sang Yüô-koh
外甥，利百加個兒子，拉結就奔去通知阿爹。¹³ **拉班聽聞外甥雅各**
 læ-de ziu peng-c'ih nying-tsih gyi bao-leh gyi ts'ing-cü ling gyi tseo-tsing oh-li Yüô-koh pô keh-sing
來了，就奔出迎接其，抱勒其，親嘴，領其走進屋裏。 **雅各把箇星**
 z-ken tu kao-su Lah-pæn Lah-pæn teng gyi wô Ng jih-dzæ z ngô kweh-deo ngô-go nyüoh
事幹都告訴拉班。¹⁴ **拉班等其話：**「爾實在是我骨頭，我個肉。」
 ziu teng gyi dô-kô deng-leh ih-ko yüih****

就等其大家庵勒一個月。

15 Lah-pæn teng Yüô-koh wô Ng se-tsih z ngô-go nga-sang næn-dao hao bah-bah teng ngô tso
拉班等雅各話：「爾雖即是我個外甥，難道好白白等我做

z-ken ma Ng wô hyiang ngô dao ng kong-din dza-go Lah-pæn yiu liang-go nön do-nön ming-z
事幹嗎？爾話向我道，爾工鈎咋個？」¹⁶ 拉班有兩個囡：大囡名字

Li-üô siao-nön ming-z Lah-kyih Li-üô ngæn-tsing yiu mao-bing Lah-kyih siang-mao hao-k'en tsöng-mun
利亞，小囡名字拉結。¹⁷ 利亞眼睛有毛病，拉結相貌好看裝滿。

Yüô-koh æ-sih Lah-kyih keh-lah wô Ngô we-leh ng siao-nön Lah-kyih dzing-nyün voh-z ng ts'ih-nyin
18 雅各愛惜拉結，箇拉話：「我爲了爾小囡拉結情願服侍爾七年

kong-fu Lah-pæn wô Pô nön hyü-peh bih-nying feh-jü hyü-peh ng ka-ni ng hao ngô
工夫。」¹⁹ 拉班話：「把囡許撥別人，弗如許撥爾，介呢爾好我

dô-kô deng-tong Yüô-koh we-leh Lah-kyih voh-z ts'ih-nyin ing-we ting æ-sih gyi keh-lah k'en ts'ih
大家庵東。」²⁰ 雅各爲了拉結服侍七年，因爲頂愛惜其，箇拉看七

nyin ziang kyi-nyih kong-fu ka
年像幾日工夫介。

21 Yüô-koh teng Lah-pæn wô Ngô-go nyih-ts yi-kying mun-de ts'ing ng pô ts'i-ts peh ngô
雅各等拉班話：「我個日子已經滿了，請爾把妻子撥我，

s-teh ngô hao teng gyi dong-zöng Lah-pæn ziu jü-long keh di-föng-go cong-nying bæn tsiu
使得我好等其同牀。」²² 拉班就聚攏箇地方個衆人，辦酒。²³

Yia-tao pô gyi do-nön Li-üô ling-ky'i peh Yüô-koh Yüô-koh teng gyi dong-zöng Lah-pæn yi pô ô-deo
夜到把其大囡利亞領去撥雅各。雅各等其同牀。²⁴ 拉班又把丫頭

Sih-p'o peh gyi nön Li-üô tso ô-deo Di-nyi t'in-nyiang Yüô-koh k'en-kyin z Li-üô teng Lah-pæn wô
悉帕撥其囡利亞做丫頭。²⁵ 第二天亮雅各看見是利亞，等拉班話：

Ng dza-we z-ka dæ ngô Ngô ky'i-feh-z we-leh Lah-kyih voh-z ng-go ma Dza-we hong-p'in
「爾咋會是介待我？我豈弗是爲了拉結服侍爾個嗎？咋會哄騙

ngô Lah-pæn wô Feh-zing kô do-go sin kô siao-go læ ah-lah di-föng keh z
我？」²⁶ 拉班話：「弗曾嫁大個，先嫁小個，來阿拉地方箇是

tso-feh-læ-go Ng hao mun gyi ts'ih-nyih-go nyih-ts ah-lah yia we pô Lah-kyih peh ng tso ng-go
做弗來個。」²⁷ 爾好滿其七日個日子，阿拉也會把拉結撥爾做爾個

kong-din ng tsæ voh-z ngô ts'ih-nyin Yüô-koh i gyi ka tso mun gyi ts'ih-nyin-go nyih-ts
工鈎，爾再服侍我七年。」²⁸ 雅各依其介做，滿其七年個日子。

Lah-pæn yi pô nön Lah-kyih peh gyi tso ts'i-ts Ping-ts'ia Lah-pæn pô ô-deo Pih-lah peh gyi nön Lah-kyih tso
拉班又把囡拉結撥其做妻子。²⁹ 並且拉班把丫頭辟拉撥其囡拉結做

ô-deo Yüô-koh teng Lah-kyih dong-zöng æ-sih Lah-kyih ko-jü Li-üô 'eo-deo tsæ voh-z Lah-pæn
丫頭。」³⁰ 雅各等拉結同牀，愛惜拉結過如利亞，後頭再服侍拉班

ts'ih-nyin
七年。

31 Yiæ-'o-wô hyiao-teh Li-üô ziu ſe-ky'üoh peh gyi sang-yiang dæn-z Lah-kyih feh we sang
耶和華曉得利亞受委曲，撥其生養，但是拉結弗會生。³²

Li-üô yiu sing-yüng sang ng-ts c'ü gyi ming-z Liu-bin ing-we wô Yiæ-'o-wô jih-dzæ z
利亞有身孕生兒子，取其名字流便^[1]，因爲話：「耶和華實在是

kyi-nyiæn ngô-go kw'u-ts'u keh-tsao dziang-fu pih-ding we æ-sih ngô Tsæ yiu-sing sang ng-ts wô
 記念我個苦楚，箇遭丈夫必定會愛惜我。」³³ 再有身生兒子，話：
 Yia-e-o-wô t'ing-meng ngô ziu ſe-ky'üoh keh-lah tsæ s-peh ngô ng-ts ziu c'ü gyi ming-z
 「耶和華聽聞我受委曲，箇拉再賜撥我兒子。」就取其名字
 Si-min Yi yiu-sing sang ng-ts wô Keh-tsao dziang-fu tsong-we teng ngô yiu kao-nyin ing-we
 西緬^[2]。³⁴ 又有身生兒子，話：「箇遭丈夫總會等我有膠黏，因為
 ngô yi-kying sang sæn-go ng-ts peh gyi ziu c'ü gyi ming-z Li-vi Tsæ yiu-sing sang ng-ts
 我已經生三個兒子撥其。」就取其名字利未^[3]。³⁵ 再有身生兒子，
 wô Næn-kæn ngô we tsæn-me Yia-e-o-wô ziu c'ü gyi ming-z Yiu-da 'eo-deo feh sang-de
 話：「難間我會讚美耶和華。」就取其名字猶大^[4]。後頭弗生了。

[1] Ziu-z K'en 'ô, ih-go ng-ts. 就是看下，一個兒子。（原註）

[2] Ziu-z T'ing-meng. 就是聽聞。（原註）

[3] Ziu-z Yiu-kao-nyin. 就是有膠黏。（原註）

[4] Ziu-z Tsæn-me. 就是讚美。（原註）

Ts. XXX.

Lah-kyih zi kyüoh-teh m-neh teng Yüö-koh sang ng-ts ziu ky'i ah-tsi feh-ko teng Yüö-koh wô
 拉結自覺得喰得等雅各生兒子，就氣阿姊弗過，等雅各話：
 Peh ngô sang ng-ts feh z-ka ngô iao si-de Yüö-koh fah-öng teng Lah-kyih wô Ngô
 「撥我生兒子，弗是介我要死了。」² 雅各發快，等拉結話：「我
 næn-dao t'i Jing-ming kying-djü ng sang-yiang ma Lah-kyih wô Ngô-go ô-deo Pih-lah ng hao teng
 難道替神明禁住爾生養嗎？」³ 拉結話：「我個丫頭辟拉，爾好等
 gyi dong-zöng s-teh gyi sang ng-ts læ ngô kyiah-k'o-deo ka-ni ngô k'o-yi dzong gyi djün-cong
 其同牀，使得其生兒子來我腳嗣頭，介呢我可以從其傳宗
 tsih-dæ Lah-kyih pô ô-deo Pih-lah peh gyi tso ah-yi Yüö-koh teng gyi dong-zöng Pih-lah
 接代。」⁴ 拉結把丫頭辟拉撥其做阿姨，雅各等其同牀。⁵ 辟拉
 yiu-sing teng Yüö-koh sang ng-ts Lah-kyih wô Jing-ming z k'en-kwu ngô t'ing ngô go
 有身，等雅各生兒子。⁶ 拉結話：「神明是看顧^[1]我，聽我個
 sing-ing s ng-ts peh ngô ziu c'ü gyi ming-z Dæn Lah-kyih-go ô-deo Pih-lah tsæ
 聲音，賜兒子撥我。」就取其名字但^[2]。⁷ 拉結個丫頭辟拉再

yiu-sing teng Yüô-koh sang di-nyi ng-ts Lah-kyih wô Ngô teng ah-tsi 'eo-ky'i-lih tsang
 有身，等雅各生第二兒子。⁸ 拉結話：「我等阿姊候氣力爭，
 teh-sing-de ziu c'ü gyi ming-z Neh-da-li Li-üô k'en-kyin zi feh sang-de pô gyi ô-deo
 得勝了。」就取其名字納大利^[3]。⁹ 利亞看見自弗生了，把其丫頭
 Sih-p'ô peh Yüô-koh tso ah-yi Li-üô-go ô-deo Sih-p'ô teng Yüô-koh sang ng-ts Li-üô wô
 悉帕撥雅各做阿姨。¹⁰ 利亞個丫頭悉帕等雅各生兒子。¹¹ 利亞話：
 Yiu hyü-to læ-de ziu c'ü gyi ming-z Kyüô-teh Li-üô-go ô-deo Sih-p'ô teng Yüô-koh sang
 「有許多來了。」就取其名字迦得^[4]。¹² 利亞個丫頭悉帕等雅各生
 di-nyi ng-ts Li-üô wô Ngô yiu foh-ky'i cong nyü-nying tsiang-læ yia we wô ngô yiu
 第二兒子。¹³ 利亞話：「我有福氣，衆女人將來也會話我有
 foh-ky'i ziu c'ü gyi ming-z Üô-shih
 福氣。」就取其名字亞設^[5]。

[1] *Ôh-wô*, P'un-tön. 或話，判斷。（原註）

[2] *Ziu-z P'un-tön*. 就是判斷。（原註）

[3] *Ziu-z 'Eo-ky'i-lih*. 就是候氣力。（原註）

[4] *Ziu-z Hyü-to*. 就是許多。（原註）

[5] *Ziu-z Foh-ky'i*. 就是福氣。（原註）

14 Keh mah-go z'-eo Liu-bin tao din-li ky'i p'ong-djoh hyün-ts'ao do læ peh ah-nyiang Li-üô
 割麥個時候流便到田裏去，碰着萱草馱來撥阿嬪利亞。

Lah-kyih teng Li-üô wô Ng-go ng-ts hyün-ts'ao ts'ing ng feng-tin peh ngô Li-üô teng gyi
 拉結等利亞話：「爾個兒子萱草請爾分點撥我。」¹⁵ 利亞等其
 wô Ng tsin-djü-leh ngô djang-fu næn-dao z siao z-ken næn-kæn wa iao do ngô ng-ts-go hyün-ts'ao
 話：「爾佔住勒我丈夫，難道是小事幹？難間還要馱我兒子個萱草
 ma Lah-kyih wô Ka-ni we-leh ng-go ng-ts hyün-ts'ao gyi kyih-mih hao teng ng soh-ko
 嗎？」拉結話：「介呢爲了爾個兒子萱草，其今末好等爾宿過
 yia Yia-kw'a Yüô-koh dzong din-li kyü-læ Li-üô tseo-c'ih nyung-ts'ih gyi wô Ng iao tao
 夜。」¹⁶ 夜快雅各從田裏歸來，利亞走出迎接其，話：「爾要到
 ngô di-föng læ ing-we ngô z pô ng-ts-go hyün-ts'ao tso ding-din kwu ng Keh yia Yüô-koh teng gyi
 我地方來，因爲我是把兒子個萱草做定鉢僱爾。」箇夜雅各等其
 dong-zöng Jing-ming t'ing Li-üô gyi yiu-sing teng Yüô-koh sang di-ng-go ng-ts Li-üô
 同牀。¹⁷ 神明聽利亞，其有身，等雅各生第五個兒子。¹⁸ 利亞
 wô Ing-we ngô pô ô-deo peh djang-fu Jing-ming t'ing ngô-go kô-din ziu c'ü gyi ming-z
 話：「因爲我把丫頭撥丈夫，神明聽我個價鉢。」就取其名字
 Yi-sah-kyüô Li-üô yi yiu-sing teng Yüô-koh sang di-loh-go ng-ts Li-üô wô
 以薩迦^[1]。¹⁹ 利亞又有身，等雅各生第六個兒子。²⁰ 利亞話：

Jing-ming z pō hao-hao kō-tsōng s-peh ngō keh-tsao dziang-fu tsong-we teng ngō dō-kō deng ing-we ngō
「神明是把好好嫁妝賜撥我，箇遭丈夫總會等我大家庵，因爲我

yi-kying teng gyi sang loh-go ng-ts ziu c'ü gyi ming-z Si-pu-leng 'Eo-deo sang ih-go nön
已經等其生六個兒子。」就取其名字西布倫^[2]。²¹後頭生一個囡，

c'ü gyi ming-z Ti-nô
取其名字底拿^[3]。

[1] Ziu-z Kong-din. 就是工鉗。 (原註)

[2] Ziu-z Deng-leh. 就是庵勒。 (原註)

[3] Ziu-z P'un-tön. 就是判斷。 (原註)

22 Jing-ming kyi-nyiæn Lah-kyih Jing-ming yi t'ing gyi gyiu s-teh gyi we sang-yiang Lah-kyih yiu
神明記念拉結。神明又聽其求，使得其會生養。²³ 拉結有

sing-yüing sang ng-ts wō Jing-ming yi-kying k'a-diao ngō-go wōng-k'ong Ziu c'ü gyi ming-z
身孕，生兒子，話：「神明已經揩掉我個惶恐。」²⁴ 就取其名字

Iah-seh wō Yia'e-o-wō we tsæ kō ih-go ng-ts peh ngō ts'eo
約瑟^[1]，話：「耶和華會再加一個兒子撥我湊。」

[1] Ziu-z Kō-ts'eo. 就是加湊。 (原註)

25 Lah-kyih sang Iah-seh ts'eo Yüö-koh teng Lah-pæn wō Ts'ing ng peh ngō kyü peng di-föng
拉結生約瑟之後，雅各等拉班話：「請爾，撥我歸本地方，

zi oh-li ky'i Ngō we-leh voh-z ng sô teh-djoh-go ts'i-ts ng-nô ts'ing ng kwe-peh ngō fōng ngō
自屋裏去。²⁶ 我爲了服侍爾所得着個妻子兒囡，請爾歸撥我，放我

kyü-ky'i ing-we ng hyiao-teh ngō sô-yi voh-z ng-go dzing-tsih Lah-pæn teng gyi wō Ng
歸去，因爲爾曉得，我所以服侍爾個情節。」²⁷ 拉班等其話：「爾

hyiao-teh Yia'e-o-wō z we-leh ng su-djōng s-foh peh ngō ziah-z ngō læ ng-go ngæn-zin teh-djoh eng-we
曉得耶和華是爲了爾素常賜福撥我，若是我來爾個眼前得着恩惠，

ts'ing ng teng ngō dō-kō deng Yi wō Ts'ing ng ding ng-go kong-din ngō hao peh ng
請爾等我大家庵。」²⁸ 又話：「請爾定爾個工鉗，我好撥爾。」²⁹

Yüö-koh teng gyi wō Ngō dza-go voh-z ng dza-go kwun ng sang-k'eo ng tu hyiao-teh-go Ngō
雅各等其話：「我咋個服侍爾，咋個管爾牲口，爾都曉得個。³⁰ 我

feh-zing læ z-eo ng sô yiu-go z feh-to yin-dzæ hying-wōng z ngō læ ts'eo Yia'e-o-wō s-foh peh
弗曾來時候，爾所有個是弗多，現在興旺是我來之後耶和華賜福撥

ng-go dæn-z ngō ni soh-go z-eo hao dzing-kō-lih-nyih Lah-pæn wō Ka-ni ngō
爾個。但是我呢，啥個時候好成家立業？」³¹ 拉班話：「介呢，我

hao peh ng soh-go tong-si Yüö-koh wō Hao-vong peh ngō soh-go tong-si tæn-tsih keh-go z-ken
好撥爾啥個東西？」雅各話：「好留撥我啥個東西，單只箇個事幹

ng ziah k'eng tso ngō dzing-gyiu we teng ng ü yiang k'en yiang Kyih-mih-ts ngō we tseo-cün ng-go
爾若肯做，我仍舊會等爾餵羊，看羊。³² 今末仔我會走轉爾個

sang-k'eo li-hiang pô vaen-pah yiu tin-ts yiu pæn-pô-go sang-k'eo feng gyi c'ih wa-yiu cong-seh-go
牲口裏向，把凡百有點子、有瘢疤個牲口，分其出，還有棕色個
wu-yang teng yiu pæn-pô yiu tin-ts-go sæn-yiang keh-sing hao tso ngô-go kong-din Z-ka ô-tsao ngô
湖羊，等有瘢疤有點子個山羊，箇星好做我個工鉏。33 是介下遭我
kong-din læ ng min-zin væn-pah m-tin-ts m-pæn-pô-go sæn-yiang feh-z cong-seh-go wu-yiang ziu hao
工鉏來爾面前。凡百嘸有點子嘸瘢疤個山羊，弗是棕色個湖羊，就好
söñ z ngô t'eo ng go ngô-go kong-yi keh hao tso te-tsing Lah-pæn wô Ngô dzing-nyün tsiao
算是我偷爾個，我個公義箇好做對證。」34 拉班話：「我情願照
ng-go shih-wô ka tso Keh-nyih Lah-pæn pô yiu veng-lu yiu pæn-pô-go yüong sæn-yiang væn-pah yiu
爾個說話介做。」35 箇日拉班把有紋路有瘢疤個雄山羊，凡百有
tin-ts yiu pæn-pô teng hwô-bah-go ts'-sæn-yiang wa-yiu cong-seh-go wu-yiang tu feng gyi c'ih kao-fu
點子有瘢疤，等花白個雌山羊，還有棕色個湖羊，都分其出，交付
zi ng-ts siu-li Teng Yüô-koh li-k'ae sæn-nyih-go lu-dzing Yüô-koh-dzing-gyiu ü Lah-pæn dzing-loh-tong-go
自兒子手裏。36 等雅各離開三日個路程。雅各仍舊餵拉班剩落東個
iang-de
羊隊。

37 Yüô-koh do yiang-liu jü fong-jü 'ang-jü-go neng ô-ts poh-diao gyi bi tso-leh
雅各馱楊柳樹、楓樹、杏樹個嫩桺枝，剝掉其皮，做勒
veng-lu s-teh ô-ts li-hiang-go bah lu-c'ih-læ Gyi lae sang-k'eo ky'üoh-shü-go z'-eo pô
紋路，使得桺枝裏向個白露出來。38 其來牲口喫水個時候，把
poh-bi-go ô-ts fong-læ shü-keo-li teng shü-zao-li gyi-lah-go min-zin s-teh gyi-lah ky'üoh-shü-go
剝皮個桺枝，放來水溝裏等水槽裏其拉個面前，使得其拉喫水個
z'-eo hao ziu-t'ae Keh-sing yiang dziao-leh ô-ts ziu-t'ae sô sang-c'ih-læ-go sang-k'eo yiu veng-lu yiu
時候好受胎。39 箇星羊朝勒桺枝受胎，所生出來個牲口有紋路，有
tin-ts yiu pæn-pô Yüô-koh feng-k'ae siao-yiang pô yiang-go min-k'ong dziao-leh Lah-pæn de-li yiu
點子，有瘢疤。40 雅各分開小羊，把羊個面孔朝勒拉班隊裏有
veng-lu teng cong-seh-go dæn-z gyi-zi-go yiang ling-nga fong-læ ih-t'ah di-fong feh teng Lah-pæn-go
紋路，等棕色個。但是其自個羊另外放來一墳地方，弗等拉班個
sang-k'eo kah-dzeh P'ong-djoh tsah-công-go sang-k'eo ziu-t'ae-go z'-eo Yüô-koh fong ô-ts lae shü-zao-li
牲口夾雜。41 碰着扎壯個牲口受胎個時候，雅各放桺枝來水槽裏
teng shü-keo-li dziao keh-sing sang-k'eo-go min-zin s-teh gyi-lah lae ô-ts-go di-fong hao ziu-t'ae 42
等水溝裏，朝箇星牲口個面前，使得其拉來桺枝個地方好受胎。
P'ong-djoh feh tsah-công-go sang-k'eo ziu feh fong ô-ts ka-ni feh tsah-công-go kwe-peh Lah-pæn
碰着弗扎壯個牲口，就弗放桺枝。介呢，弗扎壯個歸撥拉班，
tsah-công-go kwe-peh Yüô-koh-de Gyi ziu hying-wông ky'i-læ yiu hyü-to sang-k'eo ô-deo
扎壯個歸撥雅各了。43 其就興旺起來，有許多牲口、丫頭、
nu-boh loh-do li-ts keh-sing

奴僕、駱駝、驢子箇星。

Ts. XXXI.

Yüô-koh t'ing-meng Lah-pæn ng-ts wô
雅各聽聞拉班兒子話 : 「阿拉阿爹個家計」,
 Ah-lah ah-tia-go kô-kyi
雅各攏總
 deh-leh-ky'i-de gyi dzong ah-lah ah-tia sô yiu-go teh-djoh keh-go dzæ-veh
奪了去了。其從阿拉阿爹所有個得着箇個財物。」²
 Yüô-koh long-tsang
雅各看見
 Lah-pæn-go min-seh dæ gyi feh ziang zin-deo ka
拉班個面色待其弗像前頭介。³ 耶和華等雅各話: 「爾歸阿爹地方
 teng ng-zi-go dzoh-cong ky'i Ngô pih-ding teng ng dong-de
等爾自個族種去，我必定等爾同隊。」⁴ 雅各差人謳拉結等利亞
 tse-o-c'ih tao din-deo yang-de-go di-föng teng gyi-lah wô
走出到田頭，羊隊個地方，⁵ 等其拉話: 「我看爾阿爹面色待我弗
 ziang zin-deo ka dæn-z ngô ah-tia-go Jing-ming su-djöng teng ngô dô-kô læ-tong
像前頭介，但是我阿爹個神明素常等我大家來東。⁶ 我候氣力服侍
 ng-go ah-tia z ng-lah hyiao-teh-go Ng ah-tia yi-kying p'in ngô
爾個阿爹，是爾拉曉得個。⁷ 尔阿爹已經騙我，十遭調我工鈸，
 dæn-z Jing-ming m-neh peh gyi 'æ ngô Gyi ziah-z wô
但是神明喚得撥其害我。⁸ 其若是話: 『有點子個做爾工鈸，牲口
 tu sang-c'ih yiu tin-ts-go ziah-z wô Yiu veng-lu-go tso ng kong-din sang-k'eo
**都生出有點子個。』若是話: 『有紋路個做爾工鈸，牲口都生出有
 veng-lu-go Ka-ni z Jing-ming do ng ah-tia sang-k'eo s-peh ngô-go P'ong-djoh sang-k'eo
**紋路個。』⁹ 介呢，是神明駄爾阿爹牲口，賜撥我個。¹⁰ 碰着牲口
 ziu-t'ae z'-eo ngô ngæn-tsing dæ-ky'i möng-li k'en-kyin boh læ ts'-yang zöng-teng-go yüong-yiang tu z yiu
受胎時候，我眼睛抬起夢裏看見伏來雌羊上頂個雄羊，都是有
 veng-lu yiu tin-ts teng hwô-bah-go Jing-ming-go t'in-s möng li-hyiang teng ngô wô Yüô-koh
紋路有點子，等花白個。¹¹ 神明個天使夢裏向等我話: 『雅各！』
 Ngô wô Ngô læ-tong Gyi wô Ng ngæn-tsing dæ-ky'i k'en boh læ ts'-yang zöng-teng-go
我話: 『我來東。』¹² 其話: 『爾眼睛抬起看伏來雌羊上頂個
 yüong-yiang tu z yiu veng-lu yiu tin-ts teng hwô-bah-go ing-we Lah-pæn tao ng-go z-ken Ngô
雄羊，都是有紋路有點子，等花白個。因爲拉班到爾個事幹，我
 yi-kying k'en-kyin-de Ngô z Pah-deh-li-go Jing-ming ziu-z ng pô yiu fu djü-ts teng Ngô hyü
已經看見了。¹³ 我是伯特利個神明，就是爾把油傅^[1]柱子，等我許
 nyün-sing-go di-föng ng næn-kæn ky'i-læ tseo-c'ih döng-deo di-föng kyü ng-zi dzoh-cong-go di-föng
願心個地方。爾難間起來，走出蕩頭地方，歸爾自族種個地方
 ky'i Lah-kyih teng Li-üô we-teh gyi wô Læ ah-tia-go oh-li næn-dao wa-yiu feng-k'æ-go
去。』¹⁴ 拉結等利亞回答其話: 「來阿爹個屋裏難道還有分開個
 kô-kyi yi-loh-go ts'aen-nyih peh ah-lah ma Gyi soh feh-z sön ah-lah z nga-deo nying ma
家計，遺落個產業撥阿拉嗎？¹⁵ 其啥弗是算阿拉是外頭人嗎？
 Ing-we gyi yi-kying ma-diao ah-lah yi ky'üoh-meh ah-lah-go nying-ts Næn-kæn Jing-ming do ah-lah
因爲其已經賣掉阿拉，又喫沒阿拉個銀子。¹⁶ 難間神明駄阿拉****

ah-tia-go dzæ-veh tu joh-ü ah-lah teng sah-lah ng-ts ka-ni væn-pah Jing-ming sō feng-fu ng-go
阿爹個財物，都屬於阿拉等撒拉兒子。介呢凡百神明所吩咐爾個，
ng hao i-leh Gyi tso
爾好依勒其做。」

[1] 傳油：塗油。

17 Yuô-koh ziu dong-sing peh ng-ts ts'i-ts gyi-leh loh-do 18 Yi ta-leh gyi long-tsong
雅各就動身，撥兒子妻子騎勒駱駝。又帶勒其攏總
sang-k'eo teng gyi sô yiu-go dzæ-veh gyi-go sang-k'eo ziu-z læ Pô-t'æn-üô-læn sô teh-djoh-go iao
牲口，等其所有個財物，其個牲口就是來巴坦亞蘭所得着個，要
kyü-tao Kyüô-nen di-föng ah-tia Yi-sah di-föng ky'i 19 Ka z'-eo Lah-pæn z c'ih-meng ky'i tsin
歸到迦南地方，阿爹以撒地方去。介時候拉班是出門去剪
yang-mao Lah-kyih t'eo-lah gyi ah-tia sô yiu-go ngeo-ziang 20 Yuô-koh t'eo-bun dao-tseo gyi dong-sing
羊毛。拉結偷了其阿爹所有個偶像。雅各偷伴逃走，其動身
ky'i feh t'ong-cü Üô-læn ny ing Lah-pæn Ziu ta-leh ih-ts'ih sô yiu-go dao-tseo dong-sing du-ko
去，弗通知亞蘭人拉班。21 就帶勒一切所有個逃走，動身渡過
'o hyiang-djoh Kyi-lih sæn ka ky'i Tao di-sæn-nyih yiu ny ing pô Yuô-koh dao-tseo t'ong-cü Lah-pæn
河[1]，向着基列山介去。22 到第三日有人把雅各逃走通知拉班。24
23 Lah-pæn ziu ling-leh gyi hyüong-di ken-zông-ky'i tseo-leh ts'ih-nyih-go lu-dzing læ Kyi-lih sæn ken-djoh-de
拉班就領勒其兄弟趕上去，走勒七日個路程來基列山趕着了。24
Yia-tao mông-li Jing-ming ling-djoh Üô-læn ny ing Lah-pæn teng gyi wô Ng yüong siao-sing hao wô wâ wô
夜到夢裏神明臨着亞蘭人拉班，等其話：「爾用小心，好話壞話
tu feh iao teng Yuô-koh kông
都弗要等雅各講。」

[1] Ziu-z Pah-lah-'o. 就是伯拉河。（原註）

25 Lah-pæn ken-djoh Yuô-koh Yuô-koh yi-kying tah tsiang-bong læ sæn-li Lah-pæn gyi hyüong-di yia læ
拉班趕着雅各。雅各已經搭帳篷來山裏，拉班其兄弟也來
Kyi-lih sæn tah tsiang-bong Lah-pæn teng Yuô-koh wô Ng dza tso fah t'eo-bun dao-tseo ta-leh
基列山搭帳篷。26 拉班等雅各話：「爾咋做法，偷伴逃走，帶勒
ngô-go nön tsing-ziang do pao-kyin lo-liah ka-go Ng dza-we s-'ô dao-tseo li-k'æ ngô t'eo-bun
我個囡，正像馱寶劍擄掠介個？27 爾咋會私下逃走，離開我偷伴
ky'i yia feh wô hyiang ngô dao s-teh ngô hao c'ü-tang dæn-ts'ong hwun-hwun-hyi-hyi song ng ky'i Yia
去，也弗話向我道，使得我好吹打彈唱，歡歡喜喜送爾去？28 也
m-neh peh ngô ts'ing ng-ts nön-go cü ng tso-go z-ken jih-dzæ tso-leh yia-ky'i-go 'Æ ng-go
嚦得撥我親兒子囡個嘴？爾做個事幹實在做勒野氣個。29 害爾個
gyün-ping læ ngô siu-li dæn-z ng ah-tia-go Jing-ming zô-nyih yia-tao teng ngô wô Ng yüong siao-sing
權柄來我手裏。但是爾阿爹個神明昨日夜到等我話：『爾用小心
hao wô wâ wô tu feh-iao teng Yuô-koh kông Næn-kæn ng se-tsih ting kyi-kwô ah-tia oh-li pih-ding iao
好話壞話都弗要等雅各講。』30 難間爾雖即頂記掛阿爹屋裏必定要

kyü-ky'i dza-we t'eo ngô-go jing-ziang Yüö-koh we-teh Lah-pæn wô Ing-we ngô p'ô ng
歸去，咋會偷我個神像？」³¹ 雅各回答拉班，話：「因為我怕爾，
ngô i-s k'ong-p'ô ng we ngang liu ng-go nön li-k'ae ngô kông-tao ng-go jing-ziang ng lae jü-go
我意思恐怕爾會硬留爾個因離開我。³² 講到爾個神像，爾來誰個
di-föng zing-djoh hao-vong peh gyi weh lœ ah-lah hyüong-di min-zin ts'ing k'en 'ah-li ih-yiang z ng-go
地方尋着，好留撥其活。來阿拉兄弟面前，請看何裏一樣是爾個
tong-si ng-zi hao do-leh ky'i Ing-we Yüö-koh feh-hyiao-teh Lah-kyih yi-kying t'eo-tih-de Lah-pæn
東西，爾自好馱勒去。」因為雅各弗曉得拉結已經偷的了。³³ 拉班
zui tseo-tsing Yüö-koh-go tsiang-bong Li-üö-go tsiang-bong teng liang-go ô-deo tsiang-bong tu zing-feh-djoh
就走進雅各個帳篷，利亞個帳篷，等兩個丫頭帳篷，都尋弗着。
'eo-deo tseo-c'ih Li-üö-go tsiang-bong tseo-tsing Lah-kyih-go tsiang-bong Lah-kyih z yi-kying pô ngeo-ziang
後頭走出利亞個帳篷，走進拉結個帳篷。³⁴ 拉結是已經把偶像
k'óng-leh loh-do-go en-ts 'ô zi zo-læ zöng-deo Lah-pæn en tsiang-bong ky'i zing tu zing feh-djoh
園勒駱駝個鞍子下，自坐來上頭。拉班按帳篷去尋，都尋弗着。³⁵
Lah-kyih teng ah-tia wô Ngô yiu yüüh-kying lœ ngô kyi-sing-li feh-neng-keo bô-ky'i nying-tsöh ng
拉結等阿爹話：「我有月經來我肌身裏，弗能夠爬起迎接爾。
dæn-nyün ng cü m-nao ô-wöng Keh-tsao Lah-pæn zing ngeo-ziang zing-feh-djoh
但願爾嘴嚥得好恆惶。」箇遭拉班尋偶像尋弗着。

36 Keh-tsao Yüö-koh fah-öng p'i-bing Lah-pæn ziu teng Lah-pæn z-ka wô Ngô yiu soh-go
箇遭雅各發快，批評拉班，就等拉班是介話：「我有啥個
ts'o-c'ü yiu soh-go ze-ky'in ng we ka ho-soh ken-zöng lœ Ng dzæ-s seo ngô-go tong-si z
錯處，有啥個罪愆，爾會介火速趕上來？³⁷ 爾纔始搜我個東西，是
ng oh-li-go yiu soh-si zing-djoh ma Hao föng-læ ngô hyüong-di teng ng hyüong-di-go min-zin peh gyi-lah lœ
爾屋裏個有啥西尋着嗎？好放來我兄弟等爾兄弟個面前，撥其拉來
ng ngô-cong-nyiang p'un-tön Keh nyiæn-nyin li-hyiang ngô teng ng dô-kô deng-kæn ng-go ts' wu-yiang
爾我中央判斷。³⁸ 箇廿年裏向我等爾大家庵間。爾個雌湖羊
sæn-nyiang m-yiu sön-g-diao gyi-go t'æ ng-go yüong-nyiang ngô yia m-teh ky'üoh-ko Sông-'æ-go ngô feh
山羊嚥有喪掉其個胎，爾個雄羊我也嚥得喫過。³⁹ 傷害個我弗
kwe-peh ng ngô-zi pu-tsoh feh-leng nyih-li yia-li t'eo-dao ky'i-go ng hyiang ngô-go siu-li t'ao-wæn
歸撥爾，我自補足。弗論日裏夜裏偷盜去個，爾向我個手裏討還。

40 Keh-cong-ka nyih-li t'in-en ngô iao sa-sah yia-tao loh-söng ngô iao tong-sah s-teh ngæn-tsing
箇種介日裏天旱我要曬煞；夜到落霜，我要凍煞，使得眼睛
feh-da-li pi-long kw'eng-joh Z-ka ngô lœ ng-go oh-li voh-z ng nyiæn-nyin we-leh ng liang-go
弗大裏閉攏睺熟。⁴¹ 是介我來爾個屋裏服侍爾廿年，爲了爾兩個
nön jih-s nyin we-leh ng-go sang-k'eo yi-z loh-nyin dæn-z ng jih-tsao diao ngô-go kong-din Ngô
因十四年，爲了爾個牲口又是六年，但是爾十遭調我個工鉢。⁴² 我
ah-tia-go Jing-ming ziu-z Üö-pah-lah-hen-go Jing-ming Yi-sah-go P'ô-gyü ziah feh teng ngô dô-kô
阿爹個神明就是亞伯拉罕個神明，以撒個怕懼，若弗等我大家
læ-tong ng næn-kæn pih-ding ts'a ngô k'ong-siu kyü-ky'i ky'ü-leh Jing-ming k'en-kwu ngô-go sing-kw'u teng ngô
來東，爾難間必定差我空手歸去。虧勒神明看顧我個辛苦，等我
siu-li-go lao-loh keh-lah zö-nyih yia-tao tsah-vah ng

手裏個勞碌，箇拉昨日夜到責罰爾。」

43 Lah-pæn we-teh Yüö-koh wō Keh-sing nön tu z ngô-go nön keh-sing ng-nō tu z ngô-go
拉班回答雅各話：「箇星因都是我個因，箇星兒因都是我個
 ng-nō keh-sing sang-k'eo tu z ngô-go sang-k'eo væn-pah ng k'en-kyin-go tu z ngô-go kyih-mih teng
 兒因，箇星牲口都是我個牲口。凡百爾看見個都是我個，今末等
 ngô-go nön lin gyi-lah sang-go ng-ts ngô hao dza tso ni Ka-ni læ ah-lah hao dô-kô lih-iah
 我個因連其拉生個兒子我好咋做呢？」⁴⁴ 介呢，來，阿拉好大家立約
 ziu hao tso ng teng ngô-go te-tsing Yüö-koh do ih-kw'e zah-deo lih-ky'i tso djü-ts Yi teng
 就好做爾等我個對證。」⁴⁵ 雅各馱一塊石頭，立起做柱子。⁴⁶ 又等
 cong hyüong-di wō Ng-lah hao jü-long zah-deo gyi-lah ziu do zah-deo tso ih-go kao-sæn-te læ
 衆兄弟話：「爾拉好聚攏石頭。」其拉就馱石頭做一個高山堆，來
 kao-sæn-te-li ky'üoh-zih Lah-pæn c'ü keh kao-sæn-te ming-z Yih-kyiah-sah-ha-t'u-da Yüö-koh c'ü gyi
 高山堆裏喫食。⁴⁷ 拉班取箇高山堆名字亦甲撒哈土大^[1]，雅各取其
 ming-z Kyüö-lih Lah-pæn wō Keh-go te læ ng ngô cong-nyiang hao tso te-tsing keh-lah c'ü
 名字迦列^[2]。⁴⁸ 拉班話：「箇個堆來爾我中央好做對證。箇拉取
 gyi ming-z Kyüö-lih Yia kyiao-leh Mih-z-pô wō Ah-lah bih-k'æ-go ts'-eo læ
 其名字迦列^[3]。」⁴⁹ 也叫勒蜜是巴^[4]，話：「阿拉別開個之後，來
 ng ngô cong-nyiang dæn-nyün Yiae'-o-wō k'en-tong Ng ziah-z we-ky'üoh ngô-go nön læ ngô nön ts-nga
 爾我中央但願耶和華看東。⁵⁰ 爾若是委曲我個因，來我因之外
 ling-nga dæ ts'i-ts se-tsih ah-lah m-nying dô-kô læ-kæn dæn-z Jing-ming we læ ng ngô cong-nyiang tso
 另外抬妻子，雖即阿拉喰人大家來間，但是神明會來爾我中央做
 te-tsing Lah-pæn yi teng Yüö-koh wō K'en keh-go kao-sæn-te k'en keh-go djü-ts ziu-z
 對證。」⁵¹ 拉班又等雅各話：「看箇個高山堆，看箇個柱子，就是
 ngô sō en læ ng ngô cong-nyiang-go Keh-go kao-sæn-te tso te-tsing keh-go djü-ts tso te-tsing ngô
 我所安來爾我中央個。⁵² 箇個高山堆做對證，箇個柱子做對證，我
 pih-ding feh tseo-ko keh-go kao-sæn-te ky'i 'æ ng ng yia pih-ding feh tseo-ko keh-go kao-sæn-te keh-go
 必定弗走過箇個高山堆去害爾。爾也必定弗走過箇個高山堆箇個
 djü-ts læ 'æ ngô Dæn-nyün Üö-pah-lah-hen-go Jing-ming Nö-ngoh-go Jing-ming ziu-z gyi-lah
 柱子來害我。⁵³ 但願亞伯拉罕個神明，拿鶴個神明，就是其拉
 ah-tia-go Jing-ming læ ng ngô go cong-nyiang hao p'un-tön Yüö-koh ts-tin gyi ah-tia Yi-sah-go P'ö-gyü
 阿爹個神明來爾我個中央好判斷。」雅各指點其阿爹以撒個怕懼
 vah-tsiu Yüö-koh læ sæn-li hyin-tsi ts'ing cong hyüong-di ky'üoh-ping gyi-lah ziu ky'üoh-ts læ sæn-li
 罰咒。⁵⁴ 雅各來山裏獻祭，請衆兄弟喫餅。其拉就喫仔來山裏
 soh-ko-yia Di-nyi nyih Lah-pæn tsao t'in-nyiang bô-ky'i ts'ing-ts'ing ng-ts nön go cü coh-foh
 宿過夜。⁵⁵ 第二日，拉班早天亮爬起，親親兒子因個嘴，祝福
 gyi-lah 'eo-deo Lah-pæn kyü gyi-zi-go peng di-föng ky'i

Yüö-koh yi dong-sing ky'i Jing-ming-go t'in-s p'ong-djoh gyi Yüö-koh k'en-kyin gyi-lah wô
雅各又動身去，神明個天使碰着其。² 雅各看見其拉，話：
 Keh z Jing-ming-go ping-tsiang ziu c'ü gyi di-ming Mô-ha-nyiæn Yüö-koh ts'a nyng sin tao
 「箇是神明個兵將。」就取其地名^[1]瑪哈念。³ 雅各差人先到
 Si-r ziu-z Yi-tong-go di-fông ky'i kyin gyi ah-ko Yi-sao feng-fu gyi-lah wô Ng
西珥，就是以東個地方，去見其阿哥以掃。⁴ 吩咐其拉，話：「爾
 hao teng ngô cü Yi-sao wô Ng-go nu-boh Yüö-koh wô Ngô z tæn-koh læ Lah-pæn di-fông ih-dzih tao
好等我主以掃話：『爾個奴僕雅各話：我是耽擱來拉班地方一直到
 næn-kæn Ngô yiu ngeo yiang li-ts teng nu-boh ô-deo keh-sing deh-we ts'a læ wô hyiang cü dao iao
難間。』⁵ 我有牛羊驢子等奴僕丫頭箇星，特爲差來話向主道，要
 teh-djoh eng-we læ ng-go ngæn-zin
得着恩惠來爾個眼前。』』

[1] Ziu-z Ping-de. 就是兵隊。（原註）

Ts'a-ky'i-go nyng kyü-læ t'ong-cü Yüö-koh wô Ah-lah tao keh-deo k'en-kyin ng ah-ko
6 差去個人歸來通知雅各，話：「阿拉到箇頭看見爾阿哥
 Yi-sao gyi næn-kæn ta-leh s-pah-go nyng læ nyng-tsih ng-de Yüö-koh p'ô-gyü hwông-hwông
以掃。其難間帶勒四百個人來迎接爾了。』⁷ 雅各怕懼，慌慌
 mông-mông pô keng gyi-go nyng teng ngeo yiang loh-do keh-sing feng tso liang de Gyi wô Ziah-z
忙忙把跟其個人等牛羊駱駝箇星，分做兩隊。』⁸ 其話：「若是
 Yi-sao læ tang keh ih-de ka dzing-loh-tong keh ih-de hao bi-ko
以掃來打箇一隊，介剩落東箇一隊好避過。』

Yüö-koh wô ngô yia-yia Üö-pah-lah-hen-go Jing-ming ngô ah-tia Yi-sah-go Jing-ming
9 雅各話：「我爺爺亞伯拉罕個神明、我阿爹以撒個神明，
 Yaë-'o-wô Ng teng ngô wô-ko Hao kyü ng peng di-fông teng ng-zi-go dzoh-cong ky'i Ngô pih-ding
耶和華，爾等我話過，『好歸爾本地方，等爾自個族種去，我必定
 s eng-we peh ng Ng ih-ts'ih sô s-peh Ng nu-boh-go dzing-jih eng-c'ong ziu-z ih-ngæn-ngæn ngô
賜恩惠撥爾。』¹⁰ 爾一切所賜撥爾奴僕個誠實恩寵，就是一眼眼我
 tu tông-feh-ky'i ing-we ngô zin-deo do-leh ih-kwang kweng-ts ko keh-go Iah-dæn 'o næn-kæn z yiu keh-liang
都當弗起，因爲我前頭馱勒一梗棍子過箇約但河，難間是有箇兩
 de Gyi Ng kyi ngô c'ih ah-ko-go siu-li ziu-z Yi-sao-go siu-li ing-we ngô p'ô gyi
隊。』¹¹ 求爾，救我出阿哥個手裏，就是以掃個手裏。因爲我怕其，
 k'ong-p'ô gyi læ sah ngô lin ng-ts teng gyi ah-nyiang Ng zin-deo wô Ngô pih-ding s eng-we peh
恐怕其來殺我，連兒子等其阿嬪。』¹² 爾前頭話，我必定賜恩惠撥
 ng yi s-teh ng-go 'eo-dæ ziang hæ-li-go sô-nyi ka to su tu su-feh pin
爾，又使得爾個後代像海裏個沙泥介多，數都數弗遍。』

13 Yüö-koh læ keh-deo soh-ko yia ziu pô gyi siu-li sô yiu-go tso li-veh ky'i song gyi ah-ko
雅各來箇頭宿過夜，就把其手裏所有個做禮物去送其阿哥
 Yi-sao Ziu-z ts'-sæn-yiang nyi-pah tsah yüöng-sæn-yiang nyiæn-tsah ts'-wu-yiang nyi-pah tsah
以掃。』¹⁴ 就是雌山羊二百隻，雄山羊廿只，雌湖羊二百隻，

yüong-wu-yiang nyiæn-tsah Yiu na-go loh-do sæn-jih tsah lin gyi siao loh-do ts'-ngeo s-jih tsah
 雄湖羊廿只。15 有奶個駱駝三十隻，連其小駱駝，雌牛四十隻，

yüong-ngeo jih-tsah ts'-li-ts nyiæn-tsah siao li-ts jih-tsah Sô feng-go keh-sing de-su
 雄牛十隻，雌驢子廿只，小驢子十隻。 16 所分個箇星隊數

yang-tang-yiang kao-fu nu-boh siu-li teng gyi-lah wô Ng tseo-læ ngô-go zin-deo s-teh
 樣打樣，交付奴僕手裏，等其拉話：「爾走來我個前頭，使得

de-tang-de cong-nyiang k'ong ih-t'ön Gyi feng-fu zōng-zin-go nying wô Ziah-z ngô ah-ko Yi-sao
 隊打隊中央空一象。」17 其吩咐上前個人話：「若是我阿哥以掃

p'ong-djoh ng meng ng wô Ng z jü iao tao 'ah-li ky'i ng zin-deo keh-sing sang-k'eo z
 碰着爾，問爾話：『爾是誰？要到何裏去？爾前頭箇星牲口是

jü-go ng hao wô Keh z ng-go nu-boh Yüô-koh tso li-veh song ngô cü Yi-sao-go gyi yia
 誰個？』爾好話：『箇是爾個奴僕雅各做禮物送我主以掃個。其也

lae ah-lah-go 'eo-pe Yi feng-fu di-nyi-go di-sæn-go teng væn-pah keng-leh de-tang-de
 來阿拉個後背。』』19 又吩咐第二個、第三個，等凡百跟勒隊打隊

'eo-deo go wô Ng-lah p'ong-djoh Yi-sao hao z-ka wô hyiang gyi dao Ng yi hao wô
 後頭個，話：「爾拉碰着以掃好是介話向其道。」20 爾又好話：

Ng-go nu-boh Yüô-koh lae ah-lah-go 'eo-pe Ing-we Yüô-koh wô Ngô pô li-veh sin
 『爾個奴僕雅各來阿拉個後背。』』因爲雅各話：「我把禮物先

song-ky'i teng Yi-sao kóng-o 'eo-deo tsæ teng gyi kyin-min ka-ni iao-bông gyi k'eng tsih-ziu ngô
 送去等以掃講和，後頭再等其見面，介呢要防其肯接受我。」21

Li-veh ziu sin song-ky'i keh yia Yüô-koh soh lae cong-nying li-hyiang Yia-tao bô-ky'i ling-leh liang-go
 禮物就先送去。箇夜雅各宿來衆人裏向。22 夜到爬起，領勒兩個

ts'i-ts liang-go ô-deo teng jih-ih-go ng-ts tu liao-ko Yüô-boh du Yüô-koh peh gyi-lah
 妻子，兩個丫頭，等十一個兒子，都蹠過雅泊渡。23 雅各撥其拉

liao-ko keh-go ky'i-k'ang lin gyi sô yiu-go yia s-teh gyi liao ko-ky'i
 蹠過箇個溪坑，連其所有個也使得其蹠過去。

24 Yüô-koh doh-zi dzing-loh-tong yiu ih-go nying teng gyi pi-vu ih-dzih tao t'in kw'a-liang 25
 雅各獨自剩落東，有一個人等其比武一直到天快亮。

Keh-go nying k'en-kyin tang gyi feh ko ziu nyiah gyi do-t'e-go gao-kwu keh-lah pi-vu-go z-eo
 箇個人看見打其弗過，就捏其大腿個絞股，箇拉比武個時候，
 Yüô-koh do-t'e gao-kwu t'eh-yüih Keh-go nying wô T'in kw'a liang-de hao fông ng ky'i Yüô-koh
 雅各大腿絞股脫穴。26 箇個人話：「天快亮了，好放爾去。」雅各

wô Ng ziah-z feh coh-foh peh ngô ngô feh-k'eng fông ng ky'i Gyi z-ka wô Ng
 話：「爾若是弗祝福撥我，我弗肯放爾去。」27 其是介話：「爾

soh-go ming-z Gyi wô Yüô-koh Gyi yi wô Keh-tsao feh tsæ eo ng-go ming-z
 啥個名字？」其話：「雅各。」28 其又話：「箇遭弗再謳爾個名字

Yüô-koh z hao eo Yi-seh-lih ing-we-ng teng Jing-ming teng nying pi vu yi-kying teh-sing-de
 雅各，是好謳^[1]以色列。因爲爾等神明等人比武，已經得勝了。」

29 Yüô-koh meng Gyi wô Ts'ing Ng wô hyiang ngô dao Ng-go ming-z Gyi wô Dza-we meng
 雅各問其，話：「請爾話向我道爾個名字。」其話：「咋會問

Ngô-go ming-z Ziu lae keh-deo coh-foh peh gyi Yüô-koh eo keh-go di-ming Bin-yi-li
 我個名字？」就來箇頭祝福撥其。30 雅各謳箇個地名^[2]便以利，

wō Ngô yi-kying te-min k'en-kyin Jing-ming ngô sing-ming pao-djün-de Yüö-koh tseo-ko Bin-yi-li
 話：「我已經對面看見神明，我性命保全了。」³¹ 雅各走過便以利
 z'-eo k'eo-k'eo nyih-deo c'ih-ky'i gyi-go do-t'e z kwa-kyiah-go Ing-we Gyi nyiah Yüö-koh do-t'e
 時候，扣扣日頭出去，其個大腿是拐腳個。³² 因爲其捏雅各大腿
 gao-kwu-li-go kying keh-lah Yi-seh-lih ts-seng tao næn-kæn feh ky'üoh do-t'e gao-kwu-li-go kying
 紓股裏個筋，箇拉以色列子孫到難間弗喫大腿紓股裏個筋。

[1] Ziu-z Teng Jing-ming pi-wu-go. 'Ôh-tsia Jing-ming pi-vu. 就是等神明比武
 個。或者神明比武。（原註）

[2] Ziu-z Jing-ming go min. 就是神明個面。（原註）

Ts. XXXIII.

Yüö-koh ngæn-tsing dæ-ky'i k'en-kyin Yi-sao teng s-pah-go nying dô-kô læ ziu feng-k'æ ng-nô
雅各眼睛抬起，看見以掃等四百個人家來，就分開兒因，
 kao-fu peh Li-üö Lah-kyih teng liang-go ô-deo Peh ô-deo teng gyi ng-nô læ zin-deo Li-üö
交付撥利亞、拉結，等兩個丫頭。² 撥丫頭等其兒因來前頭，利亞
 teng gyi ng-nô læ 'eo-deo Lah-kyih teng Iah-seh læ kyih-sah Gyi-zi sin ky'i boh-tao læ di-yang-li
等其兒因來後頭，拉結等約瑟來結煞。³ 其自先去，伏倒來地咩裏
 ts'ih-tsao teng-tao gyi-go ah-ko siang-gying Yi-sao peng-long-læ nying-tsih gyi bao-leh gyi o-leh gyi
七遭，等到其個阿哥相近。⁴ 以掃奔攏來迎接其，抱勒其，撓勒其
 deo-kying ts'ing gyi cü ziu dô-kô ngæn-li c'ih-de Yi-sao ngæn-tsing dæ-ky'i k'en-kyin nyü-nying teng
頭頸，親其嘴。就大家眼淚出了。⁵ 以掃眼睛抬起看見女人等
 siao-nying meng gyi wô Keh-sing teng ng dô-kô læ-tong-go z Jü Gyi wô Keh-sing ng-nô
小人，問其話：「箇星等爾大家來東個是誰？」其話：「箇星兒因
 z Jing-ming eng-we s-peh ng nu-boh-go Keh-tsao liang-go ô-deo teng gyi ng-nô tseo-long-læ
是神明恩惠賜撥爾奴僕個。」⁶ 箇遭兩個丫頭等其兒因走攏來
 boh-tæn-tao Li-üö teng gyi ng-nô yia tseo-long-læ boh-tæn-tao 'eo-deo Iah-seh teng Lah-kyih tseo-long-læ
伏帶倒。⁷ 利亞等其兒因也走攏來伏帶倒。後頭約瑟等拉結走攏來
 boh-tæn-tao Yi-sao wô Ngô sô p'ong-djoh-go keh-sing de-su ng z dza-go i-s Gyi
伏帶倒。⁸ 以掃話：「我所碰着個箇星隊數，爾是咋個意思？」其
 wô Z iao teh-djoh eng-we læ ngô cü-go min-zin Yi-sao wô Ngô ah-di ngô sô
話：「是要得着恩惠來我主個面前。」⁹ 以掃話：「我阿弟，我所
 yiu-go yi-kying keo-de ng sô yiu-go hao kwe-peh ng-zi Yüö-koh wô Ts'ing ng feh iao
有個已經夠了，爾所有個好歸撥爾自。」¹⁰ 雅各話：「請爾弗要

z-ka ngō ziah-z teh-djoh eng-we læ ng-go min-zin ka-ni ng dzong ngō-go siu-li siu ngō-go
 是介，我若是得着恩惠來爾個面前，介呢，爾從我個手裏收我個
 li-veh ing-we ngō k'en-kyin ng-go min-k'ong ziang k'en-kyin Jing-ming min-k'ong ng yia hwun-hy়i ngō
 禮物。因爲我看見爾個面孔像看見神明面孔，爾也歡喜我。 11
 Jing-ming kyi-jün s eng-we peh ngō ngō yi-kying yiu-yü keh-lah ts'ing ng siu ngō song ng-go li-veh
 神明既然賜恩惠撥我，我已經有餘，箇拉請爾收我送爾個禮物。」
 Yüô-koh ts'e gyi gyi ziu siu-de Yi-sao wô Ah-lah hao dong-sing ky'i ngō we ying-dao
 雅各催其，其就收了。 12 以掃話：「阿拉好動身去，我會引導
 ng Yüô-koh teng gyi wô Ngō-go cü ng hyiao-teh keh-sing ng-nô tæn-boh wa-yiu
 爾。」 13 雅各等其話：「我個主，爾曉得箇星兒囡單薄，還有
 ziu-t'æ-go ngeo teng yiang keng ngō tong ziah ih-nyih kong-fu kw'a-kw'a ken gyi ih-do-de tu we si
 受胎個牛等羊跟我東。若一日工夫快快趕其，一大隊都會死。 14
 Ts'ing ngō cü pi ng nu-boh sin ky'i ngō mæn-mæn ling gyi-lah z-ka lae ngō zin-deo-go sang-k'eo teng
 請我主比爾奴僕先去。我慢慢領其拉，是介來我前頭個牲口等
 keh-sing ng-nô tsiao gyi-lah sô neng-keo tseo-go kyiah-bu tao ngō cü-go Si-r di-föng Yi-sao
 箇星兒囡照其拉所能夠走個腳步，到我主個西珥地方。」 15 以掃
 wô Ka-ni ngō dong-de-go nying hao liu kyi-go peh ng Gyi wô 'O yüong ni Ts'ing
 話：「介呢我同隊個人，好留幾個撥爾。」其話：「何用呢？請
 ng peh ngō teh-djoh eng-we læ ngō cü-go min-zin z-de
 爾撥我得着恩惠來我主個面前是了。」

16 Keh-nyih Yi-sao kyü Si-r keh-da lu 17 Yüô-koh tseo-tao Su-keh di-föng teng gyi-zi ky'i
 16 箇日以掃歸西珥箇埭路， 17 雅各走到疏割地方，等其自起
 oh teng sang-k'eo tah-bang keh-lah keh-go di-ming kyiao-leh Su-keh
 屋，等牲口搭棚。箇拉箇個地名叫勒疏割^[1]。

[1] Ziu-z Bang. 就是棚。（原註）

18 Yüô-koh dzong Pô-t'æn-üô-læn en-en-tæn-tæn tao Kyüô-nen di-föng Z-kyin-go dzing-ts lae dzing-ts
 雅各從巴坦亞蘭安安耽耽到迦南地方示劍個城子，來城子
 min-zin tah tsiang-bong Do ih-pah kw'e nying-ts hyiang Z-kyin-go ah-tia Ha-meh keh-dzoh-go nying ma
 面前搭帳篷。 19 駄一百塊銀子，向示劍個阿爹哈抹箇族個人，買
 ih-ky'iu din ziu-z tah tsiang-bong-go di-föng Læ keh-deo zao ih-zo dæn c'ü gyi ming-z
 一丘田，就是搭帳篷個地方。 20 來箇頭造一座壇，取其名字
 Yi-li-lo-hyi Yi-seh-lih
 以利羅熙以色列^[1]。

[1] Ziu-z Jing-ming, z Yi-seh-lih-go Jing-ming. 就是神明，是以色列個神明。

(原註)

Ts. XXXIV.

Li-üô sô sang-peh Yüô-koh-go nön Ti-nô tseo-c'ih ky'i k'en keh di-fông-go nyü-nying Keh di-fông
利亞所生撥雅各個因底拿走出去看箇地方個女人。 2 簡地方

moh-pah Hyi-vi nying Ha-meh-go ng-ts Z-kyin ih k'en-kyin ziu ying-yiu gyi ky'i teng gyi dong-zong u-wé
牧伯希未人哈抹個兒子示劍一看見就引誘其去，等其同牀，污穢
 gyi Sing-li teng Yüô-koh-go nön Ti-nô lin-lin-peh-shæ æ-sih keh-go do-kwu-nyiang teng gyi kóng
其。3 心裏等雅各個因底拿戀戀不捨，愛惜箇個大姑娘，等其講

en-wé-go shih-wô Z-kyin teng ah-tia Ha-meh wô Ts'ing ng dæ keh-go do-kwu-nyiang peh ngô tso
安慰個說話。4 示劍等阿爹哈抹話：「請爾抬箇個大姑娘撥我做

ts'i-ts Yüô-koh ting-meng gyi yi-kying u-wé gyi-go nön Ti-nô gyi-go ng-ts læ din-li k'en
妻子。」5 雅各聽聞其已經污穢其個因底拿。其個兒子來田裏看

sang-k'eo Yüô-koh pi-k'eo vu-yin teng-tao gyi-lah kyü-læ
牲口，雅各閉口無言，等到其拉歸來。

Z-kyin-go ah-tia Ha-meh tseo-c'ih teng Yüô-koh siang-liang Yüô-koh-go ng-ts ting-meng-ts ziu dzong
6 示劍個阿爹哈抹走出等雅各商量。7 雅各個兒子聽聞仔就從

din-li kyü-læ keh-sing nying iu-meng do-nyiang fah-öng ing-we Z-kyin teng Yüô-koh-go nön dong-zong
田裏歸來。箇星人憂悶，大樣發快，因為示劍等雅各個因同牀，

z læ Yi-seh-lih cong-nyiang lön-tso keh z feh kæ tso-go z-ken Ha-meh teng gyi-lah siang-liang
是來以色列中央亂做。箇是弗該做個事幹。8 哈抹等其拉商量，

wô Ngô ng-ts Z-kyin sing-li ky'i-mo ng-go nön ts'ing ng peh gyi tso ts'i-ts Ah-lah teng
話：「我兒子示劍心裏企慕爾個因，請爾撥其做妻子。9 阿拉等

ng-lah hao dô-kô c'ü-tsing kô-c'ih ng-go nön hao hyü-peh ah-lah ng yia hao dæ ah-lah-go nön
爾拉好大家娶進嫁出，爾個因好許撥阿拉，爾也好抬阿拉個因。10

Ng-lah teng ah-lah dô-kô deng-tong keh di-fông læ ng-go min-zin hao deng-ts tso sang-i teh-djoh
爾拉等阿拉大家庵東，箇地方來爾個面前，好庵仔，做生意得着

ts'aen-nyih Z-kyin teng Ti-nô-go ah-tia hyüong-di wô Dæn-nyün ng s eng-we peh ngô ng
產業。」11 示劍等底拿個阿爹兄弟話：「但願爾賜恩惠撥我，爾

sô-wô-go ngô ziu we peh ng Ze ng iao dza djong-go p'ing-kying li-veh ngô we tsiao ng-go shih-wô
所話個我就會撥爾。12 隨爾要咋重個聘金禮物，我會照爾個說話

peh ng tæn-tsih pô keh-go do-kwu-nyiang peh ngô tso ts'i-ts Yüô-koh-go ng-ts ing-we Z-kyin
撥爾。單只把箇個大姑娘撥我做妻子。」13 雅各個兒子，因為示劍

yi-kying u-wé gyi-lah ah-me Ti-nô keh-lah yüong diao-bi shih-wô we-teh gyi teng gyi ah-tia Ha-meh
已經污穢其拉阿妹底拿，箇拉用調皮說話回答其等其阿爹哈抹，14

z-ka wô Ah-lah pô ah-me hyü-peh m-tsiu-keh-li-go nying tso-feh-læ-go ing-we keh z ah-lah
是介話：「阿拉把阿妹許撥喰周割禮個人做弗來個，因為箇是阿拉

tao-me z-ken Ziah-z ng-lah ziang ah-lah ka keh-sing nen tu ziu tsiu-keh-li ka-ni ziu hao
倒霉事幹。15 若是爾拉像阿拉介，箇星男都受周割禮，介呢就好

ing-hyü ng-lah Keh-tsao ah-lah pô nön kô-peh ng ah-lah yia dæ ng-go nön ziu dô-kô
應許爾拉。」16 篇遭阿拉把因嫁撥爾，阿拉也抬爾個因，就大家

djü-tong tso ih-dzoh pah-sing
住東，做一族百姓。17 爾拉若是弗肯聽阿拉，受周割禮，阿拉就
ling-leh ah-me ky'i-de
領勒阿妹去了。」18 哈抹等其兒子示劍歡喜箇句說話。19 箇後生
ing-we æ-sih Yüö-koh-go nön
因為愛惜雅各個因，箇拉來弗及做箇個事幹。其來阿爹屋裏是頂
kwe-djong-go
貴重個。
貴重個。

Ha-meh teng ng-ts Z-kyin ziu tseo-tao dzing-meng-k'eo
20 哈抹等兒子示劍就走到城門口，等城裏個人商量，話：21
Keh-sing nyng teng ah-lah 'o-moh ping-ts'ia di-föng kwöng-kw'eh peh gyi-lah deng-leh-ko
「箇星人等阿拉和睦，並且地方廣闊撥其拉庵勒過，何弗應許其
deng-læ döng-deo tso sang-i ah-lah ziu hao dæ gyi-go nön tso ts'i-ts yia pô ah-lah-go nön hyü-peh
庵來蕩頭做生意。阿拉就好抬其個因做妻子，也把阿拉個因許撥
gyi Tsih-yiu ah-lah cong-nyiang-go nen tu ziu tsiu-keh-li ziang gyi-lah ziu tsiu-keh-li ka keh-sing
其。22 只有阿拉中央個男都受周割禮，像其拉受周割禮介，箇星
nyng ziu k'eng teng ah-lah deng-tong tso ih-dzoh-go pah-sing Z-ka gyi-lah ngeo-nyang kô-kyi teng
人就肯等阿拉庵東做一族個百姓。」23 是介其拉牛羊、家計，等
ih-ts'ih-go sang-k'eo ky'i-feh tu kwe-peh ah-lah ma Ah-lah feh-jü ing-hyü gyi-lah hao teng ah-lah
一切個牲口，豈弗都歸撥阿拉嗎？阿拉弗如應許其拉，好等阿拉
dö-kô deng-tong Væn-pah tseo-c'ih dzing-meng-go nyng tu t'ing Ha-meh teng gyi ng-ts Z-kyin-go
大家庵東。」24 凡百走出城門個人，都聽哈抹等其兒子示劍個
shih-wô ka-ni keh-sing tseo-c'ih dzing-meng-go nen long-tsong ziu tsiu-keh-li
說話。介呢，箇星走出城門個男攏總受周割禮。

Tao di-sæn-nyih tsing-hao cong-nying söngh'eng t'ong-kw'u-go z'-eo Yüö-koh liang-go ng-ts
25 到第三日，正好衆人傷痕痛苦個時候，雅各兩個兒子，
Si-min teng Li-vi z Ti-nô-go ah-ko koh-nying do-leh pao-kyin föng-tæn tseo-tsing dzing-li sah-diao
西緬等利未，是底拿個阿哥，各人馱勒寶劍，放膽走進城裏，殺掉
long-tsong keh-sing nen Gyi-lah yüong tao-k'eo sah-diao Ha-meh teng gyi-go ng-ts Z-kyin ling-leh Ti-nô
攏總箇星男。26 其拉用刀口殺掉哈抹等其兒子示劍，領勒底拿
dzong Z-kyin-go oh-li tseo-c'ih-ky'i Yüö-koh-go ng-ts ing-we u-wei gyi ah-me-go yün-kwu
從示劍個屋裏，走出去。27 雅各個兒子，因為污穢其阿妹個緣故，
c'öng-tsing sah-diao cong-nying-go di-föng ts'iang-deh keh-go dzing-li Pô yang ngeo li-ts teng
闖進殺掉衆人個地方，搶奪箇個城裏。28 把羊、牛、驢子，等
ding-li din-li sô yiu-go tu ta-leh-ky'i Yi lo-liah gyi-go dzæ-veh teng long-tsing siao-nying
城裏、田裏所有個都帶勒去。29 又擄掠其個財物，等攏總小人
nyü-nying keh-sing ts'iang-deh ih-ts'ih oh-lô li-hyiang-go tong-si Yüö-koh teng Si-min Li-vi wô
女人箇星，搶奪一切屋落裏向個東西。30 雅各等西緬、利未話：
Ng-lah z lin-le ngô s-teh ngô læ döng-deo Kyüö-nen Pi-li-si pah-sing cong-nyiang ming-sing
「爾拉是連累我，使得我來蕩頭迦南、比利洗百姓中央名聲

zah-ts'iu-go ping-ts'ia ngô-go nying ky'üih gyi-lah we jü-long-læ teng ngô ti-dih sah-diao ngô ka-ni ngô teng
賊臭個。並且我個人缺，其拉會聚攏來等我抵敵殺掉我，介呢我等
'eh-kô tu we mih-diao Gyi-go ng-ts wô Gyi-lah næn-dao hao dæ ah-lah ah-me ziang gyi-nyü
合家都會滅掉。」³¹ 其個兒子話：「其拉難道好待阿拉阿妹像妓女
ka ma
介嗎？」

Ts. XXXV.

Jing-ming teng Yüô-koh wô Ng yüong zöng-ky'i deng-læ Pah-deh-li læ keh-deo zao dæn peh
神明等雅各話：「爾用上去，庵來伯特利，來箇頭造壇撥
Jing-ming ziu-z ng to-bi ah-ko Yi-sao min-zin z'-eo yin-c'ih peh ng k'en-go Yüô-koh ziu
神明，就是爾躲避阿哥以掃面前時候現出撥爾看個。」² 雅各就
feng-fu oh-li-go nying lin keh-sing keng gyi-go nying wô Ng-lah cong-nyiang sô-yiu-go nga-koh Jing-ming
吩咐屋裏個人連箇星跟其個人，話：「爾拉中央所有個外國神明
long-tsong ky'i-diao gyi zi yüong kyih-kyih-zing-zing wun-leh i-zöng Ah-lah ziu ky'i-læ tseo-zöng
攏總棄掉其，自用潔潔淨淨換勒衣裳。」³ 阿拉就起來，走上
Pah-deh-li ngô we læ keh-deo zao dæn peh Jing-ming ziu-z ngô loh-næn-go nyih-ts tsih-ing ngô tseo-lu
伯特利，我會來箇頭造壇撥神明，就是我落難個日子接應我，走路
z'-eo pao-yiu ngô-go Gyi-lah ziu do-leh siu-li sô-yiu-go nga-koh jing-ming teng ng-to-li-go
時候保佑我個。」⁴ 其拉就馱勒手裏所有個外國神明，等耳朵裏個
gwæn-ts kao-fu Yüô-koh Yüô-koh k'öng-læ Z-kyin-go ziang-jü ti'-ô Gyi-lah ziu dong-sing
環子，交付雅各。雅各園來示劍個橡樹底下。⁵ 其拉就動身。
Jing-ming-go we-nyin ling-djoh dön-ky'ün-go dzing-li s-teh gyi-lah feh tse-ken Yüô-koh-go ng-ts
神明個威嚴臨着園圈個城裏，使得其拉弗追趕雅各個兒子。

6 Keh-tsao Yüô-koh teng keh-sing keng gyi-go nying tao Kyüô-nen di-föng-go Lu-s ziu-z Pah-deh-li
箇遭雅各等箇星跟其個人到迦南地方個路斯，就是伯特利。
7 Læ keh-deo zao dæn eo keh di-ming lh-pah-deh-li ing-we Yüô-koh to-bi ah-ko min-zin
來箇頭造壇，謳箇地名益伯特利^[1]，因為雅各躲避阿哥面前
z'-eo Jing-ming læ keh-deo yin-c'ih peh gyi k'en Li-pah-kyüô-go ah-bu Ti-p'o-lah si-de tsöng-læ
時候，神明來箇頭現出撥其看。⁸ 利百加個阿哺底破拉死了，葬來
Pah-deh-li ziang-jü ti'-ô keh-go di-ming ziu kyiao-leh Üô-leng-pô-k'oh
伯特利橡樹底下。箇個地名就叫勒亞倫巴哭^[2]。

[1] Ziu-z Pah-deh-li-go Jing-ming. 就是伯特利個神明。（原註）

[2] Ziu-z Æ-k'oh-go ziang-jü. 就是哀哭個橡樹。（原註）

9 Yüô-koh dzong Pô-t'æn-üô-læn kyü-læ z'-eo Jing-ming yi yin-c'ih s fooh peh gyi Jing-ming
 雅各從巴坦亞蘭歸來時候，神明又現出，賜福撥其。10 神明

teng gyi wô Ng su-djöng ming-z z Yüô-koh yi'-eo feh tsæ eo ng Yüô-koh hao kæ ming
 等其話：「爾素常名字是雅各，以後弗再謳爾雅各，好改名

Yi-seh-lih ziu c'ü gyi ming-z Yi-seh-lih Jing-ming yi teng gyi wô Ngô z Djün-neng-go
 以色列。」就取其名字以色列。11 神明又等其話：「我是全能個

Jing-ming ng hao meo-meo-zing-zing to-ky'i-læ ng we sang-c'ih ih-koh feng tso hyü-to koh-veng kyüing-wông
 神明，爾好茂茂盛盛多起來。爾會生出一國分做許多國份，君王

keh-sing yia we dzong ng iao-bo-li ka c'ih-læ Ngô sô s-peh Üô-pah-lah-hen teng Yi-sah-go di-föng
 箇星也會從爾腰縛裏介出來。12 我所賜撥亞伯拉罕等以撒個地方，

yia we s-peh ng ping-ts'ia pô keh-go di-föng s-peh ng tsiang-læ-go 'eo-dæ Jing-ming teng gyi
 也會賜撥爾，並且把箇個地方賜撥爾將來個後代。」13 神明等其

kông-hao ziu dzong keh-deo sing-zöng-ky'i Yüô-koh lae Jing-ming teng gyi kông-go di-föng lih ih-keng
 講好，就從箇頭升上去。14 雅各來神明等其講個地方立一根

djü-ts ziu-z zah-deo-go djü-ts din tsu kyiao yiu lae gyi zöng-deo Yüô-koh ts'ing-hwu Jing-ming teng
 柱子，就是石頭個柱子，奠酒澆油來其上頭。15 雅各稱呼神明等

gyi kông-go di-föng kyiao-leh Pah-deh-li
 其講個地方叫勒伯特利。

16 Gyi-lah dzong Pah-deh-li dong-sing teng Yi-fah-da ts'ô yiu'-æn lu Lah-kyih iao sang-ts'æn
 其拉從伯特利動身，等以法大差有限路，拉結要生產，

sang-leh ting næn t'ong-leh li'-æ Næn-sang-go z'-eo siu-sang-go teng gyi wô Hao-vong p'ô
 生勒頂難，痛勒厲害。17 難生個時候，收生個等其話：「好留怕，
 Ng yin-dzæ yi yiu ih-go ng-ts-de Lah-kyih kw'a dön-ky'i ing-we gyi si-de c'ü gyi
 爾現在又有一個兒子了。」18 拉結快斷氣，（因為其死了，）取其

ng-ts ming-z Bin-o-nyi dæn-z ah-tia c'ü gyi Bin-yüô-ming Lah-kyih si-ts tsöng-læ tao
 兒子名字便阿尼^[1]。但是阿爹取其便雅憫^[2]。19 拉結死仔，葬來到

Yi-fah-da ky'i-go lu pin-yin ziu-z Pah-li-'eng Yüô-koh lih djü-ts lae Lah-kyih-go veng-deo
 以法大^[3]去個路邊沿，就是伯利恆。20 雅各立柱子來拉結個墳頭。

tao jü-kying wa eo gyi z Lah-kyih veng-go djü-ts Yi-seh-lih yi dong-sing lae Yi-deh keh-zo t'ah
 到如今還謳其是拉結墳個柱子。21 以色列又動身，來以特箇座塔

nga-pin tah tsiang-bong Yi-seh-lih deng-læ keh di-föng z'-eo Liu-bin teng ah-tia-go ah-yi Pih-lah
 外邊搭帳篷。22 以色列庵來箇地方時候流便等阿爹個阿姨辟拉

dong-zöng Yi-seh-lih ting-meng-de
 同牀，以色列聽聞了。

[1] Ziu-z Ngô iu-meng-go ng-ts. 就是我憂悶個兒子。（原註）

[2] Ziu-z Ngô jing-tsah-siu-go ng-ts. 就是我順隻手個兒子。（原註）；原文此處錯印爲 Bi-yüô-ming，後文均爲 Bin-yüô-ming

[3] 原文此處錯印爲 Yi-feh-da，前後文均爲 Yi-fah-da.

23 Yüô-koh-go ng-ts yiu jih-nyi-go Yüô-koh-go do ng-ts Liu-bin wa-yiu Si-min
雅各個兒子有十二個。 雅各個大兒子流便， 還有西緬、
Li-vi Yiu-da Yi-sah-kyüô Si-pu-leng z Li-üô sô sang-go Iah-seh teng Bin-yüô-ming
利未、猶大、以薩迦、西布倫， 是利亞所生個。 24 約瑟等便雅憫，
z Lah-kyih sô sang-go Dæn teng Neh-da-li z Lah-kyih-go ô-deo Pih-lah sô sang-go Kyüô-teh
是拉結所生個。 25 但等納大利， 是拉結個丫頭辟拉所生個。 26 迦得
teng Üô-shih z Li-üô-go ô-deo Sih-p'ô sô sang-go Keh tu z Yüô-koh-go ng-ts læ
等亞設， 是利亞個丫頭悉帕所生個。 箇都是雅各個兒子， 來
Pô-t'æn-üô-læn sô sang-go
巴坦亞蘭所生個。

27 Yüô-koh læ kyin gyi ah-tia Yi-sah læ Mæn-li di-fong Üô-pô dzing-li ziu-z
雅各來見其阿爹以撒， 來幔利地方， 亞巴城裏， 就是
Hyi-pah-leng Üô-pah-lah-hen teng Yi-sah sô tæn-koh-go di-fong Yi-sah ziu-shü ih-pah pah-jih shü
希伯崙， 亞伯拉罕等以撒所耽擱個地方。 28 以撒壽歲一百八十歲。
29 Yi-sah nyin-kyi lao nyih-ts mun döñ-ky'i si-de kyü-tao gyi-zi-go dzoh-cong gyi liang-go ng-ts
以撒年紀老， 日子滿， 斷氣死了， 歸到其自個族種。 其兩個兒子
Yi-sao Yüô-koh tsông gyi
以掃、雅各葬其。

Ts. XXXVI.

Yi-sao ziu-z Yi-tong gyi kô-pu læ ô-veng Yi-sao dæ Kyüô-nen nying-go nön tso ts'i-ts
以掃就是以東， 其家譜來下文。 2 以掃抬迦南人個因做妻子，
ziu-z Üô-da z Heh nying Yi-leng-go nön teng Üô-o-li-pô-mô z Hyi-vi nying Tsi-bin-go nön
就是亞大， 是赫人以倫個因， 等亞何利巴瑪， 是希未人祭便個因
Üô-nô sô sang-go nön Yi dæ Pô-jih-meh z Yi-jih-mô-li-go nön Nyi-bæ-iah-go
亞拿， 所生個因。 3 又抬巴實抹， 是以實瑪利個因， 尼彷約個
tsi-me Üô-da sang Yi-li-fah peh Yi-sao Pô-jih-meh sang Liu-r Üô-o-li-pô-mô sang
姊妹。 4 亞大生以利法撥以掃， 巴實抹生流珥。 5 亞何利巴瑪生
Yiæ-z Yüô-læn K'o-lah Keh tu z Yi-sao-go ng-ts læ Kyüô-nen di-fong sô sang-go
耶是、雅蘭、可拉。 箇都是以掃個兒子， 來迦南地方所生個。 6
Yi-sao ta-leh ts'i-ts ng-ts nön teng oh-li-go nying wa-yiu ngeo yiang teng ih-ts'ih-go
以掃帶勒妻子、兒子、因， 等屋裏個人， 還有牛、羊， 等一切個
sang-k'eo læ Kyüô-nen di-fong væn-pah sô teh-djoh-go kô-kyi li-k'æ gyi ah-di Yüô-koh tao bih-t'ah
牲口， 來迦南地方凡百所得着個家計， 離開其阿弟雅各， 到別墳

di-fōng ky'i Ing-we gyi-lah dzæ-veh fu-tsoh sô-yi dô-kô deng-feh-ko wa-yiu gyi-lah sô
地方去。7 因爲其拉財物富足，所以大家庵弗過，還有其拉所
tæn-koh-go di-fōng we-leh sang-k'eo to feh-neng-keo yüong-ziu gyi Keh-tsao Yi-sao deng-læ Si-r
耽擱個地方，爲了牲口多，弗能夠容受其。8 簇遭以掃庵來西珥
sæn Yi-sao ziu-z Yi-tong
山。以掃就是以東。

9 Si-r sæn Yi-tong nyung-go tsu-tsong Yi-sao gyi-go kô-pu lae 'ô-veng 10 Yi-sao keh-sing
西珥山以東人個祖宗以掃，其個家譜來下文。10 以掃箇星
ng-ts-go ming-z ziu-z Yi-li-fah z Yi-sao ts'i-ts Üô-da sô sang-go wa-yiu Liu-r
兒子個名字，就是：以利法，是以掃妻子亞大所生個，還有流珥，
z Yi-sao ts'i-ts Pô-jih-meh sô sang-go Yi-li-fah-go ng-ts Di-mæn O-meh Si-po
是以掃妻子巴實抹所生個。11 以利法個兒子提幔、阿抹、洗玻、
Kyûô-dæn Kyi-neh Yi-sao ng-ts Yi-li-fah-go ah-yi Ding-neh sang Üô-mô-lih peh Yi-li-fah keh
迦但、基納。12 以掃兒子以利法個阿姨亭訥生亞瑪力撥以利法。箇
tu z Yi-sao ts'i-ts Üô-da-go ts-seng Liu-r-go ng-ts Nô-'eh Si-lah Sô-mô
都是以掃妻子亞大個子孫。13 流珥個兒子拿轄、西拉、沙瑪、
Mi-sah keh tu z Yi-sao ts'i-ts Pô-jih-meh-go ts-seng
米撒。箇都是以掃妻子巴實抹個子孫。

14 Yi-sao-go ts'i-ts Üô-'o-li-pô-mô ziu-z Tsi-bin-go nön Üô-nô sô sang-go nön gyi sang
以掃個妻子亞何利巴瑪，就是祭便個因亞拿所生個因，其生
Yiæ-z Yüô-læn K'o-lah peh Yi-sao
耶是、雅蘭、可拉撥以掃。

15 Yi-sao ts-seng cong-nyiang tso væn-wông-go ziu-z Yi-sao do ng-ts Yi-li-fah sô sang-go
以掃子孫中央做藩王個就是：以掃大兒子以利法所生個，
yiu Di-mæn wông O-meh wông Si-po wông Kyi-neh wông K'o-lah wông Kyûô-dæn wông
有提幔王、阿抹王、洗玻王、基納王、16 可拉王、迦但王、
Üô-mô-lih wông keh z dzong Yi-li-fah c'ih-læ tso væn-wông lae Yi-tong di-fōng-go tu z
亞瑪力王。箇是從以利法出來，做藩王來以東地方個。都是
Üô-da-go ts-seng
亞大個子孫。

17 Yi-sao-go ng-ts Liu-r sô sang-go yiu Nô-'eh wông Si-lah wông Sô-mô wông Mi-sah
以掃個兒子流珥所生個，有拿轄王、西拉王、沙瑪王、米撒
wông keh z dzong Liu-r c'ih-læ tso væn-wông lae Yi-tong di-fōng-go tu z Yi-sao ts'i-ts
王。箇是從流珥出來做藩王來以東地方個。都是以掃妻子
Pô-jih-meh-go ts-seng Yi-sao ts'i-ts Üô-'o-li-pô-mô-go ng-ts ziu-z Yiæ-z wông Yüô-læn
巴實抹個子孫。18 以掃妻子亞何利巴瑪個兒子就是耶是王、雅蘭
wông K'o-lah wông keh tu z dzong Üô-nô-go nön Yi-sao-go ts'i-ts Üô-'o-li-pô-mô c'ih-læ
王、可拉王。箇都是從亞拿個因，以掃個妻子亞何利巴瑪出來，
tso væn-wông-go Keh-sing z Yi-sao ziu-z Yi-tong-go ts-seng tso væn-wông-go
做藩王個。19 簇星是以掃就是以東個子孫，做藩王個。

20 'O-li ny ing Si-r-go ts-seng su-djōng deng-læ keh di-fōng-go ziu-z Lo-tæn Shih-pah
 何利人西珥個子孫素常庵來箇地方個。就是羅單、說八、
 Tsi-bin Üô-nô Ti-jing Yi-ts'ah Ti-sæn keh tu z 'O-li ny ing Si-r-go ts-seng tso
 祭便、亞拿、底順、以察、底珊。箇都是何利人，西珥個子孫做
 væn-wōng læ Yi-tong di-fōng-go Lo-tæn-go ng-ts 'O-li Hyi-mæn Lo-tæn-go tsi-me Ding-neh
 藩王來以東地方個。22 羅單個兒子何利、希幔，羅單個姊妹亭訥。
 Shih-pah-go ng-ts Üô-leh-veng Mô-nô-'eh Yi-pah Z-po O-nen Tsi-bin-go ng-ts
 23 說八個兒子亞勒文、瑪拿轄、以八、示玻、阿南。24 祭便個兒子
 Üô-yüô teng Üô-nô zin-deo læ kw'ông-iæ di-fōng k'en ah-tia Tsi-bin-go li-ts p'ong-djoh nyih-go
 亞雅，等亞拿。前頭來曠野地方看阿爹祭便個驢子，碰着熱個
 shü-nyün ziu-z keh Üô-nô Üô-nô-go ng-ts Ti-jing Üô-nô-go nön Üô-'o-li-pô-mô
 水源，就是箇亞拿。25 亞拿個兒子底順，亞拿個因亞何利巴瑪。26
 Ti-jing-go ng-ts Hying-dæn Ih-z-pæn Ih-læn Kyi-læn Yi-ts'ah-go ng-ts Pih-hen
 底順個兒子欣但、一是班、益蘭、基蘭。27 以察個兒子辟罕、
 Sah-fæn Üô-ken Ti-sæn-go ng-ts U-z Üô-læn 'O-li keh-dzoh tso væn-wōng-go
 撒番、亞干。28 底珊個兒子烏士、亞蘭。29 何利箇族做藩王個
 ziu-z Lo-tæn wōng Shih-pah wōng Tsi-bin wōng Üô-nô wōng Ti-jing wōng Yi-ts'ah wōng
 就是：羅單王、說八王、祭便王、亞拿王、30 底順王、以察王、
 Ti-sæn wōng keh tu z Si-r di-fōng 'O-li ny ing dzæ gyi-zi-go koh-kô tso væn-wōng
 底珊王。箇都是西珥地方，何利人在其自個國家做藩王。

31 Yi-seh-lih ny ing feh-zing yiu koh-wōng djü gyi-go z'-eo sin yiu koh-wōng djü Yi-tong-go
 以色列人弗會有國王治其個時候，先有國王治以東個
 di-fōng ziu-z Pi-r-go ng-ts Pi-lah tso Yi-tong-go koh-wōng gyi kying-dzing kyiao-leh
 地方，就是：32 比珥個兒子比拉做以東個國王。其京城叫勒
 Ding-ha-pô Pi-lah si-ts P'o-s-lah ny ing Si-lah-go ng-ts Iah-pah tsih-we Iah-pah
 亭哈巴。33 比拉死仔，破斯拉人西拉個兒子約八接位。34 約八
 si-ts Di-mæn ny ing Wu-sæn tsih-we Wu-sæn si-ts Pi-t'ah-go ng-ts Ha-t'ah ziu-z læ
 死仔，提幔人戶珊接位。35 戶珊死仔，比撻個兒子哈撻（就是來
 Mo-iah-go bing-iyang tang-ba Mi-din ny ing-go tsih-we gyi kying-dzing kyiao-leh Üô-vi-teh
 摩押個平垟打敗米甸人個）接位，其京城叫勒亞未得。36 哈撻
 si-ts Mô-z-li-kyü ny ing Sæn-lah tsih-we Sæn-lah si-ts 'o pin-yin-go Li-'o-pah ny ing
 死仔，瑪士利加人三拉接位。37 三拉死仔，河邊沿個利河伯人
 Sao-lo tsih-we Sao-lo si-ts Üô-keh-p'o-go ng-ts Pô-leh-ha-nen tsih-we Üô-keh-p'o-go
 掃羅接位。38 掃羅死仔，亞革破個兒子巴勒哈南接位。39 亞革破個
 ng-ts Pô-leh-ha-nen si-ts Ha-dah tsih-we gyi kying-dzing kyiao-leh Pao gyi ts'i-ts ming-z
 兒子巴勒哈南^[1]死仔，哈達接位，其京城叫勒保。其妻子名字
 Mi-hy-i-da-bih ziu-z Mi-seh-'eh-go nön Mô-deh-lih sô sang-go nön Yi-sao keh-dzoh keh-sing
 米希大別，就是米色合個因，瑪特列所生個因。40 以掃箇族箇星
 væn-wōng tsiao gyi-go ts-p'a djü-kyü ming-z z-ka-go Ding-nô wōng Üô-leh-wô wōng Yiaë-t'iah
 藩王照其個支派、住居，名字是介個：亭拿王、亞勒華王、耶帖
 wōng Üô-'o-li-pô-mô wōng Yi-lah wōng Pi-neng wōng Kyi-neh wōng Di-mæn wōng
 王、41 亞何利巴瑪王、以拉王、比嫩王、42 基納王、提幔王、

Mih-sah wōng 43 Mah-t'ih wōng Yi-læn wōng keh-sing tu z Yi-tong-go væn-wōng tsiao gyi-lah
蜜薩王、麥鐵王、以蘭王。箇星都是以東個藩王，照其拉
kyi-nyih-go di-fōng deng-kæn Yi-tong nying-go tsu-tsang ziu-z Yi-sao
基業個地方庵間。以東人個祖宗就是以掃。

[1] 原文此處錯印爲 Pô-lah-ha-nen，前文爲 Pô-leh-ha-nen.

Ts. XXXVII.

Yüô-koh deng-læ Kyüô-nen di-fōng ziu-z gyi ah-tia tæn-koh-go di-fōng Yüô-koh go shiü-dæ læ
雅各庵來迦南地方，就是其阿爹耽擋個地方。² 雅各個世代來
'ô-veng Iah-seh jih-ts'ih shü z'-eo teng cong hyüong-di k'en-yiang gyi wa-z siao-nying de teng ah-tia-go
下文：約瑟十七歲時候等衆兄弟看羊。其還是小人了，等阿爹個
ah-yi Pih-lah Sih-p'ô-go ng-ts dô-kô læ-kæn gyi-lah yiu ts'o-c'ü Iah-seh ziu ky'i kao-su
阿姨辟拉、悉帕個兒子大家來間。其拉有錯處，約瑟就去告訴
ah-tia Yi-seh-lih sang Iah-seh z'-eo nyin-kyi yi-kying lao-de keh-lah æ-sih gyi ko-jü bih-go
阿爹。³ 以色列生約瑟時候年紀已經老了，箇拉愛惜其過如別個
ng-ts teng gyi tso ih-gyin siu-hwô-go i-zóng Cong hyüong-di k'en-kyin ah-tia æ-sih Iah-seh ko-jü
兒子，等其做一件繡花個衣裳。⁴ 衆兄弟看見阿爹愛惜約瑟過如
gyi-lah ziu 'eng gyi feh neng-keo teng gyi kóng 'o-moh-go shih-wô
其拉，就恨其，弗能夠等其講和睦個說話。

5 Iah-seh tso ih-go mông wô hyiang cong hyüong-di dao sô-yi gyi-lah yü-kô 'eng gyi Iah-seh
約瑟做一個夢，話向衆兄弟道，所以其拉愈加恨其。⁶ 約瑟
teng gyi-lah wô Ts'ing ng t'ing ngô sô tso-go mông Ah-lah din-li læ-kæn shoh-dao ngô keh ih-shoh
等其拉話：「請爾聽我所做個夢。」⁷ 阿拉田裏來間束稻，我箇一束
bô-ky'i pih-dzih lih-tong ng-lah sô shoh-go dön-kyün pa ngô keh shoh Cong hyüong-di teng gyi wô
爬起筆直立東，爾拉所束個團圈拜我箇束。」⁸ 衆兄弟等其話：
Ng næn-dao we tso ah-lah kyüing-wông ma wa-z we kwun-djü ah-lah ma Ziu we-leh gyi-go mông
「爾難道會做阿拉君王嗎？還是會管治阿拉嗎？」就爲了其個夢
teng gyi-go shih-wô keng-kô 'eng gyi
等其個說話更加恨其。

9 Iah-seh yi tso mông wô hyiang cong hyüong-di dao wô Ngô yi yiu ih-go mông k'en-kyin
約瑟又做夢，話向衆兄弟道，話：「我又有一個夢，看見
nyih-deo yüih-liang teng jih-ih-lih sing tu pa ngô Gyi kao-su ah-tia teng ah-ko z'-eo
日頭、月亮，等十一粒星都拜我。」¹⁰ 其告訴阿爹等阿哥時候，
ah-tia tsah-vah gyi wô Ng tso-go mông z dza-go Næn-dao ngô teng ng ah-nyiang teng ng
阿爹責罰其話：「爾做個夢是咋個？難道我等爾阿孃，等爾

hyüong-di tu we boh-tao di-yiang-li pa ng ma Gyi hyüong-di ky'i gyi feh-ko tsih-z keh-kyü
兄弟，都會伏倒地垟裏拜爾嗎？」¹¹ 其兄弟氣其弗過，只是箇句

shih-wô ah-tia sing-li dzeng-tih
說話阿爹心裏存的。

12 'Eo-deo gyi hyüong-di tao Z-kyin ky'i k'en ah-tia-go yiang-de Yi-seh-lih teng Iah-seh wô
後頭其兄弟到示劍去看阿爹個羊隊。¹³ 以色列等約瑟話：

Ng-go hyüong-di læ Z-kyin k'en yiang Læ ngô iao ts'a ng tao keh-deo ky'i Iah-seh teng gyi wô
「爾個兄弟來示劍看羊。來，我要差爾到箇頭去。」約瑟等其話：

Ngô læ-tong Yi teng gyi wô Ng ky'i k'en ng-go hyüong-di teng keh-sing yiang-de tu
「我來東。」¹⁴ 又等其話：「爾去，看爾個兄弟等箇星羊隊，都

hao-go feh læ wô hyiang ngô dao Ziu ts'a gyi tseo-c'ih Hyi-pah-leng ao tao Z-kyin ky'i
好個弗。來話向我道。」就差其走出希伯崙到示劍去。

15 Læ din-pæn-li tseo-læ tseo-ky'i z-'eo yiu ih-go nyding p'ong-djoh gyi meng gyi wô Ng zing
來田畈裏走來走去時候有一個人碰着其，問其話：「爾尋

jü yia Iah-seh wô Ngô zing zi-go hyüong-di gyi-lah k'en yiang-go di-föng læ 'ah-li ts'ing
誰呀？」¹⁶ 約瑟話：「我尋自個兄弟，其拉看羊個地方來何裏，請

ng wô hyiang ngô dao Keh-go nyding wô Gyi-lah yi-kying ky'i-de ngô t'ing-meng gyi-lah kông iao
爾話向我道。」¹⁷ 箇個人話：「其拉已經去了。我聽聞其拉講要

tao To-tæn ky'i Iah-seh ziu ky'i zing hyüong-di læ To-tæn p'ong-djoh gyi-lah Feh-zing tseo-tao
到多單去。」¹⁸ 約瑟就去尋兄弟，來多單碰着其拉。¹⁸ 弗曾走到

z-'eo hyüong-di yün-yün k'en-kyin gyi ziu dô-kô iao meo-sah gyi Gyi-lah kông-læ kông-ky'i wô
時候，兄弟遠遠看見其，就大家要謀殺其。¹⁹ 其拉講來講去話：

Keh tso mông-go nyding læ-de Læ ah-lah sah gyi tiu gyi læ ih-go di-k'ang-li tsih wô
「箇做夢個人來了。」²⁰ 來，阿拉殺其，丟其來一個地坑裏。只話，

gyi be ôh-ôh-go yia-siu t'a-ky'üoh-de ts'ia-k'en gyi-go mông yiu soh-go ing-nyien Liu-bin
其被惡惡個野獸拖喫了。且看其個夢有啥個應驗。²¹ 流便

t'ing-meng iao kyiu gyi c'ih gyi-lah-go siu-li wô Ah-lah feh-k'o söng gyi sing-ming
聽聞，要救其出其拉個手裏，話：「阿拉弗可傷其性命。²²

Liu-bin yi teng gyi-lah wô M-nao liu gyi hyüih yia m-nao 'ô siu 'ae gyi neng-s tiu gyi
流便又等其拉話：「喰得好流其血，也喰得好下手害其，能使丟其

læ kw'ong-iæ keh-go di-k'ang-li Gyi i-s z iao föng gyi c'ih gyi-lah-go siu ky'i kao-dæ peh
來曠野箇個地坑裏。」其意思是要放其出其拉個手，去交代撥

ah-tia
阿爹。

23 Iah-seh tseo-tao gyi hyüong-di di-föng gyi-lah poh gyi i-zöng ziu-z gyi c'ün-tih-go siu-hwô-go
約瑟走到其兄弟地方，其拉剝其衣裳，就是其穿的個繡花個

i-zöng Pô gyi tiu læ di-k'ang-li keh di-k'ang z k'ong-go m-neh shü lae-tih Gyi-lah
衣裳。²⁴ 把其丟來地坑裏。箇地坑是空個，喰得水來的。²⁵ 其拉

zo-loh ky'üoh ping ngæn-tsing dæ-ky'i k'eo-k'eo k'en-kyin lih-de Yi-jih-mô-li nying dzong Kyi-lih di-föng ka
坐落喫餅。眼睛抬起扣扣看見列隊以實瑪利人從基列地方介

læ loh-do pe-leh hyiang-liao jü-hyang meh-yiah iao do-leh tao Yiaë-gyih koh ky'i Yiu-da teng
來，駱駝揹勒香料、乳香、沒藥，要馱勒到埃及國去。²⁶ 猶大等

hyüong-di wô Ah-lah ziah-z sah-diao ah-di k'öng-ko gyi hyüih yiu soh-go ih-c'ü ni Læ
兄弟話：「阿拉若是殺掉阿弟，因過其血，有啥個益處呢？」²⁷ 來，

feh-jü ma gyi peh Yi-jih-mô-li nying zi m-nao 'ö-siu 'æ gyi ing-we gyi z ah-lah-go
弗如賣其撥以實瑪利人，自嚥得好下手害其。因為其是阿拉個

ah-di ah-lah-go kweh-joh cong hyüong-di ziu ting gyi shih-wô K'eo-k'eo yiu Mi-din-go k'ah-shöng
阿弟，阿拉個骨肉。」衆兄弟就聽其說話。²⁸ 扣扣有米甸個客商

tseo-ko keh-sing hyüong-di dzong di-k'ang-li la-c'ih Iah-seh ma peh Yi-jih-mô-li nying do-kyü nyiæn-kw'e
走過，箇星兄弟從地坑裏拉出約瑟，賣撥以實瑪利人，馱歸甘塊

nying-ts Gyi-lah ziu ta Iah-seh tao Yiaë-gyih ky'i-de
銀子。其拉就帶約瑟到埃及去了。

29 Liu-bin cün-læ tao di-k'ang pin-yin ih-k'en Iah-seh m-neh læ di-k'ang-li ziu c'ö-k'æ gyi
流便轉來到地坑邊沿，一看，約瑟嚥得來地坑裏，就扯開其

i-zöng Tseo-cün tao hyüong-di di-föng wô Keh-go siao-nying m-neh læ-tong ngô dza-long tao
衣裳。³⁰ 走轉到兄弟地方，話：「箇個小人嚥得來東，我咋弄，到

'ah-li ky'i ni Cong hyüong-di sah ih-tsah yüong-sæn-yang do Iah-seh-go i-zöng nyin-leh hyüih
何裏去呢？」³¹ 衆兄弟殺一隻雄山羊，馱約瑟個衣裳染勒血。³²

Pô keh siu-hwô i-zöng ts'a nying ta-peh ah-tia wô Ah-lah p'ong-djoh keh-go ts'ing k'en z ng-go
把箇繡花衣裳差人帶撥阿爹，話：「阿拉碰着箇個，請看是爾個

ng-ts i-zöng feh Ah-tia nying-teh-go wô Keh z ngô ng-ts-go i-zöng yiu
兒子衣裳弗？」³³ 阿爹認得個，話：「箇是我兒子個衣裳。有

öh-öh-go yia-siu t'a gyi ky'üoh Iah-seh ih-ding be ngao-sah-de Yüö-koh ziu c'ö-k'æ zi i-zöng
惡惡個野獸拖其喫，約瑟一定被咬煞了。³⁴ 雅各就扯開白衣裳，

do mô-pu soh iao we-leh ng-ts sön-g-sing hyü-to nyih-ts Gyi-go ng-ts nön tu tseo-long-læ en-vä
馱麻布束腰，爲了兒子傷心許多日子。³⁵ 其個兒子因都走攏來安慰

gyi dæn-z ah-tia feh-k'eng ziu en-vä wô Ngô pih-ding pe-shöng tao ng-ts læ-kæn-go ing-s-li
其，但是阿爹弗肯受安慰，話：「我必定悲傷到兒子來間個陰司裏

ky'i Z-ka ah-tia we-leh gyi 'ao-li-da-k'oh Mi-din nying ta Iah-seh tao Yiaë-gyih ma peh
去。」是介阿爹爲了其號淚大哭。³⁶ 米甸人帶約瑟到埃及，賣撥

Po-di-veh ziu-z Fah-lao-go dzing-ts z-we-go deo-nao
波提乏，就是法老個臣子，侍衛個頭腦。

Ts. XXXVIII.

Ka z'eo Yiu-da li-k'a gyi-go hyüong-di tseo-tao ih-go Uô-t'u-læn nying ming-z kyiao-leh
介時候，猶大離開其個兄弟，走到一個亞土蘭人，名字叫勒

Hyi-lah di-föng ky'i Yiu-da læ keh-deo k'en-kyin ih-go Kyüô-nen nying ming-z kyiao-leh Shü-üô-go
希拉，地方去。² 猶大來箇頭看見一個迦南人，名字叫勒書亞個因，抬其來，等其同牀。³ 其受胎生兒子，取其名字珥。⁴ 其再受胎生兒子，取名字阿南。⁵ 又生兒子，取名字示拉。生其個時候，

Yiu-da deng-læ Kyi-sih Yiu-da teng do ng-ts R dæ ts'i-ts ming-z kyiao-leh Da-mô Yiu-da do
猶大庵來基悉。⁶ 猶大等大兒子珥抬妻子，名字叫勒大瑪。⁷ 猶大大兒子珥來耶和華面前作惡，箇拉耶和華治其死。⁸ 猶大等阿南話：

Ng hao dæ ah-sao teng gyi dong-zöng teng ng ah-ko djün-cong tsih-dæ
「爾好抬阿嫂，等其同牀，等爾阿哥傳宗接代。」⁹ 阿南曉得所生個弗歸撥自，等阿嫂同牀個時候泄來地垟裏，省勒等阿哥傳宗接代。¹⁰ 耶和華弗歡喜其所做，箇拉也治其死。¹¹ 猶大，恐怕小兒子也死，像阿哥介，就等新婦大瑪話：「爾好歸爾阿爹屋裏去守孤孀女人，等爾兒子示拉大起來。」大瑪就去，庵來阿爹屋裏。

12 Ko-leh kyi-z Shü-üô-go nön Yiu-da ts'i-ts si-de Yiu-da ziu en-wei teng gyi
過勒幾時，書亞個因、猶大妻子死了。猶大就安慰，等其朋友亞土蘭人希拉，大家到亭訥去剪羊毛。¹³ 有人等大瑪話：

ng ah-kong z tao Ding-neh tsin yang-mao ky'i-de
「爾阿公是到亭訥剪羊毛去了。」¹⁴ 大瑪看見示拉已經成人長大，自還弗曾嫁撥其做妻子，所以脫掉寡婦個衣裳，馱手帕蓋勒面孔，遮住肌身，坐來亭訥個路邊沿有兩埭水源地方。¹⁵ 猶大看見其蓋勒面孔，忖其是妓女。¹⁶ 其就來路街邊沿走攏去，話：「來，請爾撥我等爾同牀，因為弗曉得是自個新婦。」¹⁷ 其話：「爾給啥西撥我，好等我同牀。」¹⁸ 猶大話：「我會把羊隊裏個小山羊送爾。」其又話：「爾肯撥我當頭等爾馱來弗？」¹⁹ 其話：「爾要啥個當頭？」其話：「爾個印，等帶，連手裏個拐杖。」就撥其，

teng gyi dong-zōng z-ka gyi ziu-t'æ-de Da-mô bô-ky'i-læ kyü-ky'i t'eh-diao kæ min-k'ong-go
 等其同牀。是介其受胎了。19 大瑪爬起來歸去，脫掉蓋面孔個
 siu-p'ao dzing-gyiu c'ün kwô-vu-go i-zōng Yiu-da t'oh gyi beng-yiu Üô-t'u-læn nying do siao sæn-yiang
 手帕，仍舊穿寡婦個衣裳。20 猶大託其朋友亞土蘭人，馱小山羊
 ky'i iao dzong nyü-nying siu-li c'ü-wæn tông-deo tsih-z zing gyi feh-djoh Meng-meng keh di-föng nying
 去，要從女人手裏取還當頭，只是尋其弗着。21 間間箇地方人，
 wô Lu-ka pin-yin liang-da shü-nyün di-föng keh gyi-nyü læ 'ah-li Gyi-lah wô Döng-deo
 話：「路街邊沿兩埭水源地方，箇妓女來何裏？」其拉話：「蕩頭
 m-neh gyi-nyü Tseo-cün teng Yiu-da wô Ngô zing gyi feh-djoh ziu-z keh di-föng nying yia
 嘸得妓女。」22 走轉等猶大話：「我尋其弗着，就是箇地方人也
 wô Döng-deo m-neh gyi-nyü Yiu-da wô Ze-gyi zi do-kæn z-de k'ong-p'ô tao
 話：『蕩頭嘸得妓女。』」23 猶大話：「隨其自馱間是了，恐怕倒
 ngô-go me Ng k'en ngô yi-kying song gyi siao-yiang tsih-z ng zing gyi feh-djoh
 我個霉。爾看，我已經送其小羊，只是爾尋其弗着。」

24 Ko-leh sæn-ko yüih kwöng-kying yiu nying teng Yiu-da wô Ng sing-vu Da-mô yi-kying tso-leh
 過勒三個月光景有人等猶大話：「爾新婦大瑪已經做了
 gyi-nyü næn-kæn we-leh kæn-ying ziu-t'æ-de Yiu-da wô Yuong-la gyi c'ih-læ me gyi
 妓女，難間爲了姦淫，受胎了。」猶大話：「用拉其出來，焜其
 sah Gyi be la-c'ih-go z'-eo ts'a-nying teng ah-kong wô Keh-tong-si go kæ-cü ngô dzong gyi
 煞。」25 其被拉出個時候差人等阿公話：「箇東西個居主，我從其
 ziu-t'æ gyi yi wô Ts'ing ng-zi k'en keh-go ing teng ta teng kwa-dziang tu z
 受胎。」其又話：「請爾自看箇個印，等帶，等拐杖，都是
 jü-go Yiu-da nying-teh gyi wô Keh nyü-nying pi ngô z tsing-dzih ing-we ngô feh pô
 誰個？」26 猶大認得其話：「箇女人比我是正直，因爲我弗把
 ng-ts Z-lah peh gyi 'Eo-deo feh tsæ teng gyi dong-zōng
 兒子示拉撥其。」後頭弗再等其同牀。

27 Teng tso sang-m nyih-ts tao gyi-go t'æ-li z shöng-sang Ling sang-go z'-eo ih-go
 等做生姆日子到，其個胎裏是雙生。28 臨生個時候一個
 na-hwun sing-c'ih siu læ siu-sang nying do 'ong-sin bo gyi wô Keh z sin sang-go K'eo-k'eo
 奶花伸出手來。收生人馱紅線縛其，話：「箇是先生個。」29 扣扣
 gyi-go siu geo-tsing ah-di sang-c'ih-læ-de Siu-sang-go wô Ng dza zah-c'ih-læ-go keh z
 其個手躡進，阿弟生出來了。收生個話：「爾咋趣出來個？箇是
 ng-zi zah-c'ih-læ ziu c'ü gyi ming-z Fah-leh-z 'Eo-deo gyi ah-ko sang-c'ih yiu 'ong-sin læ
 爾自趣出來。」就取其名字法勒士。30 後頭其阿哥生出，有紅線來
 siu-li ziu c'ü gyi ming-z Sah-lah

手裏，就取其名字撒拉。

[1] Ziu-z dza zah-c'ih-læ. 就是咋趣出來。（原註）

Ts. XXXIX.

Iah-seh be ta-tao Yiæ-gyih yiu Yiæ-gyih-go nyung Po-di-veh z Fah-lao-go kwun z-we
約瑟被帶到埃及。有埃及個人，波提乏，是法老個官，侍衛

deo-nao hyiang ta gyi læ-go Yi-jih-mô-li nyung ma gyi Yiæ'-o-wô teng Iah-seh dô-kô læ-tong
頭腦，向帶其來個以實瑪利人，買其。² 耶和華等約瑟大家來東，

s-teh gyi tso-nying jing-liu gyi deng-læ cü-nying-kô Yiæ-gyih nyung-go oh-li Gyi-go cü-nying-kô k'en-kyin
使得其做人順流。其庵來主人家埃及人個屋裏。³ 其個主人家看見

Yiæ'-o-wô teng gyi dô-kô læ-tong yi k'en-kyin Yiæ'-o-wô s-teh gyi siu-li sô tso z-t'i yang-yiang
耶和華等其大家來東，又看見耶和華使得其手裏所做事體樣樣

jing-liu Lah-seh voh-z cü-nying-kô teh-djoh gyi-go eng-we ziu peh gyi tso tsong-kwun væn-pah sô
順流。⁴ 約瑟服侍主人家，得着其個恩惠，就撥其做總管，凡百所

yiü-go tu kao-fu gyi siu-li Z dzong gyi tso tsong-kwun kwun long-tsang kô-kyi Yiæ'-o-wô we-leh
有個都交付其手裏。⁵ 自從其做總管，管攏總家計，耶和華爲了

Iah-seh tô-hwô Yiæ-gyih nyung oh-li væn-pah læ oh-li læ din-li sô-iyu go tu teh-djoh
約瑟朵化埃及人屋裏，凡百來屋裏，來田裏所有個，都得着

Yiæ'-o-wô-go foh-ky'i Gyi væn-pah sô yiü-go tu kwe peh Iah-seh cõng-kwun djü-leh gyi-zi ky'üoh-zih
耶和華個福氣。⁶ 其凡百所有個都歸撥約瑟掌管，除了其自喫食

ts-nga feh-hyiao-teh yiu soh-go tong-si
之外，弗曉得有啥個東西。

7 Iah-seh siang-mao hao-k'en min-k'ong ts'iao-li 'Eo-deo gyi cü-nying-kô-go ts'i-ts k'en-k'en Iah-seh
約瑟相貌好看，面孔俏麗。後頭其主人家個妻子看看約瑟，

wô Ng teng ngô dong-zông Iah-seh feh-k'eng teng cü-nying-kô-go ts'i-ts wô Oh-li yiu
話：「爾等我同牀。」⁸ 約瑟弗肯，等主人家個妻子話：「屋裏有

soh-go tong-si læ ngô di-föng cü-nying-kô tu feh-hyiao-teh gyi yi-kying pô væn-pah sô-iyu-go kao-fu
啥個東西來我地方，主人都弗曉得。其已經把凡百所有個交付

ngô-go siu-li Oh-li-go nyung m-iyu do-jü ngô-go djü-leh ng ts-nga cü-nying-kô m-kaō kying-djü
我個手裏。⁹ 屋裏個人嘸有大如我個，除了爾之外主人家嘸告禁住

ngô ing-we ng z gyi-go ts'i-ts ngô dza ken tso ka do ôh z-ken teh-ze Jing-ming ma
我。因爲爾是其個妻子，我咋敢做介大惡事幹，得罪神明嗎？」¹⁰

Z-ka gyi nyih-nyih teng Iah-seh kóng Iah-seh feh-k'eng t'ing feh teng gyi dong-zông yia feh teng gyi dô-kô
是介其日日等約瑟講，約瑟弗肯聽，弗等其同牀，也弗等其大家

læ-kæn Yiu ih-nyih Iah-seh tseo-tsing oh-li bæn z-ken k'eo-k'eo kô-nying tu m-neh læ-tong keh
來間。¹¹ 有一日約瑟走進屋裏辦事幹，扣扣家人都嘸得來東，¹² 簇

nyü-nying la gyi i-zöng wô Ng teng ngô dong-zông Iah-seh ky'i-diao i-zöng læ gyi siu-li ziu
女人拉其衣裳，話：「爾等我同牀。」約瑟棄掉衣裳來其手裏，就

dao c'ih-ky'i-de Keh nyü-nying k'en-kyin gyi dao-tseo ky'i-diao i-zöng læ gyi siu-li ziu eo-long
逃出去了。¹³ 簇女人看見其逃走，棄掉衣裳來其手裏，¹⁴ 就謳攏

kô-nying teng gyi-lah z-ka wô Ng k'en ng cü-nying-kô ta-læ-go Hyi-pah-læ nyung tseo-tsing-læ
家人，等其拉是介話：「爾看，爾主人家帶來個希伯來人走進來

diao-hyi ah-lah gyi tao ngô di-fông iao dong-zōng ngô wæ-wæ-hyiang eo-ky'i-læ Gyi t'ing-meng ngô
 調戲阿拉，其到我地方要同牀，我懷懷響謳起來。15 其聽聞我
 wæ-wæ eo-hyiang ziu ky'i-diao i-zōng læ ngô di-fông zi dao-c'ih-ky'i-de Nyü-nying ziu liu gyi
 懷懷謳響，就棄掉衣裳來我地方，自逃出去了。」16 女人就留其
 i-zōng teng-tao cü-nying-kô kyü-læ kao-su gyi z-ka wô Ng sô ta-læ-go Hyi-pah-læ
 衣裳等到主人家歸來，17 告訴其，是介話：「爾所帶來個希伯來
 nu-boh tseo-tsing læ diao-hyi ngô Ngô wæ-wæ eo-hyiang gyi ziu ky'i-diao i-zōng læ ngô di-fông
 奴僕走進來調戲我。18 我懷懷謳響，其就棄掉衣裳來我地方，
 dao-c'ih-ky'i-de Cü-nying-kô t'ing-meng ts'i-ts sô kóng-go shih-wô wô Ng-go nu-boh z-ka
 逃出去了。」19 主人家聽聞妻子所講個說話，話：「爾個奴僕是介
 dæ ngô gyi ziu ho-ky'i dzih-c'ong Iah-seh-go cü-nying-kô k'ô gyi loh-kæn ziu-z wông-ti kwæn
 待我，其就火氣直衝。」20 約瑟個主人家柯其落監，就是皇帝關
 væn-nying di-fông keh-tsao Iah-seh læ lao-kæn-li-de
 犯人地方。箇遭約瑟來牢監裏了。

21 Dæn-z Yiæ-'o-wô teng Iah-seh dô-kô læ-tong æ-lin gyi s-teh gyi teh-djoh s-nyüoh-s-go
 但是耶和華等約瑟大家來東，哀憐其，使得其得着司獄司個
 eng-we S-nyüoh-s pô lao-kæn-li-go væn-nying tu kao-fu Iah-seh siu-li gyi-lah læ keh-deo sô
 恩惠。22 司獄司把牢監裏個犯人都交付約瑟手裏：其拉來箇頭所
 tso-go z-ken tu z Iah-seh tso-go S-nyüoh-s zi feh kwun gyi siu-'ô-go z-ken ing-we
 做個事幹都是約瑟做個。23 司獄司自弗管其手下個事幹，因為
 Yiæ-'o-wô teng Iah-seh dô-kô læ-tong væn-pah gyi sô-tso-go Yiæ-'o-wô s-teh gyi jing-liu
 耶和華等約瑟大家來東。凡百其所做個，耶和華使得其順流。

Ts. XL.

Keh-sing z-ken 'eo-deo Yiæ-gyih wông-go tsiu-tsing teng jün-tsiang c'oh-væn gyi-lah cü Yiæ-gyih wông
 箇星事幹後頭埃及王個酒政等膳長觸犯其拉主，埃及王。2
 Fah-lao ô-wông tsiu-tsing teng jün-tsiang keh liang-go kwun Ky'ih gyi loh-kæn ziu-z Iah-seh kwæn-kæn-go
 法老亞惶酒政等膳長箇兩個官。3 娾其落監，就是約瑟關間個
 di-fông læ z-we deo-nao oh-li Z-we deo-nao pô gyi-lah t'oh-fu Iah-seh Iah-seh kong-ing
 地方，來侍衛頭腦屋裏。4 侍衛頭腦把其拉託付約瑟。約瑟供應
 gyi-lah keh liang-go nyng hao kyi-nyih kwæn læ lao-kæn-li

其拉，箇兩個人好幾日關來牢監裏。
 5 Yiæ-gyih wông-go tsiu-tsing jün-tsiang keh liang-go nyng be kwæn-læ lao-kæn-li tso-yia teh ih-go
 埃及王個酒政、膳長，箇兩個人被關來牢監裏，做夜得一個
 mông koh-nying tso yiu kông-kyiu-go mông Di-nyi t'in-nyiang Iah-seh tseo-tsing ky'i k'en gyi k'en-kyin gyi-lah
 夢，各人做有講究個夢。6 第二天亮約瑟走進去看其，看見其拉

有憂悶相貌。⁷ 其就問法老個官，等其大家關來主人家屋裏個，是介話：「爾拉今末咋會有憂悶相貌呢？」⁸ 其拉等其話：「阿拉做夢，喰人會解說。」約瑟等其拉話：「解說豈弗是從神明來個嗎？請爾把夢話向我道。」

9 酒政把其夢告訴約瑟，是介話：「我夢裏看見葡萄樹來我面前。¹⁰ 箇樹有三兵極枝，正像抽芽，開花，結葡萄籽，球打球熟了。¹¹ 法老個酒杯來我個手裏。我摘葡萄，榨汁水來法老酒杯裏，後頭捧勒酒杯送撥法老手裏。¹² 約瑟等其話：「夢個解說是介。箇三兵極枝是三日。¹³ 三日裏向法老必定使得爾頭抬起來，復爾個職份。爾又會捧法老個酒杯送撥其手裏，像前頭做其酒政介。¹⁴ 爾得着恩惠時候，請爾記得我，賜恩惠撥我，等我奏明法老，救我出箇個屋裏。¹⁵ 我前頭被擄掠出希伯來地方，我來蕩頭也喰得做啥個應該落監個事幹。」

16 膳長看見其解說好，就等約瑟話：「我也來夢裏，看見有三隻白籃來我頭頂。¹⁷ 上頭箇隻籃有廚工師父所煮撥法老喫個一切下飯。有鳥來我頭頂籃裏啄其喫。」¹⁸ 約瑟回答，是介話：「箇解說是介個。三隻籃是三日。¹⁹ 三日裏向法老會從爾個肌身抬起爾個頭，吊爾來樹裏，箇星鳥會啄爾個肉。」

20 到第三日，是法老生日，爲了百官辦酒，來百官中央使得酒政等膳長頭抬起來。²¹ 還酒政個職份。其就捧勒酒杯送撥法老

siu-li yia tiao-sah jün-tsiang tsing-ziang Iah-seh ka-shih peh keh liang nyng ka Tsih-z tsiu-tsing feh
手裏。²² 也吊煞膳長，正像約瑟解說撥箇兩人介。²³ 只是酒政弗
kyi-teh Iah-seh mōng-kyi gyi de
記得約瑟，忘記其了。

Ts. XLI.

Liang nyin 'eo-deo Fah-lao tso mōng lih-læ 'o pin-yin K'en-kyin ts'ih-deo cōng-cōng hao-hao-go ngeo
兩年後頭法老做夢，立來河邊沿。² 看見七頭壯壯好好個牛
dzong 'o-li tseo-zōng di-li lae-tih ky'üoh-ts'ao Yi k'en-kyin ts'ih-deo seo-seo p'ō-p'ō-go ngeo yia dzong
從河裏走上，地裏來的喫草。³ 又看見七頭瘦瘦怕怕個牛，也從
'o-li tseo-zōng teng zin-deo-go ngeo bing-ba lih-læ 'o pin-yin Keh-sing seo-seo p'ō-p'ō-go ngeo pō
河裏走上，等前頭個牛並排立來河邊沿。⁴ 箇星瘦瘦怕怕個牛，把
cōng-cōng hao-hao-go ts'ih-deo ngeo t'eng-ky'üoh-de Fah-lao ziu diao-kao Gyi yi kw'eng-joh tsæ tso mōng
壯壯好好個七頭牛吞嚥了。法老就調覺。⁵ 其又睏熟，再做夢，
k'en-kyin pao-pao mun-mun ts'ih-go mah-be sang-læ ih-kwang ken-ts-li Yi k'en-kyin 'eo-deo sang-c'ih ts'ih-go be
看見飽飽滿滿七個麥佩生來一梗稈子裏。⁶ 又看見後頭生出七個佩
z ih-ts be tong-fong c'ü-pih-liao-go Keh-sing ih-ts-go ts'ih-go be pō pao-pao mun-mun ts'ih-go be
是一籽，被東風吹癟了個。⁷ 箇星一籽個七個佩把飽飽滿滿七個佩
t'eng-ky'üoh-de Fah-lao ziu diao-kao keh-tsao teh-cü z-go mōng
吞嚥了。法老就調覺，箇遭得知是個夢。

8 Tao t'in-liang gyi sing-li iu-meng ziu ts'a nyng eo-long Yia-gyih keh-sing poh-lao teng ts'ong-ming
到天亮其心裏憂悶，就差人，謳攏埃及箇星博老等聰明
nyng Fah-lao ziu pō mōng kao-su gyi-lah dæn-z m-nying neng-keo ka-shih peh Fah-lao Keh-tsao tsiu-tsing
人。法老就把夢告訴其拉，但是嘸人能夠解說撥法老。⁹ 箇遭酒政
teng Fah-lao wō Kyih-mih ngō kyi-teh zi-go ts'o-c'ü Zin-deo Fah-lao ô-wōng dzing-ts kwæn ngō teng
等法老話：「今末我記得自個錯處。¹⁰ 前頭法老恆惶臣子，關我等
jün-tsiang læ z-we-deo-go oh-li Ngō teng gyi liang-go nyng tso-yia teh mōng koh-nying tso yiu
膳長來侍衛頭個屋裏。¹¹ 我等其，兩個人，做夜得夢。各人做有
kōng-kyiu go mōng Læ keh-deo teng ah-lah dong-de go yiu ih-go Hyi-pah-læ 'eo-sang ziu-z
講究個夢。¹² 來箇頭等阿拉同隊個有一個希伯來後生，就是
z-we-deo-go nu-boh ah-lah kao-su gyi gyi ziu teng ah-lah ka-shih mōng tsiao koh-nying sō tso-go
侍衛頭個奴僕。阿拉告訴其。其就等阿拉解說夢，照各人所做個
mōng ka-shih 'Eo-deo ko-jün ing-nyiaen tsiao gyi-go ka-shih wæn ngō-go tsih-veng s-teh gyi
夢解說。¹³ 後頭果然應驗照其個解說，還我個職份，使得其
tiao-sah

吊煞。」

14 Fah-lao ziu-ts'a nying ky'i eo Iah-seh gyi-lah kw'a-kw'a ta gyi c'ih lao-ken gyi t'i-deo wun
法老就差人去謳約瑟。其拉快快帶其出牢監。其剃頭，換
i-zōng læ kyin Fah-lao Fah-lao teng Iah-seh wō Ngô tso ih-go mōng m-nying neng-keo
衣裳，來見法老。 15 法老等約瑟話：「我做一個夢，嘸人能夠
ka-shih ngô t'ing-meng nying-kô wō ng neng-keo hyiao-teh mōng we ka-shih Iah-seh we-teh
解說，我聽聞人家話，爾能夠曉得夢，會解說。」 16 約瑟回答
Fah-lao wō Feh-z ngô neng-keo Jing-ming we s-peh Fah-lao t'a-bing-go ing-nyiæn Fah-lao teng
法老話：「弗是我能夠，神明會賜撥法老太平個應驗。」 17 法老等
Iah-seh wō Ngô mōng-lih-læ 'o pin-yin k'en-kyin ts'ih-deo cōng-cōng hao-hao-go ngeo dzong 'o-li
約瑟話：「我夢立來河邊沿， 18 看見七頭壯壯好好個牛從河裏
tseo-zōng di-li læ-tih ky'üoh-ts'ao Yi k'en-kyin ts'ih-deo seo-seo ting-p'ö-go ngeo yia dzong 'o-li
走上，地裏來的喫草。 19 又看見七頭瘦瘦頂怕個牛也從河裏
tseo-zōng ziu-z 'en Yiae-gyih di-föng ng dzong m-neh k'en-kyin keh-cong-ka p'ö-fah-go keh-sing seo-seo
走上，就是咸埃及地方爾從嘸得看見箇種介怕法個。 20 簇星瘦瘦
p'ö-p'ö-go ngeo pō zin-deo cōng-cōng-go keh ts'ih-deo ngeo t'eng-ky'üoh-de t'eng-ky'üoh ts'eo k'en-feh-c'ih
怕怕個牛，把前頭壯壯個箇七頭牛吞喫了。 21 吞喫之後看弗出
gyi-lah yi-kying t'eng-ky'üoh dzing-gyiu z-ka p'ö-p'ö-go Ngô ziu diao-kao-de Ngô mōng-li yi k'en-kyin
其拉已經吞喫，仍舊是介怕怕個。我就調覺了。 22 我夢裏又看見
pao-pao mun-mun ts'ih-go mah-be sang-læ ih-kwang ken-ts-li Yi k'en-kyin 'eo-deo sang-c'ih ts'ih-go be z
飽飽滿滿七個麥佩生來一梗稈子裏。 23 又看見後頭生出七個佩，是
boh-boh-go ih-ts be tong-fong c'ü-pih-liao-go Keh-sing ih-ih-go be pō hao-hao keh ts'ih-go
薄薄個，一籽，被東風吹癟了個。 24 簇星癟癟個佩，把好好箇七個
be t'eng-ky'üoh-de Ngô ziu pō keh z-ken kao-su poh-lao dæn-z m-nying neng-keo teng ngô ka-shih
佩吞喫了。我就把箇事幹告訴博老，但是嘸人能夠等我解說。」

25 Iah-seh teng Fah-lao wō Fah-lao-go mōng z ih-iyang-go Jing-ming z pō iao tso-go z-ken
約瑟等法老話：「法老個夢是一樣個。神明是把要做個事幹
t'ong-cü Fah-lao Ts'ih-deo hao-hao-go ngeo z ts'ih nyin ts'ih-go hao-hao mah-be yia z ts'ih nyin keh
通知法老。 26 七頭好好個牛是七年。七個好好麥佩也是七年。箇
mōng z ih-iyang-go 'Eo-deo c'ih-læ seo-seo p'ö-p'ö-go ts'ih-deo ngeo yia z ts'ih nyin wa-yiu
夢是一樣個。 27 後頭出來瘦瘦怕怕個七頭牛也是七年。還有
ih-ih-go be tong-fong c'ü-pih-liao ts'ih-go be z tsiang-læ ts'ih-go hwóng-nyin Jing-ming pō gyi iao
癟癟個，被東風吹癟了七個佩，是將來七個荒年。 28 神明把其要
tso-go z-ken sin t'ong-cü Fah-lao ngô Fah-lao kóng-go ziu-z ka 'En Yiae-gyih di-föng tsiang-læ yiu
做個事幹先通知法老。我法老講個就是介。 29 咸埃及地方將來有
ts'ih-nyin da-joh 'eo-deo we yiu ts'ih-go do hwóng-nyin læ Yiae-gyih di-föng tu mōng-kyi zin-deo-go
七年大熟， 30 後頭會有七個大荒年。來埃及地方都忘記前頭個
da-joh ping-ts'ia hwóng-nyin we wæ-diao keh di-föng Ing-we 'eo-læ hwóng-nyin ting li-'æ keh-lah lin
大熟，並且荒年會壞掉箇地方。 31 因為後來荒年頂厲害，箇拉連
zin-deo da-joh tu feh teh-cü-de Keh-go z-ken Jing-ming z ding-kwe-liao iao kw'a-kw'a tso-dzing
前頭大熟都弗得知了。 32 簇個事幹神明是定規了，要快快做成，
sô-yi s-teh Fah-lao tso-leh mōng tsæ tso mōng Næn-kæn Fah-lao hao kæn ih-go ts'ong-ming cü-we-go
所以使得法老做勒夢，再做夢。 33 難間法老好揀一個聰明智慧個

ning shih-lih gyi djü Yiæ-gyih di-fong
人設立其治埃及地方。³⁴ Fah-lao hao ka tso-fah
ts'ih-nyin da-joh-go z'-eo ky'i siu Yiæ-gyih di-fong ng-kwu ts-ih
七年大熟個時候去收埃及地方五股之一。 ³⁵ Siu-long keh-sing hao nyin-dzing-go
liang-zih tsih-jü koh læ Fah-lao-go siu'-ô ping-ts'ia koh dzing-li tu dzeng-tsih liang-ts'ao
糧食，積聚擱來法老個手下。並且各城裏都存積糧草。³⁶ Keh z
yü-sin tsih-loh liang-ts'ao tso tsiang-læ Yiæ-gyih di-fong ts'ih-nyin do-hwòng-go yüong-dziang
預先積落糧草做將來埃及地方七年大荒個用場。使得箇地方弗會
be hwòng-nyin wæ-diao
被荒年壞掉。」

³⁷ Fah-lao teng cong dzing-ts tu sön keh z-ken hao-go ³⁸ Fah-lao teng dzing-ts wô ^{Keh-cong-ka}
法老等衆臣子都算箇事幹好個。 ³⁸ 法老等臣子話：「箇種介
jiu Jing-ming ling-ky'i-go ning ah-lah dza neng-keo p'ong-djoh ih-go ni
有神明靈氣個人，阿拉咋能夠碰着一個呢？」³⁹ Fah-lao teng Iah-seh wô
Jing-ming yi-kying peh ng hyiao-teh keh z-ken keh-lah m nyin ziang ng ka ts'ong-ming cü-we-go
「神明已經撥爾曉得箇事幹，箇拉嘸人像爾介聰明智慧個。⁴⁰ 爾
hao kwun-li ngô-go oh-li ngô-go pah-sing tu pih-iao i ng-go 'ao-ling tsih-yiu tsiah-we z ngô pi ng
好管理我個屋裏，我個百姓都必要依爾個號令，只有爵位是我比爾
tseng-djong ⁴¹ Fah-lao yi teng Iah-seh wô Ng k'en ngô kyü ng zōng kwun-li 'en Yiæ-gyih
尊重。」⁴¹ 法老又等約瑟話：「爾看，我舉爾上管理咸埃及
di-fong Fah-lao ziu tsoh-loh gyi-zi siu-li-go ka-ts ta læ Iah-seh-go siu-li peh gyi c'ün
地方。」⁴² 法老就摘落其自手裏個戒指，戴來約瑟個手裏，撥其穿
ting-si mō-pu-go i-zōng yi pô kying lin-diao kwô-læ gyi deo-kying-li Peh gyi zo zi sô yiu-go
頂細麻布個衣裳，又把金鍊條掛來其頭頸裏。⁴³ 撥其坐自所有個
di-nyi-'ao ts'o-ts læ gyi min-zin yiu nyin eo-c'ih-læ wô Gyü-loh Z-ka shih-lih gyi
第二號車子，來其面前有人謳出來，話：「跪落。」是介設立其
kwun-li 'en Yiæ-gyih di-fong Fah-lao teng Iah-seh wô Ngô z Fah-lao 'en Yiæ-gyih di-fong ziah
管理咸埃及地方。⁴⁴ 法老等約瑟話：「我是法老，咸埃及地方，若
feh-z ng ing-hyü m nyin hao dong-siu dong-kyiah Fah-lao c'ü Iah-seh-go ming-z
弗是爾應許，嘸人好動手動腳。」⁴⁵ 法老取約瑟個名字
Seh-neh-pô-nyi ping-ts'ia pô En-go di-fong tsi-s Po-di-fi-lah-go nön Üö-si-neh peh gyi tso ts'i-ts
瑟納巴尼，並且把安個地方祭司波提非拉個因亞西納撥其做妻子。
Iah-seh tseo-c'ih jing-lo Yiæ-gyih di-fong
約瑟走出巡邏埃及地方。

⁴⁶ Iah-seh ky'i kyn Yiæ-gyih wông Fah-lao z'-eo nyin-kyi sän-jih shü Iah-seh dzong Fah-lao min-zin
約瑟去見埃及王法老時候，年紀三十歲。 ⁴⁶ 約瑟從法老面前
tseo-c'ih jing-lo 'en Yiæ-gyih di-fong Læ ts'ih nyin da-joh-go z'-eo di-t'u-go c'ih-ts'æn
走出，巡邏咸埃及地方。⁴⁷ 來七年大熟個時候，地土個出產
meo-meo-zing-zing Gyi ziu siu-long Yiæ-gyih di-fong ts'ih nyin da-joh-go liang-zih tsih-jü læ dzing-li
茂茂盛盛。⁴⁸ 其就收攏埃及地方七年大熟個糧食，積聚來城裏，

ziu-z koh dzing-nga din-li-go liang-ts'ao tsih-jü læ gyi dzing-li
就是各城外田裏個糧草積聚來其城裏。 49 約瑟收攏個穀像海裏
sô-nyi ka to teng-tao feh tsæ kyi liang gyi ing-we liang tu liang-feh-læ-go
沙泥介多，等到弗再計量其，因為量都量弗來個。

50 Hwòng-nyin feh-zing tao Iah-seh sang liang-go ng-ts ziu-z En-go di-fōng tsi-s
荒年弗曾到，約瑟生兩個兒子，就是安個地方祭司
Po-di-fi-lah-go nön Üô-si-neh sang-peh gyi-go Iah-seh c'ü do ng-ts-go ming-z Mô-nô-si
波提非拉個因亞西納生撥其個。 51 約瑟取大兒子個名字瑪拿西^[1]，
wô Jing-ming z s-teh ngô mông-kyi zi ih-ts'ih-go kw'u-ts'u teng ah-tia oh-li C'ü di-nyi
話：「神明是使得我忘記自一切個苦楚，等阿爹屋裏。」 52 取第二
ng-ts ming-z Yi-fah-lin wô Jing-ming z s-teh ngô læ ziu-kw'u-go di-fōng yiu siu-ddzing
兒子名字以法蓮^[2]，話：「神明是使得我來受苦個地方有收成。」

[1] Ziu-z Peh-gyi mông-kyi. 就是撥其忘記。（原註）

[2] Ziu-z Yiu siu-ddzing. 就是有收成。（原註）

53 'Eo-deo Yiæ-gyih di-fōng ts'ih-nyin da-joh yi-kying ko-de Ts'ih-go hwòng-nyin ky'i-deo tsih-zōng
後頭埃及地方七年大熟已經過了。 54 七個荒年起頭接上，
ziang Iah-seh sô wô-go ping-ts'ia tao-c'ü tu z hwòng-nyin tæn-tsih 'en Yiæ-gyih di-fōng yiu liang-zih 55
像約瑟所話個。並且到處都是荒年，單只咸埃及地方有糧食。
Yiæ-gyih di-fōng hwòng-nyin pah-sing hyiang Fah-lao t'ao liang-zih Fah-lao teng Yiæ-gyih nying wô Ng tao
埃及地方荒年，百姓向法老討糧食。法老等埃及人話：「爾到
Iah-seh di-fōng ky'i gyi sô feng-fu ng-go hao tso Ka z'-eo pin t'in-'ô yiu hwòng-nyin Iah-seh
約瑟地方去，其所吩咐爾個好做。」 56 介時候遍天下有荒年。約瑟
k'æ-k'æ sô yiu-go koh-ts'ōng t'iao-peh Yiæ-gyih nying 'eo-deo Yiæ-gyih di-fōng-go hwòng-nyin yü-kô li-'æ 57
開開所有個穀倉糶撥埃及人。後頭埃及地方個荒年愈加厲害。
Ping-ts'ia koh-koh-go nyig tu tao Yiæ-gyih læ hyiang Iah-seh dih koh ing-we tao-c'ü hwòng-nyin tu z
並且各國個人到埃及來，向約瑟糶穀，因為到處荒年都是
li-'æ
厲害。

Yüö-koh teh-cü Yiæ-gyih di-fong yiu koh ziu teng ng-ts wô Ng-lah dza-we dô-kô
雅各得知埃及地方有穀，就等兒子話：「爾拉咋會大家

k'en-tong Yi wô Ngô t'ing-meng Yiæ-gyih yiu koh ng-lah hao tseo-loh tao keh-deo teng ngô ky'i
看東？」²又話：「我聽聞埃及有穀，爾拉好走落到箇頭，等我去

dih gyi s-teh ah-lah yiu sing-ming feh-we si Tsih-yiu Iah-seh-go ah-di Bin-yüö-ming
糴其，使得阿拉有性命，弗會死。」

Iah-seh jih-go hyüong-di ziu tseo-loh Yiæ-gyih ky'i dih koh Tsih-yiu Iah-seh-go ah-di Bin-yüö-ming
³約瑟十個兄弟就走落埃及去糴穀。⁴只有約瑟個阿弟便雅憫，

Yüö-koh feh ts'a gyi teng hyüong-di dô-kô ky'i z-ka wô K'ong-p'ô gyi we ziu 'æ Keh-tsao
雅各弗差其等兄弟大家去，是介話：「恐怕其會受害。」⁵箇遭

Yi-seh-lih-go ng-ts teng keh-sing dih-koh-go nyung dô-kô læ ing-we Kyüö-nen di-fong yia yiu hwöng-nyin
以色列個兒子等箇星糴穀個人大家來，因爲迦南地方也有荒年。⁶

Ka z'-eo Iah-seh công-kwun koh-kô gyün-ping t'iao koh peh long-tsang pah-sing Iah-seh-go hyüong-di læ dziao
介時候約瑟掌管穀價權柄，糴穀撥攏總百姓。約瑟個兄弟來，朝

gyi min-zin boh-tao di-yiang-li Iah-seh k'en-kyin hyüong-di nying-teh gyi-lah tsöng-leh feh nying-teh yi
其面前伏倒地咩裏。⁷約瑟看見兄弟，認得其拉，裝勒弗認得，又

heng gyi-lah z-ka wô Ng dzong 'ah-li læ Gyi-lah wô Dzong Kyüö-nen di-fong læ ma
狠其拉，是介話：「爾從何裏來？」其拉話：「從迦南地方來買

liang-zih-go Iah-seh nying-teh hyüong-di tsih-z hyüong-di feh nying-teh gyi Iah-seh kyi-teh zin-deo
糧食個。」⁸約瑟認得兄弟，只是兄弟弗認得其。⁹約瑟記得前頭

ts-tin gyi-lah-go mông teng gyi-lah wô Ng-lah z t'en-ts deh-we læ k'en keh di-fong go
指點其拉個夢，等其拉話：「爾拉是探子，特爲來看箇地方個

p'o-dzæn Gyi-lah teng gyi wô Cü feh-z ka ng-go nu-boh z we-leh ma liang-zih
破綻。」¹⁰其拉等其話：「主，弗是介。爾個奴僕是爲了買糧食

læ-go Ah-lah tu z ih-go nying-go ng-ts ah-lah z dzing-jih-go nying ng-go nu-boh feh-z
來個。」¹¹阿拉都是一個人個兒子。阿拉是誠實個人。爾個奴僕弗是

t'en-ts Iah-seh teng gyi-lah wô Feh-z ng z deh-we læ k'en keh di-fong
探子。」¹²約瑟等其拉話：「弗是，爾是特爲來看箇地方

p'o-dzæn-go Gyi-lah wô Ng-go nu-boh z jih-nyi-go hyüong-di Kyüö-nen di-fong ih-go
破綻個。」¹³其拉話：「爾個奴僕是十二個兄弟，迦南地方一個

ning-go ng-ts kyih-mih ting-siao-go teng ah-lah ah-tia dô-kô læ-kæn wa-yiu ih-go z
人個兒子。今末頂小個等阿拉阿爹大家來間，還有一個是

m-neh-de Iah-seh teng gyi-lah wô Keh z ngô yi-kying teng ng-lah wô-ko-de ng-lah
嚦得了。」¹⁴約瑟等其拉話：「箇是我已經等爾拉話過了，爾拉

z-go t'en-ts Tsih-yiu ka tso-fah hao tso ng-go bing-kyü ngô ts-tin Fah-lao-go sing-ming vah-tsiu
是個探子。」¹⁵只有介做法好做爾個憑據。我指點法老個性命罰咒，

ziah-z ng ting siao ah-di feh læ pih-ding feh-hyü ng dzong döng-deo c'ih-kyi Hao ts'a ng-lah cong-nyiang
若是爾頂小阿弟弗來，必定弗許爾從蕩頭出去。¹⁶好差爾拉中央

ih-go ky'i be ng-lah ah-di læ yü-to pih-ding kwæn-læ döng-deo hao te-tsing ng-go shih-wô ng
一個，去陪爾拉阿弟來，餘多必定關來蕩頭，好對證爾個說話，爾

z dzing-jih-go feh feh z-ka ngô ts-tin Fah-lao-go sing-ming vah-tsiu ng z-go t'en-ts Ziu
是誠實個弗。弗是介，我指點法老個性命罰咒，爾是個探子。」就

pō gyi-lah cong-nying kwæn-leh sæn-nyih 把其拉衆人關了三日。¹⁸ 到第三日約瑟等其拉話：「我是怕懼
Jing-ming-go ng-lah ka tso-fah hao yiu sing-ming 神明個。爾拉介做法好有性命。¹⁹ 爾若是誠實個，介呢爾拉兄弟
cong-nyiang hao liu ih-go nying kwæn-læ lao-kæn-li 中央好留一個人關來牢監裏。餘多載勒穀歸去救爾拉屋裏個急。
20 yia be ng-lah ting-siao ah-di læ kyiin ngô 也陪爾拉頂小阿弟來見我。是介，爾個說話好靠實，爾弗會
si Gyi-lah i gyi ka tso 死。」其拉依其介做。

21 Hyüong-di kông-læ-kông-ky'i wô 兄弟講來講去話：「阿拉爲了阿弟個事幹眞眞是有罪。看
gyi kw'u-kw'u gyiu ah-lah ah-lah feh t'ing 其苦苦求阿拉，阿拉弗聽。箇拉遭着箇個難頭。²² 流便回答其拉
wô Ngô soh feh-z teng ng-lah wô 話：「我哈弗是等爾拉話，喰得好得罪箇個小人，只是爾拉弗肯
t'ing sô-yi gyi hyüih iao t'ao-wæn-de 聽。所以其血要討還了。」²³ 其拉弗曉得約瑟聽勒出其個說話，
ing-we z k'ao t'ong-z djün-wô-go 因爲是靠通事傳話個。²⁴ 約瑟扭轉離開其拉，眼淚出了。又轉來等
gyi-lah kóng lae hyüong-di min-zin pô Si-min bo-tong 其拉講，來兄弟面前把西緬縛東。

25 Iah-seh feng-fu nying do koh 約瑟吩咐人馱穀，齒滿其拉個袋，還各人銀子來其袋
li-hyiang yi peh gyi-lah lu-zông-go liang-ts'ao 裏向，又撥其拉路上個糧草。就是介待其拉。²⁶ 兄弟就撥驢子
pe-leh koh dzong keh-deo kyü-ky'i 揚勒穀，從箇頭歸去。²⁷ 到下處裏有一個解開其個袋要馱糧草餵
li-ts k'en-kyin nying-ts lae dæ-k'eo-li 驢子，看見銀子來袋口裏，²⁸ 就等衆兄弟話：「我個銀子還了，來
ngô dæ li-hyiang gyi-lah ky'ih-hoh ling-ling dong 我袋裏向。」其拉喫惱動，大家是介話：「神明是介到阿拉，
dza kóng-kyiu 咋講究？」

29 Tseo-cün Kyüô-nen di-föng 走轉迦南地方，到阿爹雅各地方，就告訴其所碰着個事幹，
wô Keh di-föng cü-nying-kô heng ah-lah 話：³⁰ 「箇地方主人家狠阿拉，算阿拉是探子。³¹ 阿拉等其話：
Ah-lah z dzing-jih-go nying jih-dzæ feh-z t'en-ts 『阿拉是誠實個人，實在弗是探子。³² 本來是有十二兄弟，做

ah-tia-go ng-ts yiu ih-go m-neh-de kyih-mih-ts ting siao-go læ Kyüô-nen di-föng teng ah-tia dô-kô
阿爹個兒子。有一個喰得了。今末子頂小個來迦南地方等阿爹大家
læ-kæn Keh di-föng cü-nying-kô teng ah-lah wô Ng-lah z dzing-jih-go feh ngô z-ka hao
來間。』³³ 箇地方主人家等阿拉話：『爾拉是誠實個弗，我是介好
hyiao-teh liu ng-lah hyüong-di li-hyiang ih-go teng ngô dô-kô læ-tong yü-to tsæ-leh liang-ts'ao ky'i kyiung
曉得。留爾拉兄弟裏向一個等我大家來東，餘多載勒糧草去救爾
oh-li-go kyih Ping-ts'ia be ng ting siao ah-di læ kyin ngô ka-ni ngô hao hyiao-teh ng-lah feh-z
屋裏個急。』³⁴ 並且陪爾頂小阿弟來見我。介呢我好曉得爾拉弗是
t'en-ts z dzing-jih-go ngô ziu wæn ng-go hyüong-di ng læ ts'-di yia hao tso sang-i
探子，是誠實個。我就還爾個兄弟，爾來此地也好做生意。』』

35 Teng-tao dæ tao-c'ih-go z'-eo koh-nying-go nying-pao tu læ zi-go dæ-li gyi-lah teng ah-tia
等到袋倒出個時候，各人個銀包都來自個袋裏。其拉等阿爹
k'en-kyin nying-pao ziu ky'ih-hoh-de Ah-tia Yuô-koh teng gyi-lah wô Ng-lah 'æ-sah ngô-de Iah-seh
看見銀包就喫惱了。』³⁶ 阿爹雅各等其拉話：「爾拉害煞我了。約瑟
m-neh-de Si-min yia m-neh-de yi jao do Bin-yüô-ming ky'i keh-sing z-ken tu z 'æ
喰得了，西緬也喰得了，又要駄便雅憫去，箇星事幹都是害
ngô-go Liu-bin teng ah-tia z-ka wô Ts'ing ng kao-fu ngô-go siu-li ngô pih-ding ta-læ
我個。』³⁷ 流便等阿爹是介話：「請爾交付我個手裏，我必定帶來
wæn ng ziah-z feh ta-læ wæn ng ng hao sah-diao ngô liang-go ng-ts Yüô-koh wô
還爾。若是弗帶來還爾，爾好殺掉我兩個兒子。」³⁸ 雅各話：
Ngô-go ng-ts pih-ding feh teng ng dô-kô ky'i ing-we gyi ah-ko yi-kying si-de tsih-yiu gyi doh-zi
「我個兒子必定弗等爾大家去，因為其阿哥已經死了，只有其獨自
læ-tong gyi ziah læ lu-zóng ziu 'æ z ng s-teh ngô bah deo-fah kwu-kwu-ts'i-tao ing-s-li
來東。其若來路上受害，是爾使得我白頭髮孤孤悽悽到陰司裏
ky'i
去。」

Ts. XLIII.

Keh di-föng hwông-nyin li-'æ Dzong Yiæ-giyih do-læ-go koh yi-kying wun-de ah-tia teng gyi-lah
箇地方荒年厲害。² 從埃及駄來個穀已經完了，阿爹等其拉
wô Tsæ ky'i teng ah-lah ma-tin liang-ts'ao læ Yiu-da we-teh gyi wô Keh-go nying
話：「再去，等阿拉買點糧草來。」³ 猶大回答其，話：「箇個人
kyih-kyih-jih-jih teng ah-lah wô Ziah-z ng-lah ah-di feh teng ng dô-kô læ ng-lah m-neh hao kyin
結結實實等阿拉話：『若是爾拉阿弟弗等爾大家來，爾拉喰得好見
ngô-go min Næn-kæn ziah-z ts'a ah-di dô-kô ky'i ah-lah hao tseo-loh teng ng ma liang-ts'ao
我個面。』⁴ 難間若是差阿弟大家去，阿拉好走落，等爾買糧草。⁵

Ng ziah feh-k'eng ts'a gyi ah-lah feh ky'i ing-we keh-go nying teng ah-lah wô Ziah-z ng-lah ah-di
爾若弗肯差其， 阿拉弗去。因為箇個人等阿拉話：『若是爾拉阿弟
feh teng ng dô-kô læ ng-lah m-neh hao kyin ngô-go min Yi-seh-lih wô Dza-we
弗等爾大家來， 爾拉喰得好見我個面。』」⁶ 以色列話：「咋會
z-ka 'æ ngô teng keh-go nying wô ng-lah wa-yiu ah-di ni Gyi-lah wô Keh-go nying
是介害我， 等箇個人話， 爾拉還有阿弟呢？」⁷ 其拉話：「箇個人
si-si ti-ti bun-meng ah-lah-go li-lih teng ah-lah-go ts'ing-kyün wô Ng-lah ah-tia wa
細細底底盤問阿拉個履歷， 等阿拉個親眷， 話：『爾拉阿爹還
læ-kæn feh ng-lah wa-yiu bih-go hyüong-di feh Ah-lah tsiao gyi meng-go shih-wô we-teh gyi dza
來間弗？爾拉還有別個兄弟弗？』 阿拉照其問個說話回答其。咋
hyiao-teh gyi we wô Ta ng-lah ah-di læ ni Yiu-da teng gyi ah-tia Yi-seh-lih wô
曉得其會話：『帶爾拉阿弟來』呢？⁸ 猶大等其阿爹以色列話：
Ts'a ah-di teng ngô dong-de ah-lah ziu dong-sing ky'i s-teh ng teng ah-lah lin ah-lah siao-nying tu
「差阿弟等我同隊， 阿拉就動身去。使得爾等阿拉， 連阿拉小人都
yiu sing-ming feh we si Ngô we teng gyi tso pao ng hyiang ngô-go siu-li t'ao-wæn ziah feh ta gyi
有性命， 弗會死。⁹ 我會等其做保， 爾向我個手裏討還。若弗帶其
kyü-læ en-læ ng-go min-zin ka-ni ngô z üong-yün yiu ze Ah-lah ziah feh-z
歸來安來爾個面前， 介呢， 我是永遠有罪。¹⁰ 阿拉若弗是
nga-nga-ts'i-ts'i næn-kæn yi-kying hao ky'i-ts tsæ læ-de Ah-tia Yi-seh-lih teng gyi-lah wô
捱捱棲棲， 難間已經好去仔再來了。」¹¹ 阿爹以色列等其拉話：
Ziah-z ka hao ka tso-fah do-leh ts'-di ting hao tong-si fông-læ ky'i-ming li-hyang ziu-z
「若是介， 好介做法。馱勒此地頂好東西， 放來器皿裏向， 就是
ih-ngæn jü-hiang teng mih-döng wa-yiu hyiang-liao meh-yiah fi-ts 'ang-nying keh-sing ta-loh-ky'i
一眼乳香， 等蜜糖； 還有香料、沒藥、榧子、杏仁箇星， 帶落去
song-peh keh-go nying tso li-veh Siu-li yi ta ih-be nying-ts lin zin-deo dæ-li ta-kyü-læ-go
送撥箇個人做禮物。¹² 手裏又帶一倍銀子， 連前頭袋裏帶歸來個
nying-ts yia siu-li ta-ky'i wæn gyi k'ong-p'ô gyi 'oh-tsia yiu c'ün-ts'oh Wa-yiu be ng-lah ah-di
銀子， 也手裏帶去還其。恐怕其或者有舛錯。還有陪爾拉阿弟，
dong-sing tsæ tao keh-go nying di-föng ky'i Dæn-nyün djün-neng-go Jing-ming peh ng-lah teh-djoh keh-go nying
動身， 再到箇個人地方去。¹⁴ 但願全能個神明撥爾拉得着箇個人
eng-we ts'a ng-lah hyüong-di teng Bin-yüö-ming kyü-læ ziah-z sông-diao ng-ts yia tsih-hao
恩惠， 差爾拉兄弟等便雅憫歸來。若是喪掉兒子， 也只好
sông-diao-de
喪掉了。」

15 Gyi-lah ziu do keh-go li-veh siu-li ta kô-be-go nying-ts teng Bin-yüö-ming dong-sing
其拉就馱箇個禮物， 手裏帶加倍個銀子， 等便雅憫， 動身
tseo-loh Yiæ-gyh lih-læ Iah-seh min-zin Iah-seh k'en-kyin Bin-yüö-ming dô-kô læ ziu teng oh-li-go
走落埃及， 立來約瑟面前。¹⁶ 約瑟看見便雅憫大家來， 就等屋裏個
tsong-kwun wô Ling keh-sing nying tao oh-li sah sang-k'eo be-bæn ing-we tsiu-ko keh-sing nying iao teng
總管話：「領箇星人到屋裏， 殺牲口備辦， 因為畫過箇星人要等
ngô dô-kô ky'üoh-væn Keh-go nying i Iah-seh-go feng-fu ling gyi-lah tseo-tsing Iah-seh oh-li
我大家喫飯。」¹⁷ 箇個人依約瑟個吩咐， 領其拉走進約瑟屋裏。

18 Gyi-lah k'en-kyin ling tsing Iah-seh oh-li ziu ky'ih-hoh wô We-leh deo-tsao dæ-li ta-kyü-go
其拉看見領進約瑟屋裏，就喫惱，話：「爲了頭遭袋裏帶歸個
ying-ts keh-lah ling ah-lah tsing döng-deo iao zing pæn-deo 'æ ah-lah k'ô ah-lah tso nu-boh deh
銀子，箇拉領阿拉進蕩頭，要尋扳頭，害阿拉，柯阿拉做奴僕，奪
ah-lah-go li-ts Gyi-lah ziu tseo-long Iah-seh oh-li-go tsong-kwun læ meng-k'eo-den teng gyi
阿拉個驢子。」 19 其拉就走攏約瑟屋裏個總管，來門口頭等其
siang-liang wô Cü ah-lah deo-tsao tseo-loh ma liang-ts'ao læ kyü-ky'i tao 'ô-c'ü-li
商量，話：「主，阿拉頭遭走落買糧草來， 21 歸去到下處裏，
ka-k'æ dæ k'en-kyin koh-nying nying-ts læ gyi dæ-k'eo-li long-tsong tsiao-su næn-kæn ah-lah siu-li
解開袋，看見各人銀子來其袋口裏，攏總照數。難間阿拉手裏
ta-læ wæn ng Wa-yiu siu-li ling-nga ta-leh nying-ts ma liang-ts'ao jü fōng ah-lah nying-ts læ
帶來還爾。 22 還有手裏另外帶勒銀子買糧草。誰放阿拉銀子來
dæ-li ah-lah z feh teh-cü Gyi wô Ng-lah fōng-sing hao-vong p'ô ng-go Jing-ming
袋裏，阿拉是弗得知。」 23 其話：「爾拉放心，好留怕。爾個神明
teng ng ah-tia-go Jing-ming læ dæ-li s-peh ng dzæ-veh ng-go nying-ts ngô yi-kying siu-tao-de Ziu
等爾阿爹個神明來袋裏賜撥爾財物。爾個銀子我已經收到了。」就
ling Si-min c'ih-læ peh gyi-lah kyin-min Keh-go nying ling gyi-lah tsing Iah-seh oh-li do shü peh
領西緬出來撥其拉見面。 24 箇個人領其拉進約瑟屋裏，馱水撥
gyi-lah gyi-lah gyang-gyang kyiah ping-ts'ia ü gyi-lah li-ts Keh-go li-veh gyi-lah yü-sin be-bæn
其拉，其拉澆澆腳，並且餵其拉驢子。 25 箇個禮物其拉預先備辦
teng Iah-seh tsiu-ko kyü-læ ing-we t'ing-meng gyi-lah z iao læ keh-deo ky'üoh-væn
等約瑟畫過歸來，因爲聽聞其拉是要來箇頭喫飯。

26 Iah-seh kyü oh-li z'eo gyi-lah siu-li do-leh li-veh song gyi tseo-tsing oh-li dziao
約瑟[1]歸屋裏時候，其拉手裏馱勒禮物送其，走進屋裏，朝
gyi boh-tao di-tyang-li Iah-seh meng-meng gyi en wô Ng zin-deo sô wô-go lao-dzing nying
其伏倒地咩裏。 27 約瑟問問其安，話：「爾前頭所話個老成人，
ziu-z ng-lah ah-tia gyin-go feh wa læ-tong feh Gyi-lah we-teh wô Ng-go nu-boh
就是爾拉阿爹，健個弗，還來東弗？」 28 其拉回答話：「爾個奴僕
ah-lah ah-tia gyn-go wa læ-kæn ziu deo eo-tæn-tao pa gyi Iah-seh ngæn-tsing dæ-ky'i
阿拉阿爹健個，還來間。」就頭傴帶倒拜其。 29 約瑟眼睛抬起，
k'en-kyin dong-meo ng-ts ah-di Bin-yüô-ming ziu wô Ng-lah zin-deo teng ngô wô-go ting siao ah-di
看見同母兒子阿弟便雅憫，就話：「爾拉前頭等我話個頂小阿弟，
z keh-go nying feh Yi z-ka wô Ngô ng-ts dæn-nyün Jing-ming s eng-we peh ng
是箇個人弗？」又是介話：「我兒子，但願神明賜恩惠撥爾。」 30
Iah-seh kw'a-kw'a zing hao k'oh-go di-fōng tseo-tsing vöng-li ky'i k'oh ing-we æ-sih ah-di sing-li ziang ho
約瑟快快尋好哭個地方，走進房裏去哭。因爲愛惜阿弟心裏像火
me ka Gyang-leh min tseo-c'ih-læ zi tso-gyi wô Pa 'ô-væn Ziu pa-ky'i-læ
焜介， 31 澆了面走出來，自做其，話：「擺下飯。」 32 就擺起來，
gyi-zi ih-coh gyi hyüong-di ih-coh Yiaë-gyih nying ih-coh ing-we Yiaë-gyih nying feh teng Hyi-pah-læ nying
其自一桌，其兄弟一桌，埃及人一桌。因爲埃及人弗等希伯來人
dong-zih teng gyi dong-zih z Yiaë-gyih nying u-su-go P'a gyi-lah zo-we læ Iah-seh min-zin tu tsiao
同食，等其同食是埃及人惡慾個。 33 派其拉坐位來約瑟面前，都照

gyi-lah nyin-kyi do-siao-go ts'ü-jü keh-sing nying dō-kō hyi-gyi Iah-seh pō gyi-zì-go min-zin ts'æ-su
其拉年紀大小個次序。箇星人大家稀奇。³⁴ 約瑟把其自個面前菜蔬
feng peh keh-sing nying tsih-z teng peh Bin-yüö-ming-go ts'æ-su pi bih-nying to s-be gyi-lah teng Iah-seh
分撥箇星人，只是等撥便雅憫個菜蔬，比別人多四倍。其拉等約瑟
dō-kō ky'üoh-tsiu kw'a-loh
大家喫酒快樂。

[1] 原文此處錯印爲 Iah-sah，前後文均爲 Iah-seh

Ts. XLIV.

Iah-seh feng-fu oh-li-go tsong-kwun wō Do liang-zih tsi-mun keh-sing nying-go dæ-li tsiao
約瑟吩咐屋裏個總管，話：「馱糧食齒滿箇星人個袋裏，照
gyi-lah sō pe-leh-dong-go yia fōng koh-nying-go nying-ts læ gyi dæ-k'eo-li Wa-yiu do ngō-go
其拉所揜勒動個，也放各人個銀子來其袋口裏。² 還有馱我個
tsiah-pe ziu-z nying-ts tsiah-pe teng gyi dih-koh-go nying-ts fōng-læ ting siao-go nying dæ-k'eo-li gyi
爵杯，就是銀子爵杯，等其糴穀個銀子，放來頂小個人袋口裏。其
ziu i Iah-seh sō-wō ka tso
就依約瑟所話介做。」

T'in kōng-kōng liang ts'a keh-sing nying teng li-ts ky'i C'ih-dzing wa feh-yün Iah-seh teng tsong-kwun
3 天剛剛亮差箇星人等驢子去。⁴ 出城還弗遠，約瑟等總管
wō Ky'i tse keh-sing nying tse-djoh-ts hao teng gyi-lah wō Ng dza-we jün tsiang oh pao ni
話：「去追箇星人。追着仔，好等其拉話：『爾咋會善將惡報呢？
Keh ky'i-feh-z ngō cü-nying-kō sō ky'üoh-go tsiah-pe ma Ky'i feh-z yüöng gyi ky'i-k'o-go ma Ng ka tso
5 箇豈弗是我主人家所喫個爵杯嗎？豈弗是用其起課個嗎？爾介做
z tsoh-oh Ziu tse-djoh gyi-lah pō keh-go shih-wō teng gyi-lah kōng Gyi-lah teng gyi wō
是作惡。』」⁶ 就追着其拉，把箇個說話等其拉講。⁷ 其拉等其話：
Cü dza-we z-ka wō ng-go nu-boh tön feh ka tso Zin-deo læ dæ-k'eo-li teh-djoh-go
「主，咋會是介話？爾個奴僕斷弗介做。⁸ 前頭來袋口裏得着個
nying-ts ah-lah dzong Kyüö-nen di-fōng ta-læ wæn ng dza-we dzong ng cü-nying-kō oh-li t'eo kying-ts
銀子，阿拉從迦南地方帶來還爾。昨會從爾主人家屋裏偷金子
nying-ts ni Ng nu-boh cong-nyiang feh-leng læ jü di-fōng zing-djoh gyi pih-ding si ah-lah yia tso ng
銀子呢？⁹ 爾奴僕中央弗論來誰地方尋着，其必定死，阿拉也做爾
cü-go nu-boh Gyi wō Næn-kæn tsiao ng shih-wō ka tso læ jü-go di-fōng zing-djoh gyi
主個奴僕。」¹⁰ 其話：「難間照爾說話介做，來誰個地方尋着，其
we tso ngō-go nu-boh yü-to tu sön m-ze Cong-nying ziu kw'a-kw'a pō dæ fōng-loh
會做我個奴僕，餘多都算嘸罪。」¹¹ 衆人就快快把袋放落

di-yiang-li tu ka-k'ae gyi-go dæ Tsong-kwun seo gyi-lah dzong do-go ky'i-deo tao siao-go
地垟裏，都解開其個袋。12 總管搜其拉，從大個起頭，到小個

we-ts zing-djoh tsiah-pe læ Bin-yüô-ming dæ-li
爲止，尋着爵杯來便雅憫袋裏。

13 Cong-nying ziu c'ô-k'æ i-zóng tu pô gyi-lah sô pe-go fông-læ li-ts zông-teng tseo-cün
衆人就扯開衣裳，都把其拉所揜個放來驢子上頂，走轉

dzing-li Yiu-da teng hyüong-di tseo-tao Iah-seh oh-li Iah-seh wa læ-kæn gyi-lah dziao gyi p'oh-tao
城裏。14 猶大等兄弟走到約瑟屋裏。約瑟還來間。其拉朝其撲倒

di-yiang-li Iah-seh teng gyi-lah wô Ng sô-tso z dza-go Næn-dao feh hyiao-teh ziang ngô ka
地垟裏。15 約瑟等其拉話：「爾所做是咋個？難道弗曉得像我介

ning jih-dzæ z we ky'i-k'o-go ma Yiu-da wô Ah-lah teng ng cü yiu soh-go hao kông yiu
人實在是會起課個嗎？」16 猶大話：「阿拉等爾主有啥個好講？有

soh-go hao bin yiu soh-go hao feng-p'eo Jing-ming z yi-kying dzô-ts'ah ng nu-boh-go ze-ming næn-kæn
啥個好辯？有啥個好分割？神明是已經查察爾奴僕個罪名。難間

ah-lah teng læ gyi di-fông zing-djoh tsiah-pe-go ning tu tso ng cü-go nu-boh Iah-seh wô
阿拉等來其地方尋着爵杯個人，都做爾主個奴僕。」17 約瑟話：

Ngô tön feh ka tso tæn-tsöh læ gyi siu-li zing-djoh tsiah-pe-go we tso ngô-go nu-boh ng-lah hao
「我斷弗介做。單只來其手裏尋着爵杯個會做我個奴僕。爾拉好

en-en-weng-weng kyü ah-tia di-fông ky'i
安安穩穩歸阿爹地方去。」

18 Yiu-da tseo-long z-ka wô Cü ng teng Fah-lao ih-yiang-go gyiu ng cing nu-boh
猶大走攏，是介話：「主，爾等法老一樣個。求爾准奴僕

kao-su ih-kyü shih-wô peh ng cü t'ing m-nao sang-ho ô-wông ng-go nu-boh Zin-deo ng cü
告訴一句說話，撥爾主聽。喚得好生火惱惶爾個奴僕。」19 前頭爾主

meng nu-boh wô Ng-lah yiu ah-tia teng hyüong-di feh Ah-lah we-teh cü wô Ah-lah
問奴僕，話：『爾拉有阿爹等兄弟弗？』20 阿拉回答主話：『阿拉

yiuh ah-tia z lao-dzing ning wa-yiu lao-nyin sô sang-go siao ng-ts gyi ah-ko yi-kying si-de gyi
有阿爹，是老成人，還有老年所生個小兒子，其阿哥已經死了，其

ah-nyiang doh-doh dzing-loh keh ih-go ah-tia ting dzih-din gyi Ng teng nu-boh wô Ta gyi loh tao
阿孃獨獨剩落箇一個，阿爹頂值鈿其。21 爾等奴僕話：『帶其落到

ngô di-fông læ s-teh ngô ts'ing-ngæn moh-tu Ah-lah teng cü wô Siao-nying feh-neng-keo
我地方來，使得我親眼目睹。』22 阿拉等主話：『小人弗能夠

li-k'æ ah-tia ziah-z li-k'æ gyi ah-tia pih-ding we si Ng teng nu-boh wô Ziah-z
離開阿爹。若是離開其，阿爹必定會死。』23 爾等奴僕話：『若是

ng-lah ting siao ah-di feh teng ng dô-kô læ ng-lah m-neh hao tsæ kyin ngô-go min Ka-ni
爾拉頂小阿弟弗等爾大家來，爾拉喚得好再見我個面。』24 介呢，

ah-lah tseo-cün tao ng nu-boh ngô ah-tia di-fông pô ng cü-go shih-wô kao-su gyi 'Eo-deo ah-tia
阿拉走轉到爾奴僕我阿爹地方，把爾主個說話告訴其。25 後頭阿爹

z-ka wô Ng-lah tsæ ky'i teng ah-lah ma-tin liang-zih Ah-lah wô
是介話：『爾拉再去，等阿拉買點糧食。』26 阿拉話：

Ky'i-feh-læ-go ziah-z ting siao ah-di teng ah-lah dong-de z hao loh-ky'i ziah ting siao ah-di feh
 『去弗來個。若是頂小阿弟等阿拉同隊，是好落去。若頂小阿弟弗
 teng ah-lah dong-de ah-lah m-neh hao teng keh-go nying kyin-min Ng-go nu-boh ngô ah-tia teng
 等阿拉同隊，阿拉喰得好等箇個人見面。』²⁷ 爾個奴僕我阿爹等
 ah-lah wô Ng-lah hyiao-teh ngô ts'i-ts teng ngô sang liang-go ng-ts Ih-go li-k'æ ngô ky'i ngô
 阿拉話：『爾拉曉得我妻子等我生兩個兒子。』²⁸ 一個離開我去，我
 z-ka wô gyi pih-ding z be ngao-sah tao jü-kying m-neh k'en-kyin gyi Ziah-z ng-lah yi ta-leh
 是介話，其必定是被咬煞，到如今喰得看見其。²⁹ 若是爾拉又帶勒
 keh ih-go li-k'æ ngô ky'i gyi 'oh-tsia ziu 'æ z s-teh ngô bah deo-fah kwu-kwu ts'i-ts'i tao ing-s-li
 箇一個離開我去，其或者受害，是使得我白頭髮孤孤悽悽到陰司裏
 ky'i Z-ka ah-tia-go sing-ming teng keh siao-nying-go sing-ming lin-long-liao-go næn-kæn ngô kyü-tao ng
 去。』³⁰ 是介阿爹個性命等箇小人個性命連攏了個，難間我歸到爾
 nu-boh ngô ah-tia di-föng keh siao-nying feh teng ah-lah dô-kô ky'i gyi k'en-kyin keh siao-nying feh teng
 奴僕我阿爹地方，箇小人弗等阿拉大家去。³¹ 其看見箇小人弗等
 ah-lah dong-de pih-ding we si z ah-lah s-teh ng-go nu-boh ah-lah ah-tia bah deo-fah kwu-kwu
 阿拉同隊，必定會死，是阿拉使得爾個奴僕阿拉阿爹白頭髮孤孤
 ts'i-ts'i tao ing-s-li ky'i Ping-ts'ia ng-go nu-boh læ ah-tia min-zin pao keh siao-nying wô Ngô
 悅悽到陰司裏去。³² 並且爾個奴僕來阿爹面前保箇小人話：『我
 ziah-z feh ta gyi kyü-læ ka-ni ngô z üong-yün teh-ze ah-tia Næn-kæn gyiu ng cing ngô
 若是弗帶其歸來，介呢我是永遠得罪阿爹。』³³ 難間求爾，准我
 dæ-teng siao-nying tso ngô cü-go nu-boh peh keh siao-nying teng hyüong-di kyü-ky'i Ing-we gyi ziah feh
 代等小人做我主個奴僕。撥箇小人等兄弟歸去。³⁴ 因爲其若弗
 dong-de ky'i ngô dza hao tseo-cün teng ah-tia kyin-min k'ong-p'ô k'en-kyin ah-tia tsao-djoh 'o-se
 同隊去，我咋好走轉等阿爹見面。恐怕看見阿爹遭着禍祟。』

Ts. XLV.

Iah-seh læ keh-sing bông-pin lih-tong nyng-go min-zin tso-gyi feh-læ ziu wô Keh-sing nyng tu hao
約瑟來箇星旁邊立東人個面前做忌弗來，就話：「箇星人都好
 li-k'æ ngô tseo-c'ih-ky'i Iah-seh s-teh hyüong-di nyng-teh gyi-go z'-eo m-nyng teng gyi dô-kô
離開我走出去。」 約瑟使得兄弟認得其個時候， 嘸人等其大家
 lih-tong Iah-seh 'ao-li-da-k'oh Yiae-gyih nyng teng Fah-lao oh-li tu t'ing-meng-go Iah-seh teng
立東。² 約瑟號淚大哭，埃及人等法老屋裏都聽聞個。³ 約瑟等
 hyüong-di wô Ngô z Iah-seh Ngô ah-tia wa weh-tong feh Hyüong-di we-teh feh-c'ih ing-we læ
兄弟話：「我是約瑟。我阿爹還活東弗？」 兄弟回答弗出，因爲來
 gyi min-zin ling-ling-dong Iah-seh teng hyüong-di wô Ts'ing ng-lah tseo-long-læ gyi-lah ziu
其面前憤憤動。⁴ 約瑟等兄弟話：「請爾拉走攏來。」 其拉就

tseo-long-ky'i yi wō Ngō z ng-lah ah-di Iah-seh ziu-z ng-lah ma-peh Yiae-gyih nyung-go
走攏去。其話：「我是爾拉阿弟約瑟，就是爾拉賣撥埃及人個。5

Næn-kæn hao-vong we-leh ma ngô tao dōng-deo iu-meng zi 'eng zi keh z Jing-ming ts'a ngô pi ng-lah zōng-zin
難間好留爲了賣我到蕩頭憂悶，自恨自。箇是神明差我比爾拉上前

læ hao pao-djün sing-ming Ing-we tao-c'ü yi-kying yiu liang-nyin hwōng-nyin wa-yiu ng-nyin m-neh
來好保全性命。6 因爲到處已經有兩年荒年，還有五年喰得

kang-cong m-neh siu-keh Jing-ming ts'a ngô pi ng-lah zōng-zin læ hao pao-djün ng-lah 'eo-dæ læ
耕種，喰得收割。7 神明差我比爾拉上前來，好保全爾拉後代來

shü-kæn-zōng yi do-nyiang kyi ng-lah sing-ming Ka-ni ts'a ngô tao dōng-deo feh-z ng-lah z
世間上，又大樣救爾拉性命。8 介呢差我到蕩頭弗是爾拉，是

Jing-ming Gyi z s-teh ngô tōng Fah-lao ah-tia teng gyi 'eh-kō-go cü wa-yiu pin Yiae-gyih-go
神明。其是使得我當法老阿爹，等其合家個主，還有遍埃及個

tsong-toh Ng-lah soh-soh zōng-ky'i tao ngô ah-tia di-fōng teng gyi wō Ng-go ng-ts Iah-seh
總督。9 納拉速速上去到我阿爹地方，等其話：『爾個兒子約瑟

z-ka wō Jing-ming yi-kying shih-lih ngô tso pin Yiae-gyih-go cü ts'ing tseo-loh tao ngô di-fōng læ
是介話：神明已經設立我做遍埃及個主。請走落到我地方來。

m-nao nga-nga ts'i-ts'i Ng teng ts-seng ngeo-nyiang væn-pah sô yiu-go hao deng-læ Ko-sæn
喰得好捱捱棲棲。10 納爾等子孫、牛羊、凡百所有個，好庵來歌珊瑚

di-fōng teng ng siang-gying Læ keh-deo ngô we iang ng ing-we wa-yiu ng-nyin hwōng-nyin
地方，等爾相近。11 來箇頭我會養爾（因爲還有五年荒年）。

sæn-leh ng teng ng-go kō-kyün lin væn-pah sô yiu-go ky'üih-siao-dziang-tön Ng-lah ts'ing-ngæn
省勒爾等爾個家眷，連凡百所有個缺少長短。』12 納拉親眼

moh-tu ngô ah-di Bin-yüö-ming yia ts'ing-ngæn moh-tu z ngô ts'ing-k'eo teng ng-lah kōng-go Ng-lah
目睹，我阿弟便雅憫也親眼目睹，是我親口等爾拉講個。13 納拉

pih-ding pô ngô læ Yiae-gyih-go yüöng-wô teng ng-lah sô k'en-kyin-go tu wô hyiang ah-tia dao soh-soh
必定把我來埃及個榮華，等爾拉所看見個，都話向阿爹道。速速

be ngô ah-tia tao dōng-deo læ Ziu bao-leh ah-di Bin-yüö-ming deo-kying k'oh-de Bin-yüö-ming yia læ
陪我阿爹到蕩頭來。』14 就抱勒阿弟便雅憫頭頸哭了。便雅憫也來

gyi deo-kying-yin di-k'oh Yi teng cong hyüong-di ts'ing-ts'ing cü k'oh-de 'eo-deo hyüong-di teng gyi
其頭頸沿啼哭。15 又等衆兄弟親親嘴，哭了，後頭兄弟等其

kōng-kóng
講講。

16 Yiu nyung djün peh Fah-lao oh-li t'ing-go wō Iah-seh-go hyüong-di læ-tong Fah-lao teng
有人傳撥法老屋裏聽個話：「約瑟個兄弟來東。」法老等

gyi dzing-ts tu hwun-hyi Fah-lao teng Iah-seh wō Ng hao wô hyiang hyüong-di dao Z-ka
其臣子都歡喜。17 法老等約瑟話：「爾好話向兄弟道，是介

tso-fah peh sang-k'eo pe-leh tong-si tao Kyöö-nen di-fōng ky'i tsih ng-lah ah-tia teng ng-lah
做法，撥牲口揩勒東西，到迦南地方去。18 接爾拉阿爹，等爾拉

oh-li-go nying tao ngô di-fōng læ ngô pô Yiae-gyih di-fōng hao-go tong-si s-peh ng ng ziu hao
屋裏個人，到我地方來。我把埃及地方好個東西賜撥爾。爾就好

ky'üoh keh di-t'u-go 'eo-jih Næn-kæn ng i ngô-go feng-fu ka tso ziu-z dzong Yiae-gyih
喫箇地土個厚實。』19 難間爾依我個吩咐介做，就是，從埃及

di-fōng do ts'ō-ts tsæ ng-lah-go kō-siao tsih ng ah-tia læ Yia m-nao feh-sō-teh
地方駄車子，再爾拉個家小，接爾阿爹來。20 也嚥得好弗捨得
oh-li-go tong-si ing-we 'en Yiæ-gyih di-fōng-go hao-c'ü tu joh-ü ng
屋裏個東西，因為咸埃及地方個好處都屬於爾。」

21 Yi-seh-lih ng-ts ziu-z ka tso Iah-seh tsiao Fah-lao-go feng-fu be ts'ō-ts peh gyi-lah
以色列兒子就是介做。約瑟照法老個吩咐，備車子撥其拉，
teng lu-zōng ing-yüöng-go liang-ts'ao Ping-ts'ia song gyi-lah koh-nying i-zōng kyi-t'ao tsih-yiu song
等路上應用個糧草。22 並且送其拉各人衣裳幾套。只有送
Bin-yüö-ming-go nying-ts sän-pah kw'e i-zōng ng-t'ao Gyi ta-peh ah-tia-go ziu-z yüöng li-ts
便雅憫個，銀子三百塊，衣裳五套。23 其帶撥阿爹個就是，雄驢子
jih-tsah pe Yiæ-gyih di-fōng hao-go tong-si ts' li-ts jih-tsah pe koh teng ping teng 'ō-væn be-bæn
十隻，揹埃及地方好個東西，雌驢子十隻，揹穀等餅等下飯，備辦
ah-tia lu-zōng ing-yüöng Ziu ts'a gyi hyüöng-di kyü-ky'i Ling dong-sing Iah-seh teng gyi-lah wô
阿爹路上應用。24 就差其兄弟歸去。臨動身，約瑟等其拉話：
Ng-lah lu-zōng ts'ih feh-k'o tsang-zao
「爾拉路上切弗可爭造。」

25 Gyi-lah ziu dzong Yiæ-gyih zōng-ky'i tao Kyüö-nen di-fōng kyin ah-tia Yüö-koh teng gyi wô
其拉就從埃及上去。到迦南地方見阿爹雅各，26 等其話：
Iah-seh wa weh-kæn tso djün Yiæ-gyih di-go tsong-toh Yüö-koh sing-hwe i-læn feh siang-sing
「約瑟還活間，做全埃及地個總督。」雅各心灰意懶，弗相信
gyi-lah Gyi-lah pô Iah-seh teng gyi kóng-go shih-wô wô hyiang gyi dao ah-tia Yüö-koh k'en-kyin Iah-seh
其拉。27 其拉把約瑟等其講個說話話向其道。阿爹雅各看見約瑟
ts'a-læ tsih gyi-go ts'ō-ts sing ziu weh-dong-de Yi-seh-lih z-ka wô Keo-de ngô ng-ts
差來接其個車子，心就活動了。28 以色列是介話：「夠了，我兒子
Iah-seh wa weh-tong ts'ing ngô feh-zing si pih-ding ky'i k'en gyi
約瑟還活東，請我弗曾死必定去看其。」

Ts. XLVI.

Yi-seh-lih ta-leh væn-pah sô-yiu-go dong-sing tao Bih-z-pô hyin-tsi peh ah-tia Yi-sah-go
以色列帶勒凡百所有個動身到別是巴，獻祭撥阿爹以撒個
Jing-ming Yia-tao Jing-ming hyin-c'ih peh Yi-seh-lih k'en teng gyi wô Yüö-koh Yüö-koh Gyi
神明。2 夜到神明顯出撥以色列看，等其話：「雅各，雅各！」其
wô Ngô læ-tong Yi wô Ngô z Jing-ming ziu-z ng ah-tia-go Jing-ming ng
話：「我來東。」3 又話：「我是神明，就是爾阿爹個神明。爾

tseo-loh tao Yiae-gyih ky'i feh fong-teh lœ keh-deo Ngô we s-teh ng dzing-we ih-go do koh Ngô we teng
走落到埃及去弗妨得。來箇頭我會使得爾成爲一個大國。⁴ 我會等

ng dô-kô tseo-loh Yiae-gyih Ngô pih-ding ling ng kyu-læ Iah-seh we ts'ing-siu en ng ngæn-tsing
爾大家走落埃及。我必定領爾歸來。約瑟會親手安爾眼睛。」

5 Yüö-koh dzong Bih-z-pô dong-sing Yi-seh-lih ng-ts pô Fah-lao ts'a-læ tsih gyi-go ts'ô-ts tsæ
雅各從別是巴動身。以色列兒子把法老差來接其個車子，載
ah-tia Yüö-koh teng gyi-lah kô-siao Yüö-koh teng gyi long-tsong 'eo-dæ ta-leh Kyüö-nen di-föng sô
阿爹雅各，等其拉家小。⁶ 雅各等其攏總後代帶勒迦南地方所
teh-djoh-go sang-k'eo ho-veh tao Yiae-gyih ky'i ziu-z gyi-go ng-ts seng-ts gyi-go nön teng
得着個牲口貨物到埃及去。⁷ 就是其個兒子、孫子、其個囡，等
seng-nyü long-tsong 'eo-dæ tu teng gyi dong-de tao Yiae-gyih ky'i
孫女，攏總後代都等其同隊到埃及去。

8 Yi-seh-lih go ts-seng ziu-z tao Yiae-gyih ky'i-go Yüö-koh teng gyi ng-ts ming-z læ
以色列個子孫，就是到埃及去個，雅各等其兒子，名字來
'ô-veng Yüö-koh do ng-ts Liu-bin Liu-bin-go ng-ts Ha-noh Fah-lu Hyi-s-leng
下文。雅各大兒子流便。⁹ 流便個兒子，哈諾、法路、希斯崙、
Kyüö-mi Si-min-go ng-ts Yiae-meo-li Yüö-ming O'-eh Yüö-kying So'-eh teng Kyüö-nen
迦米。¹⁰ 西緬個兒子，耶母利、雅憫、阿轄、雅斤、瑣轄，等迦南
nyü-nying sang-go Siao-lo Li-vi-go ng-ts Keh-jing Ko'-eh Mi-lah-li Yiu-da-go
女人生個少羅。¹¹ 利未個兒子，革順、哥轄、米拉利。¹² 猶大個
ng-ts R O-nen Z-lah [1]Fah-leh-z Sah-lah Tsih-yiu R teng O-nen z si-læ
兒子，珥、阿南、示拉、[1]法勒士、撒拉。只有珥等阿南是死來
Kyüö-nen di-föng-de Fah-leh-z-go ng-ts Hyi-s-leng Ha-meo-leh
迦南地方了。法勒士個兒子希斯崙、哈母勒。¹³ 以薩迦^[2]個 Yi-sah-kyüö-go
兒子 ng-ts Do-lah Fu-üö Iah-pah Sing-leng Si-pu-leng-go ng-ts Si-lih
Do-lah、孚亞、約伯、伸崙。¹⁴ 西布倫個兒子，西烈、
Yi-leng Yüö-li Keh-sing z Li-üö lae Pô-t'æn-üö-læn sang-peh Yüö-koh-go ng-ts wa-yiu gyi
以倫、雅利。¹⁵ 箇星是利亞來巴坦亞蘭，生撥雅各個兒子，還有其
nön Ti-nô t'ong-gong ng-ts nön sän-jih-sän nying
因底拿。統共兒子因三十三人。

[1] 原文此處錯印爲 Feh-leh-z，前後文均爲 Fah-leh-z.

[2] 原文此處錯印爲 Yi-seh-kyüö，前後文均爲 Yi-sah-kyüö.

16 Kyüö-teh-go ng-ts Si-fi-ong Ha-kyi Jü-nyi Yi-z-peng Yi-li
迦得個兒子，洗非翁、哈基、如尼、以土本、以利、
Üö-lo-ti Üö-li-li Üö-shih-go ng-ts Ing-nô Yi-shü-üö Yi-shü-yi
亞羅底、亞利利。¹⁷ 亞設個兒子，音拿、以書亞、以書以、
Pi-li-üö teng ah-me Si-lah Pi-li-üö-go ng-ts Hyi-pah Mah-kyih
比利亞，等阿妹西拉。比利亞個兒子，希百、麥結。¹⁸ 箇星是
Keh-sing z

Sih-p'ô-go ng-ts ziu-z Lah-pæn s-peh gyi nön Li-üô-go gyi sô sang-peh Yüô-koh-go t'ong-gong
悉帕個兒子，就是拉班賜撥其因利亞個。其所生撥雅各個統共
jih-loh-go nying
十六個人。

19 Yüô-koh ts'i-ts Lah-kyih-go ng-ts Iah-seh Bin-yüô-ming Iah-seh læ Yiae-gyih z'eo
雅各妻子拉結個兒子，約瑟、便雅憫。約瑟來埃及時候，
En-go tsi-s Po-di-fi-lah-go nön Üô-si-neh sang-peh gyi-go ng-ts Mô-nô-si Yi-fah-lin
安個祭司波提非拉個因亞西納生撥其個兒子，瑪拿西、以法蓮。²¹
便雅憫^[1]個 Bin-yüô-ming-go 兒子 ng-ts，比拉、比結、亞實別、其刺、乃幔、
Yi-hyi Lo-jih Meo-bing Wu-bing Üô-leh Keh-sing z Lah-kyih sang-peh Yüô-koh-go ng-ts
以希、羅實、母平、戶平、亞勒。²² 箇星是拉結生撥雅各個兒子，
t'ong-gong jih-s-go nying
統共十四個人。

[1] 原文此處錯印爲 Bin-üô-ming，前後文均爲 Bin-yüô-ming.

23 Dæn-go ng-ts Wu-sing Neh-da-li-go ng-ts Yüô-sih Kwu-nyi Yiae-seh
但個兒子，戶伸。²⁴ 納大利個兒子，雅薛、沽尼、耶色、
Z-lin Keh-sing z Pih-lah-go ng-ts ziu-z Lah-pæn s-peh gyi nön Lah-kyih-go gyi sô sang-peh
示臉。²⁵ 箇星是辟拉個兒子，就是拉班賜撥其因拉結個。其所生撥
Yüô-koh-go t'ong-gong ts'ih-go nying
雅各個統共七個人。

26 Z-ka teng Yüô-koh dong-de tao Yiae-gyih læ-go djü-leh Yüô-koh sing-vu ts-nga dzong gyi
是介等雅各同隊到埃及來個，除了雅各新婦之外，從其
iao-bo-li sang-loh-læ-go t'ong-gong loh-jih-loh-go nying Wa-yiu Iah-seh læ Yiae-gyih sang liang-go
腰縛裏生落來個，統共六十六個人。²⁷ 還有約瑟來埃及生兩個
ng-ts ka-ni Yüô-koh ih-kô læ Yiae-gyih go t'ong-gong ts'ih-jih-go nying
兒子。介呢雅各一家來埃及個，統共七十個人。

28 Yüô-koh ts'a Yiu-da sin tao Iah-seh di-fông ling-leh gyi hyiang Ko-sæn ka ky'i cong-nying ziu
雅各差猶大先到約瑟地方，領勒其向歌珊介去。衆人就
tseo-tao Ko-sæn di-fông Iah-seh be-leh ts'ô-ts zông-ky'i tao Ko-sæn nying-tsih ah-tia Yi-seh-lih
走到歌珊地方。²⁹ 約瑟備勒車子，上去到歌珊，迎接阿爹以色列，
k'en-kyin-leh gyi ziu bao-leh deo-kying læ gyi deo-kying-yin k'oh-leh dziang-kyiu Yi-seh-lih teng Iah-seh
看見了其，就抱勒頭頸，來其頭頸沿哭了長久。³⁰ 以色列等約瑟
wô Næn-kæn ngô si yia en-sing ing-we ng wa læ-tong ngô teng ng kyin-min-de Iah-seh
話：「難間我死也安心，因爲爾還來東，我等爾見面了。」³¹ 約瑟
teng hyüong-di teng ah-tia ih-kô wô Ngô ky'i tseo-ming Fah-lao teng gyi wô Ngô hyüong-di teng ngô
等兄弟等阿爹一家話：「我去奏明法老，等其話：『我兄弟等我
ah-tia ih-kô zin-deo læ Kyüô-nen di-fông-go næn-kæn tao ngô di-fông læ-de Keh-sing nying tu
阿爹一家，前頭來迦南地方個，難間到我地方來了。」³² 箇星人都

z k'en-yiang-go ü sang-k'eo we-nyih z ta-leh ngeo-yiang teng væn-pah sô yiu-go læ-de
是看羊個，餵牲口爲業。是帶勒牛羊，等凡百所有個來了。33

T'ōng-jün Fah-lao dziao ng-lah meng Ng-lah soh-go z-nyih ng-lah ziu k'o-yi wô
倘然法老朝爾拉，問：『爾拉啥個事業？』34 爾拉就可以話：

Ng-go nu-boh dzong siao-læ tao jü-kying lin zi teng tsu-tsang tu z k'en sang-k'eo we-nyih ka hao s-teh
『爾個奴僕從小來到如今連自等祖宗都是看牲口爲業。介好使得

ng-lah deng-læ Ko-sæn di-föng ing-we væn-pah k'en yiang nyig z Yiæ-gyih nyig sô u-su-go
爾拉庵來歌珊地方，因爲凡百看羊人是埃及人所惡憤個。』』

Ts. XLVII.

Iah-seh tseo-ming Fah-lao wô Ngô ah-tia teng ngô hyüong-di lin gyi ngeo yiang væn-pah sô
約瑟奏明法老話：「我阿爹等我兄弟，連其牛羊，凡百所
yiu-go dzong Kyüô-nen di-föng lae næn-kæn z lae Ko-sæn di-föng Iah-seh lae hyüong-di cong-nyiang
有個，從迦南地方來。難間是來歌珊地方。」² 約瑟來兄弟中央

ling ng-go nyig ky'i kyn Fah-lao Fah-lao teng gyi hyüong-di wô Ng-lah tso soh-go z-nyih yia
領五個人去見法老。³ 法老等其兄弟話：「爾拉做啥個事業呀？」

Gyi-lah we-teh Fah-lao wô Ng-go nu-boh lin zi teng tsu-tsang tu z k'en-yiang-go Yi teng
其拉回答法老話：「爾個奴僕，連自等祖宗都是看羊個。」⁴ 又等

Fah-lao wô Ah-lah lae tæn-koh ts'-di ing-we Kyüô-nen di-föng do hwóng-nyin ng-go nu-boh
法老話：「阿拉來耽擱此地，因爲迦南地方大荒年，爾個奴僕
m-neh ts'ao-liao hao ü sang-k'eo næn-kæn ts'ing ng cing ng-go nu-boh deng-læ Ko-sæn di-föng
嚥得草料好餵牲口。難間請爾，准爾個奴僕庵來歌珊地方。」⁵

Fah-lao teng Iah-seh wô Ng ah-tia teng hyüong-di tao ng-go di-föng lae Yiæ-gyih di-föng lae ng
法老等約瑟話：「爾阿爹等兄弟到爾個地方來。」⁶ 埃及地方來爾
min-zin hao kæn 'eo-jih-go di-t'u peh ng ah-tia hyüong-di deng ziu-z hao djü-læ Ko-sæn di-föng
面前。好揀厚實個地土撥爾阿爹兄弟庵，就是好住來歌珊地方。

ping-ts'ia ng hyiao-teh gyi-lah cong-nyiang yiu dzæ-neng-go nyig hao kyü-tsin gyi-lah cōng-kwun ngô-go sang-k'eo
並且爾曉得其拉中央有才能個人，好舉薦其拉掌管我個牲口。」

Iah-seh ling-leh ah-tia Yüô-koh tsing ky'i lih-læ Fah-lao min-zin Yüô-koh coh-foh Fah-lao Fah-lao teng
7 約瑟領勒阿爹雅各進去，立來法老面前。雅各祝福法老。⁸ 法老等
Yüô-koh wô Ng to-siao kwe-kang Yüô-koh teng Fah-lao wô Ngô tæn-koh lae shù-kæn-zöng
雅各話：「爾多少貴庚？」⁹ 雅各等法老話：「我耽擱來世間上

nyih-ts ih-pah sæn-jih shü ngô tso-nying nyih-ts m-neh to m-neh hao yia feh gyih-jü ngô tsu-tsang tso
日子一百三十歲。我做人日子嚥得多，嚥得好，也弗及如我祖宗做

c'ih-meng nyig-go nyih-ts Yüô-koh yi coh-foh Fah-lao dzong Fah-lao min-zin tseo-c'ih
出門人個日子。」¹⁰ 雅各又祝福法老，從法老面前走出。

11 Lah-seh tsiao Fah-lao-go feng-fu kæn Yiæ-gyih koh 'eo-jih di-t'u ziu-z Læn-seh di-fōng peh 約瑟照法老個吩咐，揀埃及國厚實地土，就是蘭塞地方，撥
其阿爹兄弟庵落做產業。 12 Lah-seh iang gyi ah-tia hyüong-di teng ah-tia 'o-kō 約瑟養其阿爹兄弟，等阿爹和家
lao-siao tsiao gyi-lah kô-tang-kô kong-ing gyi-lah liang-zih 老小。照其拉家打家，供應其拉糧食。

13 Ka z'-eo hwöng-nyin yü-kô li-'æ tao-c'ü m-neh liang-zih Yiæ-gyih teng Kyüô-nen di-fōng 介時候荒年愈加厲害，到處嚥得糧食。埃及等迦南地方
we-leh hwöng-nyin kw'eng-kw'u Iah-seh t'iao koh peh cong-nying siu-long 'en Yiæ-gyih teng Kyüô-nen di-fōng sô 爲了荒年困苦。 14 約瑟糴穀撥衆人，收攏咸埃及等迦南地方所
yiu-go nying-ts Iah-seh pô keh-go nying-ts do-tsing Fah-lao wöng-kong-li Yiæ-gyih teng Kyüô-nen di-fōng 有個銀子。約瑟把箇個銀子馱進法老王宮裏。 15 埃及等迦南地方
nying-ts wun-de Yiæ-gyih nying tu tseo-tao Iah-seh di-fōng wô Ts'ing ng peh ah-lah liang-zih dza-we 銀子換了，埃及人都走到約瑟地方，話：「請爾撥阿拉糧食。昨會
iao ah-lah si lae ng-go min-zin ing-we nying-ts yi-kying wun-de Iah-seh wô Hao do 要阿拉死來爾個面前？因為銀子已經換了。」 16 約瑟話：「好駛
sang-k'eo peh ngô ziah-z nying-ts wun-de ngô we-leh sang-k'eo k'eng peh ng-lah Koh-nying ziu ky'in 牝口撥我。若是銀子換了，我爲了牲口肯撥爾拉。」 17 各人就牽
sang-k'eo tao Iah-seh di-fōng Iah-seh we-leh gyi-lah mô ngeo yang li-ts keh-sing diao liang-zih peh gyi-lah 犢口到約瑟地方：約瑟爲了其拉馬牛羊驢子箇星調糧食撥其拉。
keh-nyin we-leh keh-sing sang-k'eo pô liang-zih iang gyi-lah Keh-nyin ko-de di-nyi nyin cong-nying yi 箇年爲了箇星牲口把糧食養其拉。 18 箇年過了，第二年衆人又
lae teng Iah-seh wô Ah-lah feh-ken ing-mun ng cü nying-ts yi-kying wun-de sang-k'eo tu kwe-peh 來，等約瑟話：「阿拉弗敢隱瞞爾主，銀子已經換了，牲口都歸撥
ng cü-de lae ng cü-go min-zin m-kae bih-yang tong-si dzing-loh tsih-yiu ah-lah kyi-sing teng din-di 爾主了，來爾主個面前，嚥告別樣東西剩落，只有阿拉肌身等田地
z-de Dza-we iao ah-lah teng din-di tu hwe-diao lae ng-go min-zin ni Ts'ing ng pô liang-zih ma 是了。」 19 咋會要阿拉等田地都毀掉來爾個面前呢？請爾把糧食買
ah-lah teng ah-lah din-di ka-ni ah-lah teng ah-lah din-di tu kwe-peh Fah lao yüong ping-ts'ia pô iang-ts 阿拉等阿拉田地。介呢阿拉等阿拉田地都歸撥法老用。並且把秧子
peh ah-lah s-teh ah-lah hao yiu sing-ming feh we si din-di yia feh we hwöng-ko Iah-seh dæ 撥阿拉，使得阿拉好有性命，弗會死，田地也弗會荒過。 20 約瑟待
Fah-lao ma pin Yiæ-gyih-go din-di ing-we Yiæ-gyih nying be hwöng-nyin tse-loh-lae koh-nying ma-diao gyi-go 法老買遍埃及個田地：因為埃及人被荒年追落來，各人賣掉其個
din-di sô-yi din-di tu kwe-peh Fah-lao-de Yi s-teh Yiæ-gyih döng-pin ts-ka tao keh-pin 田地，所以田地都歸撥法老了。 21 又使得埃及蕩邊址界到箇邊
ts-ka-go pah-sing tu pun-tsing dzing-li Tsih-yiu tsi-s-go din-di feh ma ing-we Fah-lao s-peh 址界個百姓都搬進城裏。 22 只有祭司個田地弗賣，因為法老賜撥
tsi-s yiu ih-ding-go ngah-ts gyi-lah hao ky'üoh Fah-lao sô s-peh gyi-go fong-loh keh-lah feh ma-diao 祭司有一定個額子。其拉好喫法老所賜撥其個俸祿。箇拉弗賣掉
gyi-lah din-di Iah-seh teng pah-sing wô Kyih-mih ngô ma ng-lah teng ng-go din-di kwe-peh 其拉田地。 23 約瑟等百姓話：「今末我買爾拉等爾個田地歸撥

Fah-lao dōng-deo yiu iang-ts læ-tong peh ng-lah hao ky'i cong-din Gyi c'ih-ts'aen pih-ding kwe ng-kwu
 法老。蕩頭有秧子來東撥爾拉好去種田。」²⁴ 其出產必定歸五股
 teh-ih peh Fah-lao keh s-kwu hao kwe-peh ng-lah zi tso ng-lah din-li-go iang-ts wa-yiu ng-lah
 得一撥法老。箇四股好歸撥爾拉自，做爾拉田裏個秧子，還有爾拉
 lin oh-li ng-nô keh-sing-go k'eo-liang Pah-sing wô Ng yi-kying kyiu ah-lah-go sing-ming
 連屋裏兒因箇星個口糧。」²⁵ 百姓話：「爾已經救阿拉個性命。
 dæn-nyün ah-lah teh-djoh eng-we læ ng cü-go min-zin ah-lah dzing-nyün tso Fah-lao-go nu-boh
 但願阿拉得着恩惠來爾主個面前。阿拉情願做法老個奴僕。」²⁶
 Iah-seh ziu shih-lih lih-fah pin Yiæ-gyih-go din-di tu iao kwe ng-kwu teh-ih peh Fah-lao ih-dzih tao næn-kæn
 約瑟就設立律法遍埃及個田地都要歸五股得一撥法老，一直到難間
 z-ka tsih-yiu tsi-s-go din-di feh kwe-peh Fah-lao
 是介。只有祭司個田地弗歸撥法老。

27 Yi-seh-lih deng-læ Yiæ-gyih-go Ko-sæn di-fông læ keh-deo teh-djoh ts'aen-nyih gyi-lah
 以色列庵來埃及個歌珊地方。來箇頭得着產業。其拉
 sang-loh-læ do-nyiang hying-wông Yüö-koh læ Yiæ-gyih deng-leh jih-ts'ih nyin z-ka Yüö-koh ziu-shü
 生落來，大樣興旺。²⁸ 雅各來埃及庵勒十七年。是介雅各壽歲
 long-tsong ih-pah s-jih-ts'ih shü Yi-seh-lih si-go nyih-ts kw'a-tao eo ng-ts Iah-seh teng gyi
 擔總一百四十七歲。²⁹ 以色列死個日子快到，謳兒子約瑟，等其
 wô Ngô ziah-z teh-djoh eng-we læ ng-go min-zin ka-ni ng-go siu en-læ ngô do-t'e-'ô ng
 話：「我若是得着恩惠來爾個面前，介呢爾個手安來我大腿下，爾
 yiu hao-i dzing-sing dæ ngô m-nao tsöng ngô læ Yiæ-gyih Dæn-z ngô iao teng tsu-tsöng tso-t'ah
 有好意誠心待我，喰得好葬我來埃及。」³⁰ 但是我要等祖宗做墳
 kw'eng ng yüöng ta ngô c'ih Yiæ-gyih tsöng ngô læ gyi-lah tsöng-kæn-go di-fông Iah-seh wô Ngô
 瞜。爾用帶我出埃及，葬我來其拉葬間個地方。」約瑟話：「我
 pih-ding i ng-go shih-wô ka tso Gyi wô Ng hao vah-tsiu peh ngô Iah-seh ziu teng gyi
 必定依爾個說話介做。」³¹ 其話：「爾好罰咒撥我。」約瑟就等其
 vah-tsiu Yi-seh-lih k'ao-leh min-zöng go bing-fong deo eo-tæn-tao
 罰咒。以色列靠勒眠牀個屏風，頭傴帶倒。

Ts. XLVIII.

Keh-sing z-ken 'eo-deo yiu nying teng Iah-seh wô Ng ah-tia yiu bing Iah-seh ziu ta-leh
 箇星事幹後頭有人等約瑟話：「爾阿爹有病。」約瑟就帶勒
 liang-go ng-ts Mô-nô-si Yi-fah-lin dô-kô ky'i Yiu nying t'ong-cü Yüö-koh wô Ng
 兩個兒子，瑪拿西、以法蓮，大家去。² 有人通知雅各話：「爾
 k'en ng-go ng-ts Iah-seh tao ng di-fông læ-de Yi-seh-lih ziu ts'ang-tæn-ky'i zo-læ
 看，爾個兒子約瑟到爾地方來了。」以色列就撐帶起，坐來

min-zōng-li Yüō-koh teng Iah-seh wō
眠牀裏。 3 雅各等約瑟話：「前頭來迦南地方個路斯全能個神明
hyin-c'ih peh ngô k'en s-foh peh ngô
顯出撥我看，賜福撥我。 4 等我話：『我會使得爾茂茂盛盛
to-ky'i-læ yia we s-teh ng dzing-we ih-do-dziao pah-sing
多起來，也會使得爾成爲一大潮百姓。並且把箇個地方賜撥爾
tsiang-læ-go 'eo-dæ tso üiong-yün-go ts'aen-nyih
將來個後代做永遠個產業。』 5 難間爾兩個兒子以法蓮、瑪拿西，
ziu-z ngô feh-zing tao Yiæ-gyih læ-go z'-eo ng læ Yiæ-gyih di-fông sô sang-go
就是我弗曾到埃及來個時候爾來埃及地方所生個，好歸撥我，正像
Liu-bin Si-min kwe-peh ngô ka 'Eo-deo ng sô sang-go ng-ts kwe-peh ng
流便、西緬，歸撥我介。 6 後頭爾所生個兒子歸撥爾，來其阿哥個
ming-'ô teh-djoh ts'aen-nyih Kóng-tao ngô ngô dzong Pô-t'aen læ-go z'-eo
名下得着產業。 7 講到我，我從巴坦來個時候，來迦南地方個
lu-zōng teng Yi-fah-da siang-gying Lah-kyih si-læ ngô-go sing-pin
路上，等以法大相近，拉結死來我個身邊。我葬其來到以法大
ky'i-go keh-da lu-li Yi-fah-da ziu-z Pah-li-'eng
去個箇埭路裏（以法大就是伯利恆）。」

Yi-seh-lih k'en-k'en Iah-seh-go ng-ts wō Keh-sing z jü
8 以色列看看約瑟個兒子，話：「箇星是誰？」 9 約瑟等阿爹
wō Z ngô-go ng-ts Jing-ming læ dōng-deo s-peh ngô-go Gyi wō Ling gyi-lah long
話：「是我個兒子，神明來蕩頭賜撥我個。」其話：「領其拉攏
ngô-go di-fông læ ngô ziu coh-foh gyi-lah Yi-seh-lih ngæn-tsing lao-hwô m-neh k'en-kyin
我個地方來，我就祝福其拉。」 10 以色列眼睛老花，嚦得看見。
Iah-seh lin ng-ts long-læ gyi ziu ts'ing gyi-lah cü bao-leh gyi-lah Yi-seh-lih teng Iah-seh wō
約瑟連兒子攏來。其就親其拉嘴，抱勒其拉。 11 以色列等約瑟話：
Ngô feh-siang tsæ teng ng kyin-min næn-kæn Jing-ming wa we peh ngô k'en-kyin ng-go ng-ts Iah-seh
「我弗想再等爾見面。難間神明還會撥我看見爾個兒子。」 12 約瑟
ling gyi-lah li-k'æ gyi-go kyiah-k'o-deo zi boh-tao di-yiang-li Iah-seh ta keh liang ng-ts jing-siu
領其拉離開其個腳骻頭，自伏倒地咩裏。 13 約瑟帶箇兩兒子，順手
nyiah-leh Yi-fah-lin dziao-leh Yi-seh-lih-go tsia-siu tsia-siu nyiah-leh Mô-nô-si dziao-leh Yi-seh-lih-go
捏勒以法蓮朝勒以色列個借手，借手捏勒瑪拿西朝勒以色列個
jing-siu z-ka ling gyi-lah long-ky'i Yi-seh-lih sing-c'ih jing-tsah siu en-læ di-nyi ng-ts
順手。是介領其拉攏去。 14 以色列伸出順隻手，安來第二兒子
Yi-fah-lin-go deo-zōng tsia-tsah siu en-læ Mô-nô-si-go deo-zōng gyi deh-we z-ka diao-ts'o gyi-go
以法蓮個頭上，借隻手安來瑪拿西個頭上。其特爲是介調錯其個
siu ing-we Mô-nô-si z do ng-ts Ping-ts'ia teng Iah-seh coh-foh wō Ngô tsu-tsng
手，因爲瑪拿西是大兒子。 15 並且等約瑟祝福，話：「我祖宗
Üö-pah-lah-hen Yi-sah læ gyi min-zin tseo-lu-go Jing-ming dzong ngô sang-c'ih tao jü-kying iang ngô-go
亞伯拉罕、以撒來其面前走路個神明，從我生出到如今養我個
Jing-ming kyi ngô c'ih ih-ts'ih næn-deo-go T'in-s dæn-nyün Gyi s-foh peh keh-sing siao-nying wa-yiu
神明， 16 救我出一切難頭個天使，但願其賜福撥箇星小人。還有

pô ngô-go ming-z teng ngô tsu-tsang Uô-pah-lah-hen Yi-sah-go ming-z kwe-peh gyi-lah s-teh
把我個名字， 等我祖宗亞伯拉罕、以撒個名字， 歸撥其拉。使得

gyi-lah læ shü-kæn-zông to-ky'i-læ dzing-we ih-do-dziao pah-sing Iah-seh k'en-kyin ah-tia en jing-tsah
其拉來世間上多起來， 成爲一大潮百姓。」¹⁷ 約瑟看見阿爹安順隻

siu læ Yi-fah-lin deo-zông sing-li feh hwun-hyi ziu tông-leh ah-tia-go siu iao dzong Yi-fah-lin-go deo-zông
手來以法蓮頭上， 心裏弗歡喜， 就擋勒阿爹個手要從以法蓮個頭上

tsæn-ko tao Mô-nô-si-go deo-zông Iah-seh teng ah-tia wô Ah-tia feh-z ka-go keh z
趨過到瑪拿西個頭上。¹⁸ 約瑟等阿爹話：「阿爹， 弗是介個， 簡是

do-go ts'ing ng en jing-tsah siu læ gyi-go deo-zông Ah-tia feh-k'eng z-ka wô Ngô
大個。請爾， 安順隻手來其個頭上。」¹⁹ 阿爹弗肯， 是介話：「我

ng-ts ngô hyiao-teh-go ngô hyiao-teh-go gyi yia we tso ih-go dzoh-veng yia we hying-wông
兒子， 我曉得個， 我曉得個。其也會做一個族份， 也會興旺。

dæn-z gyi ah-di jih-dzæ we pi gyi yü-kô do ping-ts'ia gyi-go 'eo-dæ we tso hyü-to koh-veng
但是其阿弟實在會比其愈加大， 並且其個後代會做許多國份。」²⁰

Töng-nyih coh-foh gyi-lah wô Tsiang-lee Yi-seh-lih pah-sing coh-foh nyig-kô we ts-tin ng wô
當日祝福其拉， 話：「將來以色列百姓祝福人家會指點爾， 話：

Jing-ming s-teh ng ziang Yi-fah-lin Mô-nô-si ka keh-tsao kyü-zông Yi-fah-lin læ Mô-nô-si-go
『神明使得爾像以法蓮、瑪拿西介。』簡遭舉上以法蓮來瑪拿西個

zin-deo
前頭。」

Yi-seh-lih teng Iah-seh wô Ngô kw'a si-de dæn-z Jing-ming we teng ng dô-kô læ-tong
21 以色列等約瑟話：「我快死了。但是神明會等爾大家來東，

ling ng kyü-ky'i tao ng tsu-tsang-go di-fông Zin-deo ngô yüong kong teng tao dzong Üô-mo-li nyig siu-li
領爾歸去到爾祖宗個地方。」²² 前頭我用弓等刀從亞摩利人手裏

deh-læ-go di-fông ngô peh ng s-teh ng pi hyüong-di to ih-be
奪來個地方， 我撥爾， 使得爾比兄弟多一倍。」

Ts. XLIX.

Yüô-koh eo-long ng-ts wô Ng-lah jü-long-læ s-teh ngô hao wô hyiang ng-lah dao 'eo-deo
雅各謳攏兒子， 話：「爾拉聚攏來， 使得我好話向爾拉道後頭

nyih-ts sô p'ong-djoh z-ken Yüô-koh-go ng-ts hao jü-long-læ t'ing liu-sing t'ing ng-lah ah-tia
日子所碰着事幹。² 雅各個兒子， 好聚攏來聽， 留心聽爾拉阿爹

Yi-seh-lih-go shih-wô
以色列個說話。」

3 Liu-bin 'ô ng z ngô do ng-ts ngô shü-dao ngô ky'i-lih-go ky'i-deo yiu ting do
流便嘎！爾是我大兒子，我勢道，我氣力個起頭，有頂大
威風，有頂大能幹。4 爾像水介弗定，弗能夠好聚人家，因爲爾
走上阿爹個眠牀污壞其。其走上我個眠牀了。

5 Si-min Li-vi z-go hyüong-di gyi-lah pao-kyin z hyüong-ky'i Ngô-go sing m-nao
西緬、利未是個兄弟。其拉寶劍是兇器。6 我個心，嚥得好
teng gyi-lah dong-de siang-liang ngô-go yüong-wô m-nao teng gyi-lah dong-de jü we ing-we gyi-lah
等其拉同隊商量，我個榮華，嚥得好等其拉同隊聚會。因爲其拉
fah-öng sah nyung 'eo zi-go sing-siang keh-dön ngeo-go kyiah-kying Gyi-lah dong-nu z kae tsiu-mô-go
發快殺人，後自個心想割斷牛個腳筋。7 其拉動怒是該咒罵個，
ing-we z-ka mang gyi-lah 'eng-sing z kae tsiu-mô-go ing-we z-ka hyüong ngô we lae Yuô-koh
因爲是介猛。其拉恨心是該咒罵個，因爲是介兇。我會來雅各
cong-nyiang feng-gyi-c'ih lae Yi-seh-lih cong-nyiang sän-gyi-k'æ
中央分其出，來以色列中央散其開。

8 Yiu-da 'ô ng-go hyüong-di we tsæn-me ng ng-go siu we k'ô-djü dziu-dih-go deo-kying ng
猶大嘎！爾個兄弟會讚美爾。爾個手會柯住仇敵個頭頸。爾
ah-tia-go ng-ts we lae ng-go min-zin pa ng Yiu-da z siao s-ts ngô ng-ts ng
阿爹個兒子會來爾個面前拜爾。9 猶大是小獅子。我兒子，爾
li-k'æ-leh sô lo-liah-go tseo-zöng-ky'i gyi boh-kaen gyi gwu-kaen ziang s-ts ziang ts'-go s-ts
離開勒所擄掠個走上去。其伏間，其跔間，像獅子，像雌個獅子。
jü ken dong gyi Kwe-pih feh li-k'æ Yiu-da shih-lih lih-fah-go nyung feh li-k'æ gyi-go kyiah-'ô
誰敢動其。10 圭必弗離開猶大，設立律法個人弗離開其個腳下，
teng-tao S bing-en go lae cong pah-sing tu kwe-voh Gyi Bo gyi-go li-ts lae bu-dao-jü-li
等到賜平安個[1]來。衆百姓都歸服其。11 繩其個驢子來葡萄樹裏，
yia bo gyi-go siao li-ts lae ting hao bu-dao-jü-li gyi yüong tsiu gyiang gyi-go i-zöng yüong bu-dao
也繩其個小驢子來頂好葡萄樹裏，其用酒澆其個衣裳，用葡萄
tsih-shü gyiang gyi-go bao-ts Gyi ngæn-tsing we-leh tsiu 'ong-'ong-go gyi ngô-ts' we-leh na
汁水澆其個袍子。12 其眼睛爲了酒紅紅個，其牙齒爲了奶
bah-bah-go
白白個。

[1] Ziu-z Z-lo. 就是土羅。（原註）

13 Si-pu-leng we deng lae hæ-pin-yin boh jün-go di-föng gyi ts-ka ih-dzih tao Si-teng
西布倫會庵來海邊沿，泊船個地方。其址界一直到西頓。
Yi-sah-kyüô z yiu gying-dao-go li-ts lae yang-gyin cong-nyiang boh-tih Gyi teh-cü en-tæn
14 以薩迦是有勁道個驢子，來羊圈中央伏的。15 其得知安耽
z hao di-t'u 'eo-jih ziu eo-tao kyin-kah-deo pe-ts ky'i tsing-kong tông ts'a-s
是好，地土厚實，就僵倒肩胛頭背仔，去進貢當差使。

- 16 Dæn we p'un-tōn gyi-go pah-sing ziang Yi-seh-lih cong-nyiang ih-go ts-p'a Dæn we tso
但會判斷其個百姓，像以色列中央一個支派。 17 但會做
 do-ka-li-go dzô lu-zōng-go doh-dzô ngao-sōng mō-go kyiah'-eo-keng s-teh gyi-tih-go nying we
大街裏個蛇，路上個毒蛇，咬傷馬個腳後跟，使得騎的個人會
- tih-loh 'eo-pe Yia'-o-wô ngô z siang-vông Ng-go kyi-fah
跌落後背。 18 耶和華！我是想望爾個救法！
- 19 Kyüô-teh we be ping-tsiang tang-ba dæn-z 'eo-deo fæn-cün we teh-sing
迦得會被兵將打敗，但是後頭反轉會得勝。
- 20 Dzong Üô-shih c'ih-læ-go liang-zih fu-tsoh yia we c'ih-ts'aen wông-go ky'üoh-zih
從亞設出來個糧食富足，也會出產王個喫食。
- 21 Neh-da-li z föng-c'ih-læ-go ts'loh gyi kóng-c'ih hao-hao-go shih-wô
納大利是放出來個雌鹿。其講出好好個說話。
- 22 Iah-seh z meo-zing ô-ts meo-zing ô-ts læ tsing pin-yin ô-ts ts'ô-c'ih ziang nga ky'i 23
約瑟是茂盛桺枝。茂盛桺枝來井邊沿。桺枝岔出牆外去。
- Zih-tsin-go kw'eng-kw'u gyi zih gyi 'eng gyi dæn-z k'ao-djoh Yuô-koh Djün-neng Cü-go siu-li gyi
 射箭個困苦其，射其，恨其， 24 但是靠着雅各全能主個手裏，其
- kong wa ngang go gyi siu-kwang wa gyin go Dzong gyi ka c'ih-læ tso Yi-seh-lih-go Moh-s teng
 弓還硬個，其手梗還健個 (從其介出來做以色列個牧師等
- Bun-zah K'ao-djoh Ng ah-tia-go Jing-ming we pông-dzu ng Djün-neng-go Cü we s-foh peh ng pô
 磐石)。25 靠着爾阿爹個神明會幫助爾。全能個主會賜福撥爾。把
- zong-deo t'in-li-go foh-ky'i ô-deo shü-li-go foh-ky'i gwa-li teng t'æ-li-go foh-ky'i s-peh ng
 上頭天裏個福氣，下頭水裏個福氣，懷裏等胎裏個福氣賜撥爾。
- 26 Ng ah-tia sô coh-go foh we ko-jü ngô tsu-tsong sô coh-go foh ih-dzih tao üong-yün sän gyih
爾阿爹所祝個福會過如我祖宗所祝個福，一直到永遠山極
- yün-go di-föng tu we kwe-tao Iah-seh-go deo-teng ziu-z teng gyi hyüong-di li-yün-go deo-ting-zöng
遠個地方，都會歸到約瑟個頭頂，就是等其兄弟離遠個頭頂上。
- 27 Bin-yüô-ming ziang za-löng ting we ngao t'in-liang we ky'üoh gyi sô k'ô-læ-go yia-tao we feng gyi
便雅憫像豺狼頂會咬。天亮會喫其所柯來個，夜到會分其
- sô t'a-læ-go
所拖來個。
- 28 Keh-sing tu z Yi-seh-lih jih-nyi-go ts-p'a keh z gyi-lah ah-tia teng gyi-lah kóng-go
箇星都是以色列十二個支派。箇是其拉阿爹等其拉講個
- shih-wô coh-foh gyi-lah koh-nying tsiao gyi-lah zi-go foh-ky'i coh-foh peh gyi Yi feng-fu gyi-lah
說話，祝福其拉。各人照其拉自個福氣祝福撥其。 29 又吩咐其拉，
- wô Ngô kw'a-iao kyü zi-go dzoh-cong yüong tsöng ngô teng tsu-tsong tso-t'ah læ Heh nyung Yi-feh-leng
話：「我快要歸自個族種。用葬我等祖宗做墳，來赫人以弗崙
- din-li-go yüih Ziu-z Kyüô-nen di-föng Mæn-li-go te-min Mah-pi-lah din-li-go yüih
田裏個穴。 30 就是迦南地方幔利個對面，麥比拉田裏個穴。

Uô-pah-lah-hen hyiang Heh nying Yi-feh-leng ma-læ tso veng-di-go
亞伯拉罕向赫人以弗崙買來做墳地個。 31 Læ keh-deo Uô-pah-lah-hen teng gyi
 ts'i-ts Sah-lah tsông-kæn Yi-sah teng gyi ts'i-ts Li-pah-kyüô yia tsông-kæn
妻子撒拉葬間，以撒等其妻子利百加也葬間，我也把利亞葬間。 32
 Keh-go din teng gyi-go yüih z dzong Heh nying ma-læ-go Yüô-koh feng-fu gyi ng-ts wun-de kyiah
箇個田等其個穴是從赫人買來個。」 33 雅各吩咐其兒子完了，腳
 shoh-long min-zông-li ky'i dön-de kyü zi-go dzoh-cong ky'i
縮攏眠牀裏，氣斷了，歸自個族種去。

Ts. L.

Iah-seh boh-tao læ ah-tia min-k'ong-li ngæn-li c'ih ts'ing gyi-go cü Iah-seh feng-fu gyi
約瑟伏倒來阿爹面孔裏，眼淚出，親其個嘴。 2 約瑟吩咐其
 joh-'ô-go i-sang do hyiang-liao yin gyi ah-tia keh-sing i-sang ziu yin Yi-seh-lih Ping-ts'ia teng gyi
屬下個醫生馱香料鹽其阿爹。箇星醫生就鹽以色列。 3 並且等其
 mun-tsoh s-jih nyih kong-fu ing-we yin nying z iao ka-go nyih-su hao mun-tsoh Yiaë-gyih nying we-leh gyi
滿足四十日工夫。因為鹽人是要介個日數好滿足。埃及人爲了其
 k'oh ts'ih-jih nyih 哭七十日。

5 Gyi k'oh-go nyih-ts mun-de Iah-seh teng Fah-lao-go dzing-ts wô Ngô ziah-z teh-djoh eng-we
其哭個日子滿了，約瑟等法老個臣子話：「我若是得着恩惠
 læ ng-lah ngæn-zin ts'ing ng-lah teng ngô tseoo-ming Fah-lao wô Ngô ah-tia eo ngô vah-tsiu wô
來爾拉眼前，請爾拉等我奏明法老，話： 5 我阿爹謳我罰咒，話：
 Ngô kw'a si-de ng pih-ding tsông ngô læ Kyüô-nen di-fông ngô-zi sô gyüih-c'ih-go veng mo
『我快死了。爾必定葬我來迦南地方，我自所掘出個墳墓。』
 Næn-kæn ts'ing ng peh ngô zông-ky'i tsông ngô ah-tia 'eo-deo ngô kyü-læ Fah-lao wô
難間，請爾，撥我上去，葬我阿爹，後頭我歸來。」 6 法老話：
 Hao zông-ky'i tsông ng ah-tia tsiao gyi sô eo ng vah-tsiu-go shih-wô
「好上去，葬爾阿爹，照其所謳爾罰咒個說話。」

7 Iah-seh ziu zông-ky'i tsông gyi ah-tia yiu Fah-lao-go dzing-ts teng gyi oh-li-go tsiang-lao lin
約瑟就上去葬其阿爹。有法老個臣子，等其屋裏個長老，連
 Yiaë-gyih di-fông-go tsiang-lao tu teng gyi dô-kô zông-ky'i Iah-seh-go ih-kô teng gyi hyüong-di teng
埃及地方個長老，都等其大家上去。 8 約瑟個一家，等其兄弟，等
 gyi ah-tia ih-kô long-tsang zông-ky'i tsih-yiu gyi-lah siao-nying ngeo-yiang keh-sing dzing-loh læ Ko-sæn
其阿爹一家，攏總上去。只有其拉小人、牛羊箇星剩落來歌珊瑚
 di-fông Wa-yiu ts'ô-ts teng gyi-mô-go dô-kô ky'i keng-dzong go nyung ih-do-dziao Tao Iah-dæn
地方。 9 還有車子等騎馬個大家去。跟從個人一大潮。 10 到約但

'o-nga Uô-dah-go sa-dziang gyi-lah læ keh-deo ting pe-shông 'ao-li-da-k'oh Iah-seh we-leh ah-tia
河外，亞達個曠場。其拉來箇頭頂悲傷，號淚大哭。約瑟爲了阿爹
pe-shông ts'ih nyih Keh Kyûô-nen di-fông-go pah-sing k'en-kyin Üô-dah sa-dziang-li-go pe-shông z-ka
悲傷七日。¹¹ 箇迦南地方個百姓，看見亞達曠場裏個悲傷，是介
wô Keh z Yiæ-gyih nying-go 'ao-li-da-k'oh keh-lah eo keh di-ming Üô-pah-mah-si ziu-z
話：「箇是埃及人個號淚大哭。」箇拉謳箇地名亞伯麥西^[1]，就是
læ Iah-dæn 'o nga Gyi-go ng-ts tsiao ah-tia sô feng-fu-go ka tso Dæ gyi tao Kyûô-nen
來約但河外。¹² 其個兒子照阿爹所吩咐個介做。¹³ 挞其到迦南
di-fông tsông-læ Mæn-li-go te-min Mah-pi-lah din-li-go yüih gyi yüih teng din z Üô-pah-lah-hen hyiang
地方，葬來幔利個對面麥比拉田裏個穴。其穴等田是亞伯拉罕向
Heh nying Yi-feh-leng ma-læ tso veng-di-go
赫人以弗崙買來做墳地個。

[1]Ziu-z Yiæ-gyih nying-go di-k'oh. 就是埃及人個啼哭。（原註）

14 Iah-seh tsông ah-tia ts'-eo teng gyi-go hyüong-di lin væn-pah dong-de zông-ky'i tsông gyi ah-tia
約瑟葬阿爹之後，等其個兄弟，連凡百同隊上去葬其阿爹
go tu kyü-tao Yiæ-gyih
個，都歸到埃及。

15 Iah-seh-go hyüong-di k'en-kyin ah-tia yi-kying si-de z-ka wô Iah-seh 'ôh-tsia we 'eng
約瑟個兄弟看見阿爹已經死了，是介話：「約瑟或者會恨
ah-lah we-leh ah-lah zin-deo tao gyi-go wâ-c'ü iao wæn-pao Ziu ts'a ih-go nying tao Iah-seh
阿拉，爲了阿拉前頭到其個壞處要還報。」¹⁶ 就差一個人到約瑟
di-fông ky'i wô Ng ah-tia feh-zing si-go z'-eo z-ka coh-t'oh wô Ng-lah hao ky'i
地方去，話：「爾阿爹弗曾死個時候是介囑託，話：『¹⁷ 爾拉好去
teng Iah-seh wô Zin-deo ng-go hyüong-di tao ng-go wâ-c'ü ts'ing ng nyiao-sô gyi-lah ze-ôh
等約瑟話：「前頭爾個兄弟到爾個壞處，請爾饒赦其拉罪惡。」』

Næn-kæn ah-lah ts'ing ng kw'un-shü ng ah-tia Jing-ming-go nu-boh keh-go ts'o-c'ü Hyüong-di teng gyi
難間阿拉請爾，寬恕爾阿爹神明個奴僕箇個錯處。」兄弟等其
kóng-go z'-eo Iah-seh ziu k'oh-de Cong hyüong-di yia tseo-tao gyi min-zin boh-tao wô Ng
講個時候，約瑟就哭了。¹⁸ 衆兄弟也走到其面前，伏倒話：「爾
k'en ah-lah z ng-go nu-boh Iah-seh teng gyi-lah wô Ng-lah fông-sing ngô næn-dao hao
看，阿拉是爾個奴僕。」¹⁹ 約瑟等其拉話：「爾拉放心，我難道好
dæ Jing-ming ka tso ma Kóng-tao ng-lah ng-lah z iao 'æ ngô dæn-z Jing-ming i-s z
代神明介做嗎？」²⁰ 講到爾拉，爾拉是要害我，但是神明意思是
hao-go s-teh pao-djün-hyü-to nying-go sing-ming ziang kyih-mih-ts ka Næn-kæn ng-lah hao-vong
好個，使得保全許多人個性命，像今末仔介。²¹ 難間爾拉好留
p'ô ngô we iang ng-lah teng ng-lah siao-nying Gyi ziu kóng hao-hao shih-wô en- e gyi-lah
怕，我會養爾拉，等爾拉小人。」其就講好好說話安慰其拉。

Iah-seh teng ah-tia keh-kô deng-læ Yiaë-gyih Iah-seh ziu-shü ih-pah-ling-jih shü Iah-seh
22 約瑟等阿爹箇家庵來埃及。約瑟壽歲一百零十歲。23 約瑟

k'en-kyin Yi-fah-lin-go ts-seng tao di-sæn dæ Mô-nô-si-go ng-ts Mô-kyih gyi-go ng-nô yia bao-læ
看見以法蓮個子孫到第三代。瑪拿西個兒子瑪吉，其個兒囡也抱來

Iah-seh-go kyiah-k'o-deo Iah-seh teng gyi hyüong-di wô Ngô kw'a si-de Jing-ming pih-ding we
約瑟個腳劙頭。24 約瑟等其兄弟話：「我快死了。神明必定會

tsiao-kwu ng-lah ling ng-lah tseo-c'ih ts'-di tao Gyi sô vah-tsiu s-peh Üô-pah-lah-hen Yi-sah
照顧爾拉，領爾拉走出此地，到其所罰咒賜撥亞伯拉罕、以撒、

Yüô-koh-go di-fông Iah-seh eo Yi-seh-lih-go ng-ts vah-tsiu wô Jing-ming pih-ding tsiao-kwu
雅各個地方。」25 約瑟謳以色列個兒子罰咒話：「神明必定照顧

ng-lah ng-lah iao dzong ts'-di ta-leh ngô kweh-deo c'ih-ky'i Ka-ni Iah-seh si-de nyin-kyi
爾拉，爾拉要從此地帶勒我骨頭出去。」26 介呢約瑟死了，年紀

ih-pah ling jih shü gyi-lah do hyiang-liao yin gyi læ Yiaë-gyih di-fông loh-lin
一百零十歲。其拉駛香料鹽其，來埃及地方落殮。